
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ

Κωνσταντίνος Προκοπίου, Αθήνα, 2012

Περιεχόμενα

Πρόλογος	Σελίδα	3
Εισαγωγή στην θρησκευτική σκέψη		5
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ		12
Θεωρίες της Θρησκείας		13
Βασικές Αρχές της Θρησκείας		18
Ιστορία της Θρησκείας		22
Επιστήμες της Θρησκείας		24
Θρησκευσιολογία		24
Μεταφιλοσοφία		26
Μεταψυχολογία		28
Μεταλογική		29
Λόγος – Μεταγλώσσα		30
Ιστορικές θρησκείες		34
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ		41
Διαλογισμός		42
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ		56
Αντβάιτα Βεδάντα		57
Βουδισμός		63
Βουδισμός Σουνιαβάντα		75
Βουδισμός Βιτζναναβάντα		79
Βουδισμός Αβαταμσάκα		81
Βουδισμός Ζεν		83
Βουδισμός Θιβετανικός		86

Ελληνική Θρησκεία	90
Καμπάλα	96
Νεοπλατωνισμός	100
Πλατωνισμός	105
Σαμκιά Γιόγκα	113
Σουφισμός	118
Ταντρισμός (Σακτισμός)	123
Ταοϊσμός	128
Χριστιανισμός	134

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ΕΙΝΑΙ δεν είναι κάποια «ουσία» αλλά ενέργεια, λειτουργία, αντίληψη, φαινόμενο. Το ΕΙΝΑΙ ταυτίζεται με το ΝΟΕΙΝ, με το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ. Το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ ταυτίζεται με το ΑΛΗΘΕΣ, το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ. Το ΝΟΕΙΝ, ο ΛΟΓΟΣ, η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΝΟΗΣΗ, αποτελεί την ουσία του γίνεσθαι (όλα είναι «νόηση»). Ακόμα και ο «Κοσμικός Λόγος» και ο «νοητικός κόσμος» και ο «ενεργειακός κόσμος» και ο «υλικός κόσμος» είναι «μετασχηματισμοί» της νόησης. Το ΕΙΝΑΙ - το ΝΟΕΙΝ - το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ, (στην «υπαρκτική του έννοια» κι όχι στην προσδιοριστική του χρήση), είναι κατά πολύ ευρύτερο της νόησης, της νοητικής λειτουργίας. Η «ατομική νόηση» είναι μία περιορισμένη «αποδυναμωμένη» λειτουργία, που δεν μπορεί να διαμορφώσει το γίνεσθαι αλλά απλά το «συλλαμβάνει» σαν μία «εικόνα». Η ανθρώπινη νόηση, στον υλικό κόσμο είναι μία τέτοια αποδυναμωμένη λειτουργία. Για να μπορέσει λοιπόν η ανθρώπινη συνείδηση να Βιώσει το ΕΙΝΑΙ πρέπει να «αποσυρθεί» στην βαθύτερη έδρα της, δεν μπορεί να το κάνει μέσω της αποδυναμωμένης νόησης, ούτε μέσω αισθημάτων ή αισθήσεων που έχουν εξωτερικό προσανατολισμό προς τον υλικό κόσμο... Όταν οι άνθρωποι, στην προσπάθειά τους να αντιληφθούν και να ερμηνεύσουν το περιβάλλον, δημιουργούν την αντίληψη, την ιδέα Μίας Αρχής, Μίας Θεότητας και μετά την «προβάλουν» στον αντικειμενικό κόσμο και προσπαθούν στην συνέχεια να την «προσεγγίσουν» διαπράττουν ένα λογικό (και κατά συνέπεια πραγματικό) σφάλμα: Αναζητούν, στον κόσμο της νόησης, στον κόσμο του γίνεσθαι (στον κόσμο του αντικειμενικού), μία δική τους σύλληψη, σύλληψη της αποδυναμωμένης νόησης τους, μία ιδέα, ένα είδωλο και φυσικά δεν βρίσκουν τίποτα. Το ΕΙΝΑΙ δεν μπορεί να Βιωθεί μέσα στον κόσμο της νόησης, (ο Θεός δεν είναι ποτέ «απέναντί» μας, ο Θεός είναι πάντα «πίσω» μας)... Έτσι με αυτή την έννοια, όλη η φιλοσοφία καταρρέει, όλη η θεολογία είναι μάταιη και όλες οι πράξεις των ανθρώπων στο όνομα αυτού του ιδανικού είναι ανώφελες... Έτσι, θα πρέπει να ξαναγυρίσουμε πίσω στις πηγές της αληθινής φιλοσοφίας και να ξαναμελετήσουμε μαζί με τον Πλάτωνα, την πραγματική Ουσία του ΕΙΝΑΙ, το «τελείως είναι», σαν το επέκεινα κι όχι σαν το αντικείμενο της νόησης...

Το Βασίλειο του ΕΙΝΑΙ βρίσκεται πέρα από τις Δώδεκα Πύλες της Κοσμικής Δραστηριότητας. Δηλαδή πέρα από τις τέσσερις νοητές εκτάσεις της δραστηριότητας και τις τρεις βαθμίδες απορρόφησης σε κάθε έκταση. Μην ξεχνάς! Όλες οι αλήθειες, όλες οι περιγραφές, έχουν σκοπό να σε απελευθερώσουν από την νοητική δραστηριότητα και να σε οδηγήσουν στην Άμεση Βίωση του ΕΙΝΑΙ, στην Εμπειρία Αυτού που Είσαι Εν-Δυνάμει. Η «πραγματικότητα» είναι δημιούργημα του νου σου. Μπορείς να «παραδοθείς» σ' αυτήν ή να την «διαπλάσεις». Αν το συνειδητοποιήσεις αυτό κατέχεις το κλειδί της «υπέρτατης μαγείας». Όμως όλες οι «πραγματικότητες» είναι ψεύτικες, δημιουργήματα του νου σου. Πέρα από όλες τις «πραγματικότητες» βρίσκεται η Αλήθεια, η Ελευθερία, η Μακαριότητα.

Στην Πραγματικότητα το ΕΙΝΑΙ, η ΑΛΗΘΕΙΑ, Αληθινή Αντικειμενικότητα (κι όχι η αντικειμενικότητα σαν σύλληψη της ανθρώπινης νόησης), βρίσκεται στον Χώρο της Αιωνιότητας, πέραν της κοσμικής δημιουργίας, πέραν της σκέψης, πέραν του καλού και του κακού. Για να Βιώσουμε την Αιωνιότητα πρέπει να υπερβούμε κάθε δραστηριότητα που δημιουργεί την σχετική πραγματικότητα (νόηση κλπ.). Όλη η σχετική δραστηριότητα, από την άποψη του Αιώνιου, είναι άσκοπη και μάταιη, είναι ένας άστοχος κύκλος που επαναλαμβάνεται συνέχεια. Για την συνείδηση όμως που είναι παγιδευμένη μέσα στο σχετικό, στην δημιουργία, υπάρχει διάκριση καλού και κακού. Η δραστηριότητα που οδηγεί στην υπέρβαση του εγώ (της

εμμονής σε μία ύπαρξη στον σχετικό κόσμο), χαρακτηρίζεται σαν πνευματική, φωτεινή, αγαθή, απελευθερώνει και εξυψώνει τον άνθρωπο και τον οδηγεί στο όριο του σχετικού κόσμου, δεν μπορεί όμως να τον οδηγήσει πέραν αυτού, στην Αιωνιότητα, γιατί όσο μένουμε μέσα στην δραστηριότητα, είμαστε μέσα στο σχετικό. Η δραστηριότητα που ενδυναμώνει το εγώ, είναι μία περιοριστική δραστηριότητα, σκοτεινή και κακή, που απομονώνει τον άνθρωπο και λειτουργεί διασπαστικά μέσα στην «κοινωνία». Το κακό λειτουργεί σαν ανασταλτικός παράγοντας στην πνευματική μας εξέλιξη. Η βλάβη όμως που προκαλεί το κακό περιορίζεται πάντα μέσα στα όρια του σχετικού, δεν μπορεί να αγγίξει την ΟΥΣΙΑ, το ΕΙΝΑΙ. Όσο ο άνθρωπος παραμένει μέσα στον σχετικό κόσμο οφείλει να πράττει το καλό. Τελικά όμως πρέπει να υπερβεί και το καλό για να περάσει στην Αιωνιότητα.

Η Βίωση του ΕΙΝΑΙ, η βίωση της ΕΣΩΤΕΡΗΣ ΦΥΣΗΣ μας, η βίωση της ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, (με την ΟΠΟΙΑ ταυτίζονται ή στην ΟΠΟΙΑ αναφέρουν την συνείδηση όλες οι θρησκείες), που ορίζεται σαν Βουδιστικός Διαλογισμός, Γιόγκα, Καθαρά Προσευχή, κλπ., δεν είναι διαδικασία αλλά το τέλος των διαδικασιών μέσα στην ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ. Το Νιρβάνα είναι το σβήσιμο όλων των διαδικασιών της σχετικής ύπαρξης. Το Καϊβαλγία, το γιόγκα, είναι η απόρριψη εντός της συνείδησης (τσιττά) όλων των διαφοροποιήσεων (βρίττις). Η Χριστιανική Θέωση (η Ένωση με τον Θεό) είναι δυνατή μονάχα όταν ο νους γίνει τελείως «άμορφος, ασχημάτιστος, ανείδεος»...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΤΗΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

ΤΟ ΕΙΝΑΙ

Το ΕΙΝΑΙ είναι ενέργεια, λειτουργία, αντίληψη, φαινόμενο, είναι ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ, δεν είναι κάποια «ουσία». Το ΕΙΝΑΙ ταυτίζεται με το ΝΟΕΙΝ, με το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ, με το ΛΟΓΙΖΕΣΘΑΙ, με την ΕΠΙΓΝΩΣΗ, με την Αντίληψη της Ύπαρξης. Το ΝΟΕΙΝ, ο ΛΟΓΟΣ, η Επίγνωση της Ύπαρξης, ταυτίζεται με την Αντίληψη του ΕΛΛΟΓΟΥ, του ΑΛΗΘΟΥΣ, του ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ. Το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ, σε αυτή την Καθαρή Μορφή του, δεν έχει περιεχόμενο... ή αλλιώς το περιεχόμενό του, είναι χωρίς προσδιορισμούς, το Κενό, το τίποτα (το ΕΙΝΑΙ και το Μηδέν ταυτίζονται). Το ΕΙΝΑΙ, το ΝΟΕΙΝ, το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ θεωρείται κάτι «Άυλο», Αιώνιο, Απροσδιόριστο, Άπειρο, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο κλπ. Σε αυτή την κατάσταση ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ είναι το ίδιο. Το ΕΙΝΑΙ εδώ έχει μια απόλυτα «υπαρκτική» έννοια. Το ΕΙΝΑΙ με αυτή την έννοια είναι το ΟΛΟΝ.

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΕΔΙΑ ΤΗΣ ΚΟΣΜΙΚΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ

Όταν το ΝΟΕΙΝ, ο ΛΟΓΟΣ, διαφοροποιείται, επεξεργαζόμενος την αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, αυτή η Νοητική Δραστηριότητα αποτελεί μία δευτερεύουσα σύλληψη του ΕΙΝΑΙ, ένα αντικαθρέφτισμα του ΕΙΝΑΙ. Όταν το ΝΟΕΙΝ δημιουργεί το Καθολικό Είναι τότε ενοικεί σε Αυτό, σε όλο τον χώρο του. Σε αυτή την περίπτωση το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ φαίνεται να έχει υποστεί μία μεταβολή καθώς περιορίζεται μέσα σε ένα σχετικό χώρο, αλλά ταυτόχρονα ταυτίζεται με τον αντικειμενικό χώρο. Αυτή είναι μία κατάσταση διαφορετική από το ΕΙΝΑΙ, είναι ένα άλλο Πεδίο Ύπαρξης, που ονομάζεται Πεδίο του Λόγου. Πρόκειται για μία προβολή του ΕΙΝΑΙ μέσα στο σχετικό. Είναι μία πραγματική κατάσταση από την άποψη του ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ αλλά όχι διαφορετική από οντολογική άποψη. Πρόκειται δηλαδή για μία ψευδαίσθηση. Αυτή είναι η Παγκόσμια Αυταπάτη.

Το ΝΟΕΙΝ, ο ΛΟΓΟΣ, σαν Νοητική Δραστηριότητα, που παράγει το Καθολικό Είναι και ενοικεί σε Αυτό, ονομάζεται Κοσμικός Δημιουργικός Λόγος, Κοσμική Νόηση, Νόηση. Ο Κοσμικός Λόγος είναι Υποκείμενο, Αντικείμενο μαζί. Το Υποκείμενο σε αυτή την περίπτωση είναι όχι Ουσία, Υπόσταση αλλά μόνο τρόπος αντίληψης. Θα ήταν πιο σωστό αντί για Υποκείμενο που παραπέμπει σε κάποια υπόσταση να λέμε Υποκειμενική Αντίληψη. Αυτή η Νοητική Σύλληψη του ΕΙΝΑΙ (Είναι, Καθολικό Είναι) αποτελεί το Υπόβαθρο και το πλαίσιο κάθε περαιτέρω επεξεργασίας από την οποία προκύπτει η ποικιλία των νοητικών φαινομένων.

Αυτή η Υποκειμενική Δραστηριότητα είναι μία εσωτερική δραστηριότητα που διαφοροποιείται ανάλογα με την θέση που υιοθετεί το Υποκείμενο σε σχέση με το αντικείμενο. Υπάρχουν τρεις βαθμίδες σε αυτή την εσωτερική δραστηριότητα.

Όταν το Υποκείμενο συλλαμβάνει απλά το ΕΙΝΑΙ, επειδή δεν υπάρχουν ιδιώματα αντιλαμβάνεται την ύπαρξη σαν κενότητα (Συνείδηση κενή – Παγκόσμια Ενότητα).

Όταν το Υποκείμενο αποδίδει στην ύπαρξη την έννοια της υπάρξεως, του απείρου, κλπ αντιλαμβάνεται ότι είναι μία παγκόσμια ύπαρξη (Συνείδηση άπειρη, όπου υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται – Παγκόσμια Συνείδηση).

Όταν το ΝΟΕΙΝ σε Νοητική Δραστηριότητα, που αποτελεί ένα πεδίο ύπαρξης μέσα στο σχετικό, ένα παγκόσμιο πεδίο, ομοιογενές (νοητικός κόσμος), συμπυκνώνεται σε ένα σημείο, εντοπίζεται χωρικά, τότε δημιουργείται η αντίληψη ενός ατομικού είναι, ενός εγώ μέσα στον

αντικειμενικό χώρο. Εδώ υποκείμενο – αντικείμενο διαχωρίζονται. Στην πραγματικότητα το Παγκόσμιο και το ατομικό είναι το ίδιο. Το ατομικό είναι μία χωρική προβολή του Παγκόσμιου. Το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ μπορεί να αντιλαμβάνεται και το Παγκόσμιο και το ατομικό ταυτόχρονα. Αυτό μπορεί να επαναληφθεί ξανά και ξανά κι έτσι προκύπτουν πολλά εγώ. Έτσι προκύπτει η πολλαπλότητα. Στην πραγματικότητα όλα αυτά τα εγώ είναι το Ίδιο το Παγκόσμιο που ενοικεί μέσα στον αντικειμενικό νοητικό κόσμο. Τα υποκείμενα δεν αναφέρονται σε υποστάσεις αλλά μόνο σε υποκειμενικές δραστηριότητες. (Ευρύτερη συνείδηση, εγώ που απλώνεται σε όλο τον χώρο – Παγκόσμιο Εγώ).

Στην πραγματικότητα το ΕΙΝΑΙ (ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ) είναι το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ, το Υπόβαθρο κάθε αντίληψης. Οι υποκειμενικές αντιλήψεις είναι μόνο δραστηριότητες (το Παγκόσμιο, το ατομικό και οι κάθε είδους ατομικές εμπειρίες είναι μόνο δραστηριότητες). Το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ λοιπόν μπορεί να ενοικεί είτε στο ΕΙΝΑΙ, είτε στις διάφορες υποκειμενικές δραστηριότητες. Είμαστε αυτό το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ, ακόμα κι αν δεν το καταλαβαίνουμε. Μπορούμε από την ατομική αντίληψη (εγώ), να ανυψωθούμε στο Παγκόσμιο και πέραν όλων στο ΕΙΝΑΙ, είτε μπορούμε να απορροφηθούμε στο εγώ και να βιώσουμε μία ατομική ύπαρξη μέσα στον νοητικό κόσμο. Έτσι δημιουργείται ένα νέο πεδίο ύπαρξης που ονομάζεται Νοητικό Πεδίο. Το εγώ επειδή εντοπίζεται σε ένα σημείο κι έχει μία περιορισμένη αντιληπτική δυνατότητα έχει μορφή, περίπου σφαιρική. Η ύπαρξη μέσα στον νοητικό κόσμο συνίσταται σε νοητική δραστηριότητα που διαφοροποιείται ανάλογα τον προσανατολισμό της.

Το υποκείμενο διακρίνεται κατ' αρχήν από τον αντικειμενικό νοητικό κόσμο, αλλά άδειο στην πραγματικότητα, ορά, θεωρεί, τα αντικειμενικά νοητικά φαινόμενα που εκδηλώνονται στα πλαίσια του Καθολικού Είναι (ιδέες). Τα ανακαλύπτει σιγά-σιγά, σαν να είναι επίσης μέσα του και έτσι προσανατολίζεται στον νοητικό κόσμο. (Αυτή η δραστηριότητα ονομάζεται νόηση και δημιουργεί μία προσωπική αντίληψη της ύπαρξής μας και του κόσμου).

Σιγά-σιγά η εικόνα του αντικειμενικού νοητικού κόσμου συμπληρώνεται, σταθεροποιούνται τα νοητικά φαινόμενα κι έτσι μπορούν να συσχετιστούν και να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. (Αυτή η δραστηριότητα ονομάζεται διάνοηση και δημιουργεί μία προσωπική κατεύθυνση μέσα στον κόσμο).

Η αντίληψη του κόσμου ολοκληρώνεται. Το υποκείμενο έχει εννοιοποιήσει όλα τα νοητικά φαινόμενα τα οποία είναι ταυτόχρονα αντικειμενικά. Με βάση την μνήμη μπορεί τώρα και αναγνωρίζει τα αντικειμενικά νοητικά φαινόμενα. (Αυτή η δραστηριότητα ονομάζεται αντίληψη και συνιστά την προσωπική ζωή στον νοητικό κόσμο)

Όταν το NOEIN απορροφείται στο Νοητικό Πεδίο, δημιουργείται το φαινόμενο της Ενδυνάμωσης. Η νοητική δραστηριότητα αποκτά έτσι ένα Δυναμικό Πεδίο και μαζί κάθε νοητικό φαινόμενο αποκτά το δικό του δυναμικό πεδίο, αποκτά δηλαδή ελκτική-απωθητική δύναμη. Έτσι δημιουργείται ένα νέο πεδίο ύπαρξης που ονομάζεται Δυναμικό Πεδίο. Σε αυτό το Δυναμικό Πεδίο τα ατομικά όντα που προβάλλονται σε αυτό διαθέτουν εξασθενημένη εσωτερική νοητικότητα και εξωτερικές νοητικές λειτουργίες προσαρμοσμένες στις συνθήκες του Πεδίου, μέσα σε ένα δυναμικό σώμα που κατά το πρότυπο του νοητικού σώματος έχει περίπου σφαιρική μορφή, νοιάθουν να έλκονται ή να απωθούνται από τα ενδυναμωμένα νοητικά φαινόμενα, τα δυναμικά φαινόμενα κι έτσι προκύπτουν νέες εξωτερικές λειτουργίες.

Συναίσθηση, προσανατολισμός μέσα στον δυναμικό κόσμο

Βούληση, Κατεύθυνση μέσα στον δυναμικό κόσμο.

Αίσθηση, στενότερη επαφή με τα δυναμικά φαινόμενα.

Όταν το NOEIN απορροφείται στο Δυναμικό Πεδίο, στον δυναμικό κόσμο, δημιουργείται το φαινόμενο της εξαντικειμενίκευσης. Το Καθολικό Είναι που έχει ένα Δυναμικό Πεδίο αποκτά ένα παγκόσμιο ενεργειακό-υλικό πεδίο που η διαφοροποίησή του δημιουργεί το υλικό σύμπαν. Τα ατομικά όντα από το δυναμικό πεδίο που στρέφονται προς το υλικό πεδίο νοιάθουν ότι

ενσαρκώνονται μέσα σε αυτό, μέσα σε ένα υλικό σώμα. Τα ατομικά όντα στο υλικό πεδίο διαθέτουν ακόμα πιο εξασθενημένη εσωτερική νοητικότητα και εξωτερικές νοητικές λειτουργίες προσαρμοσμένες στις συνθήκες του Πεδίου κι εξασθενημένη εξωτερική δυναμικότητα, βιώνουν την ύπαρξη στο υλικό πεδίο μέσα από ένα υλικό σώμα. Η εξωτερική σωματική εμπειρία διαφοροποιείται ανάλογα με τον προσανατολισμό της
 Εγκλιματισμός και αντίληψη του περιβάλλοντος μέσω του σώματος.
 Συναλλαγή με το περιβάλλον.
 Υλική εμπειρία.

ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο το NOEIN κι όλοι οι κόσμοι είναι νοητικές συλλήψεις κι υπάρχει μόνο νοητική εμπειρία. Το Καθολικό Είναι αποτελεί μία καθαρή αντίληψη του ΕΙΝΑΙ. Το Νοητικό Πεδίο αποτελεί μία ατομική νοητική σύλληψη του Καθολικού Είναι. Το Δυναμικό Πεδίο και το ενεργειακό-υλικό πεδίο είναι απλά διαστάσεις του Καθολικού Είναι και βρίσκονται στον ίδιο χώρο (δεν συγχέονται επειδή έχουν διαφορετική νοητική υφή, συχνότητα).

Στην πραγματικότητα το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ δεν αποχωρίζεται ποτέ από το ΕΙΝΑΙ, αλλά βυθίζεται σε μία υποκειμενική διαφοροποίηση και έχει εμπειρία άλλων τρόπων ύπαρξης σε διάφορες διαστάσεις του Καθολικού Είναι. Το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ που απορροφείται σε αυτές τις δραστηριότητες τις αντιλαμβάνεται σαν κάτι διαφορετικό κι έχει την αντίληψη ότι ζει σε διαφορετικούς κόσμους.

Σε τελευταία ανάλυση λοιπόν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. Όλες οι συνειδησιακές καταστάσεις, μέσα στους σχετικούς κόσμους, είναι όχι υποστατικές καταστάσεις αλλά μόνο αντιληπτικές καταστάσεις. Έτσι λοιπόν μιλάμε για ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, ή για «Συνείδηση σε Πλήρη Εγρήγορση» και συνείδηση μη-διακρίνουσα, ή για Συνείδηση Ελεύθερη, Φωτισμένη και συνείδηση περιορισμένη, κλπ, έχοντας πάντα υπ' όψιν ότι μιλάμε για αντιληπτικές καταστάσεις.

Το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ σε οποιοδήποτε πεδίο ύπαρξης κι αν εκδηλώνεται ταυτίζεται με το ΕΙΝΑΙ. Μπορεί να το αντιλαμβάνεται αυτό ή μπορεί να θεωρεί το ΕΙΝΑΙ σαν το ΟΛΟΝ του οποίου είναι μέρος. Για να ανυψωθεί το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ ως το ΕΙΝΑΙ θα πρέπει να ξεπεράσει τις διάφορες νοητικές λειτουργίες που το βυθίζουν στην αυταπάτη μίας ξεχωριστής ζωής. Η πραγμάτωση σε ένα κατώτερο πεδίο απελευθερώνει το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ από αυτό το πεδίο αλλά η εξέλιξη συνεχίζεται στα ανώτερα πεδία μέχρι να φτάσει στο ΕΙΝΑΙ, στο Πεδίο του ΕΙΝΑΙ.

Η δραστηριότητα του NOEIN (ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ) διαμορφώνεται σε τέσσερις κύριες λειτουργίες (κάθε μία από τις οποίες ολοκληρώνεται σε τρεις φάσεις). Μέσω αυτής της δραστηριότητας το NOEIN, ο ΛΟΓΟΣ εξωτερικεύει το περιεχόμενό Του.

Καθαρή αντίληψη του Είναι (Εσωτερική Νόηση, Νοητικός Πυρήνας)

Νοητικός κόσμος (Εξωτερική Νόηση)

Αποκρυστάλλωση της αντίληψης του Είναι (Εξωτερικός Δυναμισμός)

Εξαντικειμενίκευση (υλοποίηση) του Είναι (Εξωτερική Ενέργεια – Υλοποίηση της Νόησης).

Έτσι το NOEIN, ο ΛΟΓΟΣ από την εσωτερική αντίληψη πορεύεται σε τέσσερις φάσεις στην υλοποίηση. Τα πεδία δραστηριότητας του ΛΟΓΟΥ γίνονται αντιληπτά σαν πεδία εκδήλωσης, τόποι εμπειρίας, χώροι, κόσμοι, κλπ.. Είναι πεδία φαινομένων (ή πιο σωστά αλληλεξαρτώμενων φαινομένων που ρέουν συνεχώς). Είναι λειτουργικά φαινόμενα κι όχι σταθεροί κόσμοι από κάποια ουσία. Η αντίληψη της ουσίας είναι εσφαλμένη. (Καταχρηστικά μιλάμε για Ουσία, νοητική, αιθέρια, υλική ουσία).

Το NOEIN, ο ΛΟΓΟΣ με την Δραστηριότητά Του δημιουργεί τρόπους αντίληψης της ύπαρξης, νοητές εκτάσεις, χώρους ύπαρξης, τόπους εμπειρίας. Η γνώση που θεμελιώνεται από το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ, το Υποκείμενο, όταν λειτουργεί μέσα σε αυτές τις καταστάσεις δεν είναι παρά μια προσδιορισμένη από την κατάσταση ερμηνεία της ύπαρξης – μια προσωρινή ερμηνεία κι όχι

μια απόλυτη αλήθεια. Σε κάθε κατάσταση η Συνείδηση έχει μια πλήρη ερμηνεία της ύπαρξης, αλλά όχι τελική.

«ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ» ονομάζουμε το σύνολο των συστηματικών γνώσεων (παράδοση) που αναφέρονται:
στο ΕΙΝΑΙ, που Είναι Ενέργεια, ΝΟΕΙΝ, ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ, κι όχι κάποια ουσία, (Αίτιο της Ύπαρξης).
στην δραστηριότητα και τους χώρους δραστηριότητας του ΝΟΕΙΝ.
στην ποικιλία των φαινομένων, υποκειμενικών, αντικειμενικών
και τον τελικό σκοπό της Ύπαρξης.

Όταν το ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ αντιλαμβάνεται πλήρως τότε δεν υπάρχει παρά ΣΥΝΕΙΔΕΝΑΙ. Σε αυτή την κατάσταση η ύπαρξη μελετάται στο κεφάλαιο «ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ / ΤΟ ΕΙΝΑΙ».

Όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (το Υποκείμενο, Παγκόσμιο και ατομικό) δεν αντιλαμβάνεται τον Εαυτό Της αλλά βρίσκεται σε Δραστηριότητα τότε περνά από διάφορα στάδια δραστηριότητας, απορρόφησης στην δραστηριότητα.

Όταν βρίσκεται στο Πρώτο Στάδιο της Δραστηριότητας Της, της λειτουργίας Της, της Εσωτερικής Νόησης, τότε δεν αντιλαμβάνεται τον Εαυτό Της αλλά απορροφείται στο νοητικό περιεχόμενό Της κι ανάλογα με την φάση δραστηριότητας στην οποία βρίσκεται υιοθετεί μια διαφορετική αντίληψη για την πραγματικότητα.

Η ύπαρξη είναι Κενότητα

Η Συνείδηση είναι άπειρη

Η Συνείδηση είναι Ευρύτερη ενός κέντρου κι απλώνεται σε όλο τον χώρο

Σε αυτή την κατάσταση η Ύπαρξη μελετάται στο κεφάλαιο «ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ / Ο ΚΟΣΜΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ».

Όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ βρίσκεται στο Δεύτερο Στάδιο της Δραστηριότητάς Της, της λειτουργίας Της, της Εξωτερικής Νόησης, ανάλογα με την φάση δραστηριότητας στην οποία βρίσκεται υιοθετεί μια διαφορετική αντίληψη για την πραγματικότητα.

Όταν λειτουργεί σαν καθαρή νόηση (ενορατική γνώση, αντίληψη) τότε θεωρεί ότι όλα είναι δημιουργήματα της Νόησης.

Όταν λειτουργεί σαν Σκεπτοδιαδικασία θεωρεί ότι όλα είναι αντικείμενα της Νόησης.

Όταν λειτουργεί σαν Αντίληψη θεωρεί ότι όλα είναι ανεξάρτητα της Νόησης.

Σε αυτή την κατάσταση η Ύπαρξη μελετάται στο κεφάλαιο «ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ / Η ΝΟΗΤΙΚΗ ΣΦΑΙΡΑ».

Όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ που δραστηριοποιείται στο Νοητικό Πεδίο χάνει, λόγω της απορρόφησής της στην δραστηριότητά της, την ικανότητα να διαπλάθει την νοητική δραστηριότητα και αντιμετωπίζει τα νοητικά αντικείμενα σαν ανεξάρτητα της δικής της δράσης φαινόμενα, τότε, στην προσπάθειά της να ελέγξει την πραγματικότητα, ενδυναμώνει τα νοητικά αντικείμενα, τα φορτίζει με ενέργεια. Η μετάβαση από το πεδίο δραστηριότητάς της στο άλλο ενώ είναι ομαλή σε παγκόσμια κλίμακα, τα όντα μεταβαίνουν από το ένα πεδίο στο άλλο με διαφορετικό τρόπο, με την «προβολή στο δυναμικό πεδίο» (υπάρχει δηλαδή μία ασυνέχεια στην εκδήλωση της συνείδησης).

Στο Δυναμικό Πεδίο η συνείδηση θεωρεί την πραγματικότητα σαν δημιούργημα μία ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ που με πρότυπο νοητικό κόσμο, θεμελιώνει, οργανώνει και συντηρεί τον δυναμικό κόσμο. Ο Δυναμικός Κόσμος λοιπόν θεωρείται σαν μία αντανάκλαση του νοητικού κόσμου. Ανάλογα με την φάση της δυναμικής δραστηριότητας στην οποία βρίσκεται η

συνείδηση μπορεί να ελέγχει τα δυναμικά αντικείμενα (να τα θεωρεί δημιουργήματά της), να τα θεωρεί σαν «αντικείμενα» ή σαν ανεξάρτητα φαινόμενα.

Ο Δυναμικός Κόσμος θεωρείται επίσης σαν ο μέσος όρος που μεταφέρει το νοητικό πρότυπο στο υλικό πεδίο. Έτσι ο Δυναμικός Κόσμος, η Απόκρυφη Φύση, θεωρείται αιτία του υλικού κόσμου. Όλα αυτά, η δυναμική δραστηριότητα και από αυτήν απορρέουσα εξαντικειμενικεύση, η υλοποίηση της ενέργειας, θεωρούνται δραστηριότητες, καταστάσεις, φαινόμενα. Δεν υπάρχει υλική ουσία

Η συνείδηση σε αυτό το πεδίο προσπαθεί να ερμηνεύσει την προέλευση των κόσμων.

Σε αυτή την κατάσταση η ύπαρξη μελετάται στο κεφάλαιο «ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΗΣΚΕΙΑΣ / ΤΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΕΔΙΟ».

Όταν η Συνείδηση αντιλαμβάνεται μέσω της υλικής νόησης, θεωρεί είτε ότι είναι ταυτόσημη με το Απόλυτο, είτε ότι είναι σε σχέση με το Απόλυτο και αντιλαμβάνεται ότι όλα είναι είτε δημιουργήματα της ενέργειας, είτε αντικείμενα, είτε ανεξάρτητα.

Σε αυτή την κατάσταση η ύπαρξη μελετάται στο κεφάλαιο «ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΗΣΚΕΙΑΣ / Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ».

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΥΠΑΡΞΗ

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Είναι ΜΙΑ. Εντός της ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ δημιουργείται, Κοσμικός Λόγος, νόηση, αντίληψη, φαινόμενα. Όλα αυτά δεν είναι κάτι ξεχωριστό. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Υπερβαίνει όλες τις καταστάσεις, δεν περικλείεται ποτέ μέσα σε κάποια κατάσταση. Μπορεί όμως να λειτουργήσει μέσα στις διάφορες καταστάσεις.

Μπορεί να λειτουργεί μόνο στο ΕΙΝΑΙ,

ή στο ΕΙΝΑΙ και στον Κοσμικό Λόγο,

ή στο ΕΙΝΑΙ, στον Κοσμικό Λόγο και στην νόηση,

ή στο ΕΙΝΑΙ, στον Κοσμικό Λόγο, στην νόηση και στον δυναμισμό,

ή στο ΕΙΝΑΙ, στον Κοσμικό Λόγο, στην νόηση, στον δυναμισμό και στο φαινόμενο.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ είναι πάντα έξω από όλα τα είδη των φαινομένων (Κοσμικό Λόγο νόηση, δυναμισμό, φαινόμενο). Όμως μία «συνείδηση» που επικεντρώνεται σε μια κατάσταση μολονότι παραμένει έξω από αυτήν απορροφείται και αντιλαμβάνεται να εισέρχεται στη κατάσταση, να την θεωρεί πραγματική. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται η «ατομικότητα», το «εγώ». Κι έτσι προκύπτει η «πολλαπλότητα» των συνειδήσεων. Όμως όλες αυτές οι συνειδήσεις (κάθε μία συνείδηση) αναφέρονται ποιοτικά στο «ΟΛΟΝ» (όχι ποσοτικά).

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ είναι ΜΙΑ. Κάθε συνείδηση είναι Αυτή η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, αναφέρεται σε Αυτή την ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ. Όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ «απορροφείται» στις διάφορες σφαίρες εκδήλωσης βιώνει μια «ατομική» ύπαρξη. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ μπορεί να λειτουργεί σε κάποιες ή όλες τις σφαίρες εκδήλωσης. Έτσι η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ έχει τέσσερις εκδηλώσεις, λειτουργίες, σώματα, κλπ.

Το ον στον υλικό κόσμο εκδηλώνεται ταυτόχρονα σε πέντε σφαίρες,

την σφαίρα της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ (σαν ΕΙΝΑΙ),

στην σφαίρα του Κοσμικού Λόγου (σαν παγκόσμια συνείδηση)

την σφαίρα του νοητικού κόσμου (σαν νόηση),

την σφαίρα της αντίληψης (σαν αντίληψη)

και τον κόσμο των φαινομένων (σαν σώμα).

Το ον καθώς είναι περιορισμένο μέσα στο σώμα και στο κόσμο των φαινομένων ενώ ΕΙΝΑΙ δεν έχει Πλήρη Αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, ενώ είναι μία Παγκόσμια Ενότητα δεν έχει αντίληψη του γεγονότος, ενώ νοεί δεν μπορεί να αντιληφθεί πλήρως, ολόκληρο τον νοητικό κόσμο και να δράσει εκεί, ενώ αντιλαμβάνεται δεν μπορεί να «επεκταθεί» σε όλο τον χώρο της αντίληψης. Είναι περιορισμένο μέσα στο σώμα και στην σωματική ζωή.

Όταν η συνείδηση αντιληφθεί τι συμβαίνει πραγματικά, ότι υπάρχει και λειτουργεί σε διάφορες σφαίρες εκδήλωσης μπορεί να κατευθυνθεί όπου θέλει Όταν το ον εξελίσσεται ξεπερνώντας τις κατώτερες καταστάσεις και αναδύεται προς το ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΝΑΙ αντιλαμβάνεται την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, την ΠΗΓΗ, την ΑΡΧΗ. Όταν ο άνθρωπος εγκαταλείπει το φαινομενικό κόσμο (με τον θάνατο) τότε οδεύει προς την σφαίρα ύπαρξης που είχε κατακτήσει περνώντας από κόσμο σε κόσμο σταδιακά. Όσα όντα είχαν παραμείνει παγιδευμένα στο κόσμο των φαινομένων μετά τον θάνατο περνούν μια μεταβατική περίοδο στους μεταφυσικούς χώρους μέχρι να ενσαρκωθούν ξανά και ξανά έως ότου μπορέσουν να ξεφύγουν.

Το ον έτσι κι αλλιώς υπάρχει πάντα στην σφαίρα του ΕΙΝΑΙ. ΕΙΝΑΙ για πάντα. Ούτε πέφτει σε κάποια άλλη κατάσταση, ούτε αναδύεται, ούτε τίποτα. Δεν πραγματοποιεί κάτι. Απλά αντιλαμβάνεται ότι όλα αυτά είναι καταστάσεις κι ότι απλά είχε απορροφηθεί σε αυτές τις καταστάσεις και μετά αντιλήφθηκε την Πραγματικότητα. Δεν πραγματοποιεί κάτι.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ

Το ΟΛΟΝ, η ΑΛΗΘΙΝΗ ΥΠΑΡΞΗ, το ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΙΝΑΙ, το ΑΠΕΙΡΟ, το ΑΙΩΝΙΟ, δεν είναι ούτε Κοσμικός Λόγος, ούτε νοητική σύλληψη της Ύπαρξης, ούτε ενέργεια, ούτε ύλη. Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό σαν μια εσωτερική αντίληψη σε κάποιο πεδίο ύπαρξης αλλά άμεσα κι ολοκληρωτικά μόνο σε όσα όντα ανήκουν σε Αυτό Το Απόλυτο Πεδίο Ύπαρξης, στο Θείο, σε όσα όντα Απορροφούνται στο Θείο. Αυτά τα όντα παύουν να διακρίνουν ανάμεσα σε μια ατομική ύπαρξη και στο Παν, γίνονται το Παν. Είναι η Υπέρτατη Εξέλιξη του Όντος.

Για να φτάσουν Εδώ τα όντα πρέπει να εξελιχθούν ολοκληρωτικά στον υλικό κόσμο, στον δυναμικό κόσμο, στον νοητικό κόσμο στο Κοσμικό Πεδίο και να Απορροφηθούν στο Απόλυτο. Όσο δεν βαδίζουν σε αυτή την πορεία όλα αυτά παραμένουν μια θεωρητική σύλληψη, μια θεωρία. Μόνο όσα όντα έχουν Εμπειρία Γνωρίζουν την Αλήθεια. Η Αλήθεια σαν Βίωμα δεν είναι ούτε παγκόσμια ύπαρξη, ούτε νοητική σύλληψη, ούτε δυναμισμός, ούτε κάτι που μπορείς να αγγίξεις. Η Αληθινή Ύπαρξη Είναι Αιώνια. Αυτή αντικαθρεφτίζεται στον Κοσμικό Λόγο, αλλά μολονότι ο Λόγος είναι παγκόσμιος ανήκει στον σχετικό κόσμο. Δευτερευόντως αντικαθρεφτίζεται στην νόηση αλλά η νοητική σύλληψη της ύπαρξης δεν είναι παρά ένα είδωλο. Ο δυναμικός κόσμος δεν είναι παρά ο δυναμισμός της νοητικής σύλληψης κι ο υλικός κόσμος δεν είναι παρά η εξωτερική όψη του δυναμισμού..

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗ

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Είναι η Ύστατη Πραγματικότητα, το Υπόβαθρο Κάθε Ύπαρξης σε όλα τα Πεδία Ύπαρξης και Κάθε Αντίληψης περί της Ύπαρξης (Ο,τι υπάρχει αναλύεται τελικά σε συνειδησιακό φαινόμενο). Ανεξάρτητα από το σε ποιο πεδίο ύπαρξης εκδηλώνεται η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ δομεί κάποια αντίληψη περί της Ύπαρξης. Ανάλογα με το πώς θεωρεί η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ τον Εαυτό της σε σχέση με το περιβάλλον ύπαρξης είναι Υποχρεωμένη μέσα από αυτή την αντίληψη να συνειδητοποιήσει την Ύστατη Πραγματικότητά Της, να από-δομήσει όλες τις αντιλήψεις Της, να τις ξεπεράσει για να Αντιληφθεί το Βάθος της Ύπαρξής Της.

Τέτοιες αντιλήψεις περί της Ύπαρξης είναι όλες οι θρησκείες, όλα τα θρησκευτικά συστήματα, όσα έχουν δημιουργηθεί κι όσα είναι δυνατόν ή πρόκειται να δημιουργηθούν. Εφ' όσον η Ύστατη Πραγματικότητα, που τίθεται σαν Αρχή κάθε αντίληψης και που δημιουργεί την αντίληψη Είναι η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, όλες οι θρησκείες μιλούν γι' Αυτή την Μία Πραγματικότητα κι όλες οι Πρακτικές που χρησιμοποιούν (Πρακτικές Διαλογισμού, Προσευχής, κι άλλες πρακτικές) δεν έχουν άλλο στόχο από το να από-δομήσουν ακριβώς όλες τις σχετικές αντιλήψεις για να αναδυθεί η Πραγματικότητα.

Όλες αυτές οι αντιλήψεις είναι κατασκευές της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ. Σε τελευταία ανάλυση λοιπόν δεν έχει σημασία ποια θρησκεία ακολουθούμε αρκεί να πραγματώσουμε αυτό που η θρησκεία υποστηρίζει.

Οι Θρησκείες είναι προσπάθειες να μεταφερθεί σε λογικές περιγραφές Μια Πραγματικότητα Υπερβατική.

Ότι για τις Θρησκείες αποτελεί Αποκάλυψη, Θεολογία, Θεωρία, Αντίληψη, (δηλαδή, κάτι έξω από την ανθρώπινη εμπειρία), για τα όντα, στον υλικό ή στους άλλους κόσμους, που έχουν συνειδητοποιήσει την Αληθινή Τους Φύση, που έχουν Εμπειρία του Θείου, μέσα τους, αποτελεί Βίωμα, Εμπειρία, Πραγματικότητα. Έχουν «ίδια» αντίληψη της Πραγματικότητας που οι Θρησκείες απλά περιγράφουν, μίας Πραγματικότητας που παραμένει έξω από την σφαίρα εμπειρίας του απλού θρησκευόμενου.

Η ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η Απόλυτη Πραγματικότητα, που Ορίζεται με διάφορους τρόπους στις διάφορες θρησκείες Είναι η Ύστατη Πραγματικότητα που Υποστηρίζει κάθε ύπαρξη, κάθε αντίληψη, κάθε βίωμα. Είναι η Καθαρή Ύπαρξη, Είναι η Υπέρτατη Πνευματική Κατάσταση, η Ολοκληρωμένη Αντίληψη, η Πληρότητα της Ζωής, κλπ.

Οι «οντότητες» που βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα, είτε στους μεταφυσικούς κόσμους, είτε στο υλικό πεδίο, άσχετα από την θρησκεία που ακολουθούν, βιώνουν Μία Κοινή Πραγματικότητα κι αυτό το γεγονός δημιουργεί αυτόματα Μια Κοινή Συνείδηση, Μια Ιερή Κοινότητα... Αυτή η Ιερή Κοινότητα δεν έχει καμία σχέση με τις κοσμικές εκκλησίες των διαφόρων θρησκευμάτων...

Η Απόλυτη Πραγματικότητα Είναι Εμπειρία, Βίωμα. Όσοι έχουν Αυτή την Εμπειρία Βιώνουν την Πραγματικότητα που Υπάρχει πίσω από όλες τις προσεγγίσεις, πέρα από όλες τις περιγραφές. Όλες οι θρησκείες μιλούν για την Ίδια Πραγματικότητα. Μονάχα όμως όσοι έχουν βιώσει την Απόλυτη Πραγματικότητα το Κατανοούν Αυτό...

Οι κοσμικές εκκλησίες και οργανώσεις δημιουργούνται κατά μίμηση της Ιερής Κοινότητας των όντων που έχουν Εμπειρία του Θείου. Για τις κοσμικές εκκλησίες η Φώτιση, η Λύτρωση, η Σωτηρία, παραμένει Αίτημα. Για το όντα όμως της Ιερής Κοινότητας αποτελεί Συνεχές Βίωμα

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Θεωρία Της Θρησκείας
Βασικές Αρχές Της Θρησκείας
Ιστορία Της Θρησκείας
Επιστήμες Της Θρησκείας
Ιστορικές Θρησκείες

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
Η ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
Η ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Η ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (Η ΟΛΙΚΗ, ΟΛΟΚΛΗΡΗ, ΑΚΕΡΑΙΑ, ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ) ΕΙΝΑΙ Η ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, Εντός της Οποίας και Διά της Οποίας είναι «ΔΥΝΑΤΗ» κάθε «υποκειμενική» και «αντικειμενική» κατάσταση.

«ΚΑΘΕ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ» ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. Δεν υπάρχει «χωριστικότητα», «εξέλιξη», «πτώση», «λύτρωση», τίποτα. Όλη αυτή η «κίνηση» είναι απατηλή. Είναι μία «κίνηση» της «αντίληψης», μία «διαφοροποίηση» και μία «ολοκλήρωση» της «αντίληψης» κι όχι μία πραγματική, αντικειμενική κατάσταση. ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΞ' ΑΡΧΗΣ Η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ, δεν υπάρχει τίποτα να πραγματοποιήσουμε.

Στα πλαίσια αυτής της Αντίληψης «Θρησκεία», «Θρησκευτική Πράξη», (ουσία του θρησκευτικού φαινομένου) είναι η «Κατανόηση» της Αλήθειας, της Αντικειμενικής Πραγματικότητας που περιγράψαμε πιο πάνω.

Οποιαδήποτε άλλη αντίληψη για την «Συνείδηση» και την σχέση Της με το «εξωτερικό φαινόμενο» είναι μία «κατασκευή» που «ερμηνεύει» προσωρινά το φαινόμενο της ύπαρξης κι έχει σκοπό να μας οδηγήσει στην «Πλήρη Κατανόηση» της Αλήθειας. Σ' αυτή την κατηγορία αντίληψης ανήκουν οι Μεταφυσικές Θεωρήσεις του Ανθρώπου.

Οι Θρησκείες είναι οι ιστορικά εκφρασμένες Μεταφυσικές Θεωρήσεις του Ανθρώπου που επηρέασαν μεγάλα πλήθη για μεγάλα χρονικά διαστήματα μέχρι σήμερα.

Αυτές είναι οι Αρχές μιάς Γενικής Θεωρίας της Θρησκείας.

ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. Εντός Αυτής της ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ είναι δυνατή και πραγματοποιήσιμη κάθε «υποκειμενική διαφοροποίηση» και «αντικειμενική κατάσταση».

Η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ με την «υποκειμενική διαφοροποίηση» «εμφανίζεται» σαν Πολλές Συνειδήσεις (πολλαπλότητα). Στην πραγματικότητα Η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Είναι το Σταθερό Υπόβαθρο όλων αυτών των Συνειδήσεων. Η «υποκειμενική διαφοροποίηση», η χωριστικότητα, η ατομικότητα είναι μια ενέργεια που διατηρεί την διαφοροποίηση από την ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ και τροφοδοτείται από την εμπειρία αυτή. Αποτελεί μια δευτερογενή δραστηριότητα, έναν

αυτοπεριορισμό, μια παγίδα, μια αυταπάτη. Η απόρριψη της χωριστικότητας οδηγεί πίσω στην Πραγματική Μας Ουσία, στην Απόλυτη Ενότητα. Από την άλλη η «αντικειμενικοποίηση» των καταστάσεων που συλλαμβάνει η Συνείδηση οδηγεί στην δημιουργία των αντικειμενικών πεδίων, των «εξωτερικών» κόσμων.

Η Σχέση Συνείδησης-αντικειμενικού καθορίζει την ποιότητα, τις ιδιότητες του αντικειμενικού. Όσο η Συνείδηση αντιλαμβάνεται ότι όλα αυτά είναι δημιουργήματά της διατηρεί μια ελευθερία απέναντι στους εξωτερικούς κόσμους. Όταν η Συνείδηση απορροφείται στην εμπειρία αυτή τότε όλα αυτά θεωρούνται σαν πραγματικά, ανεξάρτητα της Συνείδησης κι η αντίληψη της διαφοροποίησης μετασχηματίζεται σε αντίληψη ότι είμαστε μέσα σε αυτούς τους κόσμους. Έτσι η υποκειμενική διαφοροποίηση κι η αντικειμενικοποίηση των καταστάσεων είναι αλληλεξαρτώμενες και αντίστροφες ενέργειες Υπάρχει λοιπόν μια διαβάθμιση αντιλήψεων (η Συνείδηση θεωρείται σαν η Μόνη Πραγματικότητα, η Συνείδηση θεωρείται σαν Δημιουργός του αντικειμενικού κόσμου, η Συνείδηση κι αντικειμενικός κόσμος θεωρούνται σαν παράλληλες αλλά σχετιζόμενες πραγματικότητες, κλπ.). Με αυτόν τον τρόπο η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ εμφανίζεται σαν Πολλές Συνειδήσεις με ένα νοητικό πυρήνα η κάθε μία σε ένα νοητικό χώρο (που αποτελεί το Ανώτερο, Πρώτο, Αιτιατό, Πεδίο Ύπαρξης). Το νοητικό στοιχείο «εκδηλώνεται» σε ενέργεια και δημιουργείται έτσι ένα «αντίστοιχο» ενεργειακό πεδίο. Η ενέργεια «συμπυκνώνεται» και δημιουργείται ένα «αντίστοιχο» ενεργειακό-υλικό πεδίο...

Στην πραγματικότητα Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ κι Εντός Αυτής της ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ εκδηλώνονται όλες αυτές οι υποκειμενικές διαφοροποιήσεις κι οι αντικειμενικές καταστάσεις. Η υποκειμενική διαφοροποίηση οδηγεί στην αντίληψη ενός άλλου πεδίου, μιάς εμπειρίας διαφορετικής από την Απόλυτη Ενότητα κι έτσι προκύπτει η δημιουργία των αντικειμενικών κόσμων. Αυτό δηλαδή που δημιουργεί την διαφοροποίηση από την Απόλυτη Ενότητα και την εμπειρία των εξωτερικών κόσμων βρίσκεται στην Συνείδηση, όχι κάπου έξω.

Η Αυτογνωσία αναφέρεται στην Γνώση της Συνείδησης, στον τρόπο λειτουργίας Της και στην δραστηριότητά Της, όχι κάπου αλλού. Έτσι η Συνείδηση, η «Κάθε Συνείδηση», έχει ένα Σταθερό Αιώνιο Υπόβαθρο. Είναι Αυτοπροσδιοριζόμενη, Αυτοπαραγώμενη, Εντελώς Ελεύθερη, Τελειωμένη. Όλες οι σχετικές εμπειρίες είναι δικά της δημιουργήματα κι είναι στην δική της επιλογή αν θα τις διατηρήσει ή θα τις απορρίψει. Δεν υπάρχει κανένας εξωτερικός Θεός να αποφασίσει για κάτι, κανένας εξωτερικός μηχανισμός που να μας εξαναγκάζει, κανένας προκαθορισμός, καμιά δέσμευση. Το ον είναι δημιούργημα του εαυτού του.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. Όταν η Συνείδηση το αντιλαμβάνεται αυτό δεν υπάρχει χωριστικότητα, εξωτερικοί, αντικειμενικοί κόσμοι (ανεξάρτητα από την Συνείδηση). Όταν η Συνείδηση διαφοροποιείται από την Απόλυτη Ενότητα εισέρχεται στην σχετική εμπειρία. Η Συνείδηση μπορεί να αντιλαμβάνεται το Σταθερό Υπόβαθρό Της σαν την Μόνη Πραγματικότητα, σαν την Πραγματικότητα που υποστηρίζει το εξωτερικό, σαν την Πραγματικότητα σε Σχέση με το εξωτερικό, κλπ. Έτσι η Συνείδηση δημιουργεί διάφορες Μεταφυσικές Θεωρήσεις, προσωρινές ερμηνείες της Ύπαρξης, με σκοπό να φτάσει στην Απόλυτη Γνώση. Σε όλες αυτές τις Μεταφυσικές Θεωρήσεις (στις οποίες ανήκουν όλες οι ιστορικές Θρησκείες και μεγάλα φιλοσοφικά συστήματα) το Απόλυτο θεωρείται σαν το Υπόβαθρο των πάντων (με το ένα ή τον άλλο τρόπο). Η Βίωση του Απολύτου (μέσα από διάφορες Πρακτικές) είναι ο Ανώτερος Σκοπός.

Η Πραγμάτωση Αυτής της Κατάστασης οδηγεί την Συνείδηση στην Αντίληψη της Απόλυτης Ενότητας, στην Αντίληψη ότι η Συνείδηση Είναι Μία κι από Αυτήν πηγάζουν όλες οι υποκειμενικές διαφοροποιήσεις κι οι αντικειμενικές καταστάσεις. Εδώ εγκαταλείπονται όλες οι Μεταφυσικές Θεωρήσεις που είναι προσωρινές ερμηνείες, ξεπερνιούνται όλες οι ιστορικές θρησκείες. Έχουμε φτάσει στην Αντικειμενική Γνώση, στην Πλήρη Αυτογνωσία.

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Το ΕΙΝΑΙ (NOEIN) είναι η Μόνη Πραγματικότητα, Αιώνια, Αναλλοίωτη, Άπειρη. Όταν το ΕΙΝΑΙ (NOEIN) δραστηριοποιείται δημιουργείται μία διαφορετική κατάσταση ύπαρξης. Το Υποκείμενο συλλαμβάνει το ΕΙΝΑΙ σαν Προσδιοριζόμενο, σαν Ιδέα, σαν ύπαρξη, σαν χώρο, κλπ – πρόκειται για μία νοητική σύλληψη (μία κατασκευή), με την οποία ταυτίζεται. Όλα όσα συλλαμβάνει κι αναπτύσσονται κι εξελίσσονται είναι νοητικής υφής, που εκδηλώνονται σαν παράλληλες διαφοροποιήσεις της νοητικής σύλληψης (παράλληλοι κόσμοι). Όλα βρίσκονται στον ίδιο άπειρο χώρο αλλά σε διαφορετική διάσταση. Το Υποκείμενο που απορροφιέται μέσα στην νοητική του σύλληψη (το Καθολικό Είναι και τις διαφοροποιήσεις του) υφίσταται το Ίδιο μία διαφοροποίηση. Κατ' αρχήν δημιουργείται η αντίληψη ενός Υπερπροσωπικού Παγκόσμιου Είναι που ταυτίζεται με το Καθολικό Είναι, με την άπειρη νοητική αντικειμενική ύπαρξη που καλύπτει όλο τον χώρο. Με την περαιτέρω απορρόφηση μέσα στη νοητική ύπαρξη προκύπτει η αντίληψη ενός ατομικού εγώ μέσα στον αντικειμενικό κόσμο (νόηση), που συναλλάσσεται με τον κόσμο (διάνοηση) και βιώνει μία προσωπική ατομική ζωή στο νοητικό κόσμο (αντίληψη). Καθώς το υποκείμενο απορροφιέται περαιτέρω στο σχετικό υφίσταται περαιτέρω διαφοροποιήσεις. Το υποκείμενο βιώνει την ύπαρξη μέσα στις διάφορες διαστάσεις του Είναι σαν να ζει σε διάφορους κόσμους. Σε όποιο κόσμο κι αν βιώνει την ύπαρξη το Υποκείμενο μπορεί να βιώσει το ΕΙΝΑΙ ξεπερνώντας τις διάφορες περιφερειακές δραστηριότητες. Στην πραγματικότητα το Υποκείμενο ταυτίζεται με το ΕΙΝΑΙ ακόμα και όταν αντιλαμβάνεται ότι είναι κάτι διαφορετικό. Οι διάφορες υποκειμενικές καταστάσεις είναι καταστάσεις του Συνειδέναι κι όχι οντολογικές διαφοροποιήσεις.

Το ΕΙΝΑΙ (NOEIN), Ο ΛΟΓΟΣ, η Νοητική Δραστηριότητα δημιουργεί το Είναι και τις διαφοροποιήσεις του, την Διαφοροποιημένη Πραγματικότητα. Από εδώ προκύπτουν όλες οι υποκειμενικές και αντικειμενικές διαφοροποιήσεις. Η Αντίληψη της Πραγματικότητας, η Πραγματικότητα που προκύπτει έτσι εξαρτάται από την λειτουργία του ΛΟΓΟΥ, από τον βαθμό φώτισης ή ενημερότητας για την Ίδια Του την Λειτουργία, το αποτέλεσμά Της. Ανάλογα λοιπόν πως θα αντιληφθούμε ή θα θέσουμε την Πραγματικότητα προκύπτει η κοσμοθεωρία μας, οι ενέργειές μας, τα αποτελέσματα της δράσης μας.

Έτσι στο Υλικό Πεδίο η Αντίληψη της Πραγματικότητας διαφοροποιείται ανάλογα με το σε ποιο επίπεδο λειτουργούμε.

Το ΕΙΝΑΙ αποτελεί την Μόνη Πραγματικότητα. Οποιαδήποτε διαφοροποίηση αποτελεί εσφαλμένη αντίληψη (Επίπεδο του ΕΙΝΑΙ).

Το ΕΙΝΑΙ γίνεται αντιληπτό σαν Ενότητα που υπερβαίνει ή καταργεί τα αντίθετα. Φώτιση και μη-διακρίνουσα αντίληψη είναι το ίδιο, Ηρεμία και Δραστηριότητα, Συνείδηση και δημιουργία, Παγκόσμιο και ατομικό, όλα ταυτίζονται. Είμαστε εξ' αρχής και για πάντα σε Αυτή την Κατάσταση. Δεν χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε κάτι (Επίπεδο του NOEIN σε Δραστηριότητα που ταυτίζεται με το Καθολικό Είναι – τρία επίπεδα).

Το ΕΙΝΑΙ διακρίνεται από την νοητική δραστηριότητα που έχει διάφορα επίπεδα λειτουργίας (που δημιουργούν την αντίληψη μίας ύπαρξης μέσα στο σχετικό). Για να βιώσουμε το ΕΙΝΑΙ θα πρέπει να ξεπεράσουμε την νοητική δραστηριότητα (Επίπεδο της νόησης).

Το ΕΙΝΑΙ διακρίνεται από την νοητική δραστηριότητα που προσδιορίζεται σε διάφορες διαδικασίες οι οποίες θεωρούνται όλες σαν απατηλές, κενές. Για να βιώσουμε το ΕΙΝΑΙ θα πρέπει να απορρίψουμε τις διάφορες διαδικασίες σαν κενές (Επίπεδο της διαλεκτικής διάνοησης).

Το ΕΙΝΑΙ διακρίνεται από την νοητική δραστηριότητα που συγκεκριμενοποιείται σε διάφορες διαδικασίες που θεωρούνται πραγματικές. Για να βιώσουμε το ΕΙΝΑΙ θα πρέπει να εγκαταλείψουμε όλες αυτές τις διαδικασίες γιατί μας κρατούν δέσμιους σε ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Όλες αυτές οι θεωρήσεις είναι πραγματικές για το Υποκείμενο που τις βιώνει. Από εδώ προκύπτουν διάφοροι τύποι φιλοσοφίας, θρησκείας. Μάλιστα στα πλαίσια της ίδιας θρησκείας μπορεί να αναπτυχθούν διάφορες σχολές που υιοθετούν την μία ή την άλλη θεώρηση. (Μία

τέτοια θρησκεία είναι ο Βουδισμός – Θεραβάντα, Σουναβάντα, Βιτζάναβάντα, Αβαταμσάκα, Ζεν)

Η ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η Συνείδηση Είναι η Μόνη Πραγματικότητα, Αιώνια, Αναλλοίωτη στην Φύση Της, Απροσδιόριστη στην Ουσία Της, Καθαρό Είναι, χωρίς ιδιότητες και προσδιορισμούς, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο.... Κάθε «φαινόμενο» που «αναδύεται» μέσα σ' Αυτή την Πραγματικότητα «ταυτίζεται» με Αυτή την Πραγματικότητα, δεν είναι κάτι διαφορετικό... (Αυτή η Αντίληψη είναι σε τελευταία ανάλυση η βάση κάθε «μεταφυσικής»)..

Η Συνείδηση Είναι Μία, Καθαρό Είναι. Η «αντίληψη της ατομικότητας» είναι «αυτοπεριορισμός» της Συνείδησης, απατηλός στην ουσία του... Στην πραγματικότητα «κάθε ύπαρξη» είναι Συνείδηση, Αυτοπροσδιοριζόμενη, Αυτοπαραγόμενη, Εντελώς Ελεύθερη, Τελειωμένη. Δεν υπάρχει τίποτα να «πραγματωθεί»...(Αυτή η Αντίληψη είναι σε τελευταία ανάλυση η βάση κάθε «οντολογίας»)..

Ό,τι Ορίζεται σαν Διαλογισμός συνίσταται στην Εσωτερική Αντίληψη του Καθαρού Είναι, στην Απόρριψη κάθε αυτοπεριορισμού, κάθε σχετικού προσδιορισμού, κάθε διαδικασίας μέσα στον χρόνο... Η Συνείδηση «βυθίζεται» στο Άπειρο, στο Αιώνιο, στο Αληθινό, στην Μόνη Πραγματικότητα που υπάρχει... (Αυτή η Αντίληψη είναι σε τελευταία ανάλυση η βάση κάθε «θρησκευτικής πρακτικής»)..

Η ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η Απόλυτη Πραγματικότητα, που Ορίζεται με διάφορους τρόπους στις διάφορες θρησκείες, Είναι η Ύστατη Πραγματικότητα που Υποστηρίζει κάθε ύπαρξη, κάθε αντίληψη, κάθε βίωμα. Είναι η Καθαρή Ύπαρξη, Είναι η Υπέρτατη Πνευματική Κατάσταση, η Ολοκληρωμένη Αντίληψη, η Πληρότητα της Ζωής, κλπ.

Οι «οντότητες» που βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα, είτε στους μεταφυσικούς κόσμους, είτε στο υλικό πεδίο, άσχετα από την θρησκεία που ακολουθούν... βιώνουν Μία Κοινή Πραγματικότητα κι αυτό το γεγονός δημιουργεί αυτόματα Μια Κοινή Συνείδηση, Μια Ιερή Κοινότητα... Αυτή η Ιερή Κοινότητα δεν έχει καμία σχέση με τις κοσμικές εκκλησίες των διάφορων θρησκευμάτων...

Η Απόλυτη Πραγματικότητα Είναι Εμπειρία, Βίωμα. Όσοι έχουν Αυτή την Εμπειρία Βιώνουν την Πραγματικότητα που Υπάρχει πίσω από όλες τις προσεγγίσεις, πέρα από όλες τις περιγραφές. Όλες οι θρησκείες μιλούν για την Ίδια Πραγματικότητα. Μονάχα όμως όσοι έχουν βιώσει την Απόλυτη Πραγματικότητα το Κατανοούν Αυτό...

Σύμφωνα με όλες τις θρησκείες η Πραγματικότητα (για όσους αντιλαμβάνονται πλήρως), η Απώτερη Πραγματικότητα (για όσους διακρίνουν την Πραγματικότητα από το σχετικό), η Ύστατη Πραγματικότητα (για όσους εξελίσσονται πέρα από όλες τις σχετικές αντιλήψεις), το Απόλυτο (για κάθε περιορισμένη συνείδηση), αποτελεί το Υπόβαθρο κάθε συνείδησης, το Κέντρο Αναφοράς κάθε αντίληψης.

Κάθε περιορισμένη συνείδηση Προϋποθέτει πίσω της Αυτό το Υπόβαθρο, την Υπερσυνείδηση, που την στηρίζει και την εμπνέει και την καθοδηγεί προς την Ολική Αντίληψη. Η περιορισμένη συνείδηση δεν μπορεί να βρει το Αίτιο της Ύπαρξης στον εαυτό της, ούτε μπορεί να υποθέσει ότι υπάρχει κάτι έξω από αυτήν (γιατί αυτό είναι μονάχα μια σύλληψη, μια αντίληψη, μια ιδέα, που όταν υιοθετηθεί οδηγεί όχι στην Αλήθεια αλλά στην ειδωλολατρία. Η περιορισμένη συνείδηση λοιπόν μέσα της, στο Βαθύτερο Είναι της, στην Ουσία της, μπορεί να

αποκαλύπτει το Αίτιο, το Υπόβαθρο, την Ουσία κι όχι κάπου έξω. Ο εσωτερικός δρόμος είναι ο μόνος δρόμος.

Όλες οι θρησκείες μιλούν για την Εσωτερική Πραγματικότητα της συνείδησης, για την ανάδυση από την περιορισμένη συνείδηση προς το Όλον, για το άπλωμα του περιορισμένου στο Άπειρο.

Όλες οι πρακτικές που χρησιμοποιούν οι διάφορες θρησκείες (Διαλογισμός, Προσευχή, Γιόγκα, κλπ.) δεν έχουν άλλο προορισμό από το να βοηθήσουν την συνείδηση να ξεπεράσει όλες τις περιοριστικές και περιορισμένες αντιλήψεις για να αντιληφθεί το Άπειρο Βάθος της. Αυτό σημαίνει ότι η συνείδηση πρέπει να «αποδομήσει» κάθε «εγωική αντίληψη», για να φτάσει στην Καθαρή Αντίληψη, στο Καθαρό Είναι, στο Χωρίς Ιδιότητες, στο Αμετάβλητο, στο Αληθινό.

Στην πραγματικότητα η Συνείδηση είναι Μία, Αιώνια κι όλοι οι περιορισμοί είναι απατηλοί. Για όσους το αντιλαμβάνονται αυτό δεν υπάρχει πτώση, εξέλιξη, φώτιση, τίποτα. Για όσους όμως εμπλέκονται μέσα στο σχετικό υπάρχει εξέλιξη, βαθμίδες προς την ολοκλήρωση, κλπ.

Πάντως όπως κι αν έχει το Απόλυτο αποτελεί την Αρχή και το Τέλος, το Όριο της Συνείδησης και τελικό προορισμό κάθε συνείδησης.

Όσοι Βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα όπως κι αν την Ορίζει η θρησκεία τους Είναι Ένα με την Πραγματικότητα, Είναι η Πραγματικότητα. Όλοι αυτοί αποτελούν, συμμετέχουν κι εκπροσωπούν την Ιερή Κοινότητα. Αντιλαμβάνονται ότι Βιώνουν την Πραγματικότητα που Βιώνουν κι άλλοι, προερχόμενοι από άλλες θρησκείες.

Η Πραγματικότητα Είναι Μία άσχετα πως φτάνουμε σ' Αυτήν και πως την Ονομάζουμε...

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

**ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ
Η ΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΥΤΟΥ
Η ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**

ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Η ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (η Ολική, η Ολόκληρη, η Ακέραια, η Πλήρης Συνείδηση) Είναι η ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, Εντός της Οποίας και Διά της Οποίας είναι «ΔΥΝΑΤΗ» κάθε «υποκειμενική» και «αντικειμενική» κατάσταση.

«Κάθε Συνείδηση» Είναι ΑΥΤΗ Η ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ. Η «εμμονή» στην «διαφοροποίηση» οδηγεί στην «χωριστικότητα», στην «ατομικότητα», οδηγεί στην «σχετική», πλασματική πραγματικότητα.

Η «απόρριψη» της «ατομικότητας», της «χωριστικότητας», της «διαφοροποίησης», μας «επαναφέρει» στην ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, στην ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Η ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Είναι Αντικειμενική Κατάσταση, είτε έχουμε επίγνωσή της είτε όχι: Είναι το «Απόλυτο Είναι», η Ύστατη Πραγματικότητα, η Ελευθερία, η Μακαριότητα: Είναι το Βασίλειο του Θείου. Το Βασίλειο του Θείου είναι έξω από τον χώρο και τον χρόνο.

Ονομάζουμε Αυτή την Κατάσταση του Θείου, το Βασίλειο του Θείου, με το Όνομα «ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ», σαν Δυνατότητα της Συνείδησης, σαν Δυνατότητα που μπορεί να πραγματοποιήσει «Κάθε Συνείδηση», σαν Δυνατότητα εντός της οποίας και διά της οποίας μπορεί να αναπτυχθεί «Κάθε Συνείδηση», σαν Δυνατότητα Θείας Ζωής.

Η Βίωση της Απόλυτης Πραγματικότητας είναι μια Εμπειρία που Υπερβαίνει τους κόσμους: Είναι Εμπειρία Υπερβατική, πέρα από την νοητική διαδικασία και γνώση, πέρα από την αισθησιακή δραστηριότητα, πέρα από το βιολογικό, υλικό, βίωμα.

Ονομάζουμε Αυτή την Υπερβατική Εμπειρία της Θείας Κατάστασης, που Υπερβαίνει την νόηση με το ίδιο Όνομα «ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ», σαν Δυνατότητα Εμπειρίας του Θείου, σαν Δυνατότητα Εξέλιξης της Συνείδησης, σαν Δυνατότητα Τελείωσης της Συνείδησης, σαν Δυνατότητα Θέωσης, (Δυνατότητα που έχει πραγματοποιηθεί ιστορικά, από διάφορους ανθρώπους, σε διάφορες εποχές και τόπους).

Στην διάρκεια της ιστορίας έχει συσσωρευτεί μια τεράστια γνώση, εμπειρία, σχετική με το ΟΝ, την Τελείωση του ΟΝΤΟΣ, κλπ.: Θρησκείες, Φιλοσοφίες, κλπ. Όλα αυτά, οι θρησκείες, κλπ., που παρουσιάζουν ομοιότητες και διαφορές, αποτελούν την κοινή κληρονομιά του ανθρώπινου είδους.

Ονομάζουμε Αυτή την Συσσωρευμένη Γνώση, Εμπειρία, για την Πραγμάτωση της Θείας Κατάστασης, με το ίδιο Όνομα «ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ», σαν Δυνατότητα Μιάς Γενικής Θεωρίας της Θρησκείας.

Τα Όντα (είτε είναι όντα των αόρατων κόσμων, είτε άνθρωποι του υλικού κόσμου) που Βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα «βρίσκονται» στο Βασίλειο του Θείου: Βιώνουν το Θείο,

την Υπερβατική Πραγματικότητα, την Ελευθερία, την Μακαριότητα. Όλα αυτά τα Όντα αποτελούν Μια Ιερή Κοινότητα (άσχετα αν επικοινωνούν εξωτερικά μεταξύ τους, ή όχι).

Ονομάζουμε Αυτή την Κοινότητα των Όντων που Βιώνουν Αυτή την Κατάσταση του Θείου με το ίδιο Όνομα «ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗ», σαν Δυνατότητα Μιάς Ιερής Κοινότητας, Ανοιχτής σε Όλους, εντός της οποίας έχουν Όλοι την Δυνατότητα να Βιώσουν Αυτή την Θεία Κατάσταση και να «μοιραστούν» Αυτή την Εμπειρία και με άλλα όντα.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΔΙΑΙΡΕΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ που Μέσα Της εκδηλώνονται όλες οι υποκειμενικές και αντικειμενικές καταστάσεις. Έτσι η ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Είναι ταυτόχρονα Κάτι Ξέχωρο, Καθαρό Αιώνιο, Απέραντο, χωρίς Αρχή και Τέλος και ταυτόχρονα Αποτελεί το Υπόβαθρο για κάθε υποκειμενική και αντικειμενική κατάσταση. Ενώ Ξεχωρίζει από κάθε άλλη κατάσταση ταυτόχρονα Σχετίζεται και Υποστηρίζει κάθε άλλη κατάσταση.

Τα Όντα που Βιώνουν την ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ σε όποια αντικειμενική κατάσταση κι αν βρίσκονται (σε όποιο πεδίο δηλαδή, σε όποιο κόσμο κι αν εκδηλώνονται) είναι σε Επαφή με την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ. Βιώνουν την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ κι όχι τις δευτερογενείς εκδηλώσεις κι είναι σίγουρο ότι εγκαταλείποντας τον εξωτερικό κόσμο θα συγχωνευτούν Με το ΑΠΟΛΥΤΟ.

Όλα τα Όντα λοιπόν, σε όλους τους κόσμους, που Βιώνουν την ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, Βιώνουν το ΣΤΑΘΕΡΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ όλων των καταστάσεων, την ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ. Αυτή η ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ που μπορούν να Βιώσουν όλα τα Όντα, σε όποιο κόσμο κι αν εκδηλώνονται εξωτερικά είναι ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ. Το ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ είναι λοιπόν Μία Πνευματική Κατάσταση που μπορούν να Βιώσουν τα Όντα, άσχετα αν εκδηλώνονται στο νοητικό, στο ενεργειακό, ή στο υλικό πεδίο.

Τα Όντα που Βιώνουν την ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, άσχετα από τον εξωτερικό κόσμο στον οποίο εκδηλώνονται, Ζουν ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ κι Αποτελούν ΜΙΑ ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Ζουν έξω από τον χρόνο, έξω από τον χώρο κι ας εκδηλώνονται ταυτόχρονα και μέσα σε κάποιο εξωτερικό κόσμο.

Υπάρχουν πάντα Όντα που Βιώνουν την ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, όλες τις στιγμές, κι αυτή την στιγμή του χρόνου στο υλικό πεδίο. Το ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ήταν, είναι και θα είναι πάντα, εδώ, τώρα, πέρα από όλους τους κόσμους και μέσα σε όλους τους κόσμους.

Η Είσοδος στο ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ είναι Βίωμα, Εμπειρία, Πραγμάτωση. Εισέρχεται κάποιος σε Αυτή την Κατάσταση Βιώνοντάς Την. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να μπούμε Εδώ, ούτε ακολουθώντας κάποια θρησκεία, ούτε υιοθετώντας κάποια πίστη, ούτε τηρώντας κάποιο τυπικό, ούτε ομολογώντας κάποια θέση. Το ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ δεν έχει καμία σχέση με τις κοσμικές θρησκείες και εκκλησίες.

Όποιος Βιώνει Αυτή την ΑΠΟΛΥΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Μιλά Εκ Μέρους Αυτής της Κατάστασης και της Ιερής Κοινότητας Αυτών που Βιώνουν Αυτή την Κατάσταση. Κανένας βέβαια δεν έχει καμιά αποκλειστικότητα. Το ΘΕΙΟΝ δεν είναι ιδιοκτησία κανενός.

Όποιος Μιλά, Μιλά Εκ Των Έσω κι όχι από κάποια προσωπική αντίληψη. «Εμείς την ΑΛΗΘΕΙΑ που γνωρίζουμε μιλάμε κι αμαρτία δεν έχουμε, κι όποιος έχει αυτιά να ακούσει, ακούει»...

Η ΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΥΤΟΥ

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. Με Αυτή Την «ΜΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ» Ταυτίζεται (ή Συσχετίζεται, ανάλογα με την Αντίληψή μας) «Κάθε Συνείδηση», «Οποιαδήποτε Συνείδηση», άσχετα με το πόσο «εμφανίζεται» ξεχωριστή, απομονωμένη (πρόκειται για μια απατηλή αντίληψη, για αυταπάτη...).

Η Συνείδηση Είναι Άπειρη, χωρίς όρια, χωρίς περιορισμούς. Η Συνείδηση από Μόνη Της θέτει περιορισμούς (δημιουργεί, συγκεντρώνεται, απορροφείται, στους περιορισμούς) κι έτσι (μέσω αυτού του μηχανισμού) «μεταβαίνει» στους «αδιαίτερους» κόσμους (νοητικό, αισθησιοκινητικό, υλικό) ή στις ιδιαίτερες καταστάσεις – επίπεδα λειτουργίας – (νοητικό, αισθησιοκινητικό, υλικό).

Η Συνείδηση Είναι Ελεύθερη. Μπορεί να υπερβεί (να «απορρίψει», να ξεπεράσει, να καταργήσει) τους περιορισμούς και να ξαναβρεί Μέσα Της την Απόλυτη Ενότητά Της.

Η Συνείδηση «Είναι», κι «Είναι» για πάντα, δεν εξελίσσεται, δεν πέφτει, δεν λυτρώνεται, δεν φωτίζεται. Όλη αυτή η κίνηση είναι η «μεταβολή των αντιλήψεών» Της. Η Μετάβαση από την Απόλυτη Αυτοσυνειδησία, από την Απόλυτη Ενότητα, από την Πληρότητα της Αντίληψης, από την Άπειρη Γνώση, την Ελεύθερη Δραστηριότητα, μέσα σε περιορισμένες καταστάσεις, είναι μια «συσκότιση» της Συνείδησης, μια «εικονική πτώση», μια «φανταστική μεταβολή»: Η Συνείδηση μεταβαίνει έτσι σε μια φανταστική πραγματικότητα, σε μια πλασματική πραγματικότητα (που, επειδή είναι «διωποκειμενική», προσδιορίζεται σαν αντικειμενική – έτσι όλη η ανθρωπότητα μπαίνει μέσα στην ίδια αυταπάτη – αυτή είναι η Παγκόσμια Μάγια).

Η Συνείδηση «εμπεριέχει» Μέσα Της όλες τις καταστάσεις, όλους τους κόσμους, όλες τις ιδιαίτερες εμπειρίες. Η Συνείδηση δεν «εμπεριέχεται» μέσα στις ιδιαίτερες πραγματικότητες που η Ίδια δημιουργεί (αυτή είναι απλά μια αντίληψη, μια αυταπάτη).

Με την «ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ» (όταν εκλαμβάνεται, κάθε υπέρβαση, σαν «διαδικασία εξέλιξης») η Συνείδηση αντιλαμβάνεται ότι από Αυτήν εκκινούν όλα, σε Αυτήν καταλήγουν, Αυτή Είναι το Όριο των πάντων. Ο Φωτισμός (η Αυτογνωσία σαν «διαδικασία εξέλιξης») δεν είναι παρά η απόρριψη των περιορισμών που η Ίδια η Συνείδηση είχε θέσει. Πρόκειται για μια εσωτερική αντίληψη που έρχεται, που συμβαίνει, εκτός χρόνου και αποκαλύπτεται ποια είναι η Πραγματικότητα (ποια ήταν για πάντα η Πραγματικότητα) κι ότι μέχρι τώρα απλά δεν αντιλαμβανόμασταν...

Η ΙΕΡΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η Απόλυτη Πραγματικότητα, που Ορίζεται με διάφορους τρόπους στις διάφορες θρησκείες, Είναι η Ύστατη Πραγματικότητα που Υποστηρίζει κάθε ύπαρξη, κάθε αντίληψη, κάθε βίωμα. Είναι η Καθαρή Ύπαρξη, Είναι η Υπέρτατη Πνευματική Κατάσταση, η Ολοκληρωμένη Αντίληψη, η Πληρότητα της Ζωής, κλπ.

Οι «οντότητες» που Βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα, είτε στους μεταφυσικούς κόσμους, είτε στο υλικό πεδίο, άσχετα από την θρησκεία που ακολουθούν... Βιώνουν Μία Κοινή Πραγματικότητα κι αυτό το γεγονός δημιουργεί αυτόματα Μια Κοινή Συνείδηση, Μια Ιερή Κοινότητα... Αυτή η Ιερή Κοινότητα δεν έχει καμία σχέση με τις κοσμικές εκκλησίες των διαφόρων θρησκευμάτων...

Η Απόλυτη Πραγματικότητα Είναι Εμπειρία, Βίωμα. Όσοι έχουν Αυτή την Εμπειρία Βιώνουν την Πραγματικότητα που Υπάρχει πίσω από όλες τις προσεγγίσεις, πέρα από όλες τις περιγραφές. Όλες οι θρησκείες μιλούν για την Ίδια Πραγματικότητα. Μονάχα όμως όσοι έχουν βιώσει την Απόλυτη Πραγματικότητα το Κατανοούν Αυτό...

Σύμφωνα με την «ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΟΛΟΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ» Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Είναι η Αρχή, η Βάση και το Όριο κάθε Αντίληψης της Ύπαρξης. Από την ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ «ξεκινά» η Αντίληψη της Ύπαρξης κι επεκτείνεται στο «περιβάλλον»

Η Συνείδηση (η «Κάθε Συνείδηση») Είναι η «Όλη Συνείδηση», Αιώνια, Ελεύθερη, Μακάρια... Η Συνείδηση Είναι Αυτοπροσδιοριζόμενη... Όλοι οι «περιορισμοί» είναι αυταπάτη...

Όσοι Βιώνουν την Απόλυτη Πραγματικότητα όπως κι αν την Ορίζει η θρησκεία τους Είναι Ένα με την Πραγματικότητα, Είναι η Πραγματικότητα. Όλοι αυτοί αποτελούν, συμμετέχουν κι εκπροσωπούν την Ιερή Κοινότητα. Αντιλαμβάνονται ότι Βιώνουν την Πραγματικότητα που Βιώνουν κι άλλοι, προερχόμενοι από άλλες θρησκείες.

Η Πραγματικότητα Είναι Μία άσχετα πως φτάνουμε σ' Αυτήν και πως την Ονομάζουμε...

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΑΛΗΨΕΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

«Θρησκεία» ονομάζουμε την παράδοση που ερμηνεύει το ΕΙΝΑΙ (την Ύπαρξη) θεωρώντας Το σαν Μία Αρχή από την Οποία πηγάζουν τα πάντα, ο Κοσμικός Λόγος, ο νοητικός κόσμος, ο ενεργειακός κόσμος και ο υλικός κόσμος. Η «Θρησκεία» έχει λοιπόν στοιχεία γνώσης από τους ανώτερους κόσμους, αλλά δεν μπορεί να έχει μία ολοκληρωμένη αντίληψη, όπως έχουν τα όντα στους μεταφυσικούς κόσμους. Ενορατικά μπορούμε μέσα από την «Θρησκεία» να συλλάβουμε την Πραγματικότητα (μέσα από τις επιμέρους απόψεις που διατυπώνει) αλλά μονάχα όταν εξελισσόμαστε κι ανυψωνόμαστε στους μεταφυσικούς κόσμους έχουμε μία πλήρη αντίληψη.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΑΛΗΨΕΩΝ

Στην διάρκεια της Ιστορίας, καθώς ο άνθρωπος αναδύοταν από την αρχέγονη – συγκεχυμένη - συνείδηση προς την συνειδητοποίηση της Πραγματικότητας, προς την Αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, πέρασε από διάφορες μεταφυσικές (θρησκευτικές) φάσεις.

Διακρίνουμε πέντε μεταφυσικά (θρησκευτικά) στάδια.

Θρησκείες της «Ιερής Φύσης» στις οποίες η ανθρώπινη συνείδηση θεωρείται σαν μέρος της Ιερής Φύσης. (Θρησκείες που σχετίζονται με την αντίληψη της άμεσης αντικειμενικότητας).

Θρησκείες της «Απόκρυφης Δύναμης» στις οποίες η Απόκρυφη Δύναμη διαχωρίζεται από το άμεσο, το φανερό, το υλικό το οποίο είναι απλά παράγωγο της. Εδώ η ανθρώπινη συνείδηση θεωρείται σαν μέρος του Απόκρυφου Όλου. Ολοκληρώνεται στο Απόκρυφο Όλον όταν υπερβαίνει, την ατομικότητα. (Θρησκείες που σχετίζονται με την ψυχολογική ανάπτυξη και λειτουργία του ανθρώπου, αίσθηση, συναίσθηση, διαίσθηση).

Θρησκείες του «Ελλογου» στις οποίες συγκεκριμενοποιείται και προσωποποιείται το Ον και διακρίνεται από το υπόλοιπο αόρατο καθώς και το ορατό. Το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι ΑΥΤΟ που χαρακτηρίζεται από ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, Αληθή Κατανόηση, Ορθή Σκέψη, και Εύστοχη Δραστηριότητα. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ εκδηλώνεται σαν Αυτοσυνείδηση και Συνείδηση του «Χώρου». Η Αληθινή Κατανόηση εμπεριέχει την Απόλυτη Αλήθεια (Γνώση). Η Ορθή Σκέψη αναφέρεται στην σύμφωνα με κανόνες, εξαγωγή επαληθεύσιμων αληθειών και σε δεύτερο επίπεδο νοητικής επεξεργασίας στην σωστή επιλογή της αλήθειας ανάμεσα στις διάφορες ερμηνείες (Σοφία – Ορθοφροσύνη). Η Εύστοχη Δραστηριότητα αναφέρεται στην Οικονομία της δραστηριότητας και στην επιλογή του συντομότερου δρόμου επίτευξης (Σωφροσύνη - Δικαιοσύνη). Η Απόλυτη Λογικότητα λοιπόν μπορεί να αποδοθεί μόνο στο Αληθινό Ον, το Κατ' Εξοχήν Ον, που οι άνθρωποι ονομάζουν Θεότητα. Ο άνθρωπος δεν είναι παρά Εικόνα του «ΕΛΛΟΓΟΥ». Διαθέτει περιορισμένη συνείδηση, σχετική γνώση, νόηση συγκεχυμένη, δραστηριότητα χαώδη. Το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι η Αρχή, η Βάση Αναφοράς, της ανθρώπινης λογικότητας. Το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι το ΟΛΟΝ προς το Οποίον τείνει η ανθρώπινη λογικότητα. Ο άνθρωπος είναι Εν-Δυνάμει «ΕΛΛΟΓΟ». Η εκτροπή από το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι η βιβλική πτώση, η αντίθεση με το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι η βιβλική αμαρτία, η ελληνική ύβρις ενάντια στην θεότητα, η συμμόρφωση με το «ΕΛΛΟΓΟ» είναι η σωτηρία στους κόλπους του Θεού. Η εναρμόνιση, η αφύπνιση, η ανάδυση στο «ΕΛΛΟΓΟ» δεν γίνεται με νοητική σύλληψη, με νοητική δραστηριότητα ή με εξωτερικές

πράξεις. Αντίθετα φτάνουμε στο «ΕΛΛΟΓΟ» απορρίπτοντας όλη την εξωτερική δραστηριότητα, όταν εγκαταλειφθούμε στην Βάση της Ύπαρξης που είναι ακριβώς η Ουσία, η Πηγή του «ΕΛΛΟΓΟΥ». Η πραγματοποίηση λοιπόν πρέπει να αναζητηθεί Έσω. Οι φιλοσοφικές και θρησκευτικές αντιλήψεις που ταυτίζουν το ΟΛΟΝ με το «ΕΛΛΟΓΟ» χαρακτηρίζονται σαν αντιλήψεις του «ΕΛΛΟΓΟΥ» (RATIONAL), κι είναι στην φύση τους εσωτερικές στάσεις και δραστηριότητες. (Θρησκείες που σχετίζονται με την νοητική ανάπτυξη και λειτουργία του ανθρώπου κι όπου η Πραγματικότητα βιώνεται σαν το Έσω).

Θρησκείες του Παγκόσμιου Πνεύματος.

Θρησκείες του Όντως Όντος (του ΕΙΝΑΙ, του ΟΛΟΥ) στις οποίες το ΕΙΝΑΙ διακρίνεται από την κοσμική συνείδηση, την νοητικότητα, την ενέργεια, την υλική αντικειμενικότητα. Εδώ η ανθρώπινη συνείδηση ταυτίζεται με το ΕΙΝΑΙ, οπότε έχει αντίληψη της Πραγματικότητας, (ή ταυτίζεται προσωρινά με το είναι-τι (νοητικότητα) και θεωρεί εαυτόν μέρος του ΟΛΟΥ, ενδυνάμει ΟΛΟΝ κι ολοκληρώνεται όταν υπερβαίνει την νοητικότητα). (Θρησκείες που σχετίζονται με την οντολογική ανάπτυξη και λειτουργία του ανθρώπου κι όπου η Πραγματικότητα βιώνεται σαν το ΕΙΝΑΙ).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Έτσι ο άνθρωπος στην διάρκεια των χιλιετηρίδων που πέρασαν προσέγγισε σταδιακά τις έννοιες της Οντολογίας, του Εσωτερισμού του Αποκρυφισμού και της θρησκευτικής αντικειμενικότητας που αναλύσαμε προηγουμένως (στην Ενότητα Γ΄) ξεκινώντας από το άμεσα δεδομένο και προχωρώντας σε πιο εσωτερικές αντιλήψεις (αντικειμενικότητα, απόκρυφος δυναμισμός, νοητικότητα, ΕΙΝΑΙ). Σήμερα, υπό το φως των σημερινών γνώσεων έχουν διαφοροποιηθεί οι ιστορικές θρησκευτικές αντιλήψεις.

Τυπολογικά υπάρχουν λοιπόν πέντε κατηγορίες θρησκευτικών συστημάτων

Ερμηνείες που ταυτίζουν την Οντότητα με το ΟΛΟΝ, το ΕΙΝΑΙ (ή το Μη-Είναι, εφόσον ταυτίζονται) – Οντολογικά Συστήματα, Βεδάντα, Βουδισμός, Ταοϊσμός, Πλατωνισμός, Νεοπλατωνισμός... Σε αυτά τα συστήματα αναπτύσσονται οντολογικές, εσωτερικές, αποκρυφιστικές και αντικειμενικές αντιλήψεις περί της Πραγματικότητας.

Ερμηνείες που ταυτίζουν την Οντότητα με το Παγκόσμιο Πνεύμα... (μυστικιστικές θεωρήσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια του ιουδαϊσμού, του χριστιανισμού, του ισλαμισμού)...

Ερμηνείες που θεωρούν την Οντότητα (Ελλογο Ον) σαν Εν-Δυνάμει ΟΛΟΝ (όπου ΟΛΟΝ είναι το ΕΛΛΟΓΟ) – Θεολογικά Συστήματα, Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός, Ισλαμισμός... Σε αυτά τα συστήματα αναπτύσσονται εσωτερικές, αποκρυφιστικές και αντικειμενικές αντιλήψεις περί της Πραγματικότητας.

Ερμηνείες που θεωρούν την Οντότητα (Δυναμούχο πνεύμα, ψυχή, κλπ) σαν Εν-Δυνάμει ΟΛΟΝ (όπου ΟΛΟΝ είναι η Απόκρυφη Δύναμη) – αντιλήψεις που διατηρούνται ακόμα σε κάποιες πρωτόγονες φυλές.

Ερμηνείες όπου η Οντότητα (μυστηριώδες ον) θεωρείται Εν-Δυνάμει ΟΛΟΝ (όπου ΟΛΟΝ θεωρείται η Ιερή Φύση) – αντιλήψεις που έχουν μάλλον εγκαταλειφθεί.

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ
ΜΕΤΑΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΜΕΤΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
ΜΕΤΑΛΟΓΙΚΗ
ΛΟΓΟΣ – ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑ

Θρησκείολογία είναι η επιστήμη που έχει σαν αντικείμενο το «ΕΙΝΑΙ». Είναι ειδικότερα μια ολική ερμηνεία του Είναι, έτσι όπως θα μπορούσε να διατυπωθεί θεωρητικά ή έχει ήδη διατυπωθεί σε διάφορες ιστορικές εποχές. Ονομάζουμε μια τέτοια θεωρητική ερμηνεία θρησκευτικό σύστημα (θρησκεία) και θρησκευόμενα τις διάφορες ιστορικές εκφράσεις αυτής της ερμηνείας. Έτσι η Θρησκείολογία μπορεί να είναι καθαρά θεωρητική (Φαινομενολογία του Είναι) ή ιστορική επιστήμη (Ιστορία των θρησκευμάτων).

Το Είναι στην Φαινομενολογία θεωρείται σαν Δραστηριότητα, όχι σαν ουσία. Έτσι το Είναι ταυτίζεται με το Νοείν, την Συνείδηση του Είναι. Είναι και Συνειδέναι, Συνείδηση του Είναι, Νοείν, είναι το ίδιο πράγμα. Το Είναι λοιπόν, σαν κατάσταση και αφηρημένη ενέργεια, δεν έχει σαφή όρια και καθορισμένη λειτουργία. Ταυτίζεται έτσι με το Κενό, το Άπειρο, το Αιώνιο, το Άχρονο, κλπ. Σε Αυτό το Είναι αναφέρεται κάθε «υποκειμενική» ή «αντικειμενική» αντίληψη του «είναι».

Αυτή την θεωρητική γραμμή ακολούθησε η αρχαιοελληνική φιλοσοφία με τον Πλάτωνα και τον Πλωτίνο και η δυτική φιλοσοφία μέχρι τον Χέγκελ και τον Χάιντεγκερ αλλά και διάφορες θρησκευτικές παραδόσεις, η ινδική κοσμοθεωρία, η ταοϊστική παράδοση, κλπ.

Το Είναι θεωρήθηκε μέσα στην ιστορία με διαφορετικούς τρόπους. Ταυτίστηκε με την «Φύση», θεωρήθηκε σαν το Ιερό Απόκρυφο απέναντι στην ορατή φύση, αναδύθηκε στο Όλον, στην Αρχή στην οποία αναφέρεται κάθε «είναι» και τέλος αποκαλύφθηκε σαν το Είναι (το Απόλυτο Είναι). Έτσι δημιουργήθηκαν διάφοροι τύποι θρησκείας.

Η Θρησκείολογία λοιπόν έχει σαν αντικείμενο το Είναι, τις διάφορες θεωρήσεις του Είναι, την σύγκριση διαφόρων θεωρήσεων του Είναι αλλά και συγκεκριμένα θρησκευτικά συστήματα (θρησκευόμενα). Πιο συγκεκριμένα η Θρησκείολογία ασχολείται με το Είναι σαν Δραστηριότητα, σαν Συνείδηση, σαν Περιεχόμενο και εξετάζει όλο τον κύκλο της «εξέλιξης» της. Όπως θα μπορούσε να διατυπωθεί ή έχει διατυπωθεί.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι θρησκεία είναι μια θεωρητική κατασκευή που μπορεί να διατυπωθεί συγκεκριμένα οποιαδήποτε στιγμή. Πρόκειται μάλλον για ένα τρόπο αντίληψης της πραγματικότητας κι όχι για κάτι καθορισμένο. Τα διατυπωμένα συστήματα είναι τα ιστορικά θρησκευόμενα.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ, ανήκει στον χώρο του «Καθαρού Είναι», πέρα από την οποία αντίληψη, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο. (Η αντίληψη ότι η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ είναι εξαρτημένη πραγματικότητα δεν είναι παρά μια αντίληψη της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ – προϋποθέτει δηλαδή την ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ – και δεν είναι «απάντηση» στο ερώτημα «τι είναι συνείδηση;»)

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ, Είναι Ένας «Ενιαίος Ανοιχτός Χώρος» Εντός του Οποίου είναι δυνατές όλες οι αντιληπτικές καταστάσεις. Είναι δυνατή η Αντίληψη του Ιδίου Είναι, του Απολύτου Είναι, του Απείρου Είναι, του Αμόρφου Είναι, κλπ... είναι δυνατός ο περιορισμός της

συνειδητότητας, η απορρόφηση στο «αντικείμενο», στο «αντικειμενικό»... κλπ... Όλες αυτές οι «αντιληπτικές καταστάσεις» υπάρχουν στα πλαίσια της ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ, δεν μπορούν να «διαχωριστούν»...

Σύμφωνα με μια άλλη Θεώρηση, αυτό μπορεί να «διατυπωθεί» διαφορετικά. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ αλλά μπορεί να «διαχωριστεί» το «Βάθος», η «Εσώτερη Αντίληψη του Είναι», από τις περιορισμένες επιφανειακές αντιλήψεις: Έτσι Κάθε Ον, στο Εσώτερο Είναι Του Είναι το Απόλυτο, όλα τα άλλα είναι επιφανειακές καταστάσεις. Το Εσώτερο Είναι, το Όντως Είναι, το Καθαρό Είναι, το Απόλυτο Είναι, Ό,τι ονομάζεται Θεός, Είναι η Ουσία, η Αιτία των πάντων...

Σύμφωνα και με αυτή την δεύτερη θεώρηση λοιπόν, Εντός της ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ Υπάρχει το Απόλυτο, δεν είναι Κάτι έξω από την ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, (ο Θεός δεν είναι έξω από την ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ)...

Η Θεώρηση του ΕΝΙΑΙΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ Εντός του Οποίου εντάσσεται η Υπέρτατη Αντίληψη του Είναι, του Απολύτου, κλπ, καθώς και οι επιμέρους αντιλήψεις αποτελεί την Μεταφυσική Βάση κάθε θρησκευτικής σκέψης...

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ «κινείται» ανάμεσα στην Εσώτερη Αντίληψη του Είναι, στο Απόλυτο Είναι (Θεότητα) και τις εξωτερικές αντιλήψεις (περιορισμένο εγώ, αντικειμενικές καταστάσεις, κλπ)...

Με βάση αυτή την «αντίληψη» θεμελιώνεται η «σχέση» Εσώτερου Είναι (Θεότητα) και όντος (εγώ, κλπ), η «επικοινωνία» η «τελείωση», κλπ....

ΜΕΤΑΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Φιλοσοφία» είναι η Εντός και Διά της Συνείδησης δόμηση της βέβαιης ή βεβαιούμενης γνώσης έτσι ώστε να φτάσουμε σε μια συνολική αντίληψη της πραγματικότητας, αλλά και στην γνώση των επιμέρους όψεων ή περιοχών της πραγματικότητας...

Μια «δομημένη» φιλοσοφία:

1) Αποδέχεται την Οντολογική Θεμελίωση της Πραγματικότητας που πηγάζει από το Άμεσο Δεδομένο της Συνείδησης (της Αντίληψης της Ίδιας Ύπαρξης σαν «Είναι») – και την δυνατότητα μιάς βέβαιης γνώσης, μέσω των διαφόρων λειτουργιών της Συνείδησης (συνείδηση, νόηση, αίσθηση, εμπειρία). Διαφορετικά δεν μπορεί να θεμελιωθεί καμιά αντίληψη περί της πραγματικότητας.

2) Καθορίζει την δυνατότητα της γνώσης, τις προϋποθέσεις της γνώσης, την δόμηση (τους τρόπους δόμησης) της γνώσης, την εγκυρότητα της γνώσης.

3) Προσδιορίζει το «Είναι» και την σχέση του «Είναι» με την ποικιλία των φαινομένων...

α) Η συνείδηση μπορεί να αντιλαμβάνεται τον εαυτό της σε αναφορά με Μια Ολική Συνείδηση, να αντιλαμβάνεται Αυτή την Μία Συνείδηση σαν την Ύστατη Πραγματικότητα, σαν την Εσωτερική Πραγματικότητα, σαν το Καθαρό Είναι, ή να αντιλαμβάνεται τον εαυτό της «περιορισμένο» (σαν «εγώ» σαν «είναι») «παράλληλα» με άλλες συνειδήσεις απέναντι και εντός του αντικειμενικού κόσμου.

β) Στην πρώτη περίπτωση η συνείδηση αντιλαμβάνεται τον Εαυτό της σαν Καθαρό Είναι κι ότι προέρχεται, ανήκει και προορίζεται για τον «μεταφυσικό» κόσμο. Στην δεύτερη περίπτωση η συνείδηση αντιλαμβάνεται τον εαυτό της σαν «είναι» απέναντι και εντός (σαν «σώμα») του αντικειμενικού κόσμου. Οι άλλες συνειδήσεις υπάρχουν «παράλληλα» και αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους σαν «είναι» απέναντι και εντός (σαν «σώμα») του ίδιου αντικειμενικού κόσμου. Οι άλλες συνειδήσεις δεν υπάρχουν στον εξωτερικό κόσμο, σαν αντικείμενα.

Ανάλογα με την λειτουργία της Συνείδησης που προτάσσεται, η δομημένη φιλοσοφία μπορεί να χαρακτηριστεί:

1) Σαν Μεταφυσική, όταν προτάσσεται η Καθαρή Συνείδηση, όταν η

«συνείδηση» αντιλαμβάνεται τον εαυτό της σε αναφορά με την Ολική Συνείδηση, ενώ ο κόσμος θεωρείται σαν ενέργεια, διεργασία, κατασκευή της Συνείδησης.

2) Σαν ορθολογιστική, όταν προτάσσεται η νόηση, όταν η συνείδηση αντιλαμβάνεται κι ερμηνεύει την πραγματικότητα μέσω της λογικότητας κι ερμηνεύει την σχέση «Είναι» και φαινομένου με διάφορους τρόπους.

3) Σαν εμπειριοκρατική, όταν προτάσσεται η αντίληψη (μαζί με τις αισθήσεις), όταν η συνείδηση αντιλαμβάνεται κι ερμηνεύει την πραγματικότητα μέσω της αντίληψης και της αίσθησης του εξωτερικού κόσμου.

4) Σαν υλισμός, όταν προτάσσεται η «ύλη», όταν η συνείδηση ερμηνεύει όλα τα φαινόμενα σαν υλικά φαινόμενα.

Η Ύπαρξη και λειτουργία της Συνείδησης είναι «πλατύτερη» της απλής νόησης και της λογικότητας (της λογικής σκέψης, της σύμφωνης με ορισμένους νόμους σκέψης) και της διά της εμπειρίας επιβεβαιούμενης γνώσης. Επομένως για την Συνείδηση η γνώση, η βεβαιούμενη γνώση, είναι «πλατύτερη» της ορθολογιστικής γνώσης που περιλαμβάνει μόνο την γνώση του «αντικειμενικού» και της εμπειρικής γνώσης που είναι ακόμα στενότερη περιοχή γνώσης (αφού δεν μπορούν όλα όσα νοούνται να επαληθευθούν)... Έτσι τα πέραν της νόησης δεν μπορούν να συλληφθούν με την νόηση, η νόηση πρέπει να «παραιτηθεί» ολοσχερώς... Αυτό σημαίνει ότι η μεταφυσική φιλοσοφία έχει μια πιο πλατιά ερμηνεία από την ορθολογιστική ή την εμπειριοκρατική ή την υλιστική φιλοσοφία.

Η Μεταφιλοσοφία είναι η συστηματική δόμηση της βέβαιης γνώσης που πραγματοποιείται με όλες τις λειτουργίες της Συνείδησης κι όχι μέσω μιάς επιμέρους λειτουργίας. Σε μια τέτοια δόμηση προτάσσεται η ανώτερη λειτουργία (αφού μπορεί να παράγει μια συνολική αντίληψη της πραγματικότητας, της πλατύτερης γνώσης που υπερκαλύπτει όλες τις επιμέρους γνώσεις) και μετά οι κατώτερες λειτουργίες που αναφέρονται στις επιμέρους περιοχές της πραγματικότητας (και παράγουν περιορισμένη γνώση)... Η Μεταφιλοσοφία είναι λοιπόν εκ των πραγμάτων Μεταφυσική ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί την λογικότητα και την αντίληψη σε ένα οργανωμένο σύστημα γνώσης.

Μια Συνολική Αντίληψη της Πραγματικότητας πρέπει να λάβει υπ' όψιν τις λειτουργίες της Συνείδησης, ορθά ιεραρχημένες, (και την δυνατότητα της Συνείδησης να λειτουργεί σε διάφορα επίπεδα), δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω μιάς ιδιαίτερης λειτουργίας.

Η συστηματική δόμηση μιάς Πλήρους Αντίληψης της Πραγματικότητας αποτελεί Ένα Πλήρες Φιλοσοφικό Σύστημα.. Παράλληλα μπορούν να δομηθούν επιμέρους αντιλήψεις της πραγματικότητας...

Μια Συνολική Αντίληψη της Πραγματικότητας είναι δυνατή όταν η Συνείδηση «αντιλαμβάνεται» το Ίδιο Είναι Της, το Καθαρό Είναι, το Απόλυτο Είναι, παραιτούμενη από όλες τις κατώτερες λειτουργίες, νόηση, αίσθηση, κλπ. Μόνο όταν το Είναι τεθεί σαν Αρχή κάθε επιμέρους «ύπαρξης» μπορεί να δομηθεί μια Συνολική Αντίληψη της Πραγματικότητας... Αυτή η Αντίληψη δεν έχει καμία σχέση με ένα ορθολογιστικό σύστημα που δομείται μέσω της νόησης...

ΜΕΤΑΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ψυχολογία είναι η επιστήμη που έχει σαν αντικείμενο την «ΨΥΧΗ» που η κυριότερη λειτουργία της είναι η ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΤΗΤΑ...

Η Ψυχή Είναι Μία και Μοναδική...Το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ (που Είναι το Έσω, η Βαθύτερη Οντολογική Πραγματικότητα) και το ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ (που είναι ο περιορισμός της «επίγνωσης» στην απλή αντίληψη της ύπαρξης και των σχέσεων με τον χώρο ύπαρξης – δηλαδή μια ζώνη εμπειρίας περιορισμένη και τεχνητή) διαφέρουν μόνο ως προς τον βαθμό επίγνωσης...

Το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ, δηλαδή το Έσω, η Βαθύτερη Οντολογική Πραγματικότητα, απλώνεται πέρα από όλα τα όρια, στο Άπειρο, στο Αιώνιο, στο Υπερβατικό... Το ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ αναδύεται από το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ. Είναι περιορισμένη επίγνωση της Ύπαρξης και σχηματίζεται σε συγκεκριμένες αντιλήψεις – το σύμπλεγμα αυτών των αντιλήψεων είναι το «εγώ». Το εγώ προσδιορίζεται από τις αποκρυσταλλωμένες αντιλήψεις και την συνεχιζόμενη διαδικασία και καθορίζεται από την ροή της αντίληψης του χώρου ύπαρξης...

Το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ, η Βαθύτερη Πραγματικότητα, που ανήκει στον χώρο του Καθαρού Είναι, Είναι Κοινή Ουσία όλων των υπάρξεων... είναι η Πηγή από την Οποία πηγάζουν τα πάντα...

Η ΨΥΧΗ ΑΥΤΗ ΚΑΘ' ΕΑΥΤΗ, η Ουσία, Άπειρη στην Φύση Της, Αιώνια, Υπερβατική, βρίσκεται συνήθως έξω από την επίγνωση, το συνειδητό εγώ... Μπορούμε να «διευρύνουμε» (με εσωτερικές διεργασίες) την επίγνωση σπάζοντας τα όρια του εγώ, να «συνειδητοποιήσουμε» το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ, να «συνειδητοποιήσουμε» την Άπειρη Ουσία...

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ είναι η Απελευθέρωση της Συνείδησης από κάθε εξωτερικό προσδιορισμό (αντίληψη), από κάθε εσωτερική διαδικασία (νόηση) και εντυπωμένη μνήμη (ατομικό ασυνείδητο)...

«Φτάνουμε» έτσι σε μια ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΤΗΤΑ χωρίς περιεχόμενο (ατομικό περιεχόμενο), «ανοιχτή» σε κάθε εμπειρία... Είναι η συγχώνευση του ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΥ με το ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ... Πέραν Αυτού Απλώνεται το Θεϊόν...

ΜΕΤΑΛΟΓΙΚΗ

Η Συνείδηση, η Γνώση, η Αλήθεια, η Πραγματικότητα, δεν έχουν «αρχή» και «τέλος»: είναι μια «Περιοχή» Ευρύτερη της Λογικότητας, που από την φύση της λειτουργεί εντός ορίων και συγκεκριμένων περιορισμών.

Η Συνείδηση «συλλαμβάνει» την Πραγματικότητα σαν «ολική εμπειρία» (κι όχι σαν τεχνητή λογική κατασκευή, που είναι μια «μεταθεώρηση», περιορισμένη και ανεπαρκής). Μια τέτοια «σύλληψη» συμπεριλαμβάνει ταυτόχρονα το Είναι, την Αυτοσυνειδησία, την αντίληψη της πραγματικότητας και την αντίληψη του αντικειμενικού...

Η Λογική από την φύση της είναι ένας περιορισμός της «Αντίληψης». Η Λογική είναι η Δυνατότητα, καθώς και η Ικανότητα και η Πράξη του «Ορθώς Διανοείσθαι». (Το «Ορθώς Διανοείσθαι» προϋποθέτει ένα προσυμφωνημένο σύστημα λογικών σημείων, εννοιών, λέξεων, ή συμβατικών σημείων, κανόνες συσχέτισης των σημείων και ορθά παραγόμενο συμπέρασμα). Αλλιώς: η Λογικότητα αναφέρεται στην αντίληψη του αντικειμένου, στην διαδικασία συσχέτισης των «αντικειμένων», στην βέβαιη γνώση.

Λογικά Συστήματα έχουν διαμορφωθεί πολλά από τον άνθρωπο. Η Γλώσσα είναι το κυριότερο. Η «μαθηματική γλώσσα», η «μουσική γλώσσα», κι άλλα συμβολικά συστήματα, είναι κάποια άλλα. Στα πλαίσια ενός λογικού συστήματος όπως η γλώσσα, μπορούν να επιλεγούν «διάφορα» λογικά σημεία, ή να δοθεί διαφορετική από την συνήθη σημασία στα λογικά σημεία, κλπ. Αυτό οδηγεί στην δημιουργία, διαφορετικών θεωρήσεων της πραγματικότητας, διαφορετικών νοοτροπιών, διαφορετικών προσεγγίσεων της ίδιας πραγματικότητας, κλπ. Γι' αυτό όταν «εκφέρεται» μία άποψη για την πραγματικότητα ή για ένα γεγονός πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνεται αυτό για να «συλληφθεί» το αληθινό νόημα αυτών που λέγονται.

Με αυτή την έννοια η λογικότητα τείνει να καταστεί ένα κλειστό σύστημα αντίληψης που οδηγεί σε αποκρυστάλλωση της αντίληψης της πραγματικότητας, σε ένα απολίθωμα. (Η αναθεώρηση του περιεχομένου των λογικών σημείων οδηγεί μόνο σε μια διαφοροποίηση κι όχι σε μια απελευθέρωση της αντίληψης).

Η «Έσχατη Πραγματικότητα», το «Καθαρό Είναι», βρίσκεται πέραν της λογικής ανάλυσης... Όταν «Αυτά» γίνονται λογικά σημεία, έννοιες, ειδωλοποιούνται, δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα.

Η Συνείδηση μπορεί να συλλάβει την Πραγματικότητα πέραν της λογικότητας, της κατάφασης ή της άρνησης, σε ένα άλλο επίπεδο κατανόησης. Η Απελευθέρωση της Συνείδησης δεν έρχεται μέσω διαδικασίας. Στην πραγματικότητα όλα αυτά πρέπει να απορριφθούν (μέσω της κατανόησης κι όχι μέσω μιάς βίαιης διαδικασίας)... Η Συνείδηση όταν επαφίεται στην αυθόρμητη δραστηριότητά της απορρίπτει όλες τις λογικές διαδικασίες... αγγίζει την Έσχατη Πραγματικότητα

ΛΟΓΟΣ - ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΑ

Λόγος

Η Συνείδηση είναι η Αρχή του Όντος (της Αντίληψης του Είναι), της Γνώσης, της Αλήθειας...

Λόγος είναι η «Συνείδηση σαν περιεχόμενο», η ενσυνείδητη σκέψη, η λογική σκέψη (η δομημένη σύμφωνα με κάποιους κανόνες), η λογική. Είναι σκέψη και ταυτόχρονα σύστημα έκφρασης και επικοινωνίας των ανθρώπων με λέξεις... γλώσσα... αλλά και γραπτή διατύπωση. Ειδικότερα η γλώσσα είναι ένα σύστημα, σύνολο λογικών σημείων (εννοιών, λέξεων, γραπτών σημείων) που μπορούν να συσχετιστούν με ορισμένους κανόνες (λογική) για να δομηθεί μια αντίληψη της πραγματικότητας ή ενός αντικειμένου. Με αυτή την έννοια η γλώσσα μπορεί να συμπεριλάβει ό,τι είναι ή ό,τι μπορεί να γίνει γνωστό... Το λογικό σημείο αναλύεται σε σημαίνον σημείο και σημαϊνόμενο «περιεχόμενο». Η σχέση ανάμεσα στο σημαίνον και το σημαϊνόμενο είναι συμβατική, μπορεί να είναι επακριβώς προσδιορισμένη ή μπορεί να είναι λιγότερο ή περισσότερο αόριστη. Έτσι στα πλαίσια της γλώσσας γίνεται διαφορετική χρήση των λογικών σημείων. Με αυτόν τον τρόπο προκύπτουν αυστηροί λογικοί κώδικες (οι επιστημονικοί κώδικες) ή απλά συστήματα ερμηνείας (ερμηνευτικές, όπως οι κώδικες των τεχνών, στα πλαίσια των οποίων τα λογικά σημεία επιδέχονται διάφορες ερμηνείες)...

Η Αυθεντική Θρησκευτική Γλώσσα ανήκει σε μια άλλη κατηγορία, είναι μια Μεταγλώσσα... Η Έσχατη Πραγματικότητα μπορεί μόνο να βιωθεί, σαν το Έσω, το Ίδιο Είναι, το Καθαρό Είναι της Συνείδησης, όχι όμως να γίνει «αντικείμενο» (και να ενταχθεί στα πλαίσια της νόησης και «μιάς» γλώσσας). Η Έσχατη Πραγματικότητα Είναι Αδιανόητη, δεν μπορεί να γίνει λογικό σημείο... (έννοια, λέξη)...

Όταν γίνεται αναφορά στην Έσχατη Πραγματικότητα (σαν το Απόλυτο, το Καθαρό Είναι, το Άπειρο, το Αιώνιο, κλπ.) γίνεται χρήση απλών συμβόλων που «ωθούν» την Συνείδηση «έξω» της νόησης, στην βίωση Αυτής της Πραγματικότητας, δεν είναι λογικά σημεία που μπορούν να ενταχθούν μέσα στην νόηση... Όταν «αυτά» γίνονται έννοιες, λέξεις, κι εντάσσονται μέσα σε μια συλλογιστική, δεν έχουν σχέση με την Πραγματικότητα...

Ανάλογα τώρα με το πώς «θεωρείται» η Πραγματικότητα (η Οποία μπορεί μόνο να βιωθεί κι όχι να γίνει λογικό σημείο) σε σχέση με την πραγματικότητα που μπορεί να συλληφθεί, (να γίνει αντικείμενο της νόησης, αντίληψη «πραγματικότητας»), μπορεί να δομηθεί μια «αντίληψη», μια «κοσμοθεωρία»... Το Απόλυτο μπορεί να θεωρηθεί σαν η Μόνη Πραγματικότητα, ή σαν η Δημιουργός Αιτία της πραγματικότητας, ή σαν Παράλληλη Πραγματικότητα με τον «κόσμο», ή να θεωρούνται «αυτά» σαν ξεχωριστές πραγματικότητες... Όλα αυτά είναι απλές ανθρώπινες κατασκευές που σκοπό έχουν να «οδηγήσουν» στην εμπειρία της πραγματικότητας, στην Αλήθεια. Όταν επιτευχθεί αυτό δεν έχουν λόγο ύπαρξης...

Όλες οι θρησκείες μπορούν να αναχθούν σε κάποιο τύπο κοσμοθεωρίας... Ο Αυθεντικός Θρησκευτικός Λόγος, των θρησκειών, η κοσμοθεωρία, ο λόγος εντός της κοσμοθεωρίας έχει σκοπό να οδηγήσει στην Βίωση της Πραγματικότητας, δεν περιέχει την Αλήθεια αυτός καθ' εαυτός. Μόνο με αυτή την έννοια είναι φορέας της Αλήθειας κι όχι σαν λογική διατύπωση. Αν δεν οδηγεί στην Βίωση της Πραγματικότητας είναι απλά μόνο λόγια... Έτσι ο Αυθεντικός Θρησκευτικός Λόγος αποτελεί μια Μεταγλώσσα, εννοεί κάτι διαφορετικό από αυτό που λέει σαν απλή λογική διατύπωση. Γι' αυτό και πρέπει να «μπαίνει» ή να «γίνεται αντιληπτός» πάντα σε «εισαγωγικά». (Με αυτόν τον τρόπο ο Λόγος αναφέρεται στον Θρησκευτικό Κώδικα κι από εκεί αντλεί το «νόημά» του).

Ο θρησκευτικός λόγος που εκλαμβάνει την Έσχατη Πραγματικότητα σαν λογικό σημείο και την εντάσσει σε μια νοητική κατασκευή (θεολογία), σε μια θρησκευτική ηθική και σε μια κοινωνική συμπεριφορά, δεν έχει καμιά σχέση με την Πραγματικότητα, την Γνώση, την Αλήθεια, είναι νοητική, κοσμική, αντίληψη και δραστηριότητα. Αυτός ο λόγος είναι μια ερμηνευτική, ένα ανοιχτό σύστημα λογικών σημείων που μπορεί να υποστηρίξει διάφορες απόψεις. (Από εδώ πηγάζουν οι διάφορες ερμηνείες, οι διάφορες θεολογίες στα πλαίσια μιάς θρησκείας, κλπ...). Με αυτή την εκκοσμηκευμένη έννοια η θρησκεία είναι ειδωλολατρία, ύβρις απέναντι στην Έσχατη Πραγματικότητα, μια φρεναπάτη και μια ιστορική απάτη...

Η Αλήθεια κι οι αλήθειες

Όταν η Συνείδηση «Αντιλαμβάνεται» την Πραγματικότητα μπορεί να «θέσει» τον Εαυτό Της σε διάφορες θέσεις σε σχέση με το «περιεχόμενο» Της, την «αντίληψή» Της, το «αντικείμενο». Μπορεί να θεωρεί το «Είναι» σαν την Μόνη Πραγματικότητα, να θεωρεί το «Είναι» σαν Αιτία, Πηγή και Βάση και Όριο, κάθε «είναι», να θεωρεί το «Είναι» και το «είναι» σαν διαφορετικές πραγματικότητες που όμως έχουν «σχέση», να θεωρεί το «Είναι» και το «είναι» σαν ανεξάρτητες πραγματικότητες.

Ανάλογα με την θέση που υιοθετεί η Συνείδηση προκύπτει μια διαφορετική Βίωση του Είναι. Όταν η Συνείδηση υιοθετεί την πρώτη θέση τότε μόνο το «Είναι» Είναι Πραγματικό ενώ όλα τα «φαινόμενα» είναι απατηλά. Σε αυτή την Κατάσταση η Συνείδηση «Ωθείται» Αυθόρμητα να Βιώσει το «Είναι» απορρίπτοντας όλες τις νοητικές δραστηριότητες. (Σε αυτή την περίπτωση η αντίληψη Ενός Απολύτου έξω από την Συνείδηση είναι απλά μια ιδέα και δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα. Όταν η Συνείδηση υιοθετεί την θέση ότι το «Είναι» και το «είναι» είναι διαφορετικά κι όταν αυτοτοποθετείται στο «είναι» τότε αυτοπεριορίζεται μέσα σε αυτή την «αντίληψη», μέσα στην νόηση, μέσα στην νοητική δραστηριότητα. Σε αυτή την κατάσταση η Συνείδηση δεν μπορεί εντός της νόησης να φτάσει στο «Είναι» αφού αυτό δεν είναι δυνατόν, ούτε να ξεπεράσει την νόηση αφού έχει αυτοπεριοριστεί σε αυτή την δραστηριότητα. Τότε, εφ' όσον έχει τοποθετήσει το «Είναι» έξω του «είναι», αναζητά να γεφυρώσει το χάσμα ανάμεσα στο «Είναι» και το «είναι» και να Βιώσει το «Είναι».

Η Αντίληψη λοιπόν για το «Είναι» και την Βίωση του «Είναι» εξαρτάται από την θέση που θα πάρει εξ' αρχής η Συνείδηση. Πάνω σε αυτή την θέση που υιοθετεί άμεσα, η Συνείδηση δομεί όλη την μεταφυσική Της εμπειρία. Συνεπώς, πριν γίνει οποιαδήποτε «συζήτηση» περί της Βίωσης του «Είναι» πρέπει να γνωρίζουμε ποια θέση υιοθετεί η Συνείδηση. Όταν υιοθετείται μία θέση είναι φυσικό οι άλλες θέσεις να «φαίνονται» σαν μη-αληθείς.

Στην πραγματικότητα όμως όλα αυτά είναι αυθαίρετα. Όταν η Συνείδηση εξ' αρχής θέτει την Αλήθεια δεν αποδεικνύει εκ των υστέρων παρά την Αλήθεια που υιοθέτησε. Από την άλλη μεριά έχει πλήρη ελευθερία να θέσει την μια ή την άλλη άποψη σαν αφετηρία της Αντίληψής Της και να δομήσει μια ανάλογη αντίληψη περί της πραγματικότητας και μέσω αυτής να Βιώσει το «Είναι».

Σε τελευταία ανάλυση η Συνείδηση δεν Βιώνει παρά το «Ίδιο Είναι» είτε σαν «Καθαρό Είναι», είτε σαν «περιεχόμενο» (οποιοδήποτε περιεχόμενο). Οι θεωρίες είναι όλες σωστές και όλες λάθος – απλά ανήκουν σε άλλο χώρο από την Αλήθεια, στο χώρο της νόησης. Είναι προσωρινές κατασκευές της Συνείδησης μέχρι να βρει «διέξοδο» προς την Αλήθεια. Η υιοθέτηση της μιάς ή της άλλης άποψης εξαρτάται από τον βαθμό εξέλιξης της Συνείδησης. Όταν Βιωθεί το «Είναι» όλες οι προσωρινές κατασκευές περί της πραγματικότητας καταρρέουν

Κώδικες Επικοινωνίας

Η Συνείδηση Είναι η Αρχή της Αντίληψης, της Γνώσης, της Αλήθειας. Η Συνείδηση δομεί την Αντίληψη εκκινώντας από «ορισμένες στοιχειώδεις αντιλήψεις» τις οποίες συλλαμβάνει άμεσα και τις οποίες δέχεται σαν αξιώματα (γιατί δεν μπορεί να αποδείξει με κανένα τρόπο και μάλιστα μέσω της λογικής διαδικασίας). Έτσι η Συνείδηση υιοθετεί ευθύς εξ' αρχής μία θέση έναντι του αντικειμένου, του αντικειμενικού. Δέχεται (θεωρητικά) όλες τις πιθανές θέσεις. Δέχεται ότι η Συνείδηση Είναι ο Ενιαίος Ανοιχτός Χώρος, χωρίς σαφή όρια, που συμπεριλαμβάνει τα πάντα (ενώ ό,τι αναδύεται μέσα στην Συνείδηση δεν είναι κάτι διαφορετικό – και συνεπώς όλες οι ταξινομήσεις του αντικειμενικού είναι πλασματικές). Δέχεται ότι η Συνείδηση και το αντικειμενικό είναι διαφορετικές πραγματικότητες και βρίσκεται έτσι περιορισμένη εντός του αντικειμενικού. Αυτές είναι οι δύο ακραίες θέσεις (η Συνείδηση «περικλείνει» τον κόσμο, ή η Συνείδηση «περικλείνεται» στον κόσμο) και αν δεχτούμε ότι η Συνείδηση εξελίσσεται είτε προς την μία είτε προς την άλλη κατεύθυνση περνά από ενδιάμεσες καταστάσεις.

Η επιλογή της μιάς ή της άλλης θέσης εξαρτάται από την ωριμότητα της Συνείδησης η οποία είναι προϊόν εξέλιξης (είτε αυτή η εξέλιξη επεκτείνεται πέρα από τον χρόνο, είτε περιορίζεται μέσα στα όρια της ανθρώπινης ζωής).

Είναι φανερό ότι υιοθετώντας η Συνείδηση την μια ή την άλλη θέση δομεί μια γενικότερη αντίληψη περί της Ύπαρξης, του Εαυτού, του κόσμου, της σχέσης Εαυτού και κόσμου, της εξέλιξης, της τελείωσης, της Αλήθειας με λίγα λόγια. Αποτέλεσμα είναι μια ιδιαίτερη κοσμοαντίληψη. Υιοθετώντας την μια αντίληψη η Συνείδηση αναγκαστικά απορρίπτει τις άλλες σαν λανθασμένες. Η αντιπαράθεση δεν ωφελεί σε τίποτα (Εφ' όσον η Συνείδηση αξιωματικά δέχεται την μια ή την άλλη άποψη και πάνω σε αυτή δομεί την γενικότερη αντίληψή της δεν έχει νόημα να αποδείξουμε το σωστό ή το λάθος της μιάς ή της άλλης άποψης – γιατί και η άλλη άποψη κι αυτή αξιωματικά δέχεται το περιεχόμενό της και πάνω σ' αυτό οικοδομεί την δική της γενικότερη αντίληψη). Στην πραγματικότητα η Συνείδηση Είναι Ελεύθερη να υιοθετήσει την μια ή την άλλη άποψη, να απορρίψει προηγούμενες απόψεις, να δομήσει νέες απόψεις, κλπ. Αν δεχτούμε ότι η Συνείδηση «εξελίσσεται» προς την πιο ολοκληρωμένη αντίληψη, προς την Τελική Γνώση, προς την Ύστατη Αλήθεια, τότε πρέπει να πάμε πέρα από όλες τις αντιλήψεις... Εδώ αρχίζει τοι Ακατάληπτο... το μη Ονομαζόμενο... η Αληθινή Ζωή...

Η Συνείδηση στην «πορεία» Της προς το Υπέρτατο μπορεί να υιοθετήσει διαδοχικά πολλές απόψεις (για την Σχέση Της με το αντικειμενικό). Όμως αυτά είναι προσωρινές κατασκευές που όταν οδηγούν την Συνείδηση την Κατανόηση αυτοκαταργούνται για να είναι δυνατή η δόμηση μιάς πιο ολοκληρωμένης αντίληψης μέχρι να φτάσουμε πέραν των αντιλήψεων. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμιά πορεία, καμιά εξέλιξη. Η Συνείδηση είτε βρίσκεται πέραν, είτε βρίσκεται εντός κάποιας αντίληψης, περιπλανιέται μέσα στον χώρο της αντίληψης, των αντιλήψεων. Όσο κινείται μέσα σε αυτόν τον χώρο δεν συλλαμβάνει την Ύστατη Αλήθεια.

Η Συνείδηση που δεν κατανοεί την Ύστατη Αλήθεια και βρίσκεται μέσα στον χώρο της αντίληψης είναι υποχρεωμένη να έχει μια θέση έναντι του αντικειμενικού, να δομεί μια γενικότερη αντίληψη περί της ύπαρξης, της ζωής, κλπ. Αυτή η ιδιαίτερη αντίληψη που αντλεί τα στοιχεία της από τον Λόγο, την λογική, την γλώσσα (που σαφώς είναι πλατύτερος «χώρος») συνιστά ένα συγκεκριμένο κώδικα επικοινωνίας που είναι κατανοητός σε όσους δέχονται την ίδια άποψη, αλλά όχι στους υπόλοιπους (από εδώ άλλωστε πηγάζει η σύγκρουση των ιδιαίτερων απόψεων που μπορεί να ανέχονται ή να μην ανέχονται το «διαφορετικό»). Τέτοιοι κώδικες επικοινωνίας είναι οι διάφορες μεταφυσικές απόψεις και διάφορες επιστήμες, ακόμα και «συγκροτημένες πεποιθήσεις».

Αυτό που έχει σημασία για την επικοινωνία είναι να γνωρίζουμε σε ποιο κώδικα επικοινωνίας μιλάμε (γιατί αν χρησιμοποιούμε διαφορετικούς κώδικες δεν έχει νόημα να μιλάμε

– για παράδειγμα ένας «μυημένος» σε μια μεταφυσική άποψη δεν μιλά την ίδια γλώσσα με κάποιον που απλώς άκουσε γι' αυτήν, ούτε ένας «βουδιστής» μιλά την ίδια γλώσσα με έναν «χριστιανό» - και το αν μπορούμε να ανεχτούμε τις διάφορες απόψεις ή όχι είναι απλά δείγμα κοινωνικής συμπεριφοράς).

Εξ' άλλου όταν μιλάμε για επιστήμη δεν θα πρέπει να δεχόμαστε οπωσδήποτε ένα σύνολο γνώσεων που απλά ονομάστηκε επιστήμη και διδάσκεται στα πανεπιστήμια από τους φωτισμένους στους νεοφώτιστους σαν η αντικειμενική αλήθεια (για παράδειγμα η θεολογία με ποια κριτήρια είναι επιστήμη; η ψυχολογία που δεν μπορεί να ορίσει, να προσδιορίσει, να συλλάβει το αντικείμενό της, την ψυχή, πώς καθίσταται επιστήμη;).

Πέρα λοιπόν από το ποιόν κώδικα χρησιμοποιούμε για να επικοινωνήσουμε, πέρα από το αν ο κώδικας έχει όντως ισχύ, οφείλουμε να διερευνούμε συνεχώς αν η αντίληψη ανταποκρίνεται στην τρέχουσα αντικειμενικότητα ή έχουμε παγιδευτεί σε απολιθωμένες κατασκευές. Απαιτείται λοιπόν Ενεργός Συνείδηση.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΟΥΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Μεταφυσική, στην θεωρητική της διάσταση, (και πέρα από τις όποιες άλλες διαστάσεις της) είναι μια «ερμηνεία» της Οντότητας που βιώνουμε. Η Οντότητα που βιώνουμε ταυτίζεται με το ΟΛΟΝ (ΕΙΝΑΙ) ή θεωρείται «εν-δυνάμει ΟΛΟΝ (στο Οποίο αναφερόμαστε και προς το Οποίο τείνουμε και στο Οποίο Ολοκληρώνομαστε).

Το ΟΛΟΝ, η Καθαρή Αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, η Ολοκληρωμένη Αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, η Πραγματικότητα, είναι Αντίληψη Αιώνια, Αμετάβλητη, που εκδηλώνεται αυτή τούτη την στιγμή σαν Αιώνιο Τώρα που ρέει συνεχώς. Πραγματικότητα είναι μόνον η στιγμή του Τώρα, σαν μια προβολή. Ό,τι συντελέστηκε δεν υπάρχει πια αλλά θεμελιώνει και τροφοδοτεί το παρόν που με την σειρά του χτίζει την επόμενη στιγμή. Η αντίληψη αυτής της «συνέχειας θεμελιώνει την έννοια του «χρόνου» Όμως ο χρόνος σαν μνήμη ή σαν οραματισμός, φαντασία, του μέλλοντος, δεν υπάρχει. Υπάρχουν μόνο γεγονότα που συντελέστηκαν και τα οποία καλούνται στην Συνείδηση με την διάσταση του χρόνου, σαν παρελθόν κι ακόμα υπάρχουν υποθέσεις περισσότερο ή λιγότερο ακριβείς με την διάσταση του χρόνου, σαν μέλλον.

Όταν δεν υπάρχει Αντίληψη της Πραγματικότητας, Αντίληψη της Οντότητας σαν ΟΛΟΝ, ΕΙΝΑΙ, Καθαρή Συνείδηση, Άδεια, Αιώνια, Αμετάβλητη, κλπ., υπάρχει αντίληψη της Οντότητας σαν «είναι-τι» (περιορισμένη συνείδηση, εγώ, κλπ).

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

Σε αυτή την περίπτωση η Οντότητα (Συνείδηση) βρίσκεται σε μια «δραστηριότητα», «διαδικασία». Πρόκειται για μια αντιληπτική διαδικασία από εδώ πηγάζουν όλες οι νοητικές καταστάσεις, κλπ. Η νοητική κατάσταση «ενδυναμώνεται» κι έτσι προκύπτει ένα νέο πεδίο ύπαρξης. Ή ενδυναωμένη νοητικότητα προβάλλεται σε ένα «αντικειμενικό» (υλικό) πεδίο.

Όλες αυτές οι καταστάσεις της Οντότητας μέσα σε αυτή την διαδικασία είναι αντιληπτικές διεργασίες κι όχι απόλυτες ξεχωριστές πραγματικότητες. Είναι φανερό ότι από την στιγμή που η συνείδηση βρίσκεται μέσα στην διαδικασία η «ερμηνεία» της Οντότητας διαφέρει ανάλογα με την κατάσταση που βιώνουμε. Έτσι προκύπτουν διάφορες ερμηνείες διαφορετικά μεταφυσικά συστήματα, (στο χώρο της φιλοσοφίας και της θρησκείας), πολλές προοπτικές του βιώματος της πραγματικότητας

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

Θεωρητικά υπάρχουν διάφορες ερμηνείες κι έχουν καταγραφεί κατά καιρούς μέσα στην ιστορία.

- 1) Η Συνείδηση «μόνο» Υπάρχει: Καθαρό Είναι, Άπειρο, Άμορφο, Αιώνιο, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο... Ό,τι «αναδύεται» μέσα στην Συνείδηση υφίσταται με τους όρους και μέσα στα όρια της Συνείδησης, σαν «φαινόμενο», δεν υπάρχει «έξω» από την Συνείδηση: το «αντικειμενικό» είναι απατηλό... Η Άμεση Βίωση της Απόλυτης Πραγματικότητας, της Μόνης Πραγματικότητας, είναι «δυνατή» όταν «απορρίπτεται» το «αντικειμενικό», σαν «απατηλό»...
- 2) Η Συνείδηση (το Έσω) είναι πάντοτε σε κάποια «σχέση» με το αντικειμενικό (το έξω), που μπορεί να «θεωρείται» σαν δημιουργήμα της Συνείδησης, σαν μια άλλη πραγματικότητα, ή σαν κάτι πραγματικά αντικειμενικό... Η Αυτοσυγκέντρωση «ορίζεται» σαν Βίωση του Έσω, της Εσώτερης Ουσίας, σαν το ξεπέραςμα της τάσης προς τα έξω, της αναγνώρισης του έξω σαν αληθινού...
- 3) Το Απόλυτο, Καθαρή Συνείδηση, Αιώνια, Απέραντη, Ελεύθερη, Ολοκληρωμένη, θεωρείται σαν Αρχή, Ουσία του Παντός και των πάντων, Βαθύτερη Ουσία των όντων... Το Απόλυτο Είναι η Πραγματικότητα, ενώ κάθε άλλη πραγματικότητα που αναδύεται μέσα στην «Άπειρη Συνείδηση» «θεωρείται» σαν δευτερογενής εκδήλωση της Ύπαρξης... Η Βίωση του Απολύτου ονομάζεται «Διαλογισμός»... και είναι η Εμπειρία του «Αιώνιου Τώρα που εμπεριέχει τα πάντα»... (το ξεπέραςμα των «δευτερογενών» εκδηλώσεων της Ύπαρξης)...

Σε όλες τις θρησκείες η Πραγματικότητα, που «ορίζεται» σαν «Όλον», «Απροσδιόριστο», «Θεός», «Συνείδηση», «Καθαρό Είναι», κλπ. αποτελεί Ύστατη Συνειδητή Αρχή, Αρχή και Κέντρο Αναφοράς κάθε φαινομένου, Ύστατη Ουσία κάθε ύπαρξης...

Η «Ύστατη Συνειδητή Αρχή» και το «ον» είτε «ταυτίζονται», είτε «είναι της ίδιας φύσης»...

Η Βίωση της Πραγματικότητας αποτελεί στόχο κάθε πνευματικής εξέλιξης και προσπάθειας... Όλες οι Πρακτικές «συγκλίνουν» στο να εξαλείψουν από την Συνείδηση όλες τις σχετικές αντιλήψεις, δευτερογενείς δραστηριότητες, κλπ... Όταν η Συνείδηση «μεινεί» «Καθαρό Είναι» Βιώνεται η πραγματικότητα...

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΑΣΕΙΣ

Στην διάρκεια της Ιστορίας ο άνθρωπος υιοθέτησε δύο βασικές φιλοσοφικές, θρησκευτικές, στάσεις. Είτε θεώρησε το ΕΙΝΑΙ σαν την Πραγματικότητα και ταύτισε το υποκείμενο, την προσωπική ύπαρξη με το ΕΙΝΑΙ, είτε θεώρησε την προσωπική ύπαρξη σαν άμεση δεδομένη πραγματικότητα. Στην πρώτη περίπτωση, που θεωρεί το ΕΙΝΑΙ σαν την μόνη Πραγματικότητα, απορρίπτει όλες τις διαφοροποιήσεις της συνείδησης που συνιστούν την προσωπική ύπαρξη, το νοητικό ρεύμα, την ροή της εμπειρίας, σαν απατηλές κι έτσι βιώνει το ΕΙΝΑΙ. (Παράδειγμα το Αντβάιτα Βεδάντα) Στην δεύτερη περίπτωση που θεωρεί την προσωπική πραγματικότητα σαν την άμεση δεδομένη πραγματικότητα, θεωρεί ότι αυτή η προσωπική ύπαρξη είναι εν δυνάμει ΕΙΝΑΙ, Θεότητα, κλπ. Για να βιώσει Αυτή την Ύστατη Πραγματικότητα, το Αληθινό Είναι, την

Θεία Ουσία, πρέπει να υπερβεί όλες τις προσωπικές αντιλήψεις, το νοητικό ρεύμα, την ροή της εμπειρίας. (Παράδειγμα ο Βουδισμός Θεραβάντα που δέχεται την ροή της προσωπικής ύπαρξης σαν άμεση πραγματικότητα θεωρεί σαν Ύστατη Πραγματικότητα το Νιρβάνα. Ο Χριστιανισμός που δέχεται την προσωπική ύπαρξη, την προσωπική ψυχή, σαν την άμεση πραγματικότητα, θεωρεί σαν Ύστατη Πραγματικότητα την Θεότητα, που βιώνουμε όταν ξεπεράσουμε το ψυχονοητικό ρεύμα. Ο Υπαρξισμός που δέχεται το είναι (την ύπαρξη) σαν την άμεση πραγματικότητα θεωρεί ότι η Ύστατη Πραγματικότητα είναι το Αληθινό Είναι που βιώνουμε όταν ανυψωθούμε πάνω από τις υπαρξιακές διαδικασίες).

Στην πραγματικότητα η Μόνη Πραγματικότητα είναι το ΕΙΝΑΙ που ταυτίζεται με το ΝΟΕΙΝ (την Αντίληψη της ύπαρξης), που ταυτίζεται με το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ. Βιώνουμε εξ' αρχής και διαπαντός το ΕΙΝΑΙ (ακόμα κι όταν απωθείται στο βάθος της ύπαρξης). Όλα τα άλλα είναι απλώς παιχνίδια της νοητικής δραστηριότητας. Οι θεωρίες περί του ΕΙΝΑΙ, περί της προσωπικής ύπαρξης, περί του ταυτισμού τους, διαφοροποίησής τους, περί εξέλιξης, περί επίτευξης, περί άγνοιας, κλπ., όλα είναι παιχνίδια της νοητικής δραστηριότητας. Αυτή είναι η Υπέρτατη Γνώση που κατέκτησε ο άνθρωπος. Τελικά υπάρχει μόνο Μία Πραγματικότητα, το ΕΙΝΑΙ, η Φώτιση, η Αντίληψη της Πραγματικότητας. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο (ούτε πτώση, ούτε επίτευξη, τίποτα).

Η ΟΥΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Η Συνείδηση Είναι Μία, Άπειρη, Ελεύθερη, χωρίς περιορισμούς. Δεν έχει σημασία αν θα Ονομάσουμε Αυτή την Μία Πραγματικότητα Ασαμσκρίτα, Βράχμαν, Ταό, Γου-χσιν, Έιν Σοφ, Θεό, Αλλάχ, Αγαθόν, Ένα, ή κάπως αλλιώς.

Η Συνείδηση Είναι Μία. Το Ένα, το Παγκόσμιο και η ατομικότητα (εγώ, αυτός, εμείς, κλπ.) είναι βαθμίδες αντίληψης, επίγνωσης της Συνείδησης κι όχι κάτι το εξωτερικό, αντικειμενικό. Η «αυτεπίγνωση» της Συνείδησης (το αν έχει επίγνωση ότι είναι το Ένα ή είναι κάτι άλλο, δηλαδή η βαθμίδα επίγνωσης που βρίσκεται) δημιουργεί την αντίληψη της Συνείδησης για την Σχέση Της με το Όλον και επιβάλλει την δράση που θα την οδηγήσει πίσω στην Αντίληψη της Άπειρης Φύσης Της, στην Πλήρη Επίγνωση στην Αληθινή Αυτεπίγνωση. Όταν η Συνείδηση δεν έχει αντίληψη της Άπειρης Φύσης Της και είναι σε σύγχυση και θεωρεί ότι είναι κάτι διαφορετικό θα πρέπει να βρει τρόπο να ξεπεράσει αυτή την αντίληψη και να φτάσει στην Πλήρη Αντίληψη, στην Αφύπνιση.

Η Συνείδηση Είναι Μία και κάθε συνείδηση είναι η Μία Συνείδηση. Όλες οι θρησκείες διδάσκουν αυτόν τον Μυστικό Δεσμό ανάμεσα στην συνείδηση και το Όλον και όλες οι θρησκείες κηρύσσουν ότι πρέπει η Συνείδηση να ξεπεράσει την αντίληψη της χωριστικότητας από το Όλον για να αναδυθεί προς το Όλον. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί εσωτερικά με την αφύπνιση, με την μεταβολή της επίγνωσης, με το ξεπέραςμα της σύγχυσης, του νοητικού αποπροσανατολισμού και του σφάλματος. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος.

Σε όλες τις θρησκείες, το ντυάνα, το τζνάνα, το γιόγκα, το ζεν, η προσευχή, η θεωρία, κλπ, δεν έχει άλλο στόχο παρά να μας οδηγήσει στην Επίγνωση της Φύσης της Μίας Συνείδησης ξεπερνώντας την σύγχυση, την ατομικότητα του διαχωρισμού, την υποκειμενική αυταπάτη. Αντικειμενικά η Συνείδηση Είναι Μία.

Η Βίωση της Πραγματικότητας, δηλαδή της Εσώτερης Φύσης μας (με την Οποία ταυτίζονται ή στην Οποία αναφέρουν την συνείδηση όλες οι θρησκείες), που ορίζεται σαν Διαλογισμός, Γιόγκα, Προσευχή, κλπ., δεν είναι διαδικασία αλλά το τέλος των διαδικασιών μέσα στην

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ. Το Νιρβάνα είναι το σβήσιμο όλων των διαδικασιών της σχετικής ύπαρξης. Το Καϊβαλγία, το γιόγκα, είναι η απόρριψη εντός της συνείδησης (τσιττά) όλων των διαφοροποιήσεων (βρίττις). Η Θέωση (η Ένωση με τον Θεό) είναι δυνατή μονάχα όταν ο νους γίνει τελείως καθαρός τελείως σιωπηλός.

Στην Πρακτική της Επίτευξης υπάρχουν διάφορα στάδια Διαλογισμού:

- 1) Φώτιση, Επίτευξη, Πραγματικότητα
- 2) Απόρριψη της κοσμικής δραστηριότητας, τρία στάδια
- 3) Ξεπέραςμα της νοητικής λειτουργίας, τρία στάδια
- 4) Ξεπέραςμα του δυναμισμού
- 5) Ξεπέραςμα της υλικής δραστηριότητας

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

Προϊστορικές Θρησκειακές Αντιλήψεις (Θρησκείες της «Φύσης»)
Οι Θρησκειακές Αντιλήψεις των Ανθρωπίνων Φυλών (Θρησκείες της «Απόκρυφης Δύναμης»)
Θρησκείες της Τρίτης Φάσης (Θρησκείες του «Έλλογου»)
Θρησκείες της Τέταρτης Φάσης (Θρησκείες του Παγκόσμιου Πνεύματος)
Θρησκείες της Πέμπτης Φάσης (Θρησκείες του «Είναι»)
Αρχαιοελληνική Θρησκεία   Πλατωνισμός   Νεοπλατωνισμός   Ερμητισμός   Γνωστικισμός   Αποκρυφισμός   Αστρολογία

Αντβάιτα Βεδάντα Σαμκιά Γιόγκα Ταντρισμός
Βουδισμός Σουνιαβάντα Γιογκακάρα Αβαταμσάκα Ζεν Θιβετανικός Βουδισμός
Ταοϊσμός
Ιουδαϊσμός (Καμπάλα)
Χριστιανισμός (Το Νηπτικό Ρεύμα)
Ισλαμισμός (Σουφισμός)

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

A) ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- α) Ιστορικές Προϋποθέσεις
- β) Περί του Ιδρυτή και της Διδασκαλίας του
- γ) Εισαγωγή στα Ιερά Κείμενα – Ιερά Κείμενα
- δ) Διδασκαλία των Ιερών Κειμένων

B) ΙΣΤΟΡΙΑ

- α) Γενική Ιστορία
- β) Γραμματολογία
- γ) Τέχνη

Γ) ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- α) Διδασκαλία
- β) Ιστορία των δογμάτων
- γ) Ηθική
- δ) Φιλοσοφία της θρησκείας
- ε) Ψυχολογία της θρησκείας
- στ) Κοινωνιολογία της θρησκείας

Δ) ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΖΩΗ

- α) Λατρεία
- β) Μύηση
- γ) Ποιμαντική
- δ) Ιεραποστολική

E) Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η Συστηματική Μελέτη των Θρησκειών, η λεπτομερής ανάπτυξη, θα κατέγραφε ένα τεράστιο όγκο πληροφοριών. Αυτό όμως ξεφεύγει από τους σκοπούς αυτής της Ιστοσελίδας. Στην συνέχεια εξετάζονται οι διάφορες θρησκείες στα πιο ουσιώδη στοιχεία τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΕΙΝΑΙ

Το ΕΙΝΑΙ είναι Ενέργεια, αντίληψη ύπαρξης, όχι κάποια ουσία. ΕΙΝΑΙ και ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΑΥΤΙΖΟΝΤΑΙ. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ είναι εξ' αρχής δεδομένη, αντικειμενική, υπερατομική, αυτοδύναμη, συνειδητοποιούσα τον εαυτό της σαν Ύπαρξη. Με Αυτή την Έννοια Ταυτίζεται με το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (ΕΙΝΑΙ) είναι στην ΦΥΣΗ της ΚΕΝΗ. Δεν υπάρχει Διαφοροποίηση κι έτσι «φαίνεται» σαν να μην υπάρχει δραστηριότητα. Είναι η ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ.

ΝΟΗΣΗ

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ που ταυτίζεται με το ΕΙΝΑΙ δημιουργεί, εμπεριέχει, συνειδητοποιεί και απεικονίζει την Πραγματικότητα με τις ποικιλίες της σαν μία ροή συμβάντων Αυτή η δευτερεύουσα λειτουργία της ονομάζεται νόηση, νοητική λειτουργία, κι εμφανίζεται σαν δραστηριότητα. Αντανάκλαση της νόησης είναι ο δυναμικός κόσμος και δευτερεύουσα αντανάκλαση είναι ο υλικός κόσμος. Όλα είναι νόηση, νοητικής υφής, δεν υπάρχει άλλη ουσία

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ διακρίνεται σαφώς από την νοητική λειτουργία, από το νοητικό περιεχόμενο που συνθέτει την περιορισμένη συνείδηση, την ατομική ύπαρξη, το εγώ, την νοητική προσωπικότητα, που υφίσταται μέσα στους διάφορους κόσμους προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε κόσμου.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ σαν Υποκείμενο αντιλαμβάνεται διάφορες καταστάσεις ύπαρξης

Το ΕΙΝΑΙ (όταν εκδηλώνεται στον κόσμο της Αιωνιότητας)

Το Παγκόσμιο και

Τις νοητικές λειτουργίες επιπλέον (όταν εκδηλώνεται στον νοητικό κόσμο)

Τις δυναμικές ενέργειες επιπλέον (όταν εκδηλώνεται στον δυναμικό κόσμο)

Τις υλικές λειτουργίες επιπλέον (όταν εκδηλώνεται στον υλικό κόσμο).

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ εκδηλώνεται σε διάφορα οντολογικά πεδία, οντολογικούς χώρους, κόσμους. Όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ εκδηλώνεται σε ένα κατώτερο πεδίο τότε οι δυνάμεις με τις οποίες εκδηλώνονταν σε ανώτερα πεδία εκδηλώνονται εδώ σαν απλές λειτουργίες. Έτσι όταν η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ εκδηλώνεται στο Υλικό Πεδίο η νοημοσύνη του που εκδηλωνόταν σε καθαρή μορφή στο Νοητικό Πεδίο ή σαν λειτουργία υποβαθμισμένη στο Δυναμικό Πεδίο, εδώ εκδηλώνεται σαν ακόμα πιο υποβαθμισμένη λειτουργία. Το ίδιο συμβαίνει με τον δυναμισμό που εκδηλωνόταν σε καθαρή μορφή στο Δυναμικό Πεδίο, στο Υλικό Πεδίο εκδηλώνεται σαν υποβαθμισμένη λειτουργία.

Όταν λοιπόν εκδηλωνόμαστε στο Υλικό Πεδίο και δραστηριοποιούμαστε σε αυτό το πεδίο τότε η νοητικότητα δεν δραστηριοποιείται στο Νοητικό Πεδίο, ούτε διοχετεύεται στο Δυναμικό Πεδίο, αλλά εξωτερικεύεται σαν λειτουργία και διοχετεύεται σαν δραστηριότητα μέσα στο Υλικό Πεδίο (είτε σαν εποπτεία, σαν σκέψη, είτε σαν διαφώτιση της αίσθησης, είτε σαν κινητήρια δύναμη του σώματος). Το ίδιο συμβαίνει και με τον δυναμισμό, διοχετεύεται σαν δραστηριότητα μέσα στο Υλικό Πεδίο. Βιώνουμε την υλική ζωή, συναλασσόμαστε με το περιβάλλον, βρισκόμαστε σε σωματική δραστηριότητα.

Όταν Διαλογιζόμαστε τότε θα πρέπει καταρχήν να θέσουμε το σώμα σε αδράνεια με την κατάλληλη στάση. Το ίδιο πρέπει να γίνει και με τον δυναμισμό (τις αισθήσεις). Τότε μόνο μπορούμε να εκδηλωθούμε στα εσωτερικά πεδία. Εδώ θα πρέπει να αποφύγουμε τον κίνδυνο να διοχετεύσουμε την δραστηριότητά μας στο Δυναμικό Πεδίο και να εκδηλωθούμε εκεί. Η δραστηριότητα πρέπει να διοχετευτεί στο Νοητικό Πεδίο.

Η Δραστηριότητα του Διαλογισμού εκδηλώνεται και εξαντλείται στο Νοητικό Πεδίο, δεν διοχετεύεται προς τα «έξω». Ο Διαλογισμός είναι λοιπόν μία καθαρά εσωτερική διαδικασία. Είναι δραστηριότητα στο Νοητικό Πεδίο. Από αυτή την δραστηριότητα προκύπτει μία νέα, πιο ολοκληρωμένη αντίληψη για την Πραγματικότητα (ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο λειτουργούμε). Εφόσον ο Διαλογισμός είναι αντίληψη αυτό σημαίνει ότι αντίληψη στην οποία η αίσθηση του υλικού σώματος έχει λάβει κάποιο άλλο περιεχόμενο, ή αγνοείται, ή απουσιάζει, είναι δυνατή. Έτσι για παράδειγμα Νιρβάνα (στο οποίο η αντίληψη της ύπαρξης έχει λάβει άλλο περιεχόμενο) δεν είναι κατάσταση που αντιφάσκει στην «κύπαρξη».

Είναι φανερό ότι εφόσον ο Διαλογισμός είναι εσωτερική δραστηριότητα χρειάζεται να έχουμε καθοδήγηση και εκπαίδευση. Όταν χρειάζεται να εκπαιδευτούμε για να σκεφτόμαστε σωστά και να συναλλασσόμαστε με τον εξωτερικό κόσμο πολύ περισσότερο χρειάζεται να εκπαιδευτούμε για διαδικασίες του νου που είναι εσωτερικές και σχετικά άγνωστες στους περισσότερους. Η ανάγκη λοιπόν ενός Διδασκάλου γίνεται απαραίτητη. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε μόνοι (είτε έτσι, είτε αλλιώς, κάποιοι, κάπου, κάποτε προχώρησαν μόνοι). Εξ' άλλου, από την άλλη μεριά, η παράδοση δεν αποτελεί εγγύηση, γιατί εκτός του ότι η Γνώση έχει χαθεί από πολλές ιστορικές θρησκευτικές κοινότητες, πάντα μέσα σε αυτές τις κοινότητες και μάλιστα σε ανώτερες θέσεις βρίσκονται πολλοί που δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο.

Το υποκείμενο στο υλικό πεδίο:

- 1) ΕΙΝΑΙ – που εκδηλώνεται στο υλικό πεδίο
- 2) Καθολικό Είναι, συνείδηση κενή,
Συνείδηση άπειρη
Συνείδηση που απλώνεται στον άπειρο χώρο
- 3) Νόηση – που εξωτερικεύεται στο υλικό πεδίο
Διάνοηση
Αντίληψη
- 4) Συναίσθηση – που εξωτερικεύεται στο υλικό πεδίο
Βούληση
Αίσθηση
- 5) Εγκλιματισμός στο περιβάλλον
Συναλλαγή με το περιβάλλον
Υλική εμπειρία

ΛΟΓΙΣΜΟΣ

Καθώς η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (ΕΙΝΑΙ) που ταυτίζεται με την Πραγματική Ουσία, την Πραγματική Κατάσταση προηγείται του «περιορισμού» της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ, της νοητικής λειτουργίας, για να βιώσουμε την Ουσία, το Βαθύτερο Είναι μας πρέπει να υπερβούμε την νοητική λειτουργία. Όσο παραμένουμε μέσα στην νοητική διαδικασία δεν συλλαμβάνουμε παρά την σχετική πραγματικότητα

Η νόηση σαν δραστηριότητα, είναι το Διανοείσθαι, ο Λόγος, ο Λογισμός (ratio) και είναι αλληλένδετη με την γλώσσα (το λεκτικό σύστημα). Διανοούμεθα με έννοιες, με σύμβολα, με λέξεις.

Ειδικότερα με τον Λόγο, τον Λογισμό, μορφοποιούμε τα συμβάντα (εσωτερικά που προέρχονται από την λειτουργία του Λογισμού και εξωτερικά που εισέρχονται μέσω της

εμπειρίας), τα αναλύουμε, τα επεξεργαζόμαστε, τα καταγράφουμε σε μία βάση δεδομένων (μνήμη) τα αναδομούμε, τα συνδυάζουμε κλπ και αναπαράγουμε την πραγματικότητα που αντιλαμβανόμαστε σε ένα λογικό όλον, ένα λογικό κοσμοείδωλο.

Ο Λογισμός (από το λογίζομαι, από το λόγος) είναι μία συνεχής διαδικασία, μία συνεχής ροή συμβάντων, πληροφοριών που πραγματώνεται με διάφορους τρόπους, σαν μία συνεχής ροή πληροφοριών σχετικά με ένα αντικείμενο (διερεύνηση), σαν μία ολική σύλληψη (θεώρηση), σαν εμμονή στην ίδια πληροφορία, ανακύκλωση της ίδιας πληροφορίας (συγκέντρωση κι αποκλεισμός άλλων διαδικασιών), σαν ανάκληση πληροφοριών σχετικά με ένα αντικείμενο με την προσθήκη της διάστασης του χρόνου (ανάμνηση),

σαν συνδυασμός πληροφοριών για την εξαγωγή κάποιου συμπεράσματος (συλλογισμός), που μπορεί να είναι και λανθασμένος (παραλογισμός),

σαν αποκλεισμός πληροφοριών (άδειασμα του νου),

σαν διερεύνηση των συναφών πληροφοριών.

Πρόκειται για μία μεγάλη ποικιλία φαινομένων που περιλαμβάνει καταγραφή της γνώσης, επεξεργασία, δόμηση και αναδόμηση, μνήμη κλπ.

Όλες αυτές οι διαδικασίες γίνονται για να οδηγηθούμε σε κάποιο αποτέλεσμα. Άρα έχει σημασία η διαδικασία και το νοητικό περιεχόμενο και το νοητικό συμπέρασμα. Αυτή η συμπεριφορά μας απορροφά και μας κρατά μέσα στο χώρο της νόησης.

ΜΕΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Υπάρχει μία δεύτερη κατηγορία νοητικών φαινομένων. Η ενασχόληση με την διαδικασία του Λογισμού, η διερεύνηση τους κι η εξαγωγή συμπερασμάτων για τον τρόπο της λειτουργίας της νόησης αποτελεί μία δεύτερη, εκ των υστέρων, συλλογιστική πάνω στο φαινόμενο. Πρόκειται για ένα Μεταλογισμό. Έτσι θεμελιώνεται η επιστήμη της Λογικής.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Εκτός από τον Λογισμό και τον Μεταλογισμό υπάρχει ένα άλλο είδος εσωτερικής δραστηριότητας που οδηγεί βαθμιαία στο ξεπέρασμα του Λογισμού. Αυτή η δραστηριότητα που ονομάζεται Διαλογισμός (Meditation) συνίσταται στο να απορρίπτουμε ό,τι εισέρχεται στο νοητικό πεδίο (στο συνειδησιακό πεδίο) ή αλλιώς (που είναι το ίδιο πράγμα) στο να αφήνουμε να εκδηλώνονται ελεύθερα οι διάφορες διαδικασίες χωρίς να κρατιόμαστε κάπου, να προσκολλούμαστε κάπου. Αυτό έχει σαν συνέπεια να μας αποσπά τελικά από ό,τι συμβαίνει, να νοιώθουμε αδιάφοροι σε ό,τι συμβαίνει κι έτσι οδηγούμαστε σε μία κατάσταση πέραν της συγκεκριμένης διαδικασίας. Ξεκινώντας έτσι από τις κατώτερες νοητικές λειτουργίες και ξεπερνώντας σταδιακά τις ανώτερες λειτουργίες φτάνουμε τελικά να περάσουμε πέραν της ίδιας της νοητικής δραστηριότητας του Λογισμού.

Υπάρχει ακόμα ένας έμμεσος τρόπος να φτάσουμε στο ίδιο αποτέλεσμα. Χρησιμοποιώντας κάποια διαδικασία, την εμμονή, την ανακύκλωση της ίδιας πληροφορίας, που χαρακτηρίζεται σαν συγκέντρωση σε ένα θέμα κι επαναφορά σε αυτό όταν ξεφεύγουμε, τότε μετά από κάποιο διάστημα η διαδικασία απογυμνώνεται από το νοητικό της περιεχόμενο, παύει να έχει σημασία και τελικά αυτό μας αποσπά από το νοητικό επίπεδο και μας οδηγεί σε μία ανώτερη συνειδησιακή κατάσταση. Το θέμα, το αντικείμενο της συγκέντρωσης, μπορεί να ανήκει σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες, αντικείμενο της αίσθησης-αντίληψης, της διανόησης, του εγώ, της

ίδιας της λειτουργίας του λογισμού. Περνώντας σταδιακά από όλα τα επίπεδα συγκέντρωσης, φτάνουμε τελικά πέραν του λογισμού, της νοητικής δραστηριότητας.

Αν και ο Διαλογισμός είναι μία δραστηριότητα κατασταλτική, αντίστροφη του Λογισμού, δεν παύει να είναι μία δραστηριότητα που μας κρατά ακόμα μέσα στον σχετικό κόσμο. Μόνο όταν περάσουμε πέραν της νοητικής δραστηριότητας έχουμε επιτύχει μία άλλη, ανώτερη κατάσταση. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες νοητικής δραστηριότητας (Λογισμού), αντίληψη, διάνοηση, συνείδηση του εγώ. Ειδικότερα στην υπέρβαση της αντίληψης ξεπερνάμε τις διάφορες δραστηριότητες, γινόμαστε αδιάφοροι είτε υπάρχουν, είτε όχι, και τελικά μπορούμε να τις καταργήσουμε. Το ίδιο γίνεται και στο επίπεδο της διάνοησης. Όταν ξεπερνάμε το εγώ ξεπερνάμε τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το εγώ αλλά μένει τελικά η αντίληψη της ύπαρξης που παράγεται από την ίδια την νοητική δραστηριότητα. Η ολοκληρωτική κατάργηση της ατομικής ύπαρξης συνιστά λοιπόν μία τέταρτη νοητική κατάσταση, είναι η ίδια η νοητική λειτουργία, απογυμνωμένη από προσωπικά στοιχεία, στην παγκόσμια μορφή της. Υπάρχουν τρεις νοητικές καταστάσεις που βιώνει η ύπαρξη εδώ και σχετίζονται με τις εσωτερικές διαδικασίες της νοητικότητας. Καταρχήν το υποκείμενο νοιώθει να επεκτείνεται στο άπειρο αλλά υπάρχει διάκριση ανάμεσα στο υποκείμενο και το περιβάλλον. Στην συνέχεια το υποκείμενο παύει να είναι ένα κέντρο και επεκτείνεται παντού, γίνεται άπειρο κι εδώ υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται. Μετά η ύπαρξη συνειδητοποιεί ότι δεν έχει ιδιώματα, είναι κενή, «χωρίς ύπαρξη». Η Βίωση της Πραγματικότητας, το Απόλυτο, είναι ένα ανώτερο πεδίο ύπαρξης, είναι η Πέμπτη Κατάσταση, είναι η Επίτευξη για την οποία μιλούν οι διάφορες μεταφυσικές θεωρήσεις και οι ιστορικές θρησκείες.

Αυτές οι διαδικασίες που περιγράψαμε παρά τις εξωτερικές διαφορές τους οδηγούν στην ίδια απόσπαση από το νοητικό επίπεδο, σε μία διαφορετική κατάσταση της Συνείδησης. Αυτές οι διαδικασίες, με διάφορες ποικιλίες ονομάζονται Διαλογισμός γιατί κάνουμε χρήση μίας νοητικής διαδικασίας, όχι για να φτάσουμε σε κάποιο νοητικό συμπέρασμα αλλά για να πάμε μέσω αυτής πέραν της νοητικής διαδικασίας, πέραν της νόησης. Αυτός είναι ένας έμμεσος τρόπος για να πάμε πέραν του νου. Με αυτή την έννοια χρησιμοποιείται ο Διαλογισμός στις διάφορες θρησκευτικές πρακτικές. Ο Διαλογισμός λοιπόν είναι όχι απλά ένας μεταλογισμός, δηλαδή διερεύνηση της ίδιας της διαδικασίας του Λογισμού αλλά μία κατάργησή του, ένας Υπερλογισμός, δηλαδή αυτοκατάργηση της νόησης (έτσι υπερλογισμός είναι στην πραγματικότητα ένας όρος χωρίς περιεχόμενο, που δείχνει απλά το τέλος της νόησης. Είναι το όχι-νόηση. Αυτό δεν είναι μία κατάσταση ασυνείδητη ή χαώδης. Αντίθετα είναι η Πλήρης Εγρήγορση, η Πλήρης Προσοχή, που είναι άμεση ενέργεια και δεν χρησιμοποιεί την νόηση που είναι φαινόμενο δευτερεύον και έμμεσο. Είναι η Βίωση του ΕΙΝΑΙ, της Εντός μας Θεότητας κι όχι ενός νοητικού περιεχομένου.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ (το ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ), το ον, καθώς «εξελίσσεται» μέσα στον χώρο της Ύπαρξης και της Αυτογνωσίας, διαφοροποιεί τις αντιλήψεις του για την Πραγματικότητα (και την μεταφυσική της θεώρηση). Ανάλογα λοιπόν την εξέλιξή του είναι και η προσέγγιση της Πραγματικότητας και τα πρακτικά βήματα που πρέπει να κάνει για να Βιώσει την Πραγματικότητα. Έτσι κάποια συνείδηση που έχει εξελιχθεί αρκετά ασκεί τον Διαλογισμό στο επίπεδο που βρίσκεται και δεν ασχολείται με κατώτερες πρακτικές (αφού ήδη έχει αφομοιώσει στην προηγούμενη πείρα του όλες τις κατώτερες καταστάσεις). Έτσι αν και περιγράψουμε πέντε καταστάσεις ύπαρξης – απόλυτο, Παγκόσμιο (παγκόσμια νοητική δραστηριότητα, σε τρεις καταστάσεις), νόηση (κατάσταση του εγώ), διάνοηση, αντίληψη (και αίσθηση) – εννοείται ότι η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ μπορεί να βρίσκεται σε κάποια ανώτερη κατάσταση κι όχι αναγκαστικά στην κατώτερη, οπότε και η αντίληψή της για την Πραγματικότητα έχει τροποποιηθεί ανάλογα την κατάσταση που βρίσκεται, αλλά και ο Διαλογισμός που θα πρέπει να εφαρμόσει για να Βιώσει το Απόλυτο θα είναι προσαρμοσμένος στο επίπεδο της εξέλιξής του.

Ο Βουδισμός (η πιο υποδειγματική μεταφυσική θεώρηση) στην ιστορική του εξέλιξη υιοθέτησε όλες τις θεωρητικές απόψεις περί Πραγματικότητας. Η ιστορική εξέλιξη του

Βουδισμού αποτύπωσε τις βαθμίδες εξέλιξης της ανθρώπινης συνείδησης προς την Πλήρη Αντίληψη.

Θεραβάντα – Τέσσερις Βαθμίδες Διαλογισμού και Πραγμάτωση του Παρανιρβάνα,

Σουνιαβάντα – Τρεις Βαθμίδες Διαλογισμού και Πραγμάτωση του Σουνιάτα

Βιτζναναβάντα – Δύο Βαθμίδες Διαλογισμού και Πραγμάτωση του Ταθάτα

Αβαταμσάκα – Μία Βαθμίδα Διαλογισμού και Πραγμάτωση του Νταρμαντάτου

Ζεν – Αμεση Αφύπνιση, Σατόρι

ΑΜΕΣΟΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΣ ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗΣ

Ο ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

Αν και οι διάφορες θρησκείες εκκινούν από διαφορετική θεωρητική βάση, όταν αναφέρονται στον άνθρωπο και τις πρακτικές που πρέπει να ακολουθήσει για να φτάσει στην Βίωση του Απολύτου, μιλούν σχεδόν με όμοιο τρόπο.

Έτσι ο Πλάτωνισμός (ο Νεοπλατωνισμός, κλπ) ταυτίζει Είναι και ον. Ο Χριστιανισμός διακρίνει σαφώς τον Άκτιστο Θεό (το ΕΙΝΑΙ) από το κτιστό δημιούργημα (που μέσω της Άκτιστης Θείας Ενέργειας αναδύεται από το μη ον κι αποτελεί μόνο ένα συνειδησιακό δυναμισμό, ένα λογικό πυρήνα, μία δραστηριότητα, που υπάρχει μόνο χάριν της μετοχής στην Θεία Ενέργεια και ουσιώνεται μόνο όταν ενωθεί με την Θεότητα). Η Βεδάντα ισχυρίζεται ότι Μόνη Πραγματικότητα είναι το Βράχμαν (ΕΙΝΑΙ). Το Σαμκιά Γιόγκα διαχωρίζει το ΕΙΝΑΙ (Πουρουσά) από την Ενέργεια (πρακρίτι), την Ενέργεια που μετασχηματίζεται στην ποικιλία των φαινομένων. Ο Βουδισμός αρνείται παντελώς το ΕΙΝΑΙ κι ισχυρίζεται ότι η μόνη πραγματικότητα είναι το φαινόμενο (η ροή των ντάρμας).

Η πρακτική όμως του Διαλογισμού, της Προσευχής, του Γιόγκα, κλπ. που εφαρμόζουν όλες αυτές οι θρησκείες είναι σχεδόν πανομοιότυπες. Αυτό συμβαίνει γιατί πέρα από όλες τις θεωρητικές ερμηνείες η σύνθεση του ανθρώπου είναι μία και χρειάζονται τα ίδια πρακτικά βήματα για να φτάσουμε στην Βίωση του Απολύτου. Ίσως κάποια ημέρα διατυπωθεί κάποια ερμηνεία που να βασίζεται απλά στην ανθρώπινη πραγματικότητα και να υπερκαλύπτει όλες τις θρησκευτικές ερμηνείες.

Η εφαρμογή του Διαλογισμού όπως περιγράφεται πιο κάτω προϋποθέτει ότι έχουμε ήδη ελέγξει το σώμα και τον δυναμισμό και ότι, κατά την άσκηση του Διαλογισμού, έχουμε αποφύγει τον κίνδυνο να διοχετεύσουμε την δραστηριότητά μας στο Δυναμικό Πεδίο.

Βουδισμός

Σύμφωνα με τον αρχέγονο Βουδισμό δεν υπάρχει (ή δεν μπορεί να προσδιορισθεί – πράγμα που είναι το ίδιο) μία Σταθερή Πραγματικότητα.

Ό,τι γίνεται αντιληπτό είναι μόνο η Περιοχή των φαινομένων, το Σαμσάρα. Το Σαμσάρα (η περιοχή των φαινομένων) διαιρείται σε τρεις Περιοχές (Βακάρα, καταστάσεις του γίνεσθαι κι όχι αντικειμενικές σταθερές περιοχές).

- 1) Αρούπαβακάρα, περιοχή χωρίς μορφή. Το Αρούπαβακάρα διαιρείται σε Τέσσερα Αγιάτανα (Τέσσερις Ουρανοί, καταστάσεις, δραστηριότητες, που είναι, απαριθμώντας από τον ανώτερο προς τον κατώτερο): 1) Ναίβασάμτζνα Σαμτζνιαγιάτανα (περιοχή όπου δεν υπάρχει ούτε αντίληψη ούτε μη-αντίληψη και που στην πραγματικότητα υπερβαίνει το Αρούπαβακάρα και απλώνεται στο Απόλυτο). 2) Ακιντσανιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει μέσα στην ανυπαρξία του οτιδήποτε). 3) Βιτζναναναντιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στην άπειρη κατάσταση της συνείδησης). 4) Ακασαναντιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στο άπειρο διάστημα).
- 2) Ρούπαβακάρα, περιοχή με μορφές. Το Ρούπαβακάρα διαιρείται σε Τέσσερα Αγιάτανα το καθένα από τα οποία διαιρείται με την σειρά του σε τέσσερα αγιάτανα, σύνολο, Δεκαέξη Αγιάτανα (Δεκαέξη Ουρανοί του Βράχμα).
- 3) Κάμαβακάρα, περιοχή των αισθήσεων, που διαιρείται σε ουρανό, γη και κάτω κόσμο.

Ό,τι εμφανίζεται σαν «ον» είναι κάτι σύνθετο και φθαρτό. Το ον στην πραγματικότητα είναι μία σύνθεση από διάφορες διαδικασίες (σκάντα) οι οποίες συντίθενται από «ανάλογη» ροή αλληλεξαρτωμένων στιγμιαίων φαινομένων (ντάρμας). Υπάρχουν πέντε είδη σκάντα. Βιτζνάνα (ροή από βιτζνάνα ντάρμας – συνείδηση, αντίληψη του εγώ).

Σαμσκάρα (ροή από σαμσκάρα ντάρμας – διανοητική δραστηριότητα)

Σάμτζνα (ροή από σαμτζνα ντάρμας – αντίληψη)

Βεντάνα (ροή από βεντάνα ντάρμας – αίσθηση)

Ρούπα (ροή από ρούπα ντάρμας – σώμα)

Όλα αυτά, αν και πραγματικά είναι απλά μία ροή φαινομένων που εμφανίζεται σαν συνέχεια (σαντανά) και μας κρατά δέσμους μέσα στο σαμσάρα, τον κύκλο των συνεχών επαναγεννήσεων, σύμφωνα με τον νόμο της αιτιότητας (κάρμα).

Στο Αρούπαβακάρα το «ον» είναι νοητικής μορφής (βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα).

Στο Ρούπαβακάρα το «ον» είναι αιθέριας μορφής (βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα, βεντάνα)

Στο Κάμαβακάρα το «ον» είναι υλικής μορφής (βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα, βεντάνα, ρούπα).

Όταν το «ον» εκδηλώνεται στις κατώτερες περιοχές οι λειτουργίες που είχε σε ανώτερες περιοχές υποβαθμίζονται, εσωτερικοποιούνται, παραμένουν σαν δυνατότητες, ενώ αναδύεται μία νέα ικανότητα που τις προσαρμόζει και τους δίνει την δυνατότητα να αντιλαμβάνονται το νέο, εξωτερικό περιβάλλον. Έτσι οι νοητικές λειτουργίες του «όντος» στο Κάμαβακάρα έχουν μία ανώτερη διάσταση που κατάγεται από το Αρούπαβακάρα, μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Ρούπαβακάρα και μία εξωτερική δραστηριότητα που φέρνει το «ον» σε επαφή με τον κόσμο των μορφών.

Έτσι το «ον» στο Κάμαβακάρα μπορεί (και βιώνει) τις ακόλουθες δραστηριότητες, καταστάσεις.

- 1) Νιρβάνα
- 2) Τέσσερις ανώτερες καταστάσεις, Νάίβασάμτζνα-Σάμτζνιαγιάτανα, Ακιντσανιαγιάτανα, Βιτζνανανάντιαγιάτανα, Ακασανάντιαγιάτανα.
- 3) Τρεις νοητικές καταστάσεις, βιτζνάνα, σαμσκάρα, σαμτζνα, που έχουν μία εσωτερική λειτουργία και μία εξωτερική δραστηριότητα κι ακόμη η δραστηριότητα των αισθήσεων, βεντάνα.
- 4) Μία εξωτερική υλική δραστηριότητα, ρούπα.

Το Νιρβάνα είναι η Ύστατη Πραγματικότητα για το «ον». Όλα τα κατώτερα φαινόμενα πρέπει να εξαντληθούν (όπως το καύσιμο του λυχναριού) για να αποκαλυφθεί η Πραγματικότητα πίσω από όλα αυτά. Αυτή η Κατάσταση, το Νιρβάνα, σημαίνει το σβήσιμο των καταστάσεων της προσωπικής ύπαρξης, της ροής των κάθε είδους αλληλεξαρτωμένων φαινομένων.

Η Επίτευξη του Νιρβάνα γίνεται δυνατή με το Ντυάνα. Κατ' αρχήν με την απόρριψη των αισθήσεων ξεπερνάμε την εξωτερική δραστηριότητα της νοητικότητας. Μετά τα τέσσερα Ρούπα-Ντυάνα– διαλογισμοί που σχετίζονται με τον κόσμο της μορφής - κι αφορούν τις

εσωτερικές νοητικές λειτουργίες που σχετίζονται με τα έξω, με τον εξωτερικό κόσμο, μας απελευθερώνουν από τις σχέσεις με τον εξωτερικό κόσμο.

- 1) Εξάλειψη του σάμτζνα, της αντίληψης του εξωτερικού κόσμου.
- 2) Εξάλειψη του σαμσκάρα, της διανοήσης που έχει αντικείμενο τα εξωτερικά φαινόμενα.
- 3) Εξάλειψη της βιτζνάνα, της συνείδησης, της ατομικής ύπαρξης, του εγώ που είναι περιορισμένο στο χώρο, στο σώμα.
- 4) Όταν εξαλειφθεί το βιτζνάνα φτάνουμε σε μία κατάσταση όπου η συνείδηση ξεπερνά τα όρια του χώρου (του σώματος) κι επεκτείνεται στο άπειρο, σε όλο τον χώρο.

Σε αυτή την κατάσταση οι νοητικές λειτουργίες δεν σχετίζονται πιά με το έξω αλλά αντιμετωπίζονται αυτές καθαυτές σαν εσωτερικές λειτουργίες. Το ξεπέραςμα των εσωτερικών νοητικών λειτουργιών γίνεται με τα τέσσερα Αρούπα-Ντυάνα ή Σαμαπάττι (επιτεύγματα) – διαλογισμοί χωρίς μορφή. Με την άσκηση των τεσσάρων Ρούπα-Ντυάνα και την επίτευξη του τέταρτου ντυάνα φτάνουμε στην ανεξαρτητοποίηση από τον έξω κόσμο. Αυτή η κατάσταση αποτελεί την αφετηρία για να φτάσουμε ως το Νιρβάνα. Η συνείδηση πρέπει να περάσει από διάφορες καταστάσεις, περιοχές, διαμονές, που περιγράφονται πιο κάτω.

- 1) Ακάσα-νάντι-αγιάτανα (Περιοχή του απείρου διαστήματος, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στο απέραντο διάστημα). Η συνείδηση (αν και εντοπίζει τον εαυτό της, σαν ένα κέντρο, σε ένα χώρο) επεκτείνεται σε όλο τον χώρο, είναι ένα ευρύτερο, ανώτερο εγώ. (Υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην συνείδηση και το περιβάλλον, ανάμεσα στο υποκείμενο και το αντικείμενο). Αυτή η αντίληψη ενός κέντρου που σχετίζεται με την εσωτερική λειτουργία του σάμτζνα πρέπει να ξεπερασθεί.
- 2) Βιτζνάνα-νάντι-αγιάτανα (Περιοχή της άπειρης συνείδησης, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στην άπειρη κατάσταση της συνείδησης). Η συνείδηση απορρίπτει την αντίληψη ενός κέντρου, μπορεί να βρίσκεται οπουδήποτε, σε όλο τον χώρο – έτσι δημιουργείται η αντίληψη ότι η συνείδηση είναι άπειρη. (Δεν υπάρχει πιά διάκριση ανάμεσα στην συνείδηση και το περιβάλλον, ανάμεσα στο υποκείμενο και το αντικείμενο). Η επίτευξη αυτή σχετίζεται με το ξεπέραςμα της εσωτερικής λειτουργίας του σαμσκάρα.
- 3) Ακιντσάνι-αγιάτανα (Περιοχή ανυπαρξίας, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει μέσα στην ανυπαρξία του οτιδήποτε). Η συνείδηση δεν μπορεί να αποδώσει στην ύπαρξή της κανένα ιδίωμα. Η συνείδηση αντιλαμβάνεται ότι η ύπαρξή της είναι κενή. Η ύπαρξη είναι «ανυπαρξία», από την σχετική πλευρά. Η επίτευξη αυτή σχετίζεται με το ξεπέραςμα της εσωτερικής λειτουργίας του βιτζνάνα.
- 4) Νάϊβασάμτζνα-Σάμτζνι-αγιάτανα (Περιοχή της ούτε αντίληψης, ούτε της μη-αντίληψης, περιοχή όπου δεν υπάρχει ούτε αντίληψη, ούτε μη αντίληψη). Με το ξεπέραςμα της εσωτερικής λειτουργίας της βιτζνάνα, φτάνουμε σε μία κατάσταση όπου απουσιάζει οποιαδήποτε διαδικασία ύπαρξης. Αυτό είναι το Νιρβάνα

Στην πραγματικότητα η επίτευξη του τέταρτου σαμαπάττι αντιστοιχεί σε μία Κατάσταση πέραν της σχετικής ύπαρξης, είναι το Ασαμσκρίτα.

Σουνιαβάντα

Στον αρχέγονο Βουδισμό το αντικείμενο του Διαλογισμού είναι οι ίδιες οι διαδικασίες της ύπαρξης που ονομάζονται σκάντα και θεωρούνται πραγματικές. Βέβαια όταν φτάσουμε στο Νιρβάνα η αντίληψη αυτή αλλάζει. Γίνεται φανερό ότι τα σκάντα δεν είναι πραγματικά («Τα φαινόμενα της ύπαρξης μπορούν να παρομοιασθούν με όνειρο, φάσμα, φυσαλίδα, σκιά, αστραφτερή δροσιά ή αστραπή, κι έτσι πρέπει να τα στοχάζεστε»).

Στην Σχολή Σουνιαβάντα η Κενότητα (Σουνιάτα) είναι η Μόνη Πραγματικότητα κι όλα όσα εμφανίζονται (σκάντα) δεν διαφέρουν από την Κενότητα. Εδώ το περιεχόμενο του Διαλογισμού διαφοροποιείται.

Όλα είναι Κενότητα. Νιρβάνα και σαμσάρα δε διαφέρουν. Όλα όσα εμφανίζονται είναι Κενότητα, μη πραγματικά σαν κάτι ξεχωριστό, κάτι ουσιαστικό, και δεν μπορούν να μας

απορροφήσουν. Έτσι τα αντικείμενα της αντίληψης (σάμτζνα) απορρίπτονται εξ' αρχής σαν μη πραγματικά. Αυτό που ενδιαφέρει εδώ είναι να ξεπεράσουμε τις διάφορες νοητικές διαδικασίες (σαμσκάρα, βιτζνάνα, αντίληψη της Κενότητας) για να φτάσουμε στην Αληθινή Κενότητα. Περιγράφονται Πέντε Στάδια Διαλογισμού αλλά στην πραγματικότητα – λόγω της υιοθέτησης της Σουνιαβάντα που θεωρεί τα πάντα Κενότητα, λόγω της θεώρησης των πραγμάτων – η πρώτη βαθμίδα θεωρείται ήδη ότι έχει πραγματοποιηθεί, ή πραγματοποιείται χωρίς δυσκολία.

- 1) Απόρριψη της αντιληπτικής διαδικασίας. Όλα τα σάμτζνα ντάρμας είναι Κενότητα.
- 2) Απόρριψη της διανοητικής δραστηριότητας. Τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν στήριγμα ή να χρησιμοποιηθεί σαν βάση για διανοητική εργασία.
- 3) Απόρριψη της συνείδησης, της θεώρησης από ένα «κέντρο» - εγώ-. Ακόμα και η προσωπική σωτηρία μέσα στο Νιρβάνα πρέπει να απορριφθεί. Το ίδιο το Νιρβάνα, σαν προσωπική επίτευξη, είναι απατηλό.
- 4) Απόρριψη της Αντίληψης της Κενότητας. Τρία στάδια που σχετίζονται με την κατάσταση του άμορφου.
- 5) Αληθινή Κενότητα. Η Μόνη Πραγματικότητα, Φώτιση, είναι η Υπέρτατη Κατάσταση.

Βιτζνάναβάντα

Σύμφωνα με το Βιτζνάναβάντα η Μόνη Πραγματικότητα είναι το Τσιττά, Νους (Σουνιάτα – Ταθάταθ. Ό,τι υπάρχει είναι μόνον Νους (τσιτταμάτρα). Ολόκληρη η «δημιουργία» είναι μόνον Νους (τσιττά μάτρα λόκαμ).

Υπάρχει μόνον Νους. Από την νοητική δραστηριότητα που ξεκινά από το χωρίς μορφή παράγονται όλες οι διαδικασίες, λειτουργίες, μορφές. Αυτή η δραστηριότητα του Τσιττά που παράγει τα φαινόμενα της δημιουργίας, των κόσμων, ονομάζεται Βιτζνάνα (συνείδηση που διακρίνει, διακριτική συνείδηση, νοητική ροή). Υπάρχουν διάφορα είδη βιτζνάνα.

- 1) Αλάγια βιτζνάνα (η νοητική δραστηριότητα που παράγει τα πάντα – η υπερατομική συνείδηση που περιέχει τα σπέρματα όλων των πιθανών διαδικασιών και μορφών).
- 2) Μάνας (Εγώ, Διακριτική και ταξινομητική δραστηριότητα, Διανόηση).
- 3) Μανοβιτζνάνα (η δραστηριότητα που ενοποιεί τις πέντε αισθήσεις, η έκτη αίσθηση, η αντίληψη).
- 4) Οι πέντε βιτζνάνα που αντιστοιχούν στις πέντε αισθήσεις.

Εφόσον, σύμφωνα με το Βιτζνάναβάντα, υπάρχει μόνον Νους κι ό,τι εμφανίζεται είναι αποτέλεσμα της νοητικής δραστηριότητας, ο Διαλογισμός (Γιόγκα, είναι ο τεχνικός όρος που χρησιμοποιείται) έχει σαν σκοπό να ξεπεραστεί αυτή η νοητική δραστηριότητα. Σύμφωνα με την θεωρία της Σχολής το Βουδιστικό Γιόγκα ανατρέπει την νοητική διαδικασία (παραβριττασράγια).

Αν και αναφέρονται διάφορες βαθμίδες στο Βουδιστικό Γιόγκα υπάρχουν στην πραγματικότητα τρεις βαθμίδες. Εφόσον όλα είναι προϊόντα της νοητικής δραστηριότητας, οι πέντε αισθήσεις δεν έχουν άλλο περιεχόμενο από αυτή την δραστηριότητα και το μανοβιτζνάνα δεν αποκαλύπτει κάποια ουσία ξέχωρη από την νοητική δραστηριότητα. Συνεπώς η εξάλειψή τους θεωρείται ήδη δεδομένη (λόγω ακριβώς της υιοθέτησης αυτής της θεώρησης), ή πάντως σχετικά εύκολη. Υπάρχουν δύο κύριες νοητικές δραστηριότητες, το Αλάγια Βιτζνάνα και το Μάνας, που παράγει την αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης και μας συσχετίζει με τον κόσμο των φαινομένων, οι οποίες θα πρέπει να ξεπεραστούν. Έτσι οι βαθμίδες του Βουδιστικού Γιόγκα είναι οι ακόλουθες.

- 1) Σταμάτημα της δραστηριότητας του Μάνας
- 2) Εξάλειψη του Αλάγια Βιτζνάνα, τρία στάδια
- 3) Πραγμάτωση του Ταθάτα (που ταυτίζεται με το Σουνιάτα).

Αβαταμσάκα

Υπάρχει. Μόνο Μία Πραγματικότητα. Από Αυτή την Πραγματικότητα αναδύεται αυθόρμητα κάθε ύπαρξη, όλες οι υπάρξεις. Και με Αυτή την Πραγματικότητα ταυτίζεται κάθε ύπαρξη, όλες οι υπάρξεις. Έτσι κάθε ύπαρξη είναι Αυτό-προσδιοριζόμενη, Αυτό-παραγόμενη (Αυθόρμητη), Εντελώς Ελεύθερη, Τελειωμένη. Δεν υπάρχει τίποτα να πραγματοποιηθεί. Η ύπαρξη ταυτίζεται με την Πραγματικότητα σαν ύπαρξη, αλλά και κάθε λειτουργία της (φαινόμενο), συνείδηση, διάνοηση, αντίληψη, ταυτίζεται με την Πραγματικότητα

Όταν η ύπαρξη αντιλαμβάνεται ότι όλα ταυτίζονται τότε δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην Πραγματικότητα και τα επιμέρους (ανάμεσα στο Νιρβάνα και το σασάρα). Η ύπαρξη είναι Τελειωμένη, σε αρμονία με το Όλον και τα επιμέρους, με όλα. Όταν η ύπαρξη αυτοπεριορίζεται μέσα στην «ατομικότητα», όταν αρπάζεται από τον κόσμο των φαινομένων κι απορροφείται σε αυτά (βισάγια) τότε νοιώθει αποχωρισμένη από το Όλον, σε σύγκρουση με τον κόσμο των φαινομένων, με τα φαινόμενα.

Ο Δρόμος προς την Πραγμάτωση, προς την Αλήθεια, προς την Πραγματικότητα είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι όλα ταυτίζονται, ότι δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στην Πραγματικότητα και το επιμέρους, τις λειτουργίες της ύπαρξης, τα φαινόμενα, τις καταστάσεις. Αυτό σημαίνει να πάψουμε να κάνουμε διάκριση ανάμεσα στο Όλον και το επιμέρους, να πάψουμε να αρπαζόμαστε από τον κόσμο των φαινομένων σαν να ήταν κάτι διαφορετικό.

Η Αντίληψη της Ενότητας της Πραγματικότητας έχει τρία στάδια. Ευρεία Συνείδηση που απλώνεται σε όλο τον χώρο. Άπειρη Συνείδηση. Συνείδηση χωρίς ιδιότητες

Έτσι σύμφωνα με την Σχολή Αβαταμσάκα ο Διαλογισμός πραγματοποιείται ουσιαστικά σε δύο βαθμίδες

- 1) Απόρριψη κάθε διάκρισης ανάμεσα στο Όλον και το επιμέρους, τρία στάδια
- 2) Φώτιση.

Ζεν

Στην σχολή Ζεν δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στην Νόηση και την δραστηριότητα, ή αλλιώς της Κατάστασης της Φώτισης και την κατάσταση των διαδικασιών-μορφών.

Όλα είναι Φώτιση. Δεν υπάρχει τίποτα να απορρίψουμε, πέρα από την άγνοια, τον «ύπνο»
Η Φώτιση είναι πάντα αιφνίδια.

Σαμκιά-Γιόγκα

Στο Σαμκιά-Γιόγκα η υπέρβαση της νοητικότητας γίνεται με την βοήθεια συγκεντρωτικών τεχνικών – Σαμγιάμα (Νταράνα-Ντυάνα-Σαμάντι). Το αποτέλεσμα της διαδικασίας ονομάζεται Σαμάντι.

(Νταράνα σημαίνει συγκέντρωση. Ντυάνα είναι η ροή προσοχής. Σαμάντι είναι η ικανότητα να ενποιούμε την συνείδηση σε μία κατάσταση και να την κάνουμε να διαρκεί χωρίς καμία αλλοίωση ή περίσπαση – για όσο διαρκεί ο Διαλογισμός).

Υπάρχουν Πέντε Βαθμίδες της Πραγμάτωσης.

Α) Στο επίπεδο της αίσθησης-αντίληψης ανάλογα με το αντικείμενο του Σαμγιάμα οδηγούμαστε σε διάφορες ποικιλίες Σαμάντι. Όταν το αντικείμενο είναι αντικείμενο της αίσθησης και η διαδικασία εποπτική φτάνουμε στο Σαβιτάρκα Σαμάντι. Όταν φτάσουμε στον πλήρη έλεγχο της διαδικασίας τότε μπορούμε να αποσύρουμε την υποστήριξή μας από την διαδικασία. Η συγκεντρωτική διαδικασία αντιστρέφεται. Καθίσταται αδιάφορο αν το αντικείμενο υπάρχει ή δεν υπάρχει μέσα στο εποπτικό πεδίο. Μπορούμε οποιαδήποτε στιγμή να απορρίψουμε το αντικείμενο από το εποπτικό μας πεδίο. Ουσιαστικά ο νους, η αντίληψη κενώνεται και φτάνουμε στο Νιρβιτάρκα Σαμάντι. Όταν το αντικείμενο είναι αντικείμενο της αντίληψης και η διαδικασία διαισθητική φτάνουμε στο Σαβικάρα Σαμάντι. Όταν φτάσουμε στον πλήρη έλεγχο της διαδικασίας τότε μπορούμε – όπως και στο προηγούμενο στάδιο - να αποσύρουμε την υποστήριξή μας από την διαδικασία. Η συγκεντρωτική διαδικασία αντιστρέφεται. Καθίσταται αδιάφορο αν το αντικείμενο υπάρχει ή δεν υπάρχει μέσα στο εποπτικό πεδίο. Μπορούμε οποιαδήποτε στιγμή να απορρίψουμε το αντικείμενο από το εποπτικό μας πεδίο. Ουσιαστικά ο νους, η αντίληψη κενώνεται και φτάνουμε στο Νιρβικάρα Σαμάντι. (Υπέρβαση του μάνας)

Β) Όταν είμαστε σε θέση να κατευθύνουμε την προσοχή μας απορρίπτουμε τελικά τα αισθητικά και αντιληπτικά δεδομένα και στρεφόμεστε στην ίδια την διανοητική διαδικασία. Εδώ δεν έχουμε να κάνουμε με σταθερά αντικείμενα αλλά με διαδικασίες, με μία διεργασία, με μία ροή αντιληπτικών συμβάντων. Εδώ η συγκεντρωτική τεχνική γίνεται επαγρύπνηση στην ροή της σκέψης, χωρίς παρεμβάσεις, χωρίς κράτημα κάπου. Αυτό που ενδιαφέρει είναι η ίδια η ροή. Μετά από εξάσκηση το περιεχόμενο της σκέψης καθίσταται αδιάφορο. Είτε υπάρχει, είτε όχι είναι το ίδιο. Μπορεί λοιπόν να απορριφθεί. Ο νους κενώνεται και φτάνουμε στο Ανάντα Σαμάντι. (Υπέρβαση του αχαμκάρα)

Γ) Στην συνέχεια στρεφόμεστε προς την ίδια την αντίληψη της ατομικής ύπαρξης, του περιβάλλοντός μας, των σχέσεων μας. Η υπέρβαση της συνείδησης της ατομικής ύπαρξης ονομάζεται Ασμιτά Σαμάντι (Συνείδηση χωρίς εγώ, καθαρή νοητικότητα). (Υπέρβαση του μούντι).

Δ) Όλες οι προηγούμενες διαδικασίες είχαν κάποιο στήριγμα στο οποίο κατευθύνονται, το οποίο επεξεργάζονται και υπερβαίνουν. Σε όλες αυτές τις διαδικασίες διατηρείται η αντίληψη της ατομικής ύπαρξης. Όλες οι ποικιλίες Σαμάντι που επιτυγχάνονται έτσι ονομάζονται Σαμπράτζνατα Σαμάντι (Σαμάντι με υποστήριγμα) ή Μπίτζα Σαμάντι (Σαμάντι με σπόρο – γιατί εμπεριέχουν τάσεις που μας παρασύρουν πάλι μέσα στην νοητικότητα). (Γιόγκα Σούτρα I, 17)

Όταν στρεφόμεστε προς την ίδια την νοητική δραστηριότητα (Γιόγκα Σούτρα I, 18) δεν υπάρχει κάποιο υποστήριγμα, διαλύεται η ίδια η νοητική δραστηριότητα, η αντίληψη της ύπαρξης μέσα στον σχετικό κόσμο και φτάνουμε στο Ασαμπράτζνατα Σαμάντι. (Αμπίτζα Σαμάντι, Σαμάντι χωρίς Σπόρο). Υπάρχουν τρεις ποικιλίες αυτού του σαμάντι που σχετίζεται με

το ξεπέρασμα του Μαχάτ, της κοσμικής νόησης, στην τριπλή της δραστηριότητα σύμφωνα με τα τρία γκούνας (σάττβα, κενότητα, ράτζας, δραστηριότητα, τάμας, αδράνεια) που οδηγούν από ένα ανώτερο-ευρύτερο-παγκόσμιο εγώ, σε μία παγκόσμια συνείδηση, σε μία «άδεια» συνείδηση και τελικά στην απελευθέρωση.

Ε) Η Επίτευξη της Καίβαλγία (μόνωση) που ορίζεται σαν η απελευθέρωση της Τσιττά από του να μετασηματίζεται σε μορφές (βρίτις) οδηγεί σε μία κατάσταση πέραν του σχετικού κόσμου. Αυτή είναι η πραγματική έννοια του Γιόγκα.

Πλατωνισμός

Σύμφωνα με την αρχαιοελληνική παράδοση ανάμεσα στα «Πεδία Ύπαρξης», στις «Θείες Δυνάμεις», στους «Κόσμους», στην «Ατομική Σύνθεση» υπάρχει πλήρης αντιστοιχία, κι ανάμεσα στο ανώτερο και το κατώτερο υπάρχει ακριβής αναλογία. Όταν λοιπόν μιλάμε για τα Πεδία της Ύπαρξης, για τις Θείες Δυνάμεις, για τους Κόσμους μιλάμε επίσης για τις δυνάμεις μέσα στον άνθρωπο. Οι Θεοί, οι κόσμοι, βρίσκονται μέσα στον άνθρωπο.

Σύμφωνα λοιπόν με την Πλατωνική Παράδοση υπάρχουν Πέντε Οντολογικά Πεδία, (χωρίς να υπολογίσουμε την Ψυχή και την υλική ουσία),

Αγαθόν (Τελείως Είναι, πέραν της Ουσίας)

Καθολικό Είναι (η αληθινή ουσία, τρία στάδια στα οποία υποκείμενο-αντικείμενο διαχωρίζονται, ταυτίζονται, απαλείφονται).

Νόηση, (αντίληψη ενός εγώ, που διαχωρίζεται από τον αντικείμενο κόσμο)

Διανόηση (διασκεπτική διαδικασία)

Αντίληψη. (εποπτική θεώρηση του «εξωτερικού» κόσμου)

(Ψυχή)

(υλική ουσία).

Μέσα στον άνθρωπο (ον, ψυχή, που έχει εισέλθει μέσα σε ένα υλικό σώμα) τα οντολογικά πεδία γίνονται αντιληπτά σαν οντολογικά επίπεδα (λειτουργίες)

Η Διαλεκτική (που έχει πολλές έννοιες και χρήσεις), σαν Προσωπική Διεργασία είναι ανύψωση από το κατώτερο οντολογικό επίπεδο της αντίληψης ως το Αγαθόν

Απόρριψη της αντίληψης (που δεν ασχολείται με την ουσία αλλά με τα «είδωλα»).

Διαλεκτική αναίρεση του διασκεπτικού λογισμού (αφού είναι απλά ένας έμμεσος τρόπος συσχέτισης των ιδεών-ενοιών, που δεν οδηγεί στην αληθινή ουσία).

Εστίαση στην Νόηση, (άμεση όραση του ατομικού είναι και των αντικειμενικών ιδεών-είναι, που μετέχουν της αληθινής ουσίας αλλά είναι ακόμα διασπασμένα στην πολλαπλότητα).

Ανύψωση ως το Καθολικό Είναι που είναι η έσχατη ενοποιητική αρχή όλων των είναι (όπου υποκείμενο-αντικείμενο ταυτίζονται).

Όραση του Αγαθού (όπου κάθε αντίληψη περί του Είναι έχει εκλείψει).

Χριστιανισμός

Σύμφωνα με την χριστιανική παράδοση ο Άκτιστος Θεός μέσω της Άκτιστης Ενέργειάς Του (Βούληση, Δύναμη, κλπ.) αναδύει εκ του μη όντος ολόκληρη την δημιουργία και τις υπάρξεις.. Η Θεία Ενέργεια ουσιώνει ολόκληρη την δημιουργία και τις υπάρξεις.

Υπάρχουν διάφορες βιωματικές σφαίρες στις οποίες λειτουργεί ο άνθρωπος

1) Η σφαίρα του πνεύματος – λόγος, νους, μία εσωτερική δραστηριότητα

2) Η σφαίρα της νοητικής δραστηριότητας που έχει μία εσωτερική λειτουργία και μία εξωτερική δραστηριότητα

3) Η σφαίρα της υλικής ζωής.

Ανάλογα με το που απορροφείται ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα και αποκτά περιεχόμενο η ζωή του

Στην χριστιανική σκέψη η ύπαρξη, οι υπάρξεις, δεν έχουν δική τους ουσία αλλά υπάρχουν και συγκρατούνται στην ύπαρξη από την Θεία Ενέργεια, εξ' αιτίας της μετοχής τους στην Θεία Ενέργεια. Η ύπαρξη δεν έχει «είναι» αλλά μόνο ύπαρξη. Η ύπαρξη είναι ένας συνειδησιακός δυναμισμός (ένας λογικός πυρήνας, πνεύμα, νους), μία δραστηριότητα, ένα φαινόμενο, με σωματική υπόσταση και εξαρτάται απόλυτα από την Θεία Ενέργεια. Ο άνθρωπος μπορεί να στραφεί προς την Πηγή της ύπαρξης, να ενωθεί μαζί Της, να μετέχει της Θείας Ενέργειας, να θεωθεί και να έχει έτσι ουσία, είναι, την Θεία Ενέργεια, κατά χάριν (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παύει να είναι κτιστή ύπαρξη), ή μπορεί να απομακρυνθεί από το ΕΙΝΑΙ, να αλλοτριωθεί, μένοντας χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο (ένα κέλυφος ύπαρξης, μία σκιά, μία δραστηριότητα χωρίς προσανατολισμό).

Στην ανατολική χριστιανική παράδοση χρησιμοποιείται από τους νηπτικούς πατέρες μία απορριπτική πρακτική («νήψις») που έχει σαν σκοπό το ξεπέραςμα του λογισμού.

Υπάρχουν τρία είδη λογισμού, απλούς (που συνδέεται με την αίσθηση, αντίληψη), σύνθετος ή εμπειρικός (που συνδέεται με την διανοητική διαδικασία, την φαντασία, την μνήμη, κλπ) κι ο απαθής (που είναι καθαρή θεώρηση της ύπαρξης, συνείδηση του εγώ)

Η Πρακτική, η Νήψις ορίζεται σαν εγρήγορση, επαγρύπνηση, που απορρίπτει τους λογισμούς. Η Νήψις είναι όχι δραστηριότητα αλλά ενέργεια της νοητικότητας αντίθετη προς την δραστηριότητα. Κατά τον Ησύχιο τον Πρεσβύτερο «Νήψις εστί, μέθοδος πνευματική, πάμπαν τον άνθρωπον, συν Θεώ, απαλλάττουσα, χρονίζουσα, και προθύμως οδευομένη. Γνώσιν τε ασφαλή Θεού του ακαταλήπτου οδευομένη χαρίζεται, καθ' ὅσον εφικτόν, και μυστηρίων θείων και αποκρύφων λύσιν». Η οριστική έξωση του «λογισμού» από την συνείδηση ονομάζεται απάθεια. Υπάρχουν τέσσερις βαθμίδες απάθειας κατά τον Μάξιμο τον Ομολογητή που αντιστοιχούν στα τρία είδη λογισμού και την κατάργηση του ίδιου του λογισμού σαν λειτουργίας (Μάξιμος Ομολογητή, Περί Θεολογίας Κεφαλαίων Εκατοντάς Πέμπτη, Β' 136).

Όλα τα είδη του λογισμού πρέπει να απορριφθούν είτε με την άμεση απόρριψη, είτε με την σταθερή ενατένιση του νοητικού ρεύματος, της ροής της εμπειρίας, χωρίς να παρεμβαίνουμε και να δίνουμε συνέχεια. Φτάνοντας στην τέταρτη βαθμίδα της απάθειας (που έχει τρία στάδια) η νόηση καθίσταται άμορφη, ασχημάτιστη, απείρπαστη κι αντανακλά την Θεότητα στον κόσμο (Παγκόσμια Συνείδηση). «Εν δε τῷ Θεῷ γενώμενος (ο νους), άμορφος πάντη και ασχημάτιστος γίνεται. τον γαρ μονοειδή θεωρών μονοειδής γίνεται και όλος φωτοειδής». (Μάξιμος Ομολογητή, περί αγάπης κεφαλαίων εκατοντάς τρίτη, 2, 40).

Στην κατάσταση του άμορφου, όπου δεν υπάρχουν εξωτερικές μορφές ο νους αντανακλά τον Θεό σαν Μία Ευρύτερη Πανταχού Παρουσία.

Στην κατάσταση του ασχημάτιστου ο νους δεν παίρνει από την φύση του κανένα σχήμα κι αντανακλά τον Θεό σαν Άπειρη Ύπαρξη.

Στην κατάσταση του ανείδεου (χωρίς είδος) ή μονοειδούς ο νους δεν έχει καμία δραστηριότητα κι αντανακλά το Άγνωστο χωρίς ιδιότητες.

Όταν ακόμα και ο άμορφος, ασχημάτιστος, ανείδεος νους (που συγκροτεί την αντίληψη μίας ύπαρξης μέσα στον σχετικό κόσμο) απορρίπτεται, φτάνουμε πραγματικά στην Ένωση με το Θεό. Αυτή είναι η Πέμπτη Βαθμίδα όπου μετέχουμε κατά χάριν μέστης Θείας Ενέργειας στο Είμαι, στην Αληθινή Ουσία, στην Θεότητα – χωρίς ποτέ όμως να ξεπερνιέται η ετερότητα Άκτιστου, κτιστού).

Τα Στάδια της Θέωσης

- 1) Εξάλειψη του απλού λογισμού
- 2) Εξάλειψη του σύνθετου λογισμού
- 3) Εξάλειψη του θεωρητικού λογισμού
- 4) Καθαρός νους, τρία στάδια (νους άμορφος, νους ασχημάτιστος, νους μονοειδής ή ανείδεος).

5) Θέωση (νους φωτεινός).

Σουφισμός

Το Σουφικό Έργο (Αμάλ) έχει σαν σκοπό το Φανά Φι' Λαχ (Εκμηδίνιση, Διάλυση εν τω ΕΙΝΑΙ), δηλαδή την απάλειψη των διαφόρων χαρακτηριστικών του εγώ, των διαφόρων συνειδησιακών, νοητικών καταστάσεων. Υπάρχουν κατά την Σουφική Παράδοση πέντε συνειδησιακές καταστάσεις.

Ρουχ – Πνεύμα, Παγκόσμια Ενότητα (Παγκόσμιο και ατομικό ταυτόχρονα, που πηγάζει από το Ακλ, τον Λόγο-Εγώ Είναι που γεννιέται από το Σιρρ Αλλάχ, το ΕΙΝΑΙ)

Καλμπ – Νους, (το αντικαθρέφτισμα του ΕΙΝΑΙ, νοητική σύλληψη του ΕΙΝΑΙ)

Ιχφα – Διάισθηση, ατομική θεώρηση, ατομική συνείδηση, νόηση

Χάφι – Διανόηση

Σιρρ- Συνείδηση του αντικειμένου, αντίληψη.

Το Φανά έχει Πέντε Βαθμίδες. Εννοείται ότι προηγείται ο έλεγχος και το ξεπέραςμα του κατώτερου εαυτού (ναφς) και η απάρνηση του εξωτερικού κόσμου.

- 1) Έλεγχος της αντίληψης, απάλειψη της αντίληψης ενός εξωτερικού κόσμου, ανεξάρτητου από την Συνείδηση.
- 2) Έλεγχος της διανόησης, απάλειψη της διανοητικής ενέργειας, που εξαντλείται στην νοητική σύλληψη και δεν αποκαλύπτει το Πραγματικό
- 3) Έλεγχος της διαίσθησης, απάλειψη της ατομικής συνείδησης και της μέριμνας μίας ατομικής σωτηρίας, εγκατάλειψη στην Ίδια την Πραγματικότητα, (που οδηγεί στην απάλειψη οποιασδήποτε διάκρισης ανάμεσα στο εγώ και το Παγκόσμιο).
- 4) Έλεγχος του εσωτερικού νου, σε τρία στάδια, σαν παγκόσμιο ΕΙΝΑΙ, σαν καθαρής σύλληψης του ΕΙΝΑΙ, σαν απάλειψη οποιασδήποτε αντίληψης περί του ΕΙΝΑΙ, ώστε να αποκαλυφθεί το ΕΙΝΑΙ ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟ.
- 5) Κατάσταση Ρουχ, μόνο η Ενότητα γίνεται αντιληπτή. Η Σταθεροποίηση στην Πέμπτη Κατάσταση ονομάζεται μπακά (Διαμονή εν τω ΕΙΝΑΙ), είναι η Απορρόφηση στην Θεότητα.

Στον Σουφισμό οι διάφορες συνειδησιακές, νοητικές, καταστάσεις αντιμετωπίζονται αφηρημένα, σαν λειτουργίες, αλλά και σαν λειτουργίες μίας μυστικής φυσιολογίας όπου ονομάζονται λατάιφ (LTF, Λατάιφ, λεπτό, αόρατο, λειτουργία, συνείδηση, κατανόηση) κι εντοπίζονται στο μυστικό σώμα (τζισμ-ι-λατάιφ) του οποίου αντίγραφο είναι το υλικό σώμα και συνδέονται με κάποιες περιοχές του υλικού σώματος

Επίσης, όταν χρησιμοποιούμε το άδειασμα του νου, δηλαδή την απόρριψη όποιας πληροφορίας εισέρχεται στο νοητικό πεδίο τότε μετά από κάποιο διάστημα όλα αυτά που εισέρχονται στο νοητικό πεδίο παύουν να έχουν σημασία, είτε υπάρχουν, είτε όχι και τελικά ο νους μένει ουσιαστικά κενός κι αυτό μας αποσπά από τη νοητική δραστηριότητα και μας οδηγεί στην κατάσταση που αναφέραμε πιο πάνω, πέραν του νου. (Αυτή η πρακτική χρησιμοποιείται από τους νηπτικούς πατέρες της ανατολικής χριστιανικής παράδοσης κι είναι γνωστή σαν «καθαρά προσευχή»). Υπάρχουν τέσσερα είδη λογισμού εδώ, ο απλός που συνδέεται με την αντίληψη, ο σύνθετος ή εμπυθής, που συνδέεται με την διανόηση, την φαντασία, την μνήμη, κλπ, ο απαθής λογισμός, που συνδέεται με την απαθή βίωση της ύπαρξης, και αυτή καθ' αυτή η

λειτουργία του λογισμού. Η υπέρτατη κατάσταση καθιστά την νόηση άμορφη, ασχημάτιστη, απερίσπαστη ώστε να βιώσει την ίδια την Πηγή της Ύπαρξης, το Είναι, την Θεότητα. Επίσης, αυτή η πρακτική του αδειάσματος του νου, της απελευθέρωσης της συνείδησης ώστε να μην κρατιέται πουθενά ώστε να ρέει ανεμπόδιστα χρησιμοποιείται σε ορισμένες σχολές του Ζεν-σχολές της βαθμιαίας φώτισης, Στότο Ζεν. Εδώ τα διάφορα είδη λογισμού, αντιμετωπίζονται χωρίς διάκριση. Η υπέρτατη κατάσταση, το Σατόρι, αν και προβάλλει ξαφνικά εν τούτοις έχει προηγηθεί πολύχρονη άσκηση).

Τέλος υπάρχει ένας πιο άμεσος τρόπος να περάσουμε πέραν του νου με την ολοκληρωτική και άμεση απόρριψη των νοητικών διαδικασιών (που χρησιμοποιείται σε ορισμένες σχολές του Ζεν). Είναι αυτό που λέμε Άμεσο, Αληθινό Διαλογισμό και που ταυτίζεται με την ίδια την Αφύπνιση Άμεσο Διαλογισμό λοιπόν ονομάζουμε την Δράση της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ που τοποθετείται πέραν της διαδικασίας (είναι το τέλος όλων των διαδικασιών), πέραν του χρόνου (συμβαίνει εδώ, τώρα, στην αιωνιότητα). Αληθινός Διαλογισμός δεν είναι κάποια πράξη με αρχή, με διάρκεια, με μεταβολές, με ποιοτική αλλαγή, με επίτευξη, κλπ. Ο Αληθινός Διαλογισμός είναι μία και έξω, πέραν του χρόνου, συμβαίνει ξαφνικά, χωρίς λόγους, χωρίς διαδικασίες κι αποκαλύπτει όλο το ΒΑΘΟΣ του ΕΙΝΑΙ, την Αιωνιότητα, την Ελευθερία, την Μακαριότητα. Το πώς και το Γιατί είναι μικρό-ερμηνείες του «μυαλού» που δεν κατανοεί. Αυτοί που κατανοούν απλά ΒΙΩΝΟΥΝ. Αυτός ο Άμεσος Τρόπος υποδεικνύεται αλλά δεν μπορεί να διδαχθεί. Δεν υπάρχει κάτι να διδαχθεί.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Αντβάιτα Βεδάντα

Βουδισμός

Βουδισμός Σουνιαβάντα

Βουδισμός Βιτζνάναβάντα

Βουδισμός Αβαταμσάκα

Βουδισμός Ζεν

Βουδισμός Θιβετανικός

Ελληνική Θρησκεία

Καμπάλα

Νεοπλατωνισμός

Πλατωνισμός

Σαμκόν Γιόγκα

Σουφισμός

Ταντρισμός

Ταοϊσμός

Χριστιανισμός

ΑΝΤΒΑΙΤΑ ΒΕΔΑΝΤΑ

Προοίμιο / Βράχμαν / Μάγια / Η Βίωση του Βράχμαν / Τζνάνα Γιόγκα / Μόκσα

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

«Αυτό (το Βράχμαν) είναι η βαθύτερη ουσία. Αυτό είναι η ψυχή όλου του κόσμου. Αυτό είναι η πραγματικότητα. Αυτό είναι το Άτμαν. Αυτό είσαι εσύ»

(Τσαντόγια Ουπανισάδ, 8^{ος}-4^{ος} αιώνας π.Χ.).

«Αυτό δεν έχει συνείδηση ούτε του υποκειμένου, ούτε του αντικειμένου, ούτε και των δύο. Αυτό δεν είναι ούτε απλή συνείδηση, ούτε αμέτοχη αίσθηση, ούτε σκοτάδι. Είναι άορατο, χωρίς σχέσεις, ακατανόητο χωρίς αναφορές, χωρίς δυνατότητα περιγραφής – είναι η ουσία της Αυτοσυνείδησης, το τέλος της μάγια»

(Μαντουκία Ουπανισάδ, 8^{ος}-4^{ος} αιώνας π.Χ.)

ΒΡΑΧΜΑΝ

«Το Βράχμαν Είναι Ασύλληπτο, Απεριόριστο, Αδημιούργητο, Αδικαιολόγητο, Αδιανόητο»... (Μάιτρι Ουπανισάδ)

Το Βράχμαν Είναι η Μόνη Πραγματικότητα, Είναι Καθαρή Συνειδητότητα, Αδιαφοροποίητη Συνειδητότητα που Αντιλαμβάνεται μόνο το Είναι, δεν υπάρχει καμιά υποκειμενική ή αντικειμενική διαφοροποίηση, προσδιορισμός, ο,τιδήποτε...

Το Βράχμαν μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί σαν Καθαρό Είναι. Είναι, Υπάρχει απλά, δεν έχει κανένα άλλο ιδίωμα και δεν επιδέχεται κανένα προσδιορισμό...

Το Βράχμαν, Αιώνια Πραγματικότητα, δεν δημιουργείται, δεν εξελίσσεται, δεν αλλοιώνεται, δεν διαφοροποιείται....

«Αληθινά, όλο αυτό (το σύμπαν) είναι Βράχμαν... Στο Βράχμαν εγείρεται, καταλύεται και συντηρείται»... (Τσαντόγια Ουπανισάδ)

ΜΑΓΙΑ

Μέσα στο Βράχμαν, στην Αδιαφοροποίητη Συνειδητότητα, στο Καθαρό Είναι, στο Αιώνιο Αναλλοίωτο, που Είναι έξω από τον χώρο, τον χρόνο, περιορισμό, κίνηση, οτιδήποτε, αναδύεται η διαφοροποίηση, παράγοντας όλα τα φαινόμενα (αντιλήψεις,

ενέργειες, φαινόμενα) που συνθέτουν τον «κόσμο της εμπειρίας». Όλα αυτά είναι μόνο μορφώματα της Συνείδησης –περιορισμοί-. Αναδύονται μέσα στην Συνειδητότητα και πάλι εξαφανίζονται σ' Αυτήν. Η Συνείδηση, το Καθαρό Είναι, Είναι το Σταθερό Υπόβαθρο, όλα τα άλλα φαινόμενα δεν έχουν δική τους πραγματικότητα, έχουν σχετική ύπαρξη, «όπως τα κύματα στην θάλασσα». Είναι Μάγια...

Όταν υπάρχει Βίντγια (Βράχμαν Βίντγια, Τζνάνα - Γνώση) τότε αντιλαμβανόμαστε ότι το Βράχμαν Είναι η Μόνη Πραγματικότητα

Το Βράχμαν Είναι το ίδιο το Άτμαν, η Ύστατη Οντολογική Πραγματικότητά μας. Είμαστε Αυτό.

Σ' αυτή την Κατάσταση αντιλαμβανόμαστε ότι όλα τα φαινόμενα είναι μόνο δραστηριότητες, καταστάσεις, φαινόμενα, χωρίς δική τους πραγματικότητα.

Όταν το Βράχμαν Βίντγια «υποχωρεί» (δεν γνωρίζουμε πως και γιατί), όταν υποχωρεί η Αντίληψη της Μιάς Πραγματικότητας, τότε υπάρχει Αβίντγια (Μη-γνώση), απορροφούμαστε στην δραστηριότητα της Συνείδησης, στις καταστάσεις, στα φαινόμενα και τα αντιλαμβανόμαστε σαν να έχουν δική τους πραγματικότητα. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται Αντιαρόπα (Λαθεμένη Μεταφορά – Αυτό που είναι μόνο μόνωμα της Συνείδησης θεωρείται σαν πραγματικό).

Στην Κατάσταση της Αβίντγια δεν αντιλαμβανόμαστε πιά την Μία Πραγματικότητα αλλά θεωρούμε τις δραστηριότητες της Συνείδησης σαν πραγματικότητα.

Η πρώτη διαφοροποίηση από το Βράχμαν είναι ότι δεν αντιλαμβανόμαστε πιά το Βράχμαν σαν την Αντικειμενικά Υπάρχουσα Μία Πραγματικότητα αλλά σαν προσωπική απόλυτη πραγματικότητα (Άτμαν). Μολονότι το Άτμαν ταυτίζεται ουσιαστικά με το Βράχμαν κι είναι επίσης χωρίς ιδιότητες, ταυτόχρονα διαφέρει γιατί είναι το Βράχμαν μέσα από μία προσωπική οπτική. Το Άτμαν, ανάλογα με τον βαθμό της Βίντγια-αβίντγια γίνεται αντιληπτό σαν

- 1) Το Χωρίς Ιδιότητες, (Δεν υπάρχει αντίληψη Υποκείμενου αντικείμενου)
- 2) Παγκόσμια Συνείδηση, (Υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται)
- 3) Πανταχού Παρούσα Ύπαρξη, (Υποκείμενο αντικείμενο διαχωρίζονται αλλά καταλαμβάνουν τον ίδιο χώρο).

(Στις Ουπανισάδ οι καταστάσεις συνειδητότητας αναφέρονται σαν πράτζνα, η σιωπηλή συνειδητότητα χωρίς διαφοροποιήσεις, ταϊτζάσα, αυτόφωτη συνειδητότητα που κινείται προς τα μέσα, βισύα αφυπνισμένη συνειδητότητα που κινείται προς τα έξω).

Η δεύτερη δραστηριότητα της Συνείδησης υπό την επίδραση της αβίντγια είναι το Μάνας που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν νοητικότητα. Το Μάνας αντιλαμβάνεται την Ύπαρξη σαν ατομικότητα μέσα σε ένα αντικειμενικό χώρο. Το Μάνας παράγει όλα τα υποκειμενικά και αντικειμενικά φαινόμενα. Δημιουργείται κατ' αρχήν ένα νοητικό ρεύμα, η αντίληψη μιάς ατομικής ύπαρξης (τζίβα) μέσα στον νοητικό χώρο (καράνα λόκα – αιτιακό, αντιληπτικό πεδίο) που προκύπτει από όλη αυτή την δραστηριότητα. Η τζίβα (ατομική ύπαρξη) μέσα στον νοητικό χώρο σταθεροποιείται σε κάποιες συγκεκριμένες ιδιότητες κι εμφανίζεται σαν νοητικό σώμα (καράνα σαρίρα). Έτσι προκύπτει ταυτόχρονα η ατομικότητα και η πολλαπλότητα μέσα στον

νοητικό χώρο. Το Μάνας λοιπόν δημιουργεί τόσο τις υποκειμενικές καταστάσεις όσο και τα αντικειμενικά φαινόμενα. Αποτελεί ταυτόχρονα τον πυρήνα της νοητικής ύπαρξης όσο και την δραστηριότητα που παράγει τα φαινόμενα.

Το Μάνας αποτελεί δραστηριότητα της Συνείδησης. Αν και πρόκειται για μία μόνο δραστηριότητα εν τούτοις τυπολογικά μπορούμε να διακρίνουμε διάφορες λειτουργίες:

- 1) Αχαμκάρα («εγώ-ποιος»), συνείδηση της ύπαρξής μας μέσα στον κόσμο των φαινομένων.
  - 2) Μπούντι, νοητικότητα (καθορισμός σχέσεων υποκειμένου-αντικειμένου, αντικειμένου-αντικειμένου, κλπ).
  - 3) Μάνας, αντίληψη των φαινομένων.
  - 4) Τσιττά, μνήμη (όλη η εμπειρία συσσωρευμένη σαν μνήμη για να χρησιμεύσει στην δημιουργία της γνώσης, στην αναπαραγωγή της, κλπ).
- Η διαφοροποίηση του Μάνας ονομάζεται τεχνικά βρίττι (κυματισμός) κι υπάρχουν τόσων ειδών βρίττι όσα και οι λειτουργίες του Μάνας.

Το Μάνας (η νοητικότητα) συμπυκνώνεται σε Πράνα (ενέργεια) και δημιουργείται έτσι ο ενεργειακός χώρος (σούκσαμ λόκα – λεπτό, ενεργειακό πεδίο), η ενεργειακή ύπαρξη (σούκσαμ σαρίρα – λεπτό σώμα), η ενεργειακή ζωή.

Το Πράνα (ενέργεια) στερεοποιείται και παίρνει την όψη της υλικής ουσίας (ακάσα – αιθέρας, χώρος) που συμπυκνώνεται σε ύλη, υλικό σύμπαν (στούλα λόκα – χονδροειδές υλικό πεδίο) όπου εκδηλωνόμαστε μέσα σε ένα χονδροειδές σώμα (στούλα σαρίρα).

Με αυτόν τον τρόπο το Βράχμαν λειτουργεί στο χώρο της Μάγια παράγοντας αντικειμενικά συγκεκριμένα πεδία – λειτουργίες, το Άτμαν, το Μάνας, το Πράνα το Ακάσα. Το Βράχμαν φαίνεται να λειτουργεί μέσα σε αυτά τα πεδία σαν ατομικότητες, μέσα σε ένα αντικειμενικό χώρο. Στην πραγματικότητα η Συνείδηση Είναι Μία, η ατομικότητα δεν είναι παρά μια περιορισμένη αντίληψη και το αντικείμενο δεν είναι παρά δημιούργημα της αντίληψης (που εμφανίζει μια σχετική ύπαρξη). Το Βράχμαν Είναι το Κέντρο αναφοράς όλων των περιορισμένων αντιληπτικών (οντολογικών) καταστάσεων (ατομικών αντιλήψεων, αντικειμένων).

Όταν υπάρχει Βίντγια αντιλαμβανόμαστε ότι όλα είναι φαινόμενα. Όταν υπάρχει αβίντγια απορροφούμαστε σε αυτή την δραστηριότητα και την συλλαμβάνουμε σαν πραγματικότητα.

Η ΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΡΑΧΜΑΝ

Το Βράχμαν, Είναι, Συνείδηση, Είναι Ενιαίο κι Εντός της Αντιληπτικής Λειτουργίας Του συμβαίνουν όλες οι περιορισμένες αντιληπτικές (οντολογικές) καταστάσεις

Ο «άνθρωπος» είναι το Βράχμαν που λειτουργεί στα διάφορα αντιληπτικά πεδία, Άτμαν Μάνας, Πράνα, Ακάσα (και ύλη). Στο τελευταίο πεδίο είναι το Βράχμαν που λειτουργεί στα επίπεδα του άτμαν, του μάνας (αχαμκάρα, μπούντι, μάνας τσιττά), του πράνα, του ακάσα.

Η σύνθεση του ανθρώπου φαίνεται πιο κάτω.

- 1) Βράχμαν, (Στα-Τσιτ-Ανάτ). Το Απόλυτο, η Μία Πραγματικότητα, ο Απρόσωπος Θεός η Πρωταρχή.
- 2) Άτμαν (εξαιτίας της αβίντγια το Βράχμαν «φαίνεται» σαν Άτμαν). Το ουσιαστικό υπόβαθρο του όντος, ταυτιζόμενο με την Μία Πραγματικότητα, το Βράχμαν. Τρεις καταστάσεις συνειδητότητας.
- 3) Τζίβα, η εμπειρική ψυχή, το ψυχολογικό υποκείμενο. Το ανταχακάρνα (αχαμκάρα, μπούντι, μάνας, τσιττά).
- 4) Πράνα, ιντρίγιας. Το αιθέριο, ενεργειακό σώμα, τα αισθητήρια όργανα και τα όργανα δράσης.
- 5) Ρούπα, σώμα

Το Βράχμαν Είναι το Απόλυτο Υπόβαθρο με το Οποίο ταυτίζεται κάθε ον, κάθε συνείδηση. Είναι η Απόλυτη Αρχή που υπάρχει στο Βάθος του όντος, πίσω από την ροή των «εξωτερικών γνωρισμάτων, το ον στο Βάθος του. Είναι Αιώνιο και Αναλοίωτο. Όταν αυτό γίνεται αντιληπτό τότε η Συνείδηση βρίσκεται στην Κατάσταση Βίντγια Όταν αυτό δεν γίνεται αντιληπτό τότε η Συνείδηση έχει την απατηλή αντίληψη μιάς ατομικής ύπαρξης. Με αυτή την έννοια το Απόλυτο Ον που βρίσκεται στην Βάση κάθε όντος είναι η Πραγματικότητα, η Πραγματική Κατάσταση της φύσης μας, Η πνευματική εμπειρία της Βαθύτερης Ουσίας μας εκφράζεται σαν εμπειρία μιάς ενότητας μέσα στην οποία βυθίζονται τα πάντα. Η αδυναμία (αδυναμία της νόησης) να εκφράσουμε την εμπειρία αυτή με έννοιες (όρους της νόησης) οδηγεί στην περιγραφή της σαν «Απόλυτη Ενότητα του Όντος», «Ταυτότητα», κλπ...

Το Βράχμαν, το Άτμαν του ανθρώπου, μπορεί ή να στραφεί προς το Ίδιο Είναι, να ανυψωθεί πάνω από τις εντός του υλικού πεδίου λειτουργίες, ή να είναι παρόν, μέσω των λειτουργιών, στον αντικειμενικό υλικό κόσμο ή ακόμα να «χάνεται» στις λειτουργίες, φαντασιώσεις, κλπ...

Η στροφή του Βράχμαν προς τα Έσω, η Αντίληψη του Ίδιου Είναι ονομάζεται τουρίγια ή μόκσα. Σε αυτή την Κατάσταση το Βράχμαν αντιλαμβάνεται το Ίδιο Είναι, το Άπειρο, το Απόλυτο, κλπ. αλλά ταυτόχρονα διατηρεί την αντίληψη της ύπαρξης στον υλικό κόσμο, διατηρεί

δεσμό, μέσω του υλικού φορέα, με τον υλικό κόσμο. Βιώνει την Ενιαία Πραγματικότητα που αφομοιώνει όλες τις καταστάσεις και ξεπερνά την υλική ύπαρξη. Είναι ένας Τζιβανμούκτα.

Η τουρίγια ή μόκσα, είναι η υπέρτατη υπερβατική κατάσταση που μπορεί να βιώσει το ον στον υλικό κόσμο. Με τον διαχωρισμό από το υλικό σώμα μπορεί να ανέλθει στα ανώτερα πεδία κι εγκαταλείποντας διαδοχικά και τα ανώτερα πεδία να βυθιστεί μέσα στο Ίδιο Είναι Ολοκληρωτικά.

ΤΖΝΑΝΑ ΓΙΟΓΚΑ

Το Βράχμαν, το Απόλυτο Ον (που είναι η Βαθύτερη Ουσία μας) Είναι Αυτό το Αφθαρτο και Σταθερό που Υπάρχει πίσω από την συνεχή ροή των φαινομένων που συνιστούν την ύπαρξή μας. Συνείδηση, καταστάσεις, μορφές, είναι όλα παροδικά. Αυτό λοιπόν το Αφθαρτο και Σταθερό πρέπει να γνωρίσουμε και να πραγματοποιήσουμε.

Το Απόλυτο Ον γίνεται γνωστό στο Βάθος του Είναι μας μόνο με την εμπειρία. Το μόνο που χρειάζεται είναι να το συνειδητοποιήσουμε. Δεν χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε κάτι, να διαφοροποιηθούμε οντολογικά, γιατί είμαστε το Απόλυτο Ον. Χρειάζεται μόνο να το συνειδητοποιήσουμε.

Αυτή η Συνειδητοποίηση του Απολύτου, σαν εσωτερική διεργασία ονομάζεται Τζνάνα. Τζνάνα σημαίνει υπερβατική γνώση, γνώση της Βαθύτερης Ουσίας μας, του Βράχμαν. Ο όρος Τζνάνα προσδιορίζεται περισσότερο σαν ένας τρόπος αντίληψης – που είναι μια δυναμική έννοια – σαν ορθός τρόπος αντίληψης κι όχι σαν κεκτημένη γνώση. Γενικά ο όρος υποδηλώνει μια πνευματική στάση που διαφοροποιείται ανόλογα με το επίπεδο της συνειδητότητάς μας. Όταν η Συνείδηση Είναι στην Φυσική Της Κατάσταση τότε υπάρχει Πραγματική Τζνάνα, Ορθή Αντίληψη της Πραγματικότητας, της Πραγματικής μας Οντότητας. Όταν η Συνειδητότητα τείνει να αποροφηθεί στην φαινομενική ύπαρξη, στην νοητικότητα, κλπ, τότε Τζνάνα είναι η Ηρέμηση της Συνείδησης, η απόρριψη της νοητικής κίνησης σαν απατηλής και δημιουργού απατηλότητας. Όταν η Συνειδητότητα απορροφείται μέσα στις λειτουργίες της φαινομενικής ύπαρξης τότε Τζνάνα είναι η ήρεμη παρατήρηση όλης αυτής της διαδικασίας, του νοητικού γίνεσθαι, κλπ., που οδηγεί στην εξάντλησή του. Το Τζνάνα σαν Πραγματοποίηση ονομάζεται στην τεχνική γλώσσα Ντυάνα.

Το Τζνάνα, το Ντυάνα, σαν Συνειδητοποίηση (σαν Πραγματοποίηση) της Πραγματικής μας Οντότητας, είναι η Ηρέμηση της Συνείδησης, η απόρριψη της νοητικής κίνησης, που τείνει να μας βυθίσει στην αυταπάτη. Με αυτή την έννοια το Ντυάνα δεν είναι προσπάθεια, δεν είναι πραγματοποίηση (με την έννοια ότι πραγματοποιούμε κάτι). Είμαστε ήδη το Απόλυτο και δεν χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε τίποτα. Το Ντυάνα λοιπόν δεν είναι διαδικασία. Κάθε διαδικασία ανήκει στον χώρο της νοητικότητας και στον χρόνο. Το Ντυάνα είναι απόρριψη της

νοητικής κίνησης. Το Ντυάνα υφίσταται, πραγματοποιείται, ολοκληρώνεται όταν έχει σταματήσει κάθε νοητική κίνηση. Δεν έρχεται με προσπάθεια... γιατί όσο προσπαθούμε εισερχόμαστε στο νοητικό γίνεσθαι, βυθιζόμαστε στην εγωική αντίληψη, στην φαινομενική ύπαρξη μέσα στο γίνεσθαι. Το Τζνάνα, σαν παρατήρηση του νοητικού γίνεσθαι στο οποίο είμαστε απορροφημένοι είναι παρατήρηση απλά, προσοχή. Δεν υπάρχει προσπάθεια, διαδικασία αλλά μόνο παρατήρηση της διαδικασίας. Δεν προσπαθούμε τίποτα, δεν εμποδίζουμε τίποτα, αφήνουμε όλη αυτή την διαδικασία να εξαντληθεί από μόνη της.

Το Τζνάνα είναι Ορθή Αντίληψη που διαφοροποιείται ανάλογα με το επίπεδο της συνειδητότητάς μας. Τελικός σκοπός είναι η Συνειδητοποίηση της Πραγματικής Οντότητας (του Απολύτου). Για να φτάσουμε σε Αυτή την Κατάσταση πρέπει με το Τζνάνα να «ανέλθουμε» τα διάφορα επίπεδα συνειδητότητας (ξεκινώντας από το επίπεδο συνειδητότητας που βρισκόμαστε στην παρούσα φάση) μέχρι το Απόλυτο. Όλη αυτή η «πορεία» ονομάζεται Τζνάνα Γιόγκα. Τυπολογικά οι βαθμίδες της «πραγμάτωσης» είναι:

- 1) ΒΡΑΧΜΑΝ (Κατάσταση Τουρίγια)
- 2) Νιρβικάλπα Σαμάντι (Τρεις καταστάσεις συνειδητότητας, πράτζνα, ταϊτζάσα, βίσνα).
- 3) Τρεις βαθμίδες του ντυανα (Απάλειψη του αχαμκάρα, εξουδετέρωση του μπόντι, ξεπέρασμα του μάνας).
- 4) Έλεγχος του πράνα.
- 5) Έλεγχος του σώματος.

(Σημείωση: Απάλειψη, εξουδετέρωση, ξεπέρασμα, σημαίνει βίωση μιάς ανώτερης, πλατύτερης κατάστασης, που συγχωνεύει μέσα της την κατώτερη κατάσταση, μέχρι να φτάσουμε στην Αντίληψη της Ενιαίας Πραγματικότητας που συγχωνεύει τα πάντα μέσα της...).

ΜΟΚΣΑ

Σύμφωνα με την διδασκαλία της «Αντβάιτα Βεδάντα» το Βράχμαν Είναι η Μία Πραγματικότητα στην Οποία Συγχωνεύονται όλα, αναφέρονται όλα. Το Βράχμαν Είναι η Βαθύτερη Ουσία όλων.

Η αντίληψη ενός εγώ είναι αυταπάτη. Είμαστε εξ' αρχής και για πάντα το Βράχμαν. Δεν χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε κάτι. Χρειάζεται μόνο να συνειδητοποιήσουμε Αυτό που Είμαστε Πραγματικά, απαλλασσόμενοι από την αυταπάτη του εγώ (ελέγχοντας τις λειτουργίες που παραμορφώνουν την αντίληψη της Πραγματικότητας). Τότε Αντιλαμβανόμαστε ότι Είμαστε Πάντα Αυτό...

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

Προοίμιο / Ασαμσκρίτα / Σαμσάρα / Καμαβακάρα / «Σατβάρι Αρυνάι Σατυάνι»/ Νιρβάνα

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

"Υπάρχει, ω αδελφοί, μία σφαίρα ζωής όπου δεν υπάρχει ούτε γη, ούτε νερό, ούτε φωτιά, ούτε αέρας, ούτε η σφαίρα του ατέλειωτου χώρου, ούτε καν η σφαίρα της συνείδησης. Εκεί που σας λέω δεν υπάρχει πραγματικά ούτε αυτός εδώ ο κόσμος, ούτε ο άλλος κόσμος, ούτε η σφαίρα του απείρου διαστήματος, ούτε η σφαίρα της άπειρης συνείδησης, ούτε η σφαίρα της ανυπαρξίας του οτιδήποτε, ούτε η σφαίρα όπου δεν υπάρχει ούτε αντίληψη, ούτε μη αντίληψη. Μιά τέτοια κατάσταση, ω αδελφοί, εγώ θα την περιέγραφα έτσι: ούτε να έρχεσαι, ούτε να πηγαίνεις, ούτε να στέκεσαι, ούτε να γυρίζεις πίσω, ούτε να κατεβαίνεις, μα ούτε και να ανεβαίνεις. Είναι κάτι σαν μη γεννημένο, μη γινόμενο, μη δημιουργημένο, μη συνθεμένο: είναι το τέλος της οδύνης". Ουντάνα, VIII, I, 1ος αιώνας π.Χ.).

ΑΣΑΜΣΚΡΙΤΑ

Η Έσχατη Πραγματικότητα στην Βουδιστική Διδασκαλία («Ασαμσκρίτα») δεν μπορεί ούτε να συνειδητοποιηθεί σαν ατομική εμπειρία, ούτε να προσδιορισθεί, ούτε να γίνει αντιληπτή, αισθητή, ή απτή. Η Έσχατη Πραγματικότητα μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο από «αυτόν» που «έφτασε» στο «Νιρβάνα» (από το αρνητικό μόριο «νιρ» και την ρίζα «βα» - πνέω), στο σβήσιμο του γίνεσθαι (των διαδικασιών εξέλιξης). Έτσι η Έσχατη Πραγματικότητα Είναι Ταυτόσημη με το Νιρβάνα. Όποιος δεν έχει φτάσει στο Νιρβάνα βιώνει μια σχετική πραγματικότητα, ένα συνεχές γίνεσθαι...

Έτσι λοιπόν η Βουδιστική Διδασκαλία δέχεται ότι υπάρχει Μια Πραγματικότητα που Είναι το Υπόβαθρο των πάντων. Αλλά εφ' όσον είναι αδύνατον να προσδιορισθεί από κάποιον που δεν την βιώνει αποφεύγει συστηματικά να μιλήσει γι' Αυτήν Την Πραγματικότητα. Αυτό για το οποίο μπορούμε να μιλήσουμε είναι το γίνεσθαι. Το Νιρβάνα, το σβήσιμο του γίνεσθαι, οδηγεί στην Πραγματικότητα, πέρα από το γίνεσθαι.. Έτσι η Υπέρτατη Πραγματικότητα πρέπει να γίνεται «αντιληπτή» σαν το Απόλυτο κι όχι σαν ανυπαρξία

ΣΑΜΣΑΡΑ

Το Σαμσάρα

Για την Βουδιστική Διδασκαλία το μόνο «πραγματικό» είναι η εξελικτική διαδικασία. Ό,τι εμφανίζεται, ό,τι γίνεται αντιληπτό, το φαινόμενο, είναι μια εξελικτική διαδικασία. Η «ύπαρξη»

είναι μια εξελικτική διαδικασία, αλλά και οι κόσμοι και τα επιμέρους φαινόμενα, όλα, είναι εξελικτικές διαδικασίες. «Όλο αυτό» είναι το Σαμσάρα.

Η εξελικτική διαδικασία αναλύεται σε διαδοχικές, στιγμιαίες, καταστάσεις, που ονομάζονται «ντάρμα» (από την ρίζα «ντρι», στηρίζω, κρατώ). Τα ντάρμα λοιπόν είναι οι ύστατες πραγματικότητες που μπορούμε να αντιληφθούμε, το πρώτο συνθετικό των φαινομένων. Έτσι λοιπόν το γίνεσθαι, η εξελικτική διαδικασία, εμφανίζεται σαν μια ροή αυτών των ντάρμα.

Τα ντάρμα είναι εξαρτημένες πραγματικότητες, είναι αποτέλεσμα των προηγούμενων ντάρμα κι είναι αυτά που προκαθορίζουν τα επόμενα ντάρμα, Όλη αυτή η ροή υπακούει σε αυστηρούς νόμους που μπορούν να αναχθούν τελικά στον Νόμο της Παγκόσμιας Αιτιότητας, «Κάρμα» (από την ρίζα «κρι», πράττειν). Το Κάρμα υποδηλώνει την δράση αλλά και το αποτέλεσμα της δράσης, υποδηλώνει έτσι την ευθύνη από την ίδια την δράση και την συμπεριφορά που μεταβιβάζεται μέσα στον χρόνο.

Τα ντάρμα είναι στιγμιαία και δεν διαρκούν παρά ελάχιστο χρόνο. Έτσι το μόνο πραγματικό είναι η ροή, η εξελικτική διαδικασία, το γίνεσθαι. «Ό,τι υπάρχει είναι στιγμιαίο», όλα είναι παροδικά.

Η εξελικτική διαδικασία εμφανίζεται με διάφορες μορφές. Σαν Βιτζνάνα, συνειδησιακή διαδικασία, διαδοχή συνειδησιακών καταστάσεων, σαν Σαμσκάρα, νοητική διαδικασία, διαδοχή στιγμιαίων νοητικών καταστάσεων, σαν Σάμτζνα, αντιληπτική διαδικασία, διαδοχή αντιληπτικών καταστάσεων, σαν Βεντάνα, αισθησιακή διαδικασία, διαδοχή αισθησιακών καταστάσεων, σαν Ρούπα, υλική, οργανική διαδικασία, διαδοχή οργανικών δομών. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μία και μόνη διαδικασία που εμφανίζεται με διάφορες μορφές. Δεν υπάρχει ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στην συνείδηση και την υλική μορφή, είναι η ίδια διαδικασία σε διαφορετική συχνότητα. Η διαδικασία εμφανίζεται άλλοτε σαν συνείδηση, άλλοτε σαν νόηση, άλλοτε σαν αντίληψη, άλλοτε σαν αίσθηση, άλλοτε σαν μορφή. Πρόκειται όμως για την ίδια διαδικασία πάντα. Έτσι το γίνεσθαι αποτελεί μια συνέχεια (μέσα στους χωροχρόνους και μέσα στον τοπικό χρόνο). Το «ον» δεν είναι παρά ένας συνδυασμός από εξελικτικές διαδικασίες, ροές από ντάρμας («σκάντας») που συνεργάζονται αρμονικά μεταξύ τους.

Οι Περιοχές του Σαμσάρα

Το Σαμσάρα (γίνεσθαι) διαιρείται σε τρεις Περιοχές, «Βακάρα» (κατάσταση του γίνεσθαι κι όχι αντικειμενική, σταθερή περιοχή). Οι Περιοχές, καταστάσεις, του γίνεσθαι είναι: α) Το Αρούπαβακάρα (περιοχή χωρίς μορφή), η κατάσταση της νοητικής διαδικασίας, της διαδοχής στιγμιαίων νοητικών διαδικασιών. β) Το Ρούπαβακάρα (περιοχή με μορφή), η κατάσταση της αντιληπτικής διαδικασίας, της διαδοχής στιγμιαίων αντιληπτικών καταστάσεων. γ) Το Κάμαβακάρα (περιοχή της επιθυμίας και της αισθητηριακής ευχαρίστησης), η κατάσταση της υλικής μορφής, της διαδοχής στιγμιαίων υλικών καταστάσεων.

Ότι ονομάζουμε «ον» είναι στην πραγματικότητα ένα γίνεσθαι, ένα ρεύμα από ντάρμα. Στο Αρούπαβακάρα αυτό το ον είναι ένα ρεύμα από «ντάρμα χωρίς μορφή», Βιτζνάνα, συνείδηση, αυτοσυνείδηση, Σαμσκάρα, βούληση, νοητικά αποτυπώματα που υποκινούν επιθυμίες, Σάμτζνα, αντίληψη, νοητική αντίληψη. Η διαφορά αυτών των κατηγοριών ντάρμα είναι πολύ λεπτή. Το ον αποτελεί μια παρουσία, μια ύπαρξη, χωρίς συγκεκριμένη μορφή, μια νοητική ύπαρξη

Το Αρούπαβακάρα διαιρείται σε Τέσσερις Ουρανούς, καταστάσεις που είναι (απαριθμώντας από τον ανώτερο προς τον κατώτερο): 1) Ναϊβασάμτζνα Σαμγκνιαγιάτανα (περιοχή όπου δεν υπάρχει ούτε αντίληψη ούτε μη-αντίληψη και που στην πραγματικότητα υπερβαίνει το Αρούπαβακάρα και απλώνεται στο Απόλυτο). 2) Ακιντσανιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει μέσα στην ανυπαρξία του οτιδήποτε). 3) Βιγκιαναναντιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στην άπειρη κατάσταση της συνείδησης). 4) Ακασαναντιαγιάτανα (περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στο άπειρο διάστημα).

Είναι φανερό ότι υπάρχει πλήρης αντιστοιχία ανάμεσα στις καταστάσεις που βιώνει το ον, το επίπεδο στο οποίο λειτουργεί το ον (Βιτζνάνα, Σαμσκάρα, Σάμτζνα) και τους «ουρανούς»

Στο Ρούπαβακάρα το ον είναι νοητικότητα (ρεύμα από ντάρμα χωρίς μορφή) που εκφράζεται στο πεδίο της «αίσθησης». Δημιουργείται έτσι μια νέα κατηγορία ντάρμα, («Βεντάνα», αισθητικότητα), ένα ρεύμα από ντάρμα με μορφή, μια διαδοχή στιγμιαίων αισθητηριακών καταστάσεων. Εδώ τα ντάρμα χωρίς μορφή (νοητικότητα) δεν έχουν την ίδια λειτουργία όπως στο Αρούπαβακάρα. Η λειτουργία τους είναι προσαρμοσμένη στο Ρούπαβακάρα, υποβαθμισμένη. Κυριαρχούν τα ντάρμα με μορφή. Το ον εδώ είναι μια νοητικότητα που έχει μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Αρούπαβακάρα και μία εξωτερική δραστηριότητα που φέρνει το «ον» σε επαφή με τον κόσμο των μορφών. Το «ον» εκφράζεται μέσα από ένα λεπτό σώμα (που είναι ένα ρεύμα από αισθητηριακές καταστάσεις δομημένες με τέτοιο τρόπο που εμφανίζονται σαν μια μορφή). Είναι μια ύπαρξη αιθέρια που καταλαμβάνει ωρισμένο χώρο, κλπ.

Το Ρούπαβακάρα διαιρείται σε Δεκαέξη Ουρανούς τακτοποιημένους σε τέσσερα επίπεδα.

Είναι φανερό ότι υπάρχει πλήρης αντιστοιχία ανάμεσα στις καταστάσεις που βιώνει το ον, το επίπεδο στο οποίο λειτουργεί το ον (Βιτζνάνα, Σαμσκάρα, Σάμτζνα προσαρμοσμένα στο Ρούπαβακάρα) και τα «τέσσερα επίπεδα».

Στο Καμαβακάρα το ον είναι αιθέρια ύπαρξη που εκφράζεται στο πεδίο της «ύλης». Δημιουργείται έτσι μια νέα κατηγορία από ντάρμα («Ρούπα», σώμα, ένα γίνεσθαι της ύλης δομημένο με τέτοιο τρόπο που εμφανίζεται σαν στέρεη μορφή), ένα ρεύμα από ντάρμα υλικής μορφής (μια διαδοχή στιγμιαίων καταστάσεων της ύλης που είναι δομημένες έτσι που εμφανίζονται σαν το υλικό σώμα που γνωρίζουμε. Εδώ τα ντάρμα χωρίς μορφή (νοητικότητα) και τα ντάρμα με μορφή (αισθητικότητα) δεν έχουν την ίδια λειτουργία όπως στα ανώτερα πεδία, η λειτουργία τους είναι προσαρμοσμένη στο Κάμαβακάρα, υποβαθμισμένη. Κυριαρχούν

τα ντάρμα της υλικής μορφής. Έτσι οι νοητικές λειτουργίες του «όντος» στο Κάμαβακάρα έχουν μία ανώτερη διάσταση που κατάγεται από το Αρούπαβακάρα, μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Ρούπαβακάρα και μία εξωτερική δραστηριότητα που φέρνει το «ον» σε επαφή με τον κόσμο των μορφών.

Διαθέτει επίσης την «αισθητικότητα» που έχει μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Ρούπαβακάρα -διαίσθηση- και μία εξωτερική δραστηριότητα που υποβοηθεί την νοητικότητα στην αντίληψη του Κάμαβακάρα -αισθητικότητα-. Στο Κάμαβακάρα το ον είναι αιθέρια ύπαρξη που εκφράζεται μέσα από ένα υλικό, χονδροειδές σώμα.

Το Κάμαβακάρα διαιρείται σε Τρεις Περιοχές, τον Ουρανό, την γη και τον κάτω κόσμο. Ο Ουρανός είναι ο κόσμος των ντέβας. Η γη είναι ο κόσμος των ανθρώπων, των ασούρας (δαίμονες), των πρέτας (φαντάσματα) και των ζώων. Ο κάτω κόσμος είναι ο κόσμος των κολασμένων.

Είναι φανερό ότι υπάρχει πλήρης αντιστοιχία ανάμεσα στις καταστάσεις που βιώνει το ον, το επίπεδο στο οποίο λειτουργεί το ον (Βιτζνάνα, Σαμσκάρα, Σάμτζνα προσαρμοσμένα στο Κάμαβακάρα) και τις «τρεις περιοχές».

Η ζωή στο Σαμσάρα

Το γίνεσθαι είναι μια ροή, μια διαδοχή στιγμιαίων καταστάσεων κι αποτελεί μια συνέχεια.. Ουσιαστικά δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην νοητικότητα, την αισθητικότητα, ή το βιολογικό γίνεσθαι. Πρόκειται για διαφορετικές καταστάσεις του γίνεσθαι, το γίνεσθαι είναι μια συνέχεια. Το ον είναι ένα γίνεσθαι, ένα ρεύμα στιγμιαίων καταστάσεων. Βρίσκεται μέσα στο χώρο του γίνεσθαι, σε μια από τις τρεις καταστάσεις του γίνεσθαι. Όταν το ον, σε μια συγκεκριμένη Περιοχή, κλείσει τον κύκλο της εξέλιξης του (ζωή) επέρχεται διάλυση της σύνθεσης (θάνατος). Εφ' όσον το ον, κατά την διάρκεια της «ζωής» του έφτασε σε ένα ξεπέραςμα του γίνεσθαι, σε ένα σβήσιμο των ντάρμα της Περιοχής του γίνεσθαι μέσα στην οποία εξελισσόταν, τότε το ον απελευθερώνεται και μετά τον θάνατο μεταβαίνει σε μια ανώτερη κατάσταση ύπαρξης. Εφ' όσον όμως το ον κατά την διάρκεια της ζωής παρέμεινε μέσα στο γίνεσθαι (απορροφημένο στην συνεχή διαδοχή των ντάρμα της Περιοχής του γίνεσθαι μέσα στην οποία εξελισσόταν) τότε το ον μετά τον θάνατο δεν απελευθερώνεται για να μεταβεί σε ανώτερη κατάσταση ύπαρξης αλλά κάτω από την πίεση των προσκολλήσεων παραμένει ένας «πυρήνας γίνεσθαι» που οδηγεί αργά ή γρήγορα σε μια νέα σύνθεση από ντάρμα μέσα στην Πριοχή του γίνεσθαι που εξελισσόταν στην προηγούμενη ζωή το ον, σε μια νέα ενσάρκωση. Έτσι το ον κινείται μέσα στο γίνεσθαι, στις Περιοχές του γίνεσθαι. Είναι ένα συνεχές ρεύμα που μεταβαίνει από ύπαρξη σε ύπαρξη, χωρίς σταμάτημα.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η προηγούμενη εξέλιξη (ζωή) μέσα σε μια κατάσταση του γίνεσθαι και η επόμενη εξέλιξη (ζωή) μέσα στην ίδια κατάσταση του γίνεσθαι αν

κι αποτελούν συνέχεια εν τούτοις φαίνεται σαν να είναι διαφορετικές. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μια νέα σύνθεση ντάρμα αλλά η δομή της εξαρτάται απόλυτα από την ύπαρξη που προηγήθηκε. Εδώ ακριβώς φαίνεται η λειτουργία του Κάρμα, του Νόμου της Αιτιότητας. Το ον αποτελεί ένα συνεχές ρεύμα που μεταβαίνει από ζωή σε ζωή ασταμάτητα. Αυτός είναι ο κύκλος της μετενσάρκωσης. Το ον εξαφανίζεται εδώ, εμφανίζεται εκεί, συνέχεια. Αυτή η εξέλιξη υπακούει αυστηρά στο Νόμο του Κάρμα. Όποια είναι η δράση, αυτό είναι το αποτέλεσμα. Έτσι το ον με την εξέλιξη δημιουργεί τον εαυτό του. Κάθε ον φέρνει αθέρατη την ευθύνη της εξέλιξής του. Το όντα πορεύονται σύμφωνα με τον Νόμο του Κάρμα. Κανένα ον δεν μπορεί να ξεφύγει από τον τροχό της εξέλιξης. Η μόνη διέξοδος είναι η απελευθέρωση.

Έτσι τα όντα είναι παγιδευμένα μέσα στο γίνεσθαι, στις τρεις Περιοχές του γίνεσθαι. Επομένως ένα ον, στην πορεία του, έχει να ξεπεράσει τρεις βαθμίδες (που αντιστοιχούν στις τρεις Περιοχές του γίνεσθαι) μέχρι την τελική απελευθέρωση. Το Νιρβάνα που πετυχαίνεται με το ολοκληρωτικό σβήσιμο κάθε γίνεσθαι είναι το Αληθινό Νιρβάνα.

ΚΑΜΑΒΑΚΑΡΑ

Την στιγμή που ένα ον ξεκινά την ύπαρξή του μέσα στο Καμαβακάρα είναι ήδη αποτέλεσμα ενός προηγούμενου γίνεσθαι. Το γεγονός ότι αυτό το ον τείνει να εκδηλωθεί στο Καμαβακάρα σημαίνει ότι υπάρχει ήδη μια τάση, μια ώθηση, μέσα του που το οδηγεί στην εκδήλωση στο Κάμαβακάρα. Είναι νοητικότητα (στην Περιοχή του Ρούπαβακάρα) προσανατολισμένη προς τον υλικό κόσμο (μια συσώρευση νοητικών εντυπωμάτων που έχουν εισέλθει από την αντίληψη και σχετίζονται με τον υλικό κόσμο), με μνήμες από τις αισθήσεις, που νοιώθει την ανάγκη να εκδηλωθεί και πάλι μέσα από ντάρμα υλικής υφής, μέσα από ένα σώμα.

Το ον που εκδηλώνεται στο Κάμαβακάρα είναι μια νέα, ολοκληρωμένη, σύνθεση όλων αυτών των ντάρμα, μια ροή αυτών των ντάρμα: Βιτζνάνα, Σαμσκάρα, Σάμτζνα (αυτά τα τρία συνιστούν την νοητικότητα που έχει μία ανώτερη διάσταση που κατάγεται από το Αρούπαβακάρα, μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Ρούπαβακάρα και μία εξωτερική δραστηριότητα που φέρνει το «ον» σε επαφή με τον κόσμο των μορφών), Βεντάνα (αισθητικότητα που έχει μία εσωτερική διάσταση που κατάγεται από το Ρούπαβακάρα και μία εξωτερική δραστηριότητα που φέρνει το «ον» σε επαφή με τον κόσμο των μορφών), Ρούπα (σώμα, βιολογικό γίνεσθαι). Η σχέση μεταξύ αυτών των κατηγοριών ντάρμα είναι σαφώς καθορισμένη. Η νοητικότητα είναι η αυτοσυνείδηση που χρησιμοποιεί την αισθητικότητα και το σώμα σαν φορέα μέσα στο Κάμαβακάρα.

Έτσι το «ον» στο Κάμαβακάρα μπορεί (και βιώνει) τις ακόλουθες δραστηριότητες, καταστάσεις.

- 1) Νιρβάνα
- 2) Τέσσερις ανώτερες καταστάσεις, Νάιβασάμτζνα-Σάμτζνιαγιάτανα, Ακιντσάνιαγιάτανα, Βιτζνάνανάντιαγιάτανα, Ακάσανάντιαγιάτανα.

- 3) Τρεις νοητικές καταστάσεις, βιτζνάνα, σαμσκάρα, σαμτζνά, που έχουν μία εσωτερική λειτουργία και μία εξωτερική δραστηριότητα
- 4) Η δραστηριότητα των αισθήσεων, βεντάνα, που έχει μία εσωτερική λειτουργία και μία εξωτερική δραστηριότητα.
- 5) Μία εξωτερική υλική δραστηριότητα, ρούπα.

Το *ον* σαν σύνολο *δρα*, εξελίσσεται, πορεύεται μέσα στην ζωή. Το Νιρβάνα (στο Κάμαβακάρα) σημαίνει την υπέρβαση του γίνεσθαι στο Κάμαβακάρα. Η υπέρβαση του βιολογικού γίνεσθαι σημαίνει την υπέρβαση της προσκόλλησης στο σώμα και τα υλικά πράγματα. Η υπέρβαση του αισθησιοκινητικού γίνεσθαι σημαίνει την υπέρβαση των παθών, έμμονων επιθυμιών, κλπ. Η υπέρβαση του νοητικού γίνεσθαι έχει τρία στάδια με τρεις βαθμίδες το καθένα. Πρέπει καταρχήν να ξεπερασθεί η εξωτερική νοητικότητα που συνδέεται με την αισθητικότητα (τρεις βαθμίδες). Μετά πρέπει να ξεπεραστούν οι εσωτερικές διεργασίες (τρεις βαθμίδες του ντυάνα και μία τέταρτη βαθμίδα που έχει τον χαρακτήρα της συγκομιδής και οριοθετεί το πέρασμα σε μία ανώτερη κατάσταση). Υπάρχει τέλος ακόμα ένα πιά εσωτερική διαδικασία (τρεις ανώτερες καταστάσεις και μία τέταρτη που είναι το Νιρβάνα). Το Νιρβάνα (στο Κάμαβακάρα) σημαίνει το πέρασμα πέρα από κάθε γίνεσθαι. Δεν είναι η πραγματοποίηση κάποιας κατάστασης. Δεν υπάρχει η αντίληψη ότι έχει πραγματοποιηθεί κάποια κατάσταση γιατί όσο υπάρχει οποιαδήποτε αντίληψη μιάς πραγματοποίησης το *ον* είναι ακόμα μέσα στο γίνεσθαι και δεν έχει περάσει πέρα.

Όταν το *ον* φτάσει στο Νιρβάνα, πέρα από κάθε γίνεσθαι τότε έχει απελευθερωθεί από την ζωή στο Κάμαβακάρα κι όταν επέλθει ο θάνατος (όταν εξαντληθούν οι αιτίες που δημιουργήσαν αυτή την ζωή) τότε το *ον* απελευθερώνεται και δεν ξαναγυρνά στο Κάμαβακάρα, μεταβαίνει σε μια ανώτερη κατάσταση ύπαρξης, στο Ρούπαβακάρα.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι το Νιρβάνα στο Κάμαβακάρα δεν είναι αυτό καθεαυτό το Απόλυτο. Αυτό που έχει εξαλειφθεί είναι το γίνεσθαι στο Κάμαβακάρα, έχουν εξαλειφθεί οι αιτίες που θα οδηγούσαν σε μια νέα ενσάρκωση μέσα στο Κάμαβακάρα. Το Νιρβάνα στο Κάμαβακάρα αν και είναι το Απόλυτο σε σχέση με το γίνεσθαι στο Κάμαβακάρα και δεν μπορεί να προσδιορισθεί με νοητικούς όρους όμως αποτελεί μια κατάσταση ύπαρξης (στο Ρούπαβακάρα), ένα γίνεσθαι σε μια ανώτερη διάσταση. Υπάρχει νοητικότητα άλλου είδους και αισθητικότητα σαν φορέας σε αυτή την νέα κατάσταση ύπαρξης. Έτσι το Νιρβάνα στο Κάμαβακάρα είναι η κοινή ύπαρξη σε μια ανώτερη κατάσταση ύπαρξης (στο Ρούπαβακάρα).

Όταν το *ον* δεν επιτύχει το Νιρβάνα παραμένει μέσα στο γίνεσθαι κι είναι καταδικασμένο (σύμφωνα με το Νόμο του Κάρμα) μετά τον θάνατο να ξαναγυρίσει στο Κάμαβακάρα.

Όλη αυτή η πορεία του όντος μέσα στο γίνεσθαι (στο Κάμαβακάρα) περιγράφεται στην βουδιστική γραμματολογία στην «θεωρία της εξαρτώμενης γέννησης των φαινομένων («Πρατίγια Σαμουτπάντα») ή «αλυσίδα των Δώδεκα Αιτιών» («Νιντάνα») ως εξής:

(Προηγούμενη ζωή)

- 1) Η αβιντίγια (άγνοια, μη-απελευθέρωση, παραμονή μέσα στο γίνεσθαι) δημιουργεί τα σαμσκάρα (νοητικά εντυπώματα, κατάλοιπα του προηγούμενου γίνεσθαι).
- 2) Τα σαμσκάρα δημιουργούν το βιτζνάνα (συνείδηση, αρχικός νοητικός πυρήνας που θα αποτελέσει την βάση του νέου γίνεσθαι)

(Παρούσα ζωή)

- 3) Το βιτζνάνα δημιουργεί το νάμα-ρούπα (όνομα και μορφή, σύνθεση των διαφόρων κατηγοριών ντάρμα – βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα, βεντάνα, ρούπα).
- 4) Το νάμα-ρούπα δημιουργεί τα σανταγιάτανα (αισθητήρια όργανα, μέσω των οποίων το ον έρχεται σε επαφή με τον κόσμο).
- 5) Τα σανταγιάτανα δημιουργούν το σπάρσα (επαφή, μεταξύ του όντος και του κόσμου).
- 6) Το σπάρσα δημιουργεί το βεντάνα (αίσθηση, το συγκεκριμένο γεγονός της αίσθησης).
- 7) Το βεντάνα δημιουργεί το τρίσνα (δίψα για ζωή, στο Κάμαβακάρα).
- 8) Το τρίσνα δημιουργεί το ουπαντάνα (προσήλωση στην ζωή, εντατική δίψα, κατάκτηση του κόσμου των αισθήσεων, που συγκρίνεται με την φλόγα που κατατρώει την καύσιμη ύλη).
- 9) Το ουπαντάνα δημιουργεί το μπχάβα (μέλλον, το κάρμα που παράγεται στην διάρκεια της ζωής στο Κάμαβακάρα, τα σαμσκάρα που θα προκαλέσουν μια νέα ζωή στο Κάμαβακάρα).
- 10) Το μπχάβα δημιουργεί το ζάτι (γέννηση, ένα νέο γίνεσθαι μέσα στο Κάμαβακάρα).

(Μέλλουσα ζωή)

- 11) Το ζάτι δημιουργεί το σπαμαράνα (γεράματα, μια νέα ύπαρξη που συνοδεύεται από όλα τα χαρακτηριστικά της ύπαρξης στο Κάμαβακάρα, φθορά, πόνο, κλπ.).
- 12) Το σπαμαράνα είναι ένας νέος κρίκος στην αλυσίδα του Σαμσάρα.

ΣΑΤΒΑΡΙ ΑΡΥΑΝΙ ΣΑΤΥΑΝΙ

Οι Τέσσερις Ευγενείς Αλήθειες

Το ον είναι ένα γίνεσθαι, που μεταβαίνει από ζωή σε ζωή μέσα στο Κάμαβακάρα χωρίς σταματημό. Δεν υπάρχει τίποτα σταθερό, τίποτα αιώνιο, όλα είναι παροδικά, μια αδιάκοπη ροή καταστάσεων. Κι είναι αυτή ακριβώς η Παροδικότητα που προκαλεί οδύνη (ντούκχα). «Σάρβαμ ντούκχαμ, σάρβαμ ανίτσαμ» (όλα είναι οδύνη, όλα είναι παροδικά). Έτσι ολόκληρη η ύπαρξη, το ίδιο το γίνεσθαι σε κάθε στιγμή του είναι οδύνη. Η παραμονή μέσα στο γίνεσθαι, η εμμονή στο γίνεσθαι, ονομάζεται «τρίσνα» (δίψα για ζωή στο Κάμαβακάρα. Όσο υπάρχει αυτή η δίψα το γίνεσθαι τροφοδοτείται και η πορεία συνεχίζεται. Επομένως είναι η δίψα για ζωή στο Κάμαβακάρα που κρατά το ον δεμένο μέσα στο γίνεσθαι, στην συνεχή αναγέννηση μέσα στο Κάμαβακάρα.

Ο ίδιος ο Βούδας διατυπώνοντας τις Τέσσερις Ευγενείς Αλήθειες (Σατβάρι Αρυάνι Σατυάνι) προσδιόρισε:

- 1) Με την Πρώτη Αλήθεια το γίνεσθαι και την οδύνη του γίνεσθαι.
- 2) Με την Δεύτερη Αλήθεια το αίτιο του γίνεσθαι που είναι η εμμονή στο γίνεσθαι (η δίψα για ζωή στο Κάμαβακάρα).
- 3) Με την Τρίτη Αλήθεια την εξάλειψη του γίνεσθαι
- 4) Με την Τέταρτη Αλήθεια την Ατραπό για το Νιρβάνα που είναι ακριβώς:
  - α) η αντίληψη του γίνεσθαι, της οδύνης,
  - β) η συνειδητοποίηση του αιτίου του γίνεσθαι,
  - γ) η εξάλειψη του γίνεσθαι
  - δ) το Νιρβάνα

Ο δρόμος που οδηγεί στο Νιρβάνα είναι γνωστός σαν «Αρύα Αστάνγκα Μάργκα» (Ευγενής Οκταπλή Ατραπός) και περιλαμβάνει:

Σαμυάκ ντρίστι (ορθή αντίληψη),

Σαμυάκ σανκάλπα (ορθή απόφαση),

Σαμυάκ βακ (ορθή ομιλία),

Σαμυάκ καρμάντα (ορθή συμπεριφορά),

Σαμυάκ ατζίβα (ορθή ζωή),

Σαμυάκ βινυάμα (ορθή προσπάθεια),

Σαμυάκ σμρίτι (ορθή σκέψη),

Σαμυάκ Σαμάντι (ορθός διαλογισμός, τέλεια συγκέντρωση της συνείδησης).

Ειδικότερα η Ατραπός που οδηγεί στο Νιρβάνα, στην Πραγματικότητα, έχει Τρία Στάδια.

Το Πρώτο Στάδιο ονομάζεται Πράτζνα (Γνώση) και περιλαμβάνει την Ορθή Αντίληψη και την Ορθή Διάθεση. Με την είσοδο στο Σάνγκα (Βουδιστική Αδελφότητα) ήδη ο άνθρωπος έχει κάνει ένα βήμα πέρα από τον κόσμο: απαρνιέται όλα τα υλικά πράγματα για να βαδίζει προς το Νιρβάνα. Αυτή η απάρνηση δεν είναι μια τυπική, εξωτερική, αποχή: είναι εσωτερική αποκόλληση, σβήσιμο κάθε ενδιαφέροντος για τα υλικά πράγματα. Αυτό είναι το Στάδιο της καταστροφής των υλικών ντάρμα (ρούπα): υπονοείται εδώ η καταστροφή της προσκόλλησης στα υλικά ντάρμα, η εξουδετέρωσή τους (τα υλικά ντάρμα θα εξακολουθούν να υφίστανται μέχρις ότου εκλείψουν οι αιτίες που τα προκάλεσαν, μέχρι δηλαδή τον θάνατο του υλικού σώματος). Αυτό είναι ένα Προκαταρκτικό Στάδιο και δεν είναι ακόμα η Κύρια Άσκηση.

Το Δεύτερο Στάδιο ονομάζεται Σίλα (Ηθικότητα) και περιλαμβάνει την Ορθή Ομιλία, την Ορθή Συμπεριφορά, την Ορθή Ζωή. Πριν ο βουδιστής μπορέσει να μπει πραγματικά στην

Ατραπό χρειάζεται να περάσει από ένα Στάδιο Εσωτερικής Τελειοποίησης, να απαλαχτεί από τα διάφορα πάθη που αποτελούν εμπόδια στην Ατραπό. Πρέπει να ακήσει αυτό που ονομάζεται Πάνκα Σίλα (Πενταπλή Πειθαρχία) που συγκροτείται από πέντε απαγορεύσεις: να μην σκοτώνεις, να μην κλέβεις, να μην έρχεσαι σε σεξουαλική επαφή με άλλο πρόσωπο, να μην ψεύδεσαι, να μην πίνεις οινόπνευμα. Αυτές είναι οι κυριότερες απαγορεύσεις αλλά υπονοείται ότι πρέπει να εξαλειφθούν όλα τα πάθη. Αυτή η κάθαρση από τα πάθη δεν πρέπει να είναι απλή, εξωτερική, αποχή αλλά εσωτερική στάση. Αυτό είναι το Στάδιο της καταστροφής των μορφικών ντάρμα (βεντάνα): υπονοείται εδώ η καταστροφή της προσκόλλησης στα μορφικά ντάρμα, η εξουδετέρωσή τους (ο βουδιστής αισθάνεται τα πάντα αλλά δεν δεσμεύεται πιά).

Το Τρίτο Στάδιο ονομάζεται Σαμάντι (Θεωρία) και περιλαμβάνει την Ορθή Προσπάθεια, την Ορθή Σκέψη, την Ορθή Συγκέντρωση (Σαμάντι). Η Πραγματική Πορεία Προς το Νιρβάνα αρχίζει με την Είσοδο στο Τρίτο Στάδιο. Αυτό είναι το Στάδιο της καταστροφής των ντάρμα χωρίς μορφή (σάμτζνα, σαμσκάρα, βιτζνάνα): υπονοείται εδώ η καταστροφή της προσκόλλησης σε αυτά τα ντάρμα, η εξουδετέρωσή τους. Η Πραγματοποίηση εδώ δεν πρέπει να υπονοείται σαν πνευματική εξέλιξη αλλά σαν προοδευτική καταστροφή του γίνεσθαι.

Η Ορθή Προσπάθεια αντιστοιχεί στην Βίωση της Πρώτης Ευγενούς Αλήθειας (αντίληψη του γίνεσθαι, της οδύνης), στην καταστροφή της εξωτερικής δραστηριότητας της νοητικότητας κι έχει τέσσερις βαθμίδες, τρεις βαθμίδες που αντιστοιχούν στην καταστροφή της εξωτερικής δραστηριότητας των σάμτζνα, σαμσκάρα, βιτζνάνα και μία τέταρτη βαθμίδα που αποτελεί την συγκομιδή της όλης προσπάθειας και σηματοδοτεί το πέρασμα στην ανώτερη κατάσταση.

Η Ορθή Σκέψη αντιστοιχεί στην Βίωση της Δεύτερης Ευγενούς Αλήθειας (συνειδητοποίηση του αιτίου του γίνεσθαι), στην καταστροφή της εσωτερικής δραστηριότητας της νοητικότητας κι έχει τέσσερις βαθμίδες που αντιστοιχούν στην καταστροφή της εσωτερικής δραστηριότητας των σάμτζνα, σαμσκάρα, βιτζνάνα και την συγκομιδή της όλης προσπάθειας που σηματοδοτεί το πέρασμα στην ανώτερη κατάσταση. Ο τεχνικός όρος που χρησιμοποιείται στην Βουδιστική Διδασκαλία για την Άσκηση σε αυτό το στάδιο είναι «Ρούπα Ντυάνα». Ο όρος μεταφράζεται σαν Διαλογισμός, όμως η λέξη δεν είναι ακριβώς η αντίστοιχη και χρειάζεται διευκρινήσεις. Ρούπα Ντυάνα λοιπόν σημαίνει για τους βουδιστές καταστροφή της εσωτερικής δραστηριότητας της νοητικότητας. Υπάρχουν Τρεις Βαθμίδες Ρούπα Ντυάνα και μαζί με την Βαθμίδα Πραγμάτωσης αποτελούν τις Τέσσερις Βαθμίδες της Πραγματοποίησης σε αυτό το στάδιο.

Αναλυτικά τα τέσσερα Ρούπα Ντυάνα:

- 1) Εξάλειψη του σάμτζνα, της αντίληψης του εξωτερικού κόσμου.
- 2) Εξάλειψη του σαμσκάρα, της διανόησης που έχει αντικείμενο τα εξωτερικά φαινόμενα.
- 3) Εξάλειψη της βιτζνάνα, της συνείδησης, της ατομικής ύπαρξης, του εγώ που είναι περιορισμένο στο χώρο, στο σώμα.
- 4) Όταν εξαλειφθεί το βιτζνάνα φτάνουμε σε μία κατάσταση όπου η συνείδηση ξεπερνά τα όρια του χώρου (του σώματος) κι επεκτείνεται στο άπειρο, σε όλο τον χώρο.

Η Ορθή Συγκέντρωση αντιστοιχεί στην Βίωση της Τρίτης Ευγενούς Αλήθειας (εξάλειψη του γίνεσθαι), στην καταστροφή της ανώτερης δραστηριότητας της νοητικότητας κι έχει τέσσερις βαθμίδες που αντιστοιχούν στην καταστροφή της ανώτερης δραστηριότητας των σάμτζνα, σαμσκάρα, βιτζνάνα και την συγκομιδή της όλης προσπάθειας που σηματοδοτεί το πέρασμα στην ανώτερη κατάσταση. Ο τεχνικός όρος που χρησιμοποιείται στην Βουδιστική Διδασκαλία για την Άσκηση σε αυτό το στάδιο είναι «Αρούπα Ντυάνα» ή Σαμαπάττι (επιτεύγματα) - διαλογισμοί χωρίς μορφή. Αρούπα Ντυάνα ή Σαμαπάττι σημαίνει την καταστροφή της ανώτερης δραστηριότητας της νοητικότητας. Υπάρχουν Τρεις Βαθμίδες Αρούπα Ντυάνα ή Σαμαπάττι και μαζί με την Βαθμίδα Πραγμάτωσης αποτελούν τις Τέσσερις Βαθμίδες της Πραγματοποίησης σε αυτό το στάδιο.

Αναλυτικά τα τέσσερα Αρούπα Ντυάνα ή Σαμαπάττι:

- 1) Ακάσα-νάντι-αγιάτανα (Περιοχή του απείρου διαστήματος, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στο απέραντο διάστημα). Η συνείδηση (αν και εντοπίζει τον εαυτό της, σαν ένα κέντρο, σε ένα χώρο) επεκτείνεται σε όλο τον χώρο, είναι ένα ευρύτερο, ανώτερο εγώ. (Υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην συνείδηση και το περιβάλλον, ανάμεσα στο υποκείμενο και το αντικείμενο). Αυτή η αντίληψη ενός κέντρου που σχετίζεται με την εσωτερική λειτουργία του σάμτζνα πρέπει να ξεπερασθεί.
- 2) Βιτζνάνα-νάντι-αγιάτανα (Περιοχή της άπειρης συνείδησης, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει στην άπειρη κατάσταση της συνείδησης). Η συνείδηση απορρίπτει την αντίληψη ενός κέντρου, μπορεί να βρίσκεται οπουδήποτε, σε όλο τον χώρο - έτσι δημιουργείται η αντίληψη ότι η συνείδηση είναι άπειρη. (Δεν υπάρχει πιά διάκριση ανάμεσα στην συνείδηση και το περιβάλλον, ανάμεσα στο υποκείμενο και το αντικείμενο). Η επίτευξη αυτή σχετίζεται με το ξεπέρασμα της εσωτερικής λειτουργίας του σαμσκάρα.
- 3) Ακιντσάνι-αγιάτανα (Περιοχή ανυπαρξίας, περιοχή όπου η συνείδηση υπάρχει μέσα στην ανυπαρξία του οτιδήποτε). Η συνείδηση δεν μπορεί να αποδώσει στην ύπαρξή της κανένα ιδίωμα. Η συνείδηση αντιλαμβάνεται ότι η ύπαρξή της είναι κενή. Η ύπαρξη είναι «ανυπαρξία», από την σχετική πλευρά. Η επίτευξη αυτή σχετίζεται με το ξεπέρασμα της εσωτερικής λειτουργίας του βιτζνάνα.
- 4) Νάιβασάμτζνα-Σάμτζνι-αγιάτανα (Περιοχή της ούτε αντίληψης, ούτε της μη-αντίληψης, περιοχή όπου δεν υπάρχει ούτε αντίληψη, ούτε μη αντίληψη). Με το ξεπέρασμα της εσωτερικής λειτουργίας της βιτζνάνα, φτάνουμε σε μία κατάσταση όπου απουσιάζει οποιαδήποτε διαδικασία ύπαρξης. Αυτό είναι το Νιρβάνα

Στην πραγματικότητα η επίτευξη του τέταρτου σαμαπάττι αντιστοιχεί σε μία Κατάσταση πέραν της σχετικής ύπαρξης, είναι το Ασαμσκρίτα.

(Βέβαια, στο Βουδιστικό Ντυάνα χρησιμοποιείται η Ασάνα, η Στάση του Διαλογισμού και άλλα εξωτερικά στοιχεία αλλά η Ουσία του Ντυάνα συνίσταται στην «εσωτερική μεταμόρφωση» κι αυτό είναι που ενδιαφέρει εδώ. Εξ' άλλου το Ντυάνα δεν είναι κάτι που μπορεί να μπει στον χρόνο. Όταν εισερχόμαστε στην Ατραπό, ασκούμε Ντυάνα όλες τις ώρες, ό,τι κι αν κάνουμε κι

όχι μόνο τις ώρες που καθόμαστε σε Ασάνα: το Ντυάνα είναι συνεχές. Με αυτή την έννοια πρέπει να νοείται. Γιατί όπως ήδη είπαμε η Ουσία του Ντυάνα είναι η Βίωση των Ευγενών Αληθειών κι όταν βιώνουμε κάτι το βιώνουμε συνεχώς κι όχι ορισμένες ώρες: Έτσι όλος ο χρόνος είναι Ντυάνα και δεν μπορούμε να χωρίσουμε τον χρόνο σε ώρες Ντυάνα και ώρες που δεν ασκούμε Ντυάνα.

Η Συγκομιδή του καρπού της όλης προσπάθειας είναι το Νιρβάνα. Πρέπει να σημειώσουμε ότι όταν μιλάμε για Πραγματοποίηση των Τριών Αληθειών, δεν εννοούμε καθόλου την διανοητική σύλληψη αυτών των Αληθειών αλλά την Πραγματοποίηση αυτών που υπονοούν οι λέξεις, στην ουσία την «υπέρβαση του γίνεσθαι»: πρόκειται για βίωμα).

Η υπερβατική εξέλιξη του όντος

Ο άνθρωπος που Πραγματοποίησε το Πρώτο Σαμαπάττι βρίσκεται στην Πρώτη Βαθμίδα της Ατραπού των Ευγενών (Αρύα Μάργκα): στην Βαθμίδα του Σροτοπάνα (αυτού που «έχει εισέλθει στο ρεύμα» για να περάσει στην άλλη όχθη, στο Νιρβάνα).

Ο άνθρωπος που Πραγματοποίησε το Δεύτερο Σαμαπάττι βρίσκεται στην Δεύτερη Βαθμίδα της Ατραπού των Ευγενών: στην Βαθμίδα του Σάκριταγκαμίν (αυτού που θα επιστρέψει μόνο μια φορά ακόμα στο Κάμαβακάρα).

Ο άνθρωπος που Πραγματοποίησε το Τρίτο Σαμαπάττι βρίσκεται στην Τρίτη Βαθμίδα της Ατραπού των Ευγενών: στην Βαθμίδα του Αναγκαμίν (αυτού που δεν επιστρέφει, που ζει την τελευταία του ενσάρκωση στο Κάμαβακάρα και δεν είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει στο Κάμαβακάρα).

Αυτός που πέτυχε να πραγματοποιήσει το Τέταρτο Σαμαπάττι, το Νιρβάνα (Μπόντι), να φτάσει στην Βαθμίδα του Αρχάτ, είναι τελείως ελεύθερος από τον κύκλο της γέννησης και του θανάτου μέσα στο Κάμαβακάρα.. Για έναν τέτοιο άνθρωπο (έναν Βούδα) ανοίγεται η προοπτική μιάς ανώτερης εξέλιξης στους αόρατους κόσμους. Όμως μπορεί να απαρνηθεί αυτή την ανώτερη εξέλιξη και θεληματικά να συνεχίσει να ενσαρκώνεται μέσα στο Κάμαβακάρα, τελείως ελεύθερος. Αυτός ο δεύτερος δρόμος είναι ο δρόμος του Μπόντισάττβα, εκείνου που αρνείται την ανώτερη εξέλιξη και παραμένει μέσα στο Κάμαβακάρα για να βοηθήσει τα πλάσματα του Κάμαβακάρα. Πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό που κινεί ένα τέτοιο ελεύθερο ον δεν είναι απλή επιθυμία ή συμπόνια. Ένα τέτοιο ον έχει πραγματοποιήσει την ελευθερία και μέσα από αυτή την καινούργια αντίληψη της Πραγματικότητας που πραγματοποίησε κινείται σε ό,τι κάνει. Δεν μπορεί επομένως να κριθεί με τα μέτρα του κοινού ανθρώπου.

Εκείνος που συνεχίζει την εξέλιξή του σε ανώτερους κόσμους μεταβαίνει στο Ρούπαβακάρα. Τα όντα του Ρούπαβακάρα (αιθέριες υπάρξεις) εξελίσσονται με ένα τρόπο ανάλογο με εκείνον του Κάμαβακάρα. Αυτός που εξελίσσεται στην Ατραπό περνά κι εδώ Τέσσερις Βαθμίδες Πραγματοποίησης κι απελευθερώνεται κι από το Ρούπαβακάρα. Μεταβαίνει στο Αρούπαβακάρα.

Κι εδώ τα όντα (νοητικές οντότητες) εξελίσσονται με ένα τρόπο ανάλογο με εκείνον των δύο κατώτερων κόσμων. Εκείνος που εξελίσσεται στην Ατραπό περνά κι εδώ Τέσσερις Βαθμίδες Πραγματοποίησης κι απελευθερώνεται κι από το Αρούπαβακάρα και βυθίζεται μέσα στο «Υστατο Νιρβάνα» «Αυτός» που πραγματοποίησε το Τελικό Νιρβάνα δεν είναι πιά μια οντότητα αλλά το Ίδιο το Απόλυτο που αφομοιώνει μέσα στο Μπόντι το Ίδιο το Απόλυτο και την Αυταπάτη, τελείως Ελεύθερο, Αδέσμευτο.

Όμως το να μιλάμε για ανώτερους κόσμους είναι ήδη χωρίς νόημα: Πρέπει να πραγματοποιήσουμε την Αλήθεια στο Κάμαβακάρα. Αυτό είναι που ενδιαφέρει. Η ανώτερη προοπτική είναι έξω από τις δυνάμεις του κοινού ανθρώπου. Γι' αυτό άλλωστε αποφεύγεται συνήθως κάθε αναφορά σε ανώτερους κόσμους αφού είναι έξω από την προοπτική εξέλιξης του κοινού ανθρώπου.

NIPBANA

Σύμφωνα με την «Διδασκαλία του Βουδισμού» Υπάρχει Μία Ενιαία Υποκρυπτόμενη Θεμελιώδης Πραγματικότητα που «αποκαλύπτεται» όταν εξαντλείται το «γίγνεσθαι». Εκδηλώνεται σαν Υπέρτατη Πραγματικότητα, σαν Υπέρτατη Αλήθεια, πιο αληθινή από το άμεσα υπαρκτό που αν και πραγματικό είναι παροδικό και οδυνηρό.

Η Πραγματική Φύση Αυτής της Πραγματικότητας Είναι η Κενότητα. Η Κενότητα δεν προσδιορίζεται (κι έτσι «φαίνεται» σαν να μην υπάρχει). Ό,τι εμφανίζεται (προσδιορισίμο, υπαρκτό, αντικειμενικό) όταν αναλυθεί στους προσδιορισμούς του δεν μπορεί τελικά να «συγκρατήσει» την αντίληψη, δεν είναι παρά ένα φαινόμενο.

Σε τελευταία ανάλυση υπάρχει μόνο Μία Πραγματικότητα. Αυτή η Πραγματικότητα Αιώνια, Αναλλοίωτη στην Φύση Της, Απροσδιόριστη στην Ουσία Της, Κενότητα, είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Ό,τι εμφανίζεται είναι ενέργειες, διαδικασίες, φαινόμενα που πηγάζουν αυθόρμητα από το τίποτα και πάλι εξαφανίζονται μέσα στο τίποτα.

Η Μία και Μοναδική Πραγματικότητα είναι Καθαρό Μπόντι Δεν γεννιέται, δεν χάνεται, δεν πραγματοποιείται. Είναι η Φύση του παντός και των πάντων. Το Μπόντι είναι η Μία και Μόνη Πραγματικότητα. Δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στην ηρεμία και την δραστηριότητα. Όλες οι δραστηριότητες, τα φαινόμενα που αναδύονται και εξαφανίζονται εντελώς φυσικά δεν αλλοιώνουν την Φύση του Μπόντι.

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΣΟΥΝΙΑΒΑΝΤΑ

Προοίμιο / Σουνιάτα / Σουνιάτα και φαινόμενο / Η Μόνη Πραγματικότητα / Ντυάνα / Μπόντι

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

«Σαν τα' αστέρια, μία οφθαλμαπάτη, σαν λυχνάρι, μία μασκαράτα, δροσοσταλίδες ή μία πομφόλυγα, ένα όνειρο, μία αστραπή ή σύννεφο, έτσι θα 'πρεπε να βλέπουμε αυτό που είναι εθισμένο»

ΣΟΥΝΙΑΤΑ

Γιά τον Αρχέγονο Βουδισμό η Έσχατη Πραγματικότητα είναι Απροσδιόριστη. Θεωρείται σαν Αδειοσύνη, Άπειρο, Απροσδιόριστο. Μέσα σε Αυτή την «Αδειοσύνη», με αίτιο την άγνοια (αβίντυα), το σφάλμα, την λανθασμένη αντίληψη (μόχα) εμφανίζεται σε κοσμικό και ατομικό επίπεδο το γίνεσθαι (σαμσάρα), σαν διαδικασία, σαν εξέλιξη, σαν διαδοχή στιγμιαίων καταστάσεων (ντάρμας)... Τα ντάρμας υπάρχουν σαν στιγμιαία εξαρτημένα φαινόμενα, σαν απλά φαινόμενα ή σαν αιτίες των αντικειμένων, μπορούν δηλαδή να προσδιορισθούν «έτσι» ή «έτσι» και πάντως θεωρούνται πραγματικά.... Το Νιρβάνα πραγματοποιείται με το σβήσιμο των διαδικασιών εξέλιξης, που θεωρούνται «πραγματικές»...

Έτσι Νιρβάνα και Σαμσάρα θεωρούνται και τα δύο πραγματικά και αντίθετα...

Γιά το Σουνιαβάντα το Σουνιάτα (Κενότητα) αποτελεί την Μόνη Πραγματικότητα. Το Σουνιάτα δεν προσδιορίζεται, είναι σαν να μην «υπάρχει» (γι' αυτό δίνει την «εντύπωση» του Κενού). Το Σουνιάτα είναι το Απόλυτο, η Έσχατη Πραγματικότητα που δεν υπάγεται σε κατηγορίες της νόησης. Στο Σουνιάτα, στο Απόλυτο, δεν μπορούν να αποδοθούν προσδιορισμοί, ιδιότητες. Αυτό που υπάρχει είναι το Σουνιάτα, δεν υπάρχει τίποτα διαφορετικό, ό,τι εμφανίζεται διαφορετικό, το φαινόμενο, είναι επίσης Σουνιάτα. Το Σαμσάρα λοιπόν δεν είναι παρά μια φαινομενική πραγματικότητα. Τα ντάρμας είναι Σουνιάτα, δηλαδή δεν μπορούν να προσδιορισθούν (δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν υποστηρίγματα της αντίληψης). Τα ντάρμας εμφανίζονται αλλά δεν διαρκούν, είναι αναλαμπές μέσα στο Σουνιάτα, δεν υπάρχουν σταθερά εκεί, άρα δεν διαφέρουν από το Σουνιάτα Έτσι και τα «πράγματα» αυτά καθεαυτά δεν

είναι προσδιορίσιμα. Έτσι μόνο το Σουννάτα αποτελεί Πραγματικότητα ... Το Νιρβάνα πραγματοποιείται... Έτσι Νιρβάνα και Σαμσάρα είναι το ίδιο...

(Έτσι η Μόνη Πραγματικότητα που υπάρχει είναι το Σουννάτα (Κενότητα), δεν υπάρχει κάποια διαφορετική κατάσταση, δεν υπάρχει Νιρβάνα, δεν υπάρχει ύπαρξη, σαμσάρα, κάρμα, δεν υπάρχει πραγμάτωση, δεν υπάρχει τίποτα, όλα αυτά είναι φαντασιακές καταστάσεις. Αυτός που αντιλαμβάνεται το Σουννάτα βιώνει την Πραγματικότητα. Όποιος δεν το αντιλαμβάνεται βυθίζεται σε μια φαντασιακή πραγματικότητα όπου όλα όμως δεν έχουν καμιά πραγματική ύπαρξη. Έτσι αυτό που οφείλουν οι «υπάρξεις» είναι η συνειδητοποίηση του Σουννάτα, της Μόνης Πραγματικότητας. Όσο δεν το συνειδητοποιούν είναι μέσα στο φαντασιακό. Έτσι στο Σουνναβάντα η έννοια της Πραγμάτωσης διαφοροποιείται. Το ζητούμενο δεν είναι όπως στο Θεραβάντα το σβήσιμο των διαδικασιών εξέλιξης αλλά η συνειδητοποίηση ότι υπάρχει μόνο Μία Πραγματικότητα κι ότι όλες οι καταστάσεις ύπαρξης είναι φαντασιακές. Αν και η Πραγματικότητα τίθεται διαφορετικά και η έννοια της πραγμάτωσης διαφοροποιείται όμως και στο Σουνναβάντα υπάρχει κάτι να πραγματωθεί, η συνειδητοποίηση του Σουνναβάντα, της Μόνης Πραγματικότητας. Έτσι ανάμεσα στο Θεραβάντα και το Σουνναβάντα δεν υπάρχει καμιά διαφορά, απλά υπάρχει μια διαφορετική περιγραφή και μια διαφορετική προσέγγιση της Πραγματικότητας).

ΣΟΥΝΙΑΤΑ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Το Σουννάτα αποτελεί την Μόνη Πραγματικότητα. Ότι εμφανίζεται (προσδιορίσιμο, υπαρκτό, αντικειμενικό) είναι μόνο φαινόμενο που όταν αναλυθεί στους προσδιορισμούς του (λακσάνα – χαρακτηριστικά, προσδιορισμοί, υποστηρίγματα της νόησης) δεν έχει καμιά πραγματικότητα δική του (σβαμπάβα – αυτούπαρξη, υπόσταση, πραγματικότητα) κι έτσι «διαλύεται» πάλι στο Σουννάτα.

Έτσι με αυτή την έννοια υπάρχει μόνο το Σουννάτα, δεν υπάρχει τίποτα άλλο από το Σουννάτα, κάποια αντικειμενική πραγματικότητα, αυθύπαρκτα αντικείμενα, κλπ. Τα ντάρμα που για το Θεραβάντα ήταν πραγματικά για το Σουνναβάντα δεν διαφέρουν από το Σουννάτα. Τα σκάντας που για το Θεραβάντα θεωρούνταν αληθινά για το Σουννάτα δεν είναι παρά φαινόμενα που υφαίνονται μέσα στο Σουννάτα. Το βιτζάνα (η «συνείδηση» μιάς ατομικής ύπαρξης) όταν αναλυθεί στους προσδιορισμούς του, στην «φύση» του είναι μόνο αντίληψη, είναι φαινόμενο που η βαθύτερη φύση του είναι Σουννάτα. Το ίδιο όλα τα φαινόμενα, τα σαμσκάρας, οι εντυπωμένες αντιλήψεις που τροφοδοτούν τάσεις, ένστικτα, επιθυμίες, όταν αναλυθούν στην λειτουργία τους δεν έχουν καμιά πραγματικότητα, είναι μόνο αντιλήψεις, είναι Σουννάτα. Τα αντικείμενα της αντίληψης, της αίσθησης, τα αντικείμενα, είναι όλα φαινόμενα.

Το Σουννάτα είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Όλα τα φαινόμενα είναι αντιλήψεις μόνο (κι όταν αναλυθούν στην φύση τους είναι απατηλά), δεν έχουν καμιά πραγματικότητα, είναι Σουννάτα. Έτσι δεν υπάρχει καμιά ουσιαστική διάκριση ανάμεσα στο Σουννάτα και την

αντίληψη των φαινομένων (που συνθέτουν την εμπειρία του φαινομενικού κόσμου). Υπάρχουν τρεις ποικιλίες φαινομένων, τα φαινόμενα βιτζνάνα, τα φαινόμενα σαμσκάρα, και τα εξωτερικά φαινόμενα. Τα εξωτερικά, αντικειμενικά, φαινόμενα είναι απατηλά, δεν συνθέτουν κάποιο αντικειμενικό, αυθύπαρκτο, κόσμο, δεν υπάρχουν ουσιαστικά. Βέβαια όλα αυτά τα φαινόμενα, όταν εκδηλώνονται, υπακούουν στην δική τους νομοτέλεια. Δεν υπάρχει λοιπόν διάκριση ανάμεσα στο Σουννάτο και τα φαινόμενα. Απλά υπάρχει αντίληψη του Σουννάτα ή αντίληψη των φαινομένων που δεν διαφέρουν από το Σουννάτα.

Η ΜΟΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Εφόσον μόνο το Σουννάτα Είναι Πραγματικότητα κι όλα τα φαινόμενα υφαίνονται στο Σουννάτα και δεν διαφέρουν ουσιαστικά από το Σουννάτα, είναι Σουννάτα, δεν υπάρχει σαμσάρα, ούτε έξοδος από το σαμσάρα. Απλά υπάρχει αντίληψη του Σουννάτα ή αντίληψη των φαινομένων που είναι επίσης Σουννάτα, είναι το ίδιο κι ας φαίνονται «διαφορετικά». Επίσης ο νόμος του κάρμα (της αιτιότητας, της σύνδεσης αιτίου αποτελέσματος) αφορά μονάχα την «εικονική» πραγματικότητα.

Μονάχα το Σουννάτα είναι Πραγματικότητα, όλα τα άλλα είναι μονάχα όνειρο, αυταπάτη.

ΝΤΥΑΝΑ

Το Σουννάτα είναι η Μόνη Πραγματικότητα (στο Σουννάτα υφαίνονται όλα τα φαινόμενα και δεν διαφέρουν από Αυτό). Υπάρχει αντίληψη του Σουννάτα ή αντίληψη των φαινομένων, που είναι επίσης Σουννάτα. Μπόντι είναι η αντίληψη ότι μόνο το Σουννάτα είναι πραγματικότητα. Όταν τα φαινόμενα αναλύονται και διαλύονται στο Σουννάτα υπάρχει Μπόντι. Όταν τα φαινόμενα αφήνονται να εκδηλώνονται δεν υπάρχει Μπόντι. Υπάρχουν τρία είδη φαινομένων, τα φαινόμενα βιτζνάνα, τα φαινόμενα σαμσκάρα, , όλα τα φαινόμενα της αντίληψης.

Η Πρακτική που οδηγεί στο Μπόντι είναι το Ντυάνα. Σκοπός του Ντυάνα είναι να εξουδετερωθούν όλα τα φαινόμενα, να διαλυθούν μέσα στο Σουννάτα. Τα φαινόμενα της αντίληψης που δεν θεωρούνται διαφορετικά από το Σουννάτα απορρίπτονται έτσι κι αλλιώς σαν μη πραγματικά (σαν απλά φαινόμενα). Μένουν λοιπόν δύο είδη φαινομένων. Τα σαμσκάρα, που είναι νοητικά εντυπώματα και πρέπει να απορρίπτονται ξανά και ξανά καθώς αναδύονται από το βάθος της ύπαρξης, από τα ένστικτα, τις μνήμες, κλπ. και τα φαινόμενα βιτζνάνα που δομούν την αντίληψη μιάς προσωπικής ύπαρξης που πρέπει να από-δομείται συνεχώς μέχρι να διαλυθεί στο Σουννάτα. Στην συνέχεια πρέπει να από-δομηθεί η ίδια η αντίληψη της Σουνιάτα, που σχετίζεται με τις εσωτερικές νοητικές λειτουργίες. Αληθινή Σουνιάτα είναι πέραν όλων αυτών.

Το Ντυάνα έχει λοιπόν Πέντε Βαθμίδες (ή Επτά Βαθμίδες, αν λάβουμε υπ όψιν μας ότι η απόρριψη της εσωτερικής νοητικότητας έχει τρία στάδια)

- 1) ΜΠΟΝΤΙ, (Πραγμάτωση, Επίτευξη, Φώτιση).
- 2) Απόρριψη της Εσωτερικής Νοητικής Δραστηριότητας.. Δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα στο Σουνιάτα και την νοητική δραστηριότητα, το Νιρβάνα και τα σκάντα.

1) Η Σουνιάτα είναι άδεια από Σουνιάτα – δεν υπάρχει υποκείμενο, αντικείμενο

2) Η ίδια η συνείδηση είναι Σουνιάτα – υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται

3) Όλα είναι Σουνιάτα – το υποκείμενο και το αντικείμενο διαχωρίζονται

3) Απόρριψη, Εξουδετέρωση, του βιτζνάνα (συνείδηση, θεώρηση). Ακόμα και η προσωπική λύτρωση μέσα στο Νιρβάνα πρέπει να απορριφθεί. Το ίδιο το Νιρβάνα σαν προσωπική επίτευξη είναι απατηλό.

4) Απόρριψη, Εξάλειψη του σαμσκάρα (διανόηση). Τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν στήριγμα ή να χρησιμοποιηθεί σαν βάση για διανοητική εργασία.

5) Απόρριψη του σάμτζνα (αντιληπτική διαδικασία). Τα φαινόμενα της αντίληψης, σαν αντικειμενικά φαινόμενα, απορρίπτονται έτσι κι αλλιώς.

Όταν φτάσουμε στην αντίληψη του Σουνιάτα τότε αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει καμιά διάκριση σε Σουνιάτα και φαινόμενα, καμιά διάκριση

ΜΠΟΝΤΙ

Σύμφωνα με την διδασκαλία του Σουνναβάντα όλα είναι Σουννάτα, δεν υπάρχει κάτι άλλο από το Σουννάτα, όλα τα φαινόμενα είναι Σουννάτα. Όταν το συνειδητοποιούμε υπάρχει Μπόντι. Επομένως Μπόντι σημαίνει αντίληψη της Πραγματικότητας, της Μόνης Πραγματικότητας που υπάρχει, δεν σημαίνει επίτευξη κάποιας άλλης κατάστασης. Όταν δεν αντιλαμβανόμαστε την Πραγματικότητα (όταν δεν υπάρχει Μπόντι) είμαστε σε μιά ονειρική κατάσταση, μη πραγματική σε τελευταία ανάλυση. Τελικά είτε αντιλαμβανόμαστε την Πραγματικότητα, είτε όχι. Όταν την αντιλαμβανόμαστε είναι σαν να ξυπνάμε στην Πραγματικότητα, την Μόνη Πραγματικότητα, οι άλλες καταστάσεις είναι σαν να μην υπάρχουν. Δεν υπάρχει επίτευξη λοιπόν με την έννοια ότι μεταβαίνουμε από μιά πραγματική κατάσταση σε μιά άλλη πραγματική κατάσταση

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΒΙΤΖΝΑΝΑΒΑΝΤΑ

Τσιτά / Βιτζνάνα, Βιτζναπτιμάτρα / Ταθάτα / Ντυάνα / Παραβριτασράγια

ΤΣΙΤΑ

Το ΤΣΙΤΑ (ΝΟΥΣ) είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Ότι γίνεται αντιληπτό είναι ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ (ΜΟΝΟ ΝΟΥΣ). Το ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ είναι απουσία κάθε αντίληψης, χωρίς κανένα προσδιορισμό, χωρίς διαφοροποίηση, άδειο από κάθε τι, είναι. ΣΟΥΝΙΑΤΑ (ΚΕΝΟΤΗΤΑ). Το ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ υπάρχει από μόνο Του, Μόνο του. Το ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ Εδράζεται στον Εαυτό Του, στην Απόλυτη Φύση Του. Είναι ΤΑΘΑΤΑ (το ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ, Αυτό που Υπάρχει Έτσι). Δεν υπάρχει αντίληψη ότι υπάρχει κάτι διαφορετικό, έξω.

ΒΙΤΖΝΑΝΑ

Ότι υπάρχει κι ό,τι μπορεί να υπάρξει είναι μόνο ΤΣΙΤΑ (ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ – μόνο Νους). Όταν το ΤΣΙΤΑΜΑΤΡΑ Δραστηριοποιείται, εμφανίζεται μία διαφορετικής ποιότητας ενέργεια που ονομάζεται Βιτζνάνα (συνείδηση, νοητική ροή) κι από την οποία προκύπτει ο κόσμος των φαινομένων.

Ό,τι εμφανίζεται λοιπόν (βιτζνάνα, συνείδηση) είναι ενέργειες, διαδικασίες, φαινόμενα, που πηγάζουν αυθόρμητα μέσα στο ΤΣΙΤΑ και πάλι εξαφανίζονται μέσα σε Αυτό, (Τσιταμάτρα Λόκαμ – ο κόσμος είναι μόνο Νους). Σε αυτή την περίπτωση το ΤΣΙΤΑ ονομάζεται Αλάγια Βιτζνάνα. (η Νοητική Δραστηριότητα που παράγει τα πάντα, η Υπερατομική Συνείδηση που περιέχει τα σπέρματα όλων των πιθανών μορφών – το αντίστοιχο του Λογισμού). Όλα αυτά είναι βιτζνάνα. Δεν έχουν αυτό-ύπαρξη, δική τους πραγματικότητα (σβαμπάβα). Η ύστατη ουσία όλων αυτών των βιτζνάνα (αντιλήψεων, αισθήσεων, φαινομένων) είναι το βάσανα, δηλαδή η αποκρυσταλλωμένη μνήμη που τα διατηρεί στην ύπαρξη Δεν υπάρχει εξωτερικός, αυθύπαρκτος κόσμος. Η ακατάπαυστη διαδοχή των αντιλήψεων (φαινομένων), δημιουργεί την εντύπωση ενός «αντικειμενικού κόσμου». Όλη αυτή η φαινομενική ζωή υπόκειται στο νόμο του κάρμα.

Υπάρχουν διάφορα είδη βιτζνάνα (διακριτικές συνειδήσεις).

- 1) ΤΣΙΤΑ, ΣΟΥΝΙΑΤΑ, ΤΑΘΑΤΑ (πέραν του βιτζνάνα).
- 2) Αλάγια Βιτζνάνα (η πανπεριεκτική συνείδηση, η εσωτερική νοητικότητα, που έχει διάφορες διαβαθμίσεις, στις οποίες δεν υπάρχει υποκείμενο αντικείμενο (κενή συνείδηση), υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται (παγκόσμια συνείδηση), υποκείμενο αντικείμενο διαχωρίζονται (πανταχού παρούσα συνείδηση).
- 3) Μάνας (Εγώ, διακριτική και ταξινομητική δραστηριότητα – νοητικότητα που έχει μία εσωτερική λειτουργία με αντικείμενο τον κόσμο των μορφών και μία εξωτερική δραστηριότητα στον κόσμο των μορφών).
- 4) Μανοβιτζνάνα (η ενποίηση των πέντε αισθήσεων, η έκτη αίσθηση – το αντίστοιχο της αντίληψης).
- 5) Οι πέντε βιτζνάνα – τα αντίστοιχα των πέντε αισθήσεων.

Το ΤΣΙΓΑ είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Είτε σε Θεμελιακή, Ατροποποίητη Αταραξία (Άδειο από κάθε αντίληψη), είτε σε ενέργεια, σαν Αλάγια Βιτζνάνα (οπότε εμφανίζονται όλα τα φαινόμενα), δεν υπάρχει καμία διαφορά. Δεν υπάρχει καμία πραγματικότητα έξω από το ΤΣΙΓΑ. Είτε υπάρχει αναγνώριση της Πραγματικότητας του ΤΣΙΓΑ, είτε δεν υπάρχει. Η απορρόφηση στα φαινόμενα είναι όχι πραγματικότητα, είναι ένα όνειρο. Συνεπώς, εφ' όσον το ΤΣΙΓΑ είναι η Μόνη Πραγματικότητα, δεν υπάρχει πτώση σε κάποια άλλη πραγματικότητα, ούτε εξέλιξη, ούτε λύτρωση, ούτε τίποτα. Απλά είτε υπάρχει αναγνώριση της πραγματικότητας του ΤΣΙΓΑ, είτε όχι. Όταν δεν αναγνωρίζεται η Πραγματικότητα του ΤΣΙΓΑ, τα φαινόμενα αφήνονται να λειτουργήσουν σύμφωνα με τους δικούς τους νόμους. Όλα αυτά όμως είναι μία ονειρική κατάσταση.

ΤΑΘΑΤΑ

Το ΤΣΙΓΑ είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Οποιαδήποτε συνείδηση είναι χωρίς οντότητα. Εμπειρίες, ζωή, κλπ., είναι ονειρικά. Δεν υπάρχουν ούτε ατομικότητα, ούτε σαμσάρα, ούτε λύτρωση, ούτε τίποτα, όλα είναι ονειρικά.

ΝΤΥΑΝΑ

Η αναγνώριση της Πραγματικότητας του ΤΣΙΓΑ είναι η Αληθινή Κατάσταση. Αυτό γίνεται δυνατό με το Ντυάνα. Το Ντυάνα ανατρέπει τις διαδικασίες (παραβριτασράγια), σταματά την νοητική δραστηριότητα, εξαλείφει προοδευτικά τις διάφορες βιτζνάνα.

Το Ντυάνα έχει Τέσσερις Βαθμίδες (ή Έξη Βαθμίδες αν υπολογίσουμε τα τρία στάδια της εξάλειψης της Αλάγια Βιτζνάνα).

- 1) ΤΑΘΑΤΑ
- 2) Εξάλειψη της Αλάγια Βιτζνάνα (Τρία στάδια)
- 3) Εξάλειψη του μάνας
- 4) Εξάλειψη του μανο-βιτζνάνα

ΠΑΡΑΒΡΙΤΑΣΡΑΓΙΑ

Η Ουσία της Πρακτικής συνίσταται στην απάλειψη όλων των αντιλήψεων, της τάσης να θεωρηθούν τα φαινόμενα σαν πραγματικότητα, σαν κάτι ανεξάρτητο (σβαμπάβα). Η επίτευξη της Αληθινής Κατάστασης ονομάζεται Παραβριτασράγια. Όταν επιτευχθεί αυτό τότε το ΤΣΙΓΑ αναγνωρίζεται σαν η Μόνη Πραγματικότητα. Είτε υπάρχει Ηρεμία, είτε Δραστηριότητα δεν αλλάζει τίποτα (το ονειρικό αναγνωρίζεται σαν ονειρικό).

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΑΒΑΤΑΜΣΑΚΑ

Νταρμαντάτου / Τα Ντάτου / Όλα ταυτίζονται / Αυτοπροσδιορισμός / Τελείωση

ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ

Αυτό που Υπάρχει (Πραγματικά και Μόνο) είναι το ΝΤΑΡΝΑΝΤΑΤΟΥ (το ΝΤΑΡΜΑ, το Βασίλειο του ΝΤΑΡΜΑ, η»Περιοχή» του ΝΤΑΡΜΑ).

ΤΑ ΝΤΑΤΟΥ

Από το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ αναδύεται αυθόρμητα το σύνολο των ντάρμας: δημιουργείται έτσι η περιοχή των ντάρμας, η περιοχή των φαινομένων, των αντικειμένων. Αυτό που αναδύεται από το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ, στο σύνολό του και σαν κάθε ιδιαίτερο φαινόμενο, δεν είναι κάτι διαφορετικό. Όλα αυτά και κάθε ιδιαίτερο φαινόμενο ταυτίζονται με το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ. Υπάρχει έτσι Μόνο Μία Πραγματικότητα. Αυτή η Πραγματικότητα, Αιώνια, Αναλλοίωτη στην Φύση Της, Απροσδιόριστη στην Ουσία Της, Κενότητα, ΚΑΘΑΡΟ ΜΠΟΝΤΙ, είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Κάθε φαινόμενο που αναδύεται μέσα σε Αυτή την Πραγματικότητα ταυτίζεται με Αυτή την Πραγματικότητα, δεν είναι κάτι διαφορετικό. Όλα είναι Αυτή η Πραγματικότητα.

Ανάλογα με το είδος των ντάρμας το ΝΤΑΤΟΥ (η Περιοχή) διακρίνεται σε επιμέρους ντάτου (περιοχές).

Από τα αρούπα ντάρμας (βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα) προσδιορίζεται το Αρούπα Ντάτου.

Από τα ρούπα ντάρμας (βεντάνα) προσδιορίζεται το Ρούπα Ντάτου.

Από τα κάμα ντάρμας (ρούπα) προσδιορίζεται το Κάμα Ντάτου.

Στις Περιοχές των φαινομένων δημιουργούνται από τα ντάρμας (σύμφωνα με τον νόμο του κάρμα, της αιτιότητας) υπάρξεις που έχουν «αυτοσυνείδηση», όπως ο άνθρωπος, φαινόμενα, καταστάσεις εξέλιξης, κλπ. Το σύνολο του σαμσάρα.

Ανάμεσα στο ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ, την Απώτερη Πραγματικότητα και τις περιοχές των φαινομένων δεν υπάρχει καμία διαφορά. Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό από «υπάρξεις» που έχουν «συνείδηση» όπως ο άνθρωπος. Από το ΝΤΑΡΝΑΝΤΑΤΟΥ αναδύεται αυθόρμητα η ύπαρξη. Ανάμεσα στο ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ που είναι η Πραγματικότητα και την ύπαρξη δεν υφίσταται καμία διαφορά. Η ύπαρξη ταυτίζεται με το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ (στο σύνολό της αλλά και κάθε λειτουργία της, συνείδηση, αντίληψη, μορφή). Η ύπαρξη είναι το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ και ταυτόχρονα η «ύπαρξη», το επιμέρους. Αφού το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ είναι η ύπαρξη κι η ύπαρξη είναι το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ, η ύπαρξη είναι για πάντα αυτό που είναι και δεν διαφέρει από το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ. Δεν υπάρχει πτώση, εξέλιξη, λύτρωση, τίποτα. Έτσι η ύπαρξη από την φύση της έχει την θέση της, την ποιότητά της, την ολοκλήρωσή της. Είναι σε τέλεια αρμονία με όλα. Αυτό ισχύει για κάθε ύπαρξη. Έτσι όλες οι υπάρξεις είναι το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ και ταυτόχρονα είναι οι υπάρξεις, τα επιμέρους. Όλες οι υπάρξεις ταυτίζονται με το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ και ταυτόχρονα είναι κάθε ύπαρξη, το επιμέρους. Εφ' όσον όμως ταυτίζονται με το ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ όλες οι υπάρξεις εμπεριέχουν και τις υπόλοιπες υπάρξεις και το επιμέρους τους. Με αυτό τον τρόπο η Μία Πραγματικότητα

εμπεριέχεται σε όλες τις ατομικές υπάρξεις κι όλες οι υπάρξεις σαν η Μία Πραγματικότητα εμπεριέχουν όλες τις υπόλοιπες υπάρξεις. Με αυτό τον τρόπο τα πάντα συνδέονται, τα πάντα είναι σε αρμονία, τα πάντα είναι τελειωμένα.

Έτσι ανάμεσα στην Περιοχή του ΝΤΑΡΜΑΝΤΑΤΟΥ (της Έσχατης Αρχής – «Λι» στις κινέζικες γραφές) και τις περιοχές των φαινομένων («σιν» στις κινέζικες γραφές) δεν υπάρχει καμία διαφορά. Ταυτίζονται και αλληλο-περιέχονται. Υπάρχει μόνο Μία Πραγματικότητα. Κάθε ύπαρξη ταυτίζεται με Αυτή την Πραγματικότητα. Κάθε ύπαρξη ταυτίζεται με κάθε ύπαρξη. Δεν υπάρχει εξέλιξη, δεν υπάρχει χρόνος, χώρος, ξέχωρα. Όλα ταυτίζονται. Όλα εντάσσονται μέσα σε Μία Πραγματικότητα.

ΟΛΑ ΤΑΥΤΙΖΟΝΤΑΙ

Σύμφωνα με το Αβαταμσάκα η θεώρηση της Πραγματικότητας μπορεί να συνοψιστεί σε τέσσερις προτάσεις.

Α) Υπάρχει η ΑΡΧΗ, η Απώτερη Πραγματικότητα, που αποτελεί την Βάση όλων των επιμέρους φαινομένων.

Β) Υπάρχουν τα επιμέρους φαινόμενα, τα ντάρμας, οι συνθέσεις των ντάρμας, οι υπάρξεις, που συνθέτουν τα σύμπαντα της ύπαρξης.

Γ) Πραγματικότητα και φαινόμενα (και ιδιαίτερες υπάρξεις) ταυτίζονται. Έτσι δεν υπάρχει καμία διάκριση ανάμεσα στην Πραγματικότητα (Νιρβάνα) και σασάρα. Έτσι κάθε ύπαρξη κατέχει την Πραγματικότητα, το Νιρβάνα.

Δ) Κάθε ύπαρξη που ταυτίζεται με την Πραγματικότητα, ταυτίζεται με όλες τις υπάρξεις (συνδέεται, αλληλοεπηρεάζεται και συγχωνεύεται με το Όλον, ώστε να μην διακρίνονται).

ΑΥΤΟΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Υπάρχει. Μόνο Μία Πραγματικότητα. Από Αυτή την Πραγματικότητα αναδύεται αυθόρμητα κάθε ύπαρξη, όλες οι υπάρξεις. Και με Αυτή την Πραγματικότητα ταυτίζεται κάθε ύπαρξη, όλες οι υπάρξεις. Έτσι κάθε ύπαρξη είναι Αυτό-προσδιοριζόμενη, Αυτό-παραγόμενη (Αυθόρμητη), Εντελώς Ελεύθερη, Τελειωμένη. Δεν υπάρχει τίποτα να πραγματοποιηθεί. Η ύπαρξη ταυτίζεται με την Πραγματικότητα σαν ύπαρξη, αλλά και κάθε λειτουργία της (φαινόμενο), συνείδηση, διάνοηση, αντίληψη, ταυτίζεται με την Πραγματικότητα

ΤΕΛΕΙΩΣΗ

Όταν η ύπαρξη αντιλαμβάνεται ότι όλα ταυτίζονται τότε δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην Πραγματικότητα και τα επιμέρους (ανάμεσα στο Νιρβάνα και το σασάρα). Η ύπαρξη είναι Τελειωμένη, σε αρμονία με το Όλον και τα επιμέρους, με όλα. Όταν η ύπαρξη αυτοπεριορίζεται μέσα στην «ατομικότητα», όταν αρπάζεται από τον κόσμο των φαινομένων κι απορροφείται σε αυτά (βισάγια) τότε νοιώθει αποχωρισμένη από το Όλον, σε σύγκρουση με τον κόσμο των φαινομένων, με τα φαινόμενα. Ο Δρόμος προς την Πραγμάτωση, προς την Αλήθεια, προς την Πραγματικότητα είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι όλα ταυτίζονται, ότι δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στην Πραγματικότητα και το επιμέρους, τις λειτουργίες της ύπαρξης, τα φαινόμενα, τις καταστάσεις. Αυτό σημαίνει να πάψουμε να κάνουμε διάκριση ανάμεσα στο Όλον και το επιμέρους, να πάψουμε να αρπαζόμαστε από τον κόσμο των φαινομένων σαν να ήταν κάτι διαφορετικό.

ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ ΖΕΝ

Μπόντι / Μπόντι Και Φαινόμενο / Μπόντι Και Πραγμάτωση / Η Μη Άσκηση του Ζεν /

Αφύπνιση

Μπόντι

Το Μπόντι είναι γου-σιν, όχι νους, όχι συνείδηση, κενότητα.

Το Μπόντι είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Δεν γεννιέται, δεν χάνεται, δεν πραγματοποιείται, είναι η φύση του παντός και των πάντων. Μέσα στο Μπόντι αναδύονται, εντελώς φυσικά, δραστηριότητες, φαινόμενα και πάλι εξαφανίζονται, εντελώς φυσικά.

Το Μπόντι (το γου-σιν) είναι Μία και Μόνη Πραγματικότητα και δεν υπάρχει καμία διαφορά ανάμεσα στην ηρεμία και την δραστηριότητα.

Γου-σιν και Σιν

Όταν το Μπόντι (το γου-σιν) αφήνεται να λειτουργεί έτσι, είτε σε ηρεμία, είτε σε δραστηριότητα, βιώνεται η Πραγματικότητα.

Όταν το Μπόντι (το γου-σιν) συγκρατηθεί, αρπαχτεί και παραμείνει προσκολλημένο σε ένα φαινόμενο (τζούντζι) διακόπτεται η φυσική ροή του γου-σιν, το γου-σιν ακινητοποιείται, γίνεται σιν (νους, συνείδηση): μπαίνουμε σε ένα φανταστικό χώρο και χρόνο. Αυτή η κατάσταση υπακούει στους δικούς της νόμους λειτουργίας. Φαντάζει σαν πραγματική ύπαρξη, έχει συνέπεια χάρις στο νόμο του κάρμα, υπάρχει εξέλιξη, μετενσάρκωση, αίτημα για απελευθέρωση. Όλα αυτά είναι φανταστικά.

Στην πραγματικότητα το γου-σιν είναι το υπόβαθρο, δεν χάνεται, είναι η φύση μας, είναι η Πραγματικότητα, δεν υπάρχει τίποτα να πραγματοποιηθεί, τίποτα να ελευθερωθεί. Το σιν (η συνείδηση) αποτελεί την προσκόλληση. Είναι ονειρικό. Όσο εμμένουμε στο φανταστικό, αυτό λειτουργεί (κι όλα φαίνονται σαν πραγματικά). Όταν αυτό εγκαταλείπεται τότε αντιλαμβανόμαστε ότι η Πραγματικότητα Είναι Πάντα Μία, ότι ζούσαμε σε ένα όνειρο, ξυπνήσαμε από το όνειρο.

Πραγμάτωση

Είμαστε Μπόντι (γου-σιν), κατέχουμε το Μπόντι, δεν χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε κάτι. Το σιν είναι αυταπάτη.

Αυτό που χρειάζεται λοιπόν είναι να απορριφθεί το φανταστικό, να ξεκολλήσουμε από το φαινόμενο. Κάθε κίνηση προς το φαινόμενο πρέπει να απορριφθεί. Κάθε άρπαγμα από το φαινόμενο πρέπει να αποκοπεί. Κάθε εμμονή στο φαινόμενο πρέπει να εξαλειφθεί. (Λέγοντας φαινόμενο εννοούμε αυτό που έχουμε αυτή την στιγμή ενώπιόν μας, αυτό που ζούμε αυτή την στιγμή) Όταν γίνει αυτό και το γου-σιν αποσπασθεί έτσι από το φαινόμενο, τότε ρέει ελεύθερα, (υπάρχει μια τέλεια, ανεμπόδιση ελευθερία) – το σιν εξαφανίζεται.. Τότε αντιλαμβανόμαστε ότι είμαστε πάντα σ’ αυτή την Κατάσταση, ότι πριν ζούσαμε στο φανταστικό, που έχει τον δικό του χρόνο – θα μπορούσαμε να είμαστε εκεί για μια στιγμή ή αιώνες, ζωές, για πάντα.

Το γου-σιν δεν έχει χρόνο- το φανταστικό έχει τον δικό του χρόνο.

Η Μη-Άσκηση Του Ζεν

Εφ’ όσον είμαστε Μπόντι (γου-σιν) δεν υπάρχει τίποτα να πραγματοποιηθεί – απλά να αποσπαστούμε από το φαινόμενο (αυτό που έχουμε τούτη την στιγμή ενώπιόν μας).

Το Ζεν λοιπόν δεν είναι διαδικασία, δεν είναι κάτι που πρέπει να κάνουμε, να πραγματοποιήσουμε (αυτή η αντίληψη ανήκει στο φανταστικό) – απλά πρέπει να αποσπαστούμε από το φαινόμενο.

Το Ζεν είναι Μπόντι, δεν υπάρχει άλλη Πραγματικότητα από το Μπόντι. Η διακοπή του είναι βύθισμα στο φανταστικό. Κάτι δηλαδή που δεν υφίσταται στην πραγματικότητα.

Η άσκηση του Ζεν σημαίνει ότι απλά βιώνουμε την φύση μας, ζούμε την πραγματικότητά μας, καθόμαστε έτσι και αντιλαμβανόμαστε. Δεν υπάρχει καμία έξοδος από αυτή την κατάσταση, πορεία, εξέλιξη, απελευθέρωση (αυτή η αντίληψη ανήκει στο φανταστικό).

Αυτό που απορρίπτεται είναι η έξοδος από το Μπόντι, η προσκόλληση στο φαινόμενο.

(Αυτό που αποκαλύπτουν οι Διδάσκαλοι του Ζεν στους μαθητές τους είναι η προσκόλληση στο φαινόμενο, που τους εισάγει στο φανταστικό. Η κρούση είναι αυτή: Είσαι προσκολλημένος, είσαι σ’ ένα φανταστικό χώρο, το βλέπεις; Αυτό λέγεται άμεση υπόδειξη (ουπάγια). Η κρούση μπορεί να οδηγήσει στην άμεση απόσπαση από το φαινόμενο, όπου το γου-σιν αποσπάται κι αντιλαμβανόμαστε την Πραγματικότητα (αυτό είναι το Σατόρι), ή μπορεί η κρούση να περάσει έτσι στα χαμένα).

Αφύπνιση

Το Ζεν είναι άμεσος τρόπος προσέγγισης της Πραγματικότητας. Δεν αναλύει τίποτα, δεν εξηγεί τίποτα. Παίρνουμε σαν δεδομένο την φύση μας (το γου-σιν), αυτό που υπάρχει. Το γου-σιν είναι το υπόβαθρο (δεν περιγράφεται γιατί είναι κενότητα). Το μόνο άμεσο δεδομένο είναι το σιν (η συνείδηση, η προσκόλληση στο φαινόμενο) Το Ζεν είναι

απόσπαση από το φαινόμενο. Το Ζεν δείχνει την αληθινή φύση μας. Οδηγεί στο Σατόρι, στην τελική ανεμπόδιστη ελευθερία (το γου-σιν).

Το Ζεν δεν είναι θρησκεία, δεν είναι θέμα για συζήτηση, ούτε καν τρόπος να προσεγγίσεις την Πραγματικότητα, τρόπος να ζήσεις... Είναι η φύση μας, είναι η καθημερινή μας ζωή, είναι μπροστά μας, πίσω μας, είναι δεξιά, αριστερά, πάνω κάτω... και να προσπαθήσουμε δεν μπορούμε να μη το δούμε, ... απλά δεν μπορούμε να κρυφτούμε από τον εαυτό μας

ΘΙΒΕΤΑΝΙΚΟΣ ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ

Ντάρμα Κάγια / Σαμπχόγκα Κάγια / Νιρμάνα Κάγια / Η ατομική ύπαρξη / Η Ατραπός των Πέντε Σοφιών / Το Μπάντρο

ΝΤΑΡΜΑ ΚΑΓΙΑ

Το Ντάρμα Κάγια είναι η Ύστατη Πραγματικότητα, Αυτό που Υπάρχει Πάντα, Άμορφο, Αδιαφοροποίητο, Απεριόριστο. Είναι το Άνευ Ιδιοτήτων, Αυτό που δεν έχει προσδιορισμούς

Είναι Μπόντι, Πλήρης Αντίληψη της Πραγματικότητας (Κενότητα). Είναι Αρχή (Υποστήριγμα) κάθε φαινομένου. Είναι (σαν Κενότητα) η «ουσία» κάθε όντος. Με μία λέξη είναι Συνείδηση Άμορφη, Κενή, χωρίς περιεχόμενο (υποστήριγμα κάθε αντίληψης).

Το Ντάρμα Κάγια σαν πεδίο ύπαρξης ονομάζεται «Ντάρμα Ντάτου».

Το Ντάρμα Κάγια εκπροσωπείται από τον Σαμάντα – Μπάντρα (Αυτός που δεν έχει Αρχή ή Τέλος, η Πηγή κάθε Αλήθειας).

Μιλώντας για εκπροσώπηση εννοούμε την προσωποποίηση αρχέγονων, παγκόσμιων, δυνάμεων, πνευματικών δραστηριοτήτων, νόμων. Δεν εννοούμε προσωπικές θεότητες.

ΣΑΜΠΧΟΓΚΑ ΚΑΓΙΑ

Από το Ντάρμα Κάγια αναδύεται αυθόρμητα το Σαμπχόγκα Κάγια, η Εκδήλωση, η Διαφοροποίηση της Συνείδησης, που συμπεριλαμβάνει όλα τα φαινόμενα, «υποκειμενικά» και «αντικειμενικά». Όλες αυτές οι διαφοροποιήσεις είναι μόνο φαινόμενα (χωρίς καμία δική τους πραγματικότητα). Όπως αναδύονται από το Κενό έτσι πάλι εξαφανίζονται μέσα σε Αυτό (όπως τα σύνεφα στον ουρανό).

Υπάρχουν δύο ειδών δραστηριότητες που διαμορφώνουν δύο πεδία ύπαρξης, το «Αρούπα ντάτου» (δραστηριότητα χωρίς μορφές) και το «ρούπα ντάτου» (δραστηριότητα με μορφές).

Στο Αρούπα ντάτου η δραστηριότητα εκδηλώνεται στα πλαίσια μίας παγκόσμιας ενότητας – όπου υποκείμενο και αντικείμενο δεν έχουν διαχωριστεί – γι' αυτό και οι δραστηριότητες σε αυτό το πεδίο χαρακτηρίζονται σαν «τέλειες», σαν «σοφίες».

Διακρίνονται πέντε ειδών δραστηριότητες (που εκπροσωπούνται από τους Πέντε Ντυάνι Βούδες).

- 1) Η Σοφία του Ντάρμα Ντάτου. Αυτό που υπάρχει πραγματικά είναι το Ντάρμα Ντάτου. Μέσα σ' Αυτό υπάρχει η δυνατότητα της Διαφοροποίησης, είναι η Αρχή της Διαφοροποίησης. Όταν η Διαφοροποίηση δεν εκδηλώνεται αποκαλύπτεται το Ντάρμα Ντάτου, η Κενότητα που διαπερνά τα πάντα. Όταν η Διαφοροποίηση εκδηλώνεται τότε αποκαλύπτεται η δυνατότητα να εμφανισθούν όλα τα φαινόμενα. Όλα αυτά στηρίζονται στο Ντάρμα Ντάτου, το Ντάρμα Ντάτου αποκαλύπτεται σαν το «Σπέρμα, η Δυνατότητα, της Αλήθειας». Έτσι η Σοφία του Ντάρμα Ντάτου έχει δύο όψεις. Από την μία μεριά ταυτίζεται, ως ένα σημείο, με το Ντάρμα Ντάτου (κι από αυτή την άποψη ξεπερνά το Σαμπχόγκα Κάγια), κι από την άλλη μεριά εκφράζει την αρχή της Διαφοροποίησης, που

- συμπεριλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες της διαφοροποίησης, όλα τα φαινόμενα (κι από αυτή την άποψη «βρίσκεται» μέσα στο Σαμπόγκα Κάγια). Η Σοφία του Ντάρμα Ντάτου που διαπερνά τα πάντα, η Σοφία που γεννιέται από την Κενότητα που διαπερνά τα πάντα, εκπροσωπείται από τον Βαϊροτσάνα, τον Εκδηλωτή, (Αυτός που εμφανίζει τα πάντα με σχήματα), που ως ένα σημείο ταυτίζεται με τον Σαμάντα – Μπάντρα κι ως ένα σημείο διαφοροποιείται από Αυτόν. Έτσι, τελικά, η Σοφία του Ντάρμα Ντάτου είναι η Θεμελιακή, η Ουσιαστική Σοφία (μία κατάσταση όπου υποκείμενο-αντικείμενο ταυτίζονται, μία συνειδησιακή κατάσταση ταυτότητας που περικλείνει τα σπέρματα όλων των διαφοροποιήσεων).
- 2) Η Σαν Καθρέφτης Σοφία. Είναι η Δραστηριότητα κατά την οποία η Συνείδηση, όπου υποκείμενο-αντικείμενο ταυτίζονται, αντανακλά σαν καθρέφτης τα φαινόμενα, μία συνειδησιακή κατάσταση κενότητας χωρίς διαφοροποιήσεις. Η Σαν Καθρέφτης Σοφία εκπροσωπείται από τον Βάτζρα-Σάτβα, τον Θριαμβεύοντα του Θείου Νου.
  - 3) Η Σοφία της Ισότητας. Είναι η Δραστηριότητα κατά την οποία η συνείδηση, όπου υποκείμενο-αντικείμενο δεν διαχωρίζονται, εξομοιώνει όλες τις διαφοροποιήσεις αποκαλύπτοντας την βαθύτερη ενότητα, μία συνειδησιακή κατάσταση παγκόσμιας ενότητας. Η Σοφία της Ισότητας εκπροσωπείται από τον Ράτνα-Σαμπχάβα, τον Εξωραϊστή.
  - 4) Η Σοφία που διακρίνει τα πάντα. Είναι η Δραστηριότητα κατά την οποία η Συνείδηση, όπου υποκείμενο-αντικείμενο διακρίνονται αλλά δεν διαχωρίζονται, διακρίνει όλα τα φαινόμενα (στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους) μέσα στα πλαίσια της ενότητας, μία συνειδησιακή κατάσταση στην οποία το υποκείμενο καταλαμβάνει όλο τον χώρο του αντικειμένου (όπου αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει μία κοινή βάση πίσω από όλα τα φαινόμενα, μία κοινή ενέργεια πίσω από όλα τα φαινόμενα, μία κοινή εμπειρία πίσω από όλα τα φαινόμενα). Η Σοφία που Διακρίνει τα πάντα εκπροσωπείται από τον Αμιτάμπα, τον Φωτίζοντα.
  - 5) Η Σοφία που Επιτελεί τα πάντα. Είναι η Δραστηριότητα που καθοδηγεί και ωθεί την Συνείδηση στις επιτεύξεις της. Είναι η Δραστηριότητα κατά την οποία μετακινούμαστε ανάμεσα στην κατάσταση όπου υποκείμενο-αντικείμενο δεν διαχωρίζονται και την κατάσταση όπου υποκείμενο-αντικείμενο διαχωρίζονται (και η οποία μας δίνει μία διαφορετική αντίληψη της πραγματικότητας). Η Σοφία που Επιτελεί τα πάντα εκπροσωπείται από τον Αμόγκα-Σίντι, τον Δότη της Θείας Δύναμης.

Στο ρούπα ντάτου η Συνείδηση εμφανίζεται διασπασμένη σε υποκείμενο και αντικείμενο.

Διακρίνουμε πέντε ειδών δραστηριότητες, οι οποίες στην πραγματικότητα είναι οι ανώτερες δραστηριότητες που περιγράψαμε μέσα όμως από μία διαφορετική προσέγγιση. Καθώς η Συνείδηση διασπάται σε υποκείμενο και αντικείμενο οι δραστηριότητες δεν είναι πιά Τέλεις, Σοφίες, αλλά εμφανίζονται σαν απλές γνωστικές λειτουργίες που στρέφονται προς ένα αντικειμενικό κόσμο. (Εκπροσωπούνται από τις κατώτερες όψεις των πέντε Ντυάνι Βουδών, τις «οργισμένες θεότητες»).

- 1) Το σύνολο των κατώτερων λειτουργιών. Εκπροσωπείται από τον Μεγάλο Ένδοξο Βούδα- Χερούκα (κατώτερη όψη του Βαϊροτσάνα).

- 2) Το στοιχείο συνείδηση, βιτζνάνα. Εκπροσωπείται από τον Μπαγκαβάν Βάτζρα-Χερούκα (κατώτερη όψη του Βάτζρα Σάτβα).
- 3) Το στοιχείο αντίληψη του εγώ, σαμσκάρα. Εκπροσωπείται από τον Μπαγκαβάν Ράτνα-Χερούκα (κατώτερη όψη του Ράτνα-Σαμπχάβα).
- 4) Το στοιχείο αντίληψη, σάμτζνα. Εκπροσωπείται από τον Μπαγκαβάν Πάντμα-Χερούκα (κατώτερη όψη του Αμιτάμπα).
- 5) Το στοιχείο βούληση, αίσθηση. Εκπροσωπείται από τον Κάρμα-Χερούκα (κατώτερη όψη του Αμόγκα-Σίντι).

ΝΙΡΜΑΝΑ ΚΑΓΙΑ

Το Σαμπχόγκα Κάγια (η Διαφοροποιημένη Συνείδηση) υλοποιείται παράγοντας το Νιρμάνα Καγια, το αντικειμενικό φαινόμενο. Ο όρος Νιρμάνα Κάγια υποδηλώνει τόσο το κόσμο των αντικειμενικών φαινομένων (το κάμα ντάτου), όσο και το συγκεκριμένο σώμα με το οποίο εμφανίζονται οι Βούδες στον κόσμο των κατώτερων, υλικών, φαινομένων.

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΥΠΑΡΞΗ

Το Ντάρμα Κάγια είναι η Ύστατη Πραγματικότητα (Συνείδηση Κενή από προσδιορισμούς). Όταν στο Ντάρμα Κάγια (Ντάρμα Ντάτου) εκδηλώνεται Διαφοροποίηση, διαφοροποιήσεις, δημιουργείται ένα άλλο πεδίο ύπαρξης (Σαμπχόγκα Κάγια) και η αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης (συνείδηση διαφοροποιημένη, με προσδιορισμούς) σε αυτό το πεδίο ύπαρξης. Στο ανώτερο πεδίο του Σαμπχόγκα Κάγια (Αρούπα Ντάτου) η ύπαρξη γίνεται αντιληπτή σαν μία Ενότητα, (Πέντε Σοφίες), ενώ στο κατώτερο πεδίο (ρούπα ντάτου) η ύπαρξη γίνεται αντιληπτή σαν ατομική συνείδηση με γνωστικές λειτουργίες (το σύνλο των γνωστικών λειτουργιών, βιτζνάνα, σαμσκάρα, σάμτζνα, βεντάνα) μέσα σε έναν αντικειμενικό κόσμο. Η ύπαρξη «λειτουργεί» σε κάποιο από τα επίπεδα της διαφοροποιημένης συνείδησης. Η ύπαρξη μπορεί ακόμα να υλοποιείται σε ένα κατώτερο πεδίο ύπαρξης (κάμα ντάτου) όπου εκδηλώνεται μέσα σε ένα υλικό σώμα (ρούπα).

Η ατομική ύπαρξη στο κατώτερο κάμα ντάτου:

- 1) Ντάρμα Ντάτου.
- 2) Οι πέντε Σοφίες.
- 3) Οι πέντε γνωστικές λειτουργίες.
- 4) Το υλικό σώμα.

Η ΑΤΡΑΠΟΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΣΟΦΙΩΝ

Το Ντάρμα Κάγια είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Η διαφοροποιημένη συνείδηση (η αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης) και η υλική ύπαρξη δεν είναι παρά φαινόμενα. Η φαινομενική ύπαρξη λειτουργεί σε κάποιο υπερκόσμιο πεδίο (Σαμπχόγκα Κάγια) ή στο πεδίο των αντικειμενικών φαινομένων (κάμα ντάτου). Χρησιμοποιεί τις διάφορες δραστηριότητες, λειτουργίες, για να αντιλαμβάνεται και να επικοινωνεί με τον κόσμο των φαινομένων. Αυτές οι λειτουργίες μπορούν να αφήνονται να παράγουν ή να «μεταφέρουν» τα φαινόμενα ή να τελειοποιηθούν και να μετατραπούν σε πλήρη

αντίληψη (Πέντε Σοφίες) οπότε και αποκαλύπτουν τον αληθινό χαρακτήρα των φαινομένων.

Το Ντάρμα Κάγια (συνείδηση Κενή από προσδιορισμούς) είναι η Ύστατη Πραγματικότητα. Όλα τα άλλα είναι μόνο φαινόμενα. Όταν συνειδητοποιείται αυτό υπάρχει Πλήρης Αντίληψη της Πραγματικότητας, απελευθέρωση από την πλάνη. Όσο δεν υπάρχει συνειδητοποίηση υπάρχει αντίληψη μίας ύπαρξης μέσα στα διάφορα πεδία ύπαρξης, που «μετενσαρκώνεται» από ύπαρξη σε ύπαρξη, σύμφωνα με τον νόμο του κάρμα.

Η συνειδητοποίηση της Ύστατης Πραγματικότητας είναι δυνατή μέσα από την πρακτική του ντυάνα πάνω στις διάφορες λειτουργίες που μετατρέπονται σε Σοφία, Πλήρη Αντίληψη – με αποτέλεσμα την απελευθέρωση από την πλανερή αντίληψη. (Στο «Τσαγκ-Τσεν Γκι Τζιβ-Ντι Τζου-Σο» καταγράφονται οι διάφορες διαδικασίες και τα διάφορα στάδια προς την Πλήρη Αντίληψη).

Οι Βαθμίδες της Πραγμάτωσης:

- 1) Ντάρμα Κάγια, η υπερκόσμια κατάσταση.
- 2) 1) Κατάσταση όπου δεν υπάρχει ούτε ακινησία ούτε κίνηση του νου.
2) Κατάσταση όπου η ακινησία ταυτίζεται με την κίνηση του νου
3) Κατάσταση όπου η ακινησία του νου καταλαμβάνει όλο τον χώρο της κίνησης.
- 3) Ηρέμηση των νοητικών λειτουργιών.
- 4) Ηρέμηση του σώματος.

ΤΟ ΜΠΑΡΝΤΟ

Την στιγμή του θανάτου το Ντάρμα Κάγια, η Ύστατη Πραγματικότητα, το Υπόβαθρο κάθε σχετικής ύπαρξης, εκδηλώνεται (η Συνείδηση απελευθερώνεται) αλλά εφόσον αυτή η Κατάσταση δεν έχει επιτευχθεί κατά την διάρκεια της ζωής και εφόσον υπάρχουν διαφοροποιήσεις από την ζωή (και δεν έχουν εξαντληθεί) αυτές γρήγορα εμφανίζονται ξανά στην επιφάνεια της Συνείδησης και παρασύρουν την ύπαρξη πάλι μέσα στην σχετική ύπαρξη, σύμφωνα με τον νόμο του κάρμα.

Η μεταθανάτια κατάσταση προσδιορίζεται σε τρία στάδια:

- 1) Τσικχάι μπάρντο.

Πρώτο στάδιο: Το Πρωταρχικό Καθαρό Φως αποκαλύπτεται κατά την στιγμή του θανάτου.

Δεύτερο στάδιο: Το Δευτερεύον Καθαρό Φως, αποκαλύπτεται αμέσως μετά τον Θάνατο.

- 2) Τσόγγιντ μπάρντο:

Πρώτο στάδιο: Εμφάνιση των διαφόρων καταστάσεων της Συνειδησιακής Ενότητας.

Δεύτερο στάδιο: Εμφάνιση των διαφόρων νοητικών καταστάσεων

- 3) Σίντπα μπάρντο, Διαδικασία επαναγέννησης.

Εφόσον η Συνείδηση έχει πραγματοποιήσει κατά την διάρκεια της ζωής κάποια ανώτερη κατάσταση την αναγνωρίζει κατά την μεταθανάτια διαδικασία και παραμένει εκεί, Εφόσον καμία κατάσταση δεν αναγνωρίζεται η ύπαρξη ολισθαίνει φυσιολογικά ξανά στο «κάμα ντάτου».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Εισαγωγή στην Ελληνική Θρησκεία / Θεογονία / Ανθρωπογονία / Αρετή / Αποθέωση

Εισαγωγή Στην Ελληνική Θρησκεία

Η πρώτη θρησκευτική αντίληψη που έχει ο προεπιστημονικός νους είναι του «περιβάλλοντος κόσμου», μια χαώδης αντίληψη κατ' αρχήν, που γρήγορα συγκεκριμενοποιείται στην αντίληψη της «Φύσης», που λαβαίνει έτσι μια μυστική έννοια και περιλαμβάνει τα πάντα, όχι μόνο όσα φαίνονται αλλά και όσα δεν φαίνονται. Κατ' αρχήν η «Φύση» είναι άγνωστη, απειλητική, αλλά και γεννήτρα και τροφός μαζί (Η «Φύση» θα διατηρήσει αυτόν τον δυσπόστατο χαρακτήρα κατά τους επόμενους αιώνες).

Σε ένα δεύτερο θρησκευτικό στάδιο (που δεν προσδιορίζεται χρονικά) επιχειρείται να διερευνηθεί η «Φύση» και διαχωρίζεται ο Ουρανός (Αυτό που είναι ψηλά, αόρατο συχνά, ιερό, πλήρες δύναμης – όχι απλά ο φυσικός ουρανός) και η Γαία, η ορατή (ή δυναμικά ορατή) φύση. Σ' αυτό το στάδιο διαχωρίζονται οι θρησκευτικές αντιλήψεις και γεννιούνται οι θρησκείες του «ουράνιου» και οι θρησκείες της «φύσης».

Σε ένα τρίτο στάδιο οι έννοιες του Ουρανού και της Φύσης, που είναι αρκετά ασαφείς έννοιες, συγκεκριμενοποιούνται. Ο Ουρανός παραχωρεί την θέση του σε γονιμοποιούς θεούς του κόσμου (ή σε ηλιακούς θεούς) και η Φύση παραχωρεί την θέση της σε γονιμοποιούς θεούς της ζωής.

Σε ένα τέταρτο στάδιο (που ξεκινά με την αυγή της πρώτης π.Χ. χιλιετηρίδας) οι γονιμοποιοί θεοί παραχωρούν την θέση τους στον Μόνο Κυρίαρχο Θεό που είναι πατέρας θεών και ανθρώπων.

Την ίδια εποχή επιχειρείται να συγκροτηθεί ένα πλήρες σύστημα που θα ερμηνεύει τα πάντα. Παλιές θρησκευτικές έννοιες και νέες θρησκευτικές αντιλήψεις συνδυάζονται και όλη η θρησκευτική γνώση δίνεται σε μια νέα σύνθεση. Τα στάδια που διάνυσε ο ανθρώπινος νους προχωρώντας σε πιο βαθιές ή λεπτομερείς αντιλήψεις δίνονται σαν ιστορική συνέχεια του κόσμου, σαν θεογονία. (Πάντως αυτό που θα χαρακτηρίσει της θρησκευτικές αντιλήψεις της αρχαιότητας μέχρι και το τέλος της ελληνιστικής εποχής είναι ο δυϊσμός που αντιθέτει το Ανώτερο Υπερβατικό Στοιχείο της Νόησης στο κατώτερο κοσμικό στοιχείο...).

Θεογονία

Σύμφωνα με αυτές τις θεογονίες το Χάος είναι η Απροσδιόριστη Αρχή για την Οποία τίποτα δεν μπορεί να ειπωθεί. Αποτελεί όμως το Υπόβαθρο για οποιαδήποτε εκδήλωση του «Είναι».

Μέσα στο Χάος Υπάρχει (από τον εαυτό της) η Γαία, η Αρχή του «Είναι» και ο Έρωτας, η Δημιουργική Αρχή που κινεί τα πάντα.

Από την Γαία, την Αρχή του «Είναι», αναδύεται ο Ουρανός, μεταφυσική γνωστική αρχή (Νους, Νόηση) ενώ η Γαία λαβαίνει σε αυτή την φάση ένα καινούργιο χαρακτήρα, της γαίας «προκοσμικής ουσίας», που αποτελεί την βάση όλων των μορφών. Ουρανός και γαία αποτελούν μία αρχέγονη ενότητα κι όσες δυνάμεις εκδηλώνονται θάβονται μέσα στα έγκατα της γαίας. Πρόκειται για μία κατάσταση όπου Υποκείμενο και Αντικειμενική Πραγματικότητα δεν διακρίνονται ακόμα.

Από την ένωση του Ουρανού και της γαίας γεννιέται τελικά ο Κρόνος (Κοσμικός νους), ο μόνος που κατορθώνει να αναδυθεί από την αρχέγονη ενότητα και να δημιουργήσει την αντίληψη μίας κοσμικής συνείδησης. Ο Κρόνος ενώνεται με την νέα μορφή της γαίας, την Ρέα (κοσμική ουσία που μορφοποιείται από τον κοσμικό νου). Ο Κρόνος και η Ρέα αν και διακρίνονται, ταυτίζονται κι έτσι ότι έρχεται σε ύπαρξη από την ένωσή τους «καταπίνεται» ουσιαστικά από τον Κρόνο. Πρόκειται για μία κατάσταση όπου Υποκείμενο και Αντικειμενική Πραγματικότητα ταυτίζονται.

Από την ένωση του Κρόνου και της Ρέας γεννιέται τελικά ο Ζευς (ο Δημιουργικός Νους), ο μόνος που ξεπερνά την ομοιομορφία της κοσμικής νόησης και δημιουργεί την αντίληψη ενός παγκόσμιου εγώ. Ο Ζευς ενώνεται με την νέα μορφή της Ρέας, την Χθονή (το κοσμικό περιβάλλον που κυριαρχείται από το παγκόσμιο εγώ). Μολονότι ο Ζευς και η Χθονή διακρίνονται εν τούτοις δεν διαχωρίζονται γιατί ο Ζευς κυριαρχεί πλήρως και σε όλη την έκταση του κοσμικού περιβάλλοντος. Πρόκειται για μία κατάσταση όπου Υποκείμενο και Αντικειμενική πραγματικότητα αν και διακρίνονται, δεν διαχωρίζονται, καθώς το Υποκείμενο καταλαμβάνει ολόκληρο τον χώρο του αντικειμένου.

Από την στιγμή που ο Ζευς ξεχωρίζει σαν Συνείδηση από το κοσμικό περιβάλλον (και η Ύπαρξη διασπάται οριστικά σε Υποκείμενο και Αντικειμενική Πραγματικότητα) αρχίζει ουσιαστικά η δημιουργία του ανθρώπινου κόσμου. Ο Ζευς (σαν Δημιουργικός Νους, σαν Αρχή του Έλλογου, της λογικά δομημένης σκέψης, της οργανωτικής και ταξινομικής σκέψης), συγκρούεται με τις χθόνιες χαοτικές δυνάμεις που τείνουν να αποδιοργανώσουν την σκέψη και την πραγματικότητα (Γιγαντομαχία, Τυφωεύς) και τελικά επιβάλλει την δική του τάξη στον κόσμο. Ο Ζευς χωρίζει τον κόσμο σε τρία κοσμικά πεδία, τον ουρανό (που χωρίζεται σε δύο επίπεδα, τον ανώτερο νοητικό αιθέρα και τον κατώτερο ζωογόνο αέρα), την γη (μαζί με την θάλασσα) και τον κάτω κόσμο. Κρατά για τον Εαυτό του την εξουσία του ουρανού και παραχωρεί την εξουσία της γης στον γαιοσειστή Ποσειδώνα (μαζί και την εξουσία της θάλασσας) και την εξουσία του κάτω κόσμου στον Άδη ή Πλούτωνα. (Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα θεό με τρεις μορφές που συχνά ταυτίζονται. Ο Ζευς εμφανίζεται έτσι σαν «ουράνιος Ζευς», σαν «επίγειος ή ενάλιος Ζευς» και σαν «καταχθόνιος Ζευς», ενώ ο Ποσειδώνας χαρακτηρίζεται σαν «Ζευς ενάλιος» κι ο Άδης ονομάζεται «Ζευς καταχθόνιος και Πλούτων»).

Από την άλλη μεριά η Χθονή παίρνει νέες μορφές, της νοητικής ουσίας (Μήτις, Λητώ, Μαία), της ζωογόνου ενέργειας (Διώνη, Ήρα) και της υλικής ουσίας (Δη-μήτηρ).

Έτσι η Θεία Δύναμη που κυβερνά τον κόσμο βρίσκεται εξαρχής διαιρεμένη σε Νοητική, αρσενική, δύναμη (Ζευς, κλπ) και κοσμική, θηλυκή, ουσία (Χθονή, που υποκαθίσταται τώρα από την Εστία, το πυρ εν τω κέντρω της γης, το άσβηστο πυρ στους Δελφούς και τους άλλους ναούς και στην εστία κάθε σπιτιού, την νοητική ουσία, κλπ) που παράγει όλες τις μορφές. Ο Ζευς δεν κυβερνά άμεσα, δεν μορφοποιεί άμεσα τον κόσμο αλλά με την μεσολάβηση ενδιάμεσων δυνάμεων, των θεών της δεύτερης γενιάς. Όταν η Νοητική, αρσενική δύναμη ενώνεται με την κοσμική, θηλυκή, ουσία αναδύεται μία δευτερογενής ενέργεια, η οποία μορφοποιεί την ουσία. Όταν η δευτερογενής ενέργεια έχει υποκειμενικό χαρακτήρα είναι αρσενικού γένους, ενώ όταν στηρίζεται στις αντικειμενικές ιδιότητες και συνθήκες είναι θηλυκού γένους.

Έτσι ο Ζευς ενώνεται καταρχήν με τις αιθέριες ουσίες:

- 1) Ο Ζευς ενώνεται με την Μήτι (νοητική ουσία) και γεννιέται η Αθηνά (αντικειμενική σοφία που στηρίζεται σε αρχές και αξίες, αυτοσυνειδησία στον κόσμο, κλπ).
- 2) Ο Ζευς ενώνεται με την Λητώ (αντικειμενικές σχέσεις μέσα στην νοητική ουσία) και γεννιούνται ο Απόλλων (υποκειμενική, δημιουργική και εμπνευσμένη σκεπτοδιαδικασία, επαγωγική σκέψη) και η Άρτεμις (αντικειμενική σκέψη, αναλυτική σκέψη).
- 3) Ο Ζευς ενώνεται με την Μαία (αντίληψη των νοητικών φαινομένων) και γεννιέται ο Ερμής (αντίληψη των πεδίων, σύνδεσμος με τα κατώτερα πεδία).

Έτσι δημιουργείται το πρώτο, νοητικό πεδίο, ο νοητικός ουρανός, (αιθέρας, αιθέριο βασίλειο).

Στην συνέχεια ο Ζευς ενώνεται με τις ζωογόνες δυνάμεις:

- 1) Ο Ζευς ενώνεται με την Διώνη (ζωτική ουσία) και γεννιέται η Αφροδίτη (συναίσθηση, συγκίνηση, αίσθηση, που στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία).
- 2) Ο Ζευς ενώνεται με την Ήρα (εσωτερική ζωογόνος ενέργεια) και γεννιέται ο Ήφαιστος - σύμφωνα με άλλους η Ήρα μόνη της γεννά τον Ήφαιστο (υποκειμενική βούληση που στρέφεται προς τα ανώτερα πεδία).
- 3) Ο Ζευς ενώνεται με την Ήρα (εξωτερική ενέργεια) και γεννιέται ο Άρης (υποκειμενικό επιθυμητικό που στρέφεται προς τα εξωτερικά αντικείμενα).

Έτσι δημιουργείται το δεύτερο, δυναμικό πεδίο, (αέρας, αέρινο βασίλειο).

Στην συνέχεια ο Ζευς ενώνεται με το υλικό στοιχείο:

- 1) Ο Ζευς ενώνεται με την Δήμητρα (Δη-μήτηρ, Μητέρα γη, το υλικό στοιχείο) και γεννιέται η Περσεφόνη (η ενσάρκωμένη ζωή, η εμπειρία της ψυχής στον υλικό κόσμο). Η Περσεφόνη «αρπάζεται» από τον Άδη και τελικά ζει οκτώ μήνες του χρόνου στον απάνω κόσμο και τέσσερις μήνες στον κάτω κόσμο. Τα Ελευσίνια μυστήρια που έχουν στο κέντρο της λατρείας τους την Περσεφόνη αναφέρονται στην πραγματικότητα στον κύκλο της μετεμψύχωσης της ανθρώπινης ψυχής – σε αυτή την παράδοση αναφέρεται και ο Πλάτωνας – και μόνο επιφανειακά αναφέρεται στον ετήσιο κύκλο της καλλιέργειας των δημητριακών.

Ανθρωπογονία

Το Ον στην Παγκόσμια Έκφρασή Του και στην ατομική του σύνθεση (άνθρωπος) έχει μια πλήρη αντιστοιχία. Ο άνθρωπος είναι το Ον σε μικρογραφία. Οι θεϊκές κατηγορίες και δυνάμεις υπάρχουν ακέραιες στον άνθρωπο, συσχετίζονται με τις παγκόσμιες εκδηλώσεις και συνδέονται με συγκεκριμένες ανθρώπινες λειτουργίες.

Έτσι ο άνθρωπος (στην ατομική του σύνθεση) είναι:

Θεογονία	Κοσμογονία	Ανθρωπογονία
Χάος Γαία Έρωτας	μη-είναι ΕΙΝΑΙ ορμή	Είναι
Ουρανός Κρόνος Ζευς	Νους (Το «Είναι» που νοεί) Νοημοσύνη (Συνείδηση) Νοητικότητα	ένας νους παγκόσμια ύπαρξη παγκόσμιο εγώ
Αθηνά Απόλλων/Άρτεμις Ερμής	Νόηση Διανόηση Αντίληψη	νόηση διανόηση αντίληψη
Αφροδίτη Ήφαιστος Άρης	Συναίσθηση Βούληση Επιθυμητικό	συναίσθηση βούληση επιθυμητικό
Δήμητρα, Περσεφόνη	Υλικότητα	σώμα

Αρετή

Θεογονία, Κοσμογονία, Ανθρωπογονία, έχουν μια πλήρη αντιστοιχία. Σε θεογονικό επίπεδο μιλάμε για θεότητες, ενώ σε κοσμογονικό επίπεδο μιλάμε για κοσμικές λειτουργίες και σε ανθρωπογονικό επίπεδο μιλάμε για ατομικές λειτουργίες.

Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο Κατανοείται η Ύπαρξη, Ερμηνεύεται η Δομή του Κόσμου και Αιτιολογείται η Ανθρώπινη Εμπειρία αλλά κυρίως με την Αντιστοιχία του Ατομικού με το Παγκόσμιο Αποκαλύπτεται ο Ανθρώπινος προορισμός. Όπως υπάρχει Πλήρης Τάξη στο Σύμπαν που Εκπροσωπείται από τον Δία, την Αρχή της Νόησης και Ιεραρχία των Δυνάμεων, έτσι κι ο Άνθρωπος οφείλει να επιτύχει αυτή την τάξη μέσα του υποτάσσοντας στο ανώτερο νοητικό όλες τις κατώτερες δυνάμεις, κυριαρχώντας σε όλες τις κατώτερες δυνάμεις. Όπως ο Δίας επέβαλλε την κυριαρχία του υποτάσσοντας όλες τις χαοτικές δυνάμεις μέσα από αγώνες που αποτυπώνονται στους μύθους, με τον ίδιο τρόπο ο άνθρωπος σαν άλλος θεός καλείται να υποτάξει στην νόηση όλες τις χαοτικές δυνάμεις που αντιλαμβάνεται μέσα του. Η πλήρης κυριαρχία των δυνάμεων, η πλήρης κυριαρχία της νόησης, η καθαρή νόηση οδηγεί στην αποθέωση. Κι όπως ο Δίας μέσα από αγώνες καθίσταται πατέρας και κυρίαρχος του κόσμου, η ανθρώπινη νόηση καθίσταται πηγή όλης της ανθρώπινης δραστηριότητας, η αληθινή ύπαρξη, η θεότητα

Αυτό είναι το βαθύτερο νόημα της ελληνικής θρησκείας κι αυτή την αντίληψη μεταφέρει ο Πλάτωνας ερμηνεύοντας τις θρησκευτικές κοσμικές περιγραφές με ψυχολογικούς όρους. Η ελληνική θρησκεία για τους Έλληνες ήταν αντίληψη της πραγματικότητας, βίωση της ύπαρξης, αληθινή ζωή, αρετή. Δεν ήταν ούτε μια απλή ερμηνεία του κόσμου, ούτε μυθολογία (όπως συκοφαντήθηκε) ούτε ασύνδετες ιστορίες (συχνά γελοίες) των θεών, όπως διασώθηκαν στα ομηρικά έπη. Την αληθινή ερμηνεία κατείχαν ελάχιστοι σοβαροί σπαδοί και μελετητές, όπως συμβαίνει άλλωστε σε όλες τις θρησκείες. Ο πολύς κόσμος είχε επιφανειακή γνώση της θρησκείας και περιορίζονταν σε ήθη, έθιμα, γιορτές και τελετουργίες που συχνά αγνοούσε και την καταγωγή και την ερμηνεία τους.

Αποθέωση

Σύμφωνα με την «Διδασκαλία της Ελληνικής Θρησκείας», (το ΕΙΝΑΙ), ο Νους (που εκδηλώνεται σαν Νοημοσύνη και εκφράζεται σαν Νόηση) είναι το Ανώτερο Υπερβατικό Στοιχείο που προάγει την Ουσία και παράγει τα κοσμικά πεδία, τα όντα, τα αντικείμενα.

Κατ' αναλογία ο άνθρωπος, υπερβατική ψυχή, νόηση, συνδέεται με το κοσμικό σώμα (αστρικό σώμα και στην συνέχεια υλικό σώμα) αποκτά εμπειρία της κοσμικής ζωής και επιβιώνει του θανάτου... (υπάρχουν διάφορες αντιλήψεις για την μεταθανάτια επιβίωση του ανθρώπου που

άλλοτε τοποθετείται στον Άδη, άλλοτε στα Ιλίσια Πεδία, άλλοτε στις Νήσους των Μακάρων, άλλοτε στις ουράνιες σφαίρες).

Σκοπός του ανθρώπου που εκπροσωπείται από το Φωτεινό στοιχείο του, την Νόηση, είναι να κυριαρχήσει στην κοσμική ουσία, στις κατώτερες λειτουργίες, στην ύλη και να φτάσει έτσι στην Αποθέωση, στην μεταμόρφωση του όλου ανθρώπου, που είναι η ουσία της Αρετής

(Πηγαίνοντας ένα βήμα πιο πέρα ο Ορφισμός και αργότερα και ο Πλατωνισμός και ο Νεοπλατωνισμός θα «δουν» ανάμεσα στην Νόηση και το κοσμικό μια αντίθεση και θα ερμηνεύσουν τον Σκοπό του ανθρώπου σαν Απελευθέρωση του Φωτεινού Στοιχείου της Νόησης από το σκοτεινό κοσμικό στοιχείο και σαν έξοδο από τον κύκλο της μετενσωμάτωσης).

ΚΑΜΠΑΛΑ

Έιν Σοφ / Οι Τέσσερις Κόσμοι / Ο Αιώνιος Κύκλος / Καβανά / Ντεβεκούτ

Έιν Σοφ

Το Έιν Σοφ Είναι Αυτό Που Υπάρχει Από Μόνο Του Και Μόνο Του, δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Είναι Αυτό που Επεκτείνεται Παντού και Πληροί τα Πάντα. Αν και Χωρίς Ιδιότητες, Χωρίς Προσδιορισμούς (πέρα από την Ύπαρξή Του) Είναι Πλήρες Δυνάμεως, Δυνάμεως Που Γεννά Όλες τις Δυνατότητες (δηλαδή Παράγει Εκ Του «Μηδενός» κάθε Κατάσταση) αλλά και Προσδιορίζει κάθε εξέλιξη (ο προσδιορισμός είναι Συγκεκριμενοποίηση της Δυνατότητας, Παγίωση και Αναστολή της διαδικασίας αλλά και προετοιμασία για την αντιστροφή της διαδικασίας).

Το Έιν Σοφ Είναι Άγιν (Απόλυτο Τίποτα). Μέσα Στο Άγιν, το Χωρίς Διάσταση Σημείο, Γεννιέται το Έιν Σοφ Άουρ (Συνείδηση) που Απλώνεται Παντού και Συγκεκριμενοποιείται σε Μαχσαβά (Πνεύμα της Ενότητας – που Αποτελεί Συγκεκριμενοποίηση της Ακτινοβολίας, Αναστολή και Προετοιμασία για την Επιστροφή στην Αρχή). (Αυτά Είναι τα Τρία Τσαχτσαχάτ – Μεγαλεία, οι Ρίζες των Τριών Ανώτερων Σεφίρώτ - Δυνάμεων). Παριστάνεται σαν τρίγωνο με την κορυφή άνω.

Το Θείο, με τις Τρεις Όψεις που περιγράψαμε Υφίσταται πέρα από τον χρόνο, αιώνια. Είναι η Πηγή της Δυνατότητας, Κάθε Δυνατότητας, Όλων Των Δυνατοτήτων. (Η Δυνατότητα είναι Μια Κατάσταση, Μια Διαδικασία, Ένας Χώρος Ύπαρξης Και Ζωής που δεν υπάρχει αλλά μπορεί να υπάρξει από το Μηδέν κι όταν υπάρξει εξέρχεται από το Μηδέν Χάρις στην Δύναμη του Θείου, εξαρτάται από το Θείο και πάλι μπορεί να απαλειφθεί στο Μηδέν).

Τον Έιν Σοφ Αντικαθρεφτίζεται μέσα στο χώρο της Δυνατότητας (του Μηδενός) κατ' αρχήν σαν Πνεύμα. Εμφανίζεται σαν Κέτερ (Στέμμα), Χοκμάχ (Σοφία) και Μπινάχ (Κατανόηση). (Αυτά Είναι τα Τρία Ανώτερα Σεφίρώτ- Κοχάτ –Δυνάμεις). Παριστάνεται επίσης σαν τρίγωνο με την κορυφή άνω.

Τον Έιν Σοφ Αντικαθρεφτίζεται δευτερευόντως κι αντιστρέφεται σαν Ενέργεια μέσα στο χώρο της Δυνατότητας (του Μηδενός) σαν Νόηση. Εμφανίζεται σαν Χέζεδ (Ελεος), Γκεμπουράχ (Αυστηρότητα), Τιφερέθ (Κάλλος). Παριστάνεται σαν τρίγωνο με την κορυφή κάτω για να υποδειχθεί η τάση προς την δημιουργία.

Το Έιν Σοφ Αντικαθρεφτίζεται και «διπλασιάζεται» μέσα στον χώρο της Δυνατότητας σαν Δύναμη. Εμφανίζεται σαν Νετσάχ (Σταθερότητα), Χοδ (Λάμψη), Γεσόδ (Θεμέλιο). Παριστάνεται επίσης σαν τρίγωνο με την κορυφή κάτω.

Το Έιν Σοφ Αντικαθρεφτίζεται τέλος σαν Ύλη. Εμφανίζεται σαν Μαλκούτ (Βασίλειο). Η ύλη δεν είναι παρά ή εξωτερική όψη της ενέργειας προσδιορισμός, παγίωση, στερεοποίηση της ενέργειας και ταυτόχρονα σημείο εκκίνησης για την επιστροφή στην Πηγή. Παριστάνεται σαν σημείο.

Το Έιν Σοφ Είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Τα Τρία Τσαχτσαχάτ, και οι Δέκα Σεφίρωτ που αποτελούν Αντικαθρέφτισμα του Θείου μέσα Στην Δυνατότητα είναι οι Δεκατρείς Ιδιότητες του Θείου. Όλα Αυτά υπάρχουν στο Καθαρά Συνειδησιακό Πεδίο σαν Αρχές.

Όταν Ενεργοποιείται η Αρχή του Πνεύματος τότε δημιουργείται ο κόσμος του Πνεύματος (Πεδίο Ατσιλουθ). Το Πνεύμα είναι σε εγρήγορση, ενώ νόηση, ενέργεια, ύλη είναι εξωτερικές δυνατότητες (δυνατότητες Εξωτερίκευσης).

Όταν Ενεργοποιείται η Αρχή της Νόησης τότε δημιουργείται ο κόσμος της νόησης (Πεδίο Μπριάχ). Το Πνεύμα καθίσταται Εσωτερικευμένη Ουσία, ενώ η νόηση είναι σε πλήρη δραστηριότητα και ενέργεια και ύλη είναι εξωτερικές δυνατότητες (δυνατότητες Εξωτερίκευσης). Ο κόσμος της νόησης είναι ένας κόσμος αντίληψης, διαδικασίας, ένας φανταστικός κόσμος αλλά και πραγματικός σαν δράση (image, αντίληψη, απεικόνιση, είδωλο σε «καθρέφτη», αντικατοπτρισμός, κλπ.). Εμφανίζεται από το Μηδέν, είναι μηδέν, υφίσταται μόνο σαν σκέψη, δηλαδή Ενέργεια του Θείου.

Όταν Ενεργοποιείται η Αρχή της Δύναμης-Ενέργειας τότε δημιουργείται ο κόσμος της ενέργειας (Πεδίο Γιεζιράχ). Το Πνεύμα και η νόηση καθίστανται Εσωτερικευμένη Ουσία και λειτουργία, αντίστοιχα, ενώ η ενέργεια είναι σε πλήρη εκδήλωση και η ύλη είναι εξωτερική δυνατότητα (δυνατότητα εξωτερίκευσης). Ο ενεργειακός κόσμος είναι η συμπύκνωση μιάς νοητικής σύλληψης, η φόρτιση δηλαδή μιάς νοητικής σύλληψης με δυναμισμό.

Όταν Ενεργοποιείται η Αρχή της Ύλης τότε δημιουργείται ο κόσμος της ύλης (Πεδίο Ασσιάχ). Το Πνεύμα, η νόηση και η δύναμη καθίστανται Εσωτερικευμένη Ουσία και λειτουργίες αντίστοιχα. Ο υλικός κόσμος είναι η εξωτερική μορφή του ενεργειακού κόσμου.

Οι Τέσσερις Κόσμοι

Το Έιν Σοφ Αποτελεί την Αληθινή Ύπαρξη, την Όλη Ύπαρξη. Το Έιν Σοφ Είναι Άγιν (Τίποτα). Μέσα σ' Αυτή την Απόλυτη Φύση Εκδηλώνεται το Έιν Σοφ Άουρ (Συνείδηση) που Συγκεκριμενοποιείται σε Μαχσαβά (Αυτοσυνείδηση, Πνεύμα).

Όταν Από την Θεία Θέληση ενεργοποιείται το Πνεύμα, οι πνευματικές δυνάμεις, δημιουργείται μέσα στο μηδέν ο Κόσμος του Ατσιλουθ (ο πνευματικός κόσμος) – το πρώτο

εσωτερικό αντικειμενικό πεδίο – όπου η ύπαρξη που στην Ουσία της είναι Ρούαχ (πνευματικό σώμα) αντανακλά την Μία Θεότητα κι έχει συνείδηση της Ενότητας και ταυτόχρονα αποτελεί μία ατομικότητα Το Ρούαχ (Πνεύμα) μπορεί να ανυψώνεται προς την Συνείδηση του Ενός, του Απολύτου, ή να βυθίζεται μέσα σε μια ατομική συνείδηση, ύπαρξη, ζωή, μέσα στην πολλαπλότητα (χωρίς να εγκαταλείπεται η Ενότητα του Όντος, στο βάθος της ατομικής ύπαρξης).

Το Ρούαχ λοιπόν Είναι Ένα και πολλά ταυτόχρονα (χωρίς η πολλαπλότητα να αναιρεί την Ενότητα). Το Ρούαχ (σαν Ατομικό Ον) είναι Απόλυτη Φύση, Πνεύμα, Άυλη Ουσία, πέραν του χώρου και του χρόνου, Αιώνια, Άπειρη, Απροσδιόριστη και βρίσκεται στο Απόλυτο Πεδίο Ύπαρξης (Ατσιλουθ). Το Ρούαχ έχει τρεις λειτουργίες (αντίστοιχες των Κέττερ, Χοκμάχ Μπινάχ, αυτοσυνείδηση, σοφία, κατανόηση).

Όταν από την Θεία Θέληση ενεργοποιείται η Νόηση, οι νοητικές δυνάμεις, δημιουργείται μέσα στο μηδέν ο κόσμος της Μπεριά (ο κόσμος της δημιουργίας) – το δεύτερο εσωτερικό αντικειμενικό πεδίο -όπου οι υπάρξεις που στην Ουσία τους είναι Ρούαχ εκδηλώνονται με ένα νοητικό σώμα (Νέσαμαχ). Το Νέσαμαχ έχει τρεις λειτουργίες (αντίστοιχες των Τιφερέθ, Γκεντουλάχ, Γκεμποράχ, νόηση, αντίληψη, αφηρημένη αντίληψη).

Όταν από την Θεία Θέληση ενεργοποιείται η Δύναμη, οι κατώτερες δυνάμεις, δημιουργείται μέσα στο μηδέν ο κόσμος της Γιετσιρά (ο κόσμος του σχηματισμού) – το δεύτερο εσωτερικό αντικειμενικό πεδίο -. Όπου οι υπάρξεις που η Ουσία τους είναι Ρούαχ κι έχουν νόηση εκδηλώνονται με ένα ενεργειακό σώμα (Νέφες). Το Νέφες έχει τρεις λειτουργίες (αντίστοιχες των Γιεσόδ, Νετσάχ, Χοδ, ενέργεια, δυναμισμός ή βούληση, αντανάκλαση ή αίσθηση).

Όταν από την Θεία Θέληση όλες αυτές οι Δυνάμεις «υλοποιούνται» δημιουργείται μέσα στο μηδέν ο κόσμος της Ασιγιά (ο κόσμος της ύλης) – το εξωτερικό αντικειμενικό πεδίο – όπου οι υπάρξεις που η Ουσία τους είναι Ρούαχ κι έχουν νόηση κι ενέργεια εκδηλώνονται με ένα υλικό σώμα (Γκωφ).

Το Ρούαχ, Πνεύμα, Άυλη Ουσία, μολονότι Παρόν μέσα στο Γκωφ, το υλικό σώμα, δεν μπορεί να προσδιοριστεί ούτε σαν φύση, ούτε στην σχέση του με το υλικό σώμα. Το Νέσαμαχ, νόηση, εκδηλώνεται μέσα από τον εγκέφαλο, ενώ το Νέφες εκδηλώνεται μέσα από τον εγκεφαλικό θάλαμο και το περιφερικό νευρικό σύστημα.

Ο Αιώνιος Κύκλος

Το Ον, η Πραγματική Οντότητα, Είναι το Ρούαχ, Εικόνα και Ομοίωση του Έιν Σοφ που εκδηλώνεται σαν Άγιν, Έιν Σοφ Άουρ, Μαχσαβά, στο Θεϊκό Πεδίο. Το Ρούαχ Είναι Απόλυτο, Πνευματικής Φύσης, Αιώνιο, Άπειρο. Η Ίδια η Απόλυτη Φύση του Όντος και η Σχέση του με το Απόλυτο Καθορίζει και τον Προορισμό του: την Αυτογνωσία, την Πλήρη Γνώση του Εαυτού, της Πραγματικής Φύσης, του Απόλυτου Όντος.

Όσο το Ον (Ρούαχ) δεν έχει Αυτογνωσία περιπλανιέται στα κατώτερα πεδία ύπαρξης (μέσα στις λειτουργίες του Νέσαμαχ, του Νέφες και του Γκωφ) και μετενσαρκώνεται διαρκώς μέσα σε αυτά τα πεδία ύπαρξης. Ο μόνος δρόμος εξέλιξης είναι προς την Αυτογνωσία. Όταν επιτυγχάνεται η Αυτογνωσία εγκαταλείπονται όλα τα κατώτερα πεδία ύπαρξης (κι οι

λειτουργίες μέσα στα πεδία ύπαρξης). Το Ον (Ρούαχ) Συνειδητοποιεί την Απόλυτη Φύση Του, το Αιώνιο, το Άπειρο και γίνεται Ένα με το Έιν Σοφ Άουρ και τελικά «χάνεται» μέσα στο Έιν Σοφ.

Όλα ξεκινούν από το Έιν Σοφ (Άπειρο) και επιστρέφουν σε Αυτό. Όλα τα ενδιάμεσα στάδια ύπαρξης είναι παροδικά. Θα έρθει μια μέρα όπου όλα θα απορροφηθούν στο Έιν Σοφ.

Καβανά

Η Επίτευξη (από το Ρούαχ) της Αυτογνωσίας μπορεί να γίνει μέσω της Αυτοσυγκέντρωσης, μέσω της υπέρβασης όλων των κατώτερων λειτουργιών του Νέσαμαχ (κι αφού προηγουμένως έχει επιτευχθεί έλεγχος και υπέρβαση των λειτουργιών του Νέφες καθώς και πλήρης κυριαρχία του Γκωφ και των δραστηριοτήτων του. Η Πρακτική ονομάζεται Χιτμπονεούτ (Διαλογισμός). Με την ίδια έννοια χρησιμοποιείται ο όρος Καβανά που οδηγεί στο Ντεβεκούτ.

Οι Βαθμίδες της Πραγμάτωσης.

- 1) Ντεβεκούτ
- 2) Τρία στάδια της πνευματικής εξέλιξης
  - 1) Συνείδηση άδεια που αντανακλά την Θεότητα.
  - 2) Παγκόσμια συνείδηση
  - 3) Συνείδηση πανταχού παρούσα
- 3) Τρεις βαθμίδες ελέγχου των νοητικών λειτουργιών
- 4) Έλεγχος των δυναμικών λειτουργιών
- 5) Έλεγχος του σώματος

Η Τελική Επίτευξη της Αυτοσυγκέντρωσης μέσω του Χιτμπονεούτ είναι η Αυτογνωσία, η Πλήρης Συνειδητοποίηση του Εαυτού, η Ένωση με το Έιν Σοφ , το «Βύθισμα» στο Έιν Σοφ (που όμως μετατίθεται για τα έσχατα του χρόνου της δημιουργίας).

Ντεβεκούτ

Σύμφωνα με την «Διδασκαλία της Κάμπαλα» το Έιν Σοφ είναι η Μία και Μόνη Πραγματικότητα που Υπερβαίνει, Εμπεριέχει, Προσδιορίζει, Καθορίζει και Ορίζει όλες τις επιμέρους εκδηλώσεις, κόσμους, όντα, αντικείμενα. Όλα προέρχονται από την Ιερή Πραγματικότητα και ξαναγυρίζουν σε Αυτήν.

Η Αποκάλυψη, η Συνειδητοποίηση, η Πραγμάτωση Αυτής της Πραγματικότητας που είναι πίσω από όλες τις καταστάσεις μεταφράζεται σε εξαγιασμό της ζωής και σε ανάδειξη του Πραγματικού σε Εφικτό Στόχο και σε αντικείμενο της καθημερινής δραστηριότητας.

Η Ένωση με το Θείο (Ντεβεκούτ) νοείται σαν η Κατ' εξοχήν Αληθινή Ζωή, η Αιώνια Ζωή, το Βασίλειο του Θείου.

ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

«Ένα» / Οι Τέσσερις Υποστάσεις / Η Ανύψωση Ως Το «Ένα» / Περισυλλογή / Η Αρχή και το Τέλος

«Ένα»

Το «Ένα» Είναι Αιώνια Πραγματικότητα, χωρίς ιδιώματα (προσδιορισμούς), χωρίς συνείδηση (με την συνηθισμένη έννοια του όρου). Δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ούτε σαν Είναι, ούτε σαν Μη-Είναι, βρίσκεται πέρα από τέτοιες αντιλήψεις... Είναι το Απόλυτο...

Προϋποτίθεται σαν Αρχή, Πέραν του Είναι, γιατί το Είναι –ακόμα και σαν Καθαρό Είναι– επιδέχεται τουλάχιστον τον προσδιορισμό της ύπαρξης. Πρέπει λοιπόν να υπάρχει Μια Αρχή, Πέραν του Είναι, ανεξάρτητα από το Είναι, που «γεννά, με κάποιο τρόπο, το Είναι» και που εξακολουθεί να υπάρχει όταν το Είναι παύει να υφίσταται. Είναι σαν το Άπειρο Κενό Φόντο που πρέπει να υφίσταται για να «ξεχωρίσει» οποιαδήποτε μορφή ύπαρξης. Την «Φύση» Του δεν την γνωρίζουμε...

Το «Ένα» λοιπόν, Πέραν του Είναι, αποτελεί Το Υπόβαθρο για οποιαδήποτε εκδήλωση του Είναι...

Οι Τέσσερις Υποστάσεις

Το Ένα αποτελεί την Αρχή του παντός

Από το «Ένα», το Πέραν της Ουσίας, παράγεται διά ακτινοβολίας (περίλαμψη) ο Νους. Ο Νους εμφανίζεται σαν ενέργεια, σαν λειτουργία, σαν «προσπάθεια» να προσδιορισθεί η ύπαρξη, τα ιδιώματά της, η ποικιλία της, οι εσωτερικές σχέσεις της, κλπ. Αποτελεί λοιπόν μια ξεχωριστή, διαφορετική, κατάσταση.

Ο Νους προϋποθέτει την Αρχή (γιατί από πού θα γεννιόταν;) αλλά δεν έχει καμιά σχέση παραγωγής από την Αρχή. Γι' αυτό λέμε ότι παράγεται διά ακτινοβολίας. Δηλαδή προκύπτει από την Πληρότητα, από το Ξεχείλισμα του «Ενός», έτσι ξαφνικά, όχι από την «Ουσία» του «Ενός», ούτε με μια βουλητική πράξη. Η ανάγκη να εμφανιστεί ο Νους δεν βρίσκεται μέσα στο «Ένα» αλλά μέσα στην δυνατότητα να υπάρξει (θα μπορούσε να μην εμφανιστεί), μέσα στην φύση του Νου, που είναι μια ενέργεια προσδιορισμού της ύπαρξης. Αυτή η γέννηση ονομάζεται «απορροή». (Δεν θα μπορούσε να περιγραφεί αλλιώς. Εφ' όσον το «Ένα» Είναι Πέραν της Ουσίας δεν παράγει από Την «Ουσία» Του τον Νου κι εφ' όσον το «Ένα» Είναι χωρίς ιδιώματα, συνείδηση, πράξεις, δεν παράγει τον Νου με κάποια βουλητική ενέργεια.).

Ο Νους είναι ενέργεια, ένα φάσμα δραστηριότητας. Η μετάβαση από το ένα είδος δραστηριότητας στο άλλο είναι βαθμιαία και ομαλή αλλά δημιουργεί μία διαφορετική κατάσταση, λειτουργία. Έτσι ο Νους (σαν ενέργεια που προσδιορίζει) επιτελεί διάφορες λειτουργίες και δημιουργεί έτσι διάφορες καταστάσεις. Όταν ο Νους δεν κινείται (στάση) τότε υπάρχει ταυτότητα ανάμεσα στον Νου (νοούν) κι αυτό που νοεί (νοούμενο). Διακρίνονται εδώ τρεις λειτουργίες.

- 1) Όταν ο Νους προσπαθεί να συλλάβει το «Πρώτον», την αληθινή ουσία της Ενότητας, το βάθος, την έκτασή της, αυτό που αντιλαμβάνεται είναι μία κατάσταση, άπειρη, χωρίς ιδιώματα, κενή, μία «εικόνα» του Ενός. (Καθαρό Είναι). Δεν υπάρχει η αντίληψη υποκειμένου, αντικειμένου, τίποτα
- 2) Όταν ο Νους αποδίδει σε αυτό που αντιλαμβάνεται το ιδίωμα της ύπαρξης, το αντιλαμβάνεται σαν Είναι. Νοούν (νοείν) και «είναι» ταυτίζονται. (Υποκείμενο και αντικείμενο ταυτίζονται).
- 3) Όταν ο Νους διακρίνει το Νοούν από το νοούμενο, αντιλαμβάνεται το Νοούν σαν να καταλαμβάνει όλο τον χώρο του νοούμενου. Υποκείμενο, αντικείμενο διακρίνονται (αλλά δεν διαχωρίζονται).

Ο Νους στην στάση (ταυτότητα) είναι Ένας, σαν αντανάκλαση του Ενός (απλούς κατά τον Πλωτίνο) κι είναι Καθαρό Είναι, Παγκόσμια συνείδηση, Παγκόσμια ύπαρξη, άπειρο είναι που απλώνεται παντού, που συμπεριλαμβάνει το παν (τρία στάδια αντίληψης).

Όταν ο Νους κινείται (κίνηση) τότε υπάρχει ετερότητα ανάμεσα στο Νοούν και το νοούμενο. Διακρίνονται κι εδώ τρεις λειτουργίες.

- 1) Όταν ο Νους στρέφεται προς τον εαυτό του τον αντιλαμβάνεται σαν υποκείμενο, εγώ, σαν «είναι», μέσα σε ένα αντικείμενο κόσμο. Είναι η λειτουργία της νόησης
- 2) Όταν ο Νους στρέφεται προς των αντικείμενο κόσμο, αντιλαμβάνεται την πολλαπλότητα του κόσμου, τα όντα, τις σχέσεις μεταξύ τους κλπ, Έτσι προκύπτει η λειτουργία της διάνοησης.
- 3) Όταν ο Νους απλά αντιλαμβάνεται τα όντα του αντικείμενου κόσμου προκύπτει η λειτουργία της αντίληψης.

Ο Νους στην κίνηση (ετερότητα) είναι διπλούς (κατά τον Πλωτίνο), υποκείμενο και αντικείμενο με τρεις υποκειμενικές λειτουργίες που φέρνουν το υποκείμενο σε επικοινωνία με τον αντικείμενο κόσμο, νόηση, διάνοηση, αντίληψη (τρεις λειτουργίες).

Ο Πλωτίνος για να εξηγήσει την λειτουργία του Νου χρησιμοποιεί ένα τριαδικό σχήμα σύμφωνα με το οποίο ο Νους εκκινεί από μία απλή κατάσταση για να φτάσει, μέσω μίας ενδιάμεσης κατάστασης, σε μία κατάσταση πολλαπλότητας. Ο Ιάμβλιχος, αργότερα, αναπτύσσει ακόμα περισσότερο αυτό το τριαδικό σχήμα και μιλά για την Αμέτοχη Μονάδα (απόλυτη κατάσταση) που μέσω της διάμεσης μονάδας καταλήγει στις μετέχουσες (στο πρότυπο ον) μονάδες. («μένον», «προϊόν», «επιστρέφον»). Ο Πρόκλος διακρίνει επίσης τρεις φάσεις για να ερμηνεύσει τα διάφορα επίπεδα της πραγματικότητας, την «μονήν», την «πρόοδον» και την «επιστροφήν».

Έτσι ο Νους αποκαλύπτεται σαν ένα Πεδίο ύπαρξης, σαν ένας κόσμος. Ο Νους στην στάση (ταυτότητα) είναι καθαρή αντίληψη του Είναι, δηλαδή είναι Ένας (σαν αντανάκλαση του «Ενός»), ενώ όταν στρέφεται προς τα κάτω γίνεται ατομικός μέσα στην πολλαπλότητα, γίνεται πολλαπλός (βυθίζεται στην πολλαπλότητα, στην αντίληψη της πολλαπλότητας, των άλλων των

νοητικών όντων, αντικειμένων). Η πολλαπλότητα των όντων και αντικειμένων δημιουργείται από τον Ένα Νου και γίνεται αντιληπτή (αλλά δεν ελέγχεται) από τον ατομικό νου. Έτσι τα όντα (ιδέες) βρίσκονται μέσα στον Ένα Νου αλλά είναι αντικειμενικά για τον ατομικό νου. Ο Ένας Νους γεννά τα όντα, τις ιδέες κι ο ατομικός νους «ορά» τα όντα, τις ιδέες (τις αντιλαμβάνεται αντικειμενικά) Τα όντα, οι ιδέες, είναι αιώνια, σταθερά, μοναδικά (είναι τα αιώνια όντα).

Όπως από το «Ένα» προήλθε διά απορροής ο Νους έτσι από τον Νου (που προϋποθέτει το «Ένα») προέρχεται η Ψυχή. Η Ψυχή είναι η Αντικειμενική Ενέργεια που απλώνεται παντού. Ταυτόχρονα μπορεί να αναπαραγάγει ατομικά όντα. Με πρότυπο το ον, την ιδέα, αναπαράγεται το ον (στο δικό της πεδίο) σαν ενέργεια, σαν δυναμικότητα. Αυτή η αναπαραγωγή, το αναπαραγόμενο, είναι έξω από τον Νου, δεν είναι ένα αιώνιο ον αλλά μια συσσωρευμένη κατά το πρότυπο ενέργεια, μια δυναμικότητα. Αυτή η αναπαραγωγή μπορεί να επαναληφθεί άπειρες φορές για κάθε ον. Η Ψυχή σαν αντικειμενική ενέργεια που μπορεί να μιμηθεί την ιδέα, να την αναπαραγάγει ονομάζεται «πρότερη ψυχή». Ενώ όταν η ψυχή παγιώνει τις διαμορφωμένες σύμφωνα με τα πρότυπα όντα ενέργειες ονομάζεται «φύση» (η «φύση» μεσολαβεί ανάμεσα στην ψυχή και την ύλη).

Η Δεύτερη Ψυχή-Φύση είναι Μία, αφού διαχέεται παντού στον χώρο της και ταυτόχρονα φέρνει μέσα στους κόλπους της ατομικοποιημένες ενέργειες, τις ατομικές ψυχές (δυναμικότητες). Οι ατομικοί νόες (που προϋποθέτουν το «Ένα») έχουν έτσι μία ψυχή την οποία κυβερνούν αυτόβουλα και πλάθουν ενώ τα όντα-αντικείμενα έχουν μια ψυχή-δυναμικότητα απλά.

Έτσι διακρίνονται τρεις ποιότητες της Ψυχής, η «πρότερη ψυχή», καθαρή ενέργεια που φέρνει την δυνατότητα της αναπαραγωγής του νοητικού όντος, η «φύση», που έχει ήδη στους κόλπους της παγιωμένες δυναμικότητες και οι «ατομικές ψυχές». Οι ατομικές ψυχές μέσα στους κόλπους της Φύσης αν και ατομικότητες βρίσκονται ταυτόχρονα συνδεδεμένες με την Φύση ενώ μέσω της Φύσης συνδέονται με τις άλλες ατομικές ψυχές.

Ο Πλωτίνος χρησιμοποιεί και στην περίπτωση της Ψυχής το τριαδικό σχήμα για να εξηγήσει πως η Ψυχή μπορεί να είναι Μία και ταυτόχρονα να μερίζεται σε πολλές ψυχές.

Όπως από το «Ένα» προήλθε διά απορροής ο Νους κι από τον Νου (που προϋποθέτει το «Ένα») προήλθε η Ψυχή, έτσι κι από την Ψυχή (που προϋποθέτει το Νου, που προϋποθέτει το «Ένα») προέρχεται η Ύλη.

Η Ύλη είναι η στερεοποιημένη ενέργεια (στην οποία έχει ανασταλεί κάθε «κίνηση») κι εμφανίζεται έτσι σαν κάτι άμορφο, αόριστο, απλή δυνατότητα του υλικού είναι, του υλικού γίνεσθαι. Η ύλη από μόνη της λοιπόν δεν μπορεί να παράγει τίποτα.

Η Ψυχή κατά μίμηση του νοητού κινεί την ύλη κι αποτυπώνει έτσι το νοητό στην ύλη κι έτσι προκύπτει το γίνεσθαι (είδωλο του νοητού). Το σύνολο του γίνεσθαι είναι ο αισθητός κόσμος. Ο αισθητός κόσμος αποτελεί μια ενότητα αφού όλα «συνδέονται» μεταξύ τους και ταυτόχρονα

διαχωρίζεται στα ατομικά αισθητά όντα. Έτσι έχουμε τρεις καταστάσεις της Ύλης, την Ύλη, τον αισθητό κόσμο και τα αισθητά όντα (κατά το τριαδικό σχήμα του Πλωτίνου).

Ειδικότερα το αισθητό ον είναι μία νοερή ψυχή που ενσωματώνεται στον υλικό κόσμο. Η ύπαρξή της ξεκίνησε από τον νοητικό κόσμο, σαν Νους, νοητικός πυρήνας. Μετά εμπυχώθηκε με ψυχή στον ψυχικό κόσμο κι έγινε μία νοερή ψυχή (δηλαδή ένας νους που διέθετε ψυχή). Τέλος σαν νοερή ψυχή (δηλαδή νους με ψυχή) ενσωματώθηκε σε ένα σώμα στον υλικό κόσμο.

Αυτή είναι η κάθοδος στις σφαίρες της ύπαρξης. Η αντίστροφη πορεία οδηγεί πίσω στο Ένα.

Η ατομική σύνθεση του όντος στον υλικό κόσμο φαίνεται πιο κάτω.

- 1) Ένα, η Αρχή του Παντός.
- 2) Νους απλούς, Καθαρό Είναι, Παγκόσμια συνείδηση, Παγκόσμια ύπαρξη (τρεις λειτουργίες).
- 3) Νους ατομικός, νόηση, διάνοηση, αντίληψη, (τρεις λειτουργίες).
- 4) Ψυχή (βουλευτικό).
Φύση (επιθυμητικό).
- 5) Σώμα

Η Ανύψωση Ως Το «Ένα»

Το «Ένα» αποτελεί το Σταθερό Υπόβαθρο κάθε μορφής ύπαρξης. Το «Ένα» αποτελεί την Ύστατη Ουσία κάθε ύπαρξης. Δεν υπάρχει καμιά διαφορά ανάμεσα στο «Ένα»-το «Έν τω παντί Θεϊόν» και την Ύστατη Ουσία του ανθρώπου-το «εν ημιν θεϊόν».

Ο άνθρωπος είναι το «Ένα» που γίνεται ταυτόχρονα ατομικό ον και «βυθίζεται» στις διάφορες καταστάσεις ύπαρξης. Γίνεται έτσι: Νους (γενικός νους, ατομικός νους), εμπυχώνεται με Ψυχή (ψυχή, φύση) και ενσωματώνεται στην ύλη (υλικό σώμα). Ο άνθρωπος είναι όλα αυτά. Είναι το «Ένα», ενώ όλα τα άλλα είναι απλά λειτουργίες του, ενέργειες, καταστάσεις ύπαρξης. Κάθε κατάσταση προκύπτει και ελέγχεται από την ανώτερή της κι αποτελεί προϋπόθεση για την κατώτερή της. Ο άνθρωπος λοιπόν είναι το «Ένα» που έχει ένα αιώνιο νοητικό πυρήνα ύπαρξης (δηλαδή σταθερό, αμετάβλητο, για όσο υπάρχει), που έχει μια εύπλαστη ψυχή που βιώνει τον δικό της χρόνο και μετεμψυχώνεται διαρκώς και ένα υλικό σώμα που έχει μια σύντομη διάρκεια.

Καθώς ο άνθρωπος «είναι» το «Ένα», «προέρχεται» από το «Ένα», πρέπει να «επιστρέψει» στο «Ένα». Όσο δεν γίνεται αυτό και διατηρεί την «ατομικότητά» του μετεμψυχώνεται και μετενσωματώνεται από ζωή σε ζωή. Ο άνθρωπος, σε όποια κατάσταση ύπαρξης κι αν βρίσκεται (στον νοητικό, στον ψυχικό, ή στον υλικό κόσμο) μπορεί να έχει Άμεση Εμπειρία του «Ενός», ξεπερνώντας τις εξωτερικές λειτουργίες του πεδίου στο οποίο βρίσκεται. και να συγχωνευτεί με το «Ένα» όταν φύγει από αυτό το πεδίο. Διαφορετικά μεταβαίνει στο αντίστοιχο πεδίο της λειτουργίας που είχε αναπτύξει κατ' εξοχήν στην παρούσα ζωή του.

Περισυλλογή

Η «Επιστροφή» στο «Ένα» (στο υλικό πεδίο ύπαρξης) περιλαμβάνει διάφορα στάδια:

- 1) Ένα, «Έκστασις» (έξοδος εκ του «εαυτού»)
- 2) «Άπλωσις» (Απλούστευση, συστολή σε απόλυτη απλότητα), η στάση του καθολικού νου (υπέρβαση του καθολικού νου), που περιλαμβάνει τρία στάδια
Καθαρό Είναι
Παγκόσμια συνείδηση
Παγκόσμια ύπαρξη
- 3) «Περισυλλογή» του ατομικού νου, που περιλαμβάνει τρία στάδια:
Υπέρβαση του είναι, του εγώ
Υπέρβαση της νόησης,
Υπέρβαση της αντίληψης.
- 4) «Κάθαρσις» της ψυχής που περιλαμβάνει δύο στάδια:
Κάθαρση της ψυχής (βούληση),
Κάθαρση της φύσης (επιθυμητικό)
- 5) «Φυγή», Απάρνηση του αισθητού κόσμου

Η Αρχή και το Τέλος

Σύμφωνα με τον Νεοπλατωνισμό το «Ένα» Είναι το Υπόβαθρο κάθε μορφής ύπαρξης. Είναι το Απέραντο Κενό που δίνει ζωή στο ιδιαίτερο. Είναι το Κέντρο Αναφοράς αλλά και το Σημείο Επιστροφής στην πορεία της Αυτογνωσίας. Το «Ένα» Είναι η Πραγματική Ουσία που αποκαλύπτεται όταν ξεπερνιούνται οι δευτερογενείς εκδηλώσεις της ύπαρξης...

ΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ

Το Αγαθόν / Οι Οντολογικές Περιοχές / Το Κοσμοείδωλο / Η Κάθοδος στις σφαίρες της ύπαρξης / Ψυχή και σώμα / Η Ανύψωση ως το Αγαθόν / Η Διαλεκτική / Το πεπρωμένο και η μετενσωμάτωση.

Το Αγαθόν

Σύμφωνα με τον Πλάτωνα το Αγαθόν χαρακτηρίζεται σαν «τελείως είναι» (διαφορετικό του «είναι») και σαν «επέκεινα της ουσίας» (του «είναι»). Το Αγαθόν (εφόσον είναι επέκεινα του «είναι», της «ουσίας») δεν επιδέχεται κανένα προσδιορισμό, ούτε αυτόν του «όντος». Είναι Άρρητο, ανεξιχνίαστο. Είναι η Αρχέγονη Δύναμη (Αγαθόν είναι το Πλήρες Δυνάμεως, το Τέλειο), η οποία συνέχει το παν, τα πάντα. Είναι «η του παντός αρχή», είναι η Έσχατη Ενοποιητική Αρχή – γι' αυτό ταυτίζεται με το Εν. Είναι η Αρχή που παρέχει την Ύπαρξη.

Οι Οντολογικές Περιοχές

Από το Αγαθόν, το Πλήρες Δυνάμεως, γεννιέται το Ον (ΕΙΝΑΙ), το Πρώτο Γένος. Το Ον είναι αντανάκλαση του Αγαθού μέσα στον χώρο της δραστηριότητας. Είναι το Αγαθόν που εμφανίζεται σαν Ον. Το Ον (ΕΙΝΑΙ) είναι Ενέργεια, Αντίληψη του ΕΙΝΑΙ, είναι το Νοούν, το Νοείν, που χαρακτηρίζεται σαν Ουσία της Ύπαρξης (η Ουσία είναι λοιπόν δραστηριότητα, όχι κάτι «χειροπιαστό»). Το Ον είναι το Υπόβαθρο της ύπαρξης, κάθε ύπαρξης. Το Ον είναι το «Ουσιώδες Είναι» από το οποίο πηγάζει ολόκληρη η δημιουργία. Σε αυτό το επίπεδο της δραστηριότητας δεν «αναδύεται» ούτε νοείν, ούτε νοούμενο, είναι μία κατάσταση «ασάφειας», μη «διάκρισης».

Όταν το Ον προσδιορίζεται σαν Ύπαρξη γίνεται, εμφανίζεται, σαν «Καθολικό Είναι». Στο Ον, το πρώτο γένος, προστίθεται τώρα το «ταυτόν», η ταυτότητα, το δεύτερο γένος. Η ταυτότητα είναι που αναδύει την Ουσία σαν ύπαρξη και την «διατηρεί» όμοια με τον εαυτό της, αποκλείοντας οτιδήποτε άλλο. Το «Καθολικό Είναι» είναι το «Υπαρκτικό Είναι» που παραμένει σαν «Απλό Είναι», το «Ίδιον» και δεν περιέχει τίποτα διαφορετικό. Επειδή είναι το «Απλό Είναι», το «Γενικό Είναι» (με υπαρκτική έννοια) είναι αυτό που Περιέχει και περιέχεται σε κάθε ύπαρξη. Το «Υπαρκτικό Είναι» είναι αυτό στο Οποίο αναφέρεται κάθε «είναι». Σε αυτή την κατάσταση το Νοούν(Νοείν) και το νοούμενο ταυτίζονται. Είναι μία κατάσταση Παγκόσμιας συνείδησης, ύπαρξης, μία κατάσταση ενότητας, στην οποία δεν διαχωρίζεται το Νοούν από το νοούμενο κι ούτε υπάρχει πολλαπλότητα στο Νοούν και στα νοούμενα.

Όταν στο «Καθολικό Είναι» το Νοούν «διακρίνεται» (χωρίς να «διαχωρίζεται») από το νοούμενο αναδύεται το καθέκαστον ον. Αυτό συμβαίνει επειδή το «Καθολικό Είναι»

συνδυάζεται με την ετερότητα, το τρίτο γένος, που προσδίδει στο «Καθολικό Είναι» την διαφορά, την ιδιότητα που το διαφοροποιεί. Έτσι προκύπτει το καθέκαστον ον, τα καθέκαστα όντα (νοούντα). Το ίδιο συμβαίνει και στο νοούμενο Με την πρόσθεση της ετερότητας το «καθολικό νοούμενο» διαφοροποιείται σε πολλά νοούμενα, αντικείμενα, στο σύνολο των ιδεών. Σε αυτή την κατάσταση το καθέκαστον ον απλά διακρίνεται από το σύνολο των νοούμενων . Είναι μία κατάσταση Παγκόσμιας Ύπαρξης. Μια κατάσταση συνείδησης που απλώνεται σε όλο τον χώρο. Το καθέκαστον νοούν (κι όλα τα καθέκαστα νοούντα) νοιώθουν να απλώνονται σε όλο τον χώρο. Περικλείουν το σύνολο των νοούμενων, των ιδεών, τα οποία θεωρούν άμεσα. Τα νοούμενα είναι υπαρκτά, αντικειμενικά, αιώνια σταθερά όντα. Το Καθέκαστον νοούν θεωρεί άμεσα αντικειμενικά όντα.

Το Ον, η ταυτότητα, η ετερότητα είναι τα τρία μεγάλα γένη. Το Ον, το πρώτο γένος, δίνει το Ουσιώδες Είναι. Η ταυτότητα, το δεύτερο γένος, δίνει το Υπαρκτικό Είναι, στο Οποίο αναφέρεται κάθε «είναι». Η ετερότητα, το τρίτο γένος, αποδίδει τις ιδιότητες, είναι το «κατηγορικό είναι» και εκφράζεται με το κατηγορικό ρήμα «είναι». Έτσι εκκινώντας από το Ον και με την ανάδυση των άλλων γενών δημιουργείται ο υπέρτατος κόσμος Του Όντος, των Γενών, που διαμορφώνεται τελικά στο Βασίλειο των ιδεών. Τα καθέκαστον νοούντα (που θα ονομαστούν ψυχές) ανήκουν σε αυτό το Βασίλειο των ιδεών, είναι κι αυτά αιώνια όντα, όπως και τα αντικειμενικά νοούμενα, οι ιδέες.

Αυτή είναι η σφαίρα του Όντος που διαβαθμίζεται σε τρεις καταστάσεις ανάλογα με την δραστηριότητα των μεγάλων γενών.

- 1) Ον
- 2) Ον και ταυτότητα
- 3) Ον, ταυτότητα και ετερότητα.

Είναι ο κόσμος του Όντος (το Βασίλειο των Ιδεών), όπου υπάρχουν τα καθέκαστον όντα (ψυχές) και οι ιδέες, αντικειμενικές, αιώνιες. Σε αυτή την σφαίρα του Όντος το καθέκαστον ον (η ψυχή) ορά, έχει άμεση γνώση των ιδεών, του συνόλου του βασιλείου των ιδεών, νοιώθει ότι όλα είναι «μέσα» του. Εδώ οι ιδέες έχουν αντικειμενική υπόσταση. Σε αυτή την σφαίρα λοιπόν οι ιδέες έχουν οντολογική σημασία.

Ο κόσμος του Όντος τοποθετείται στον υπερουράνιο τόπο, των απλανών αστερών

Όταν το καθέκαστον ον (νοούν, ψυχή), στην σφαίρα του Όντος, που αντιλαμβάνεται το περιβάλλον, το βασίλειο των ιδεών, άμεσα, συγκεντρώνεται στον εαυτό του, διαχωρίζοντάς τον τελείως από το περιβάλλον, εισέρχεται σε μία νέα σφαίρα δραστηριότητας, στην σφαίρα της Νόησης, του λογικού όντος (νοητικός κόσμος). Δημιουργείται κατ'αρχήν η αντίληψη της ατομικότητας, του εγώ (κι η ψυχή καθίσταται λογική ψυχή, νους, ατομικός νους), μέσα σε ένα κόσμο αντικειμενικών ιδεών που δεν αισθάνεται πιά μέσα του αλλά έξω από αυτόν. Καθώς όμως ο ατομικός νους δεν έχει πλήρη εποπτεία του περιβάλλοντος αλλά μερική μόνο, χρησιμοποιεί τώρα νέες δυνάμεις για να αντιληφθεί το περιβάλλον. Δημιουργεί για τις αντικειμενικές ιδέες μία υποκειμενική αντίληψη. Έτσι ολόκληρη η αντίληψη υφίσταται μία υποκειμενικοποίηση κι οι

αντικειμενικές ιδέες καθίστανται υποκειμενικές έννοιες. Η αντίληψη του εγώ και η σύλληψη κι η εννοιοποίηση των ιδεών, περιορισμένη πάντα, ονομάζεται νόηση.

Η διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ των υποκειμενικών συλλήψεων των ιδεών, των λογικών εννοιών, ονομάζεται διάνοηση.

Η απλή σύλληψη του άμεσα δεδομένου, η αποσπασματική υποκειμενικοποίηση των έξω πληροφοριών ονομάζεται αντίληψη. (ο προσδιορισμός ενός όντος γίνεται με την χρήση τριών όρων, του όντος – αυτού που ορίζουμε – της υπαρκτικής έννοιας – το γένος, το καθόλου -, και την ειδοποιό διαφορά – την ιδιότητα που το διακρίνει -).

Σε αυτή την σφαίρα όπου το ον, ο νους, θεωρεί τον εαυτό του διαχωρισμένο από το περιβάλλον, σε όλες αυτές τις υποκειμενικές δραστηριότητες το ον, ο νους κινείται για να δημιουργήσει το νοούμενο, (τον εαυτό και το αντικείμενο, την υποκειμενική σύλληψη των ιδεών), για να τις συσχετίσει, να τις αντιληφθεί. Έτσι σε αυτή την σφαίρα δραστηριότητας όπου τα μεγάλα γένη – ον, ταυτόν, ετερότητα – γίνονται αντιληπτά σαν υποκειμενικές έννοιες θα πρέπει να προσθέσουμε δύο ακόμα γένη, την κίνηση (όταν υπάρχει δραστηριότητα) και την στάση (όταν εμμένουμε σε μία κατάσταση)

Η λογική ψυχή, στον νοητικό κόσμο, όπου οι ιδέες, τα αιώνια όντα, φαίνονται πιά έξω από το εγώ συλλαμβάνει υποκειμενικά την πραγματικότητα, το Είναι σαν την γενική ιδέα της ύπαρξης, το Καθολικό είναι σαν το υπερσύνολο των «είναι», το καθέκαστον ον, τα καθέκαστον όντα (όλα αυτά αποτελούν λογικές έννοιες). Σε αυτό τον κόσμο οι ιδέες, σαν υποκειμενικές συλλήψεις έχουν μια λογική σημασία.

Ο νοητικός κόσμος τοποθετείται στον υπερουράνιο τόπο, αλλά τα όντα βιώνουν μια ιδιαίτερη, υποκειμενική αντίληψη της αιώνιας πραγματικότητας (αποτελεί λοιπόν μία δεύτερη σφαίρα δραστηριότητας στον υπερουράνιο τόπο).

Η δραστηριότητα που μιμείται τα αιώνια όντα και παράγει κατά μίμηση των όντων, των ιδεών, μία αντίληψη του εαυτού, ή της ιδέας, φορτισμένη με δύναμη ονομάζεται εμπύχωση. Δημιουργείται έτσι μία νέα σφαίρα δραστηριότητας, η ψυχή (ψυχή του κόσμου), ο ψυχικός κόσμος. Το λογικό ον, η λογική ψυχή που προέρχεται από τον υπερουράνιο τόπο και που εμπυχώνεται εδώ διατηρεί τις νοητικές δυνάμεις του υποβαθμισμένες. Δεν θεωρεί πια τις ιδέες άμεσα, ούτε έχει έμμεση αντίληψη των ιδεών, σαν υποκειμενικών συλλήψεων, αλλά μπορεί να θυμάται τις ιδέες που είχε αντικρίσει ή επεξεργαστεί, στους ανώτερους κόσμους και να εφαρμόσει τις γνώσεις του – των λογικών εννοιών – στις νέες αντιλήψεις στον ψυχικό κόσμο. Σε αυτό το πεδίο η λογική ψυχή αποκτά νέες δυνάμεις, την κατώτερη ψυχή, το βουλευτικό (που εμπνέεται από τον ανώτερο κόσμο και στρέφεται προς αυτόν) και το επιθυμητικό (που ωθεί την λογική ψυχή προς τα «κάτω»). Οι ιδέες, τα αιώνια όντα αναπαράγονται εδώ και γίνονται λογικά πρότυπα γεμάτα δύναμη.

Η ψυχή, σαν ενέργεια μίμησης αποτελεί μία ενδιάμεση κατάσταση, γιατί σαν ενέργεια (δύναμη) δεν αποτελεί σταθερή κατάσταση αλλά πρέπει να σταθεροποιηθεί. Αυτό δεν μπορεί να συμβεί παρά σε ένα άλλο πεδίο, το πεδίο της υλικής αντικειμενικότητας.

Σε αυτό τον κόσμο λοιπόν οι ιδέες σαν ενέργειες μίμησης, σαν λογικά πρότυπα αποκτούν μία τελεολογική σημασία.

Ο κόσμος της ψυχής τοποθετείται στον χώρο του ουρανού, όπου υπάρχουν οι σφαίρες των πλανητών και οι πλανήτες που είναι από αιθέρια ύλη.

Η ύλη, που υπάρχει από πάντα στην κατάσταση του χάους (και θεωρείται μη ον) μπορεί να υποδεχθεί την ψυχή, την ενέργεια, να διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πρότυπα της ιδέας (της εμψυχωμένης ιδέας) και να παράγει «σταθερές μορφές» και να τις πολλαπλασιάσει απεριόριστα, (είναι τα αισθητά όντα). Οι εμψυχωμένες λογικές ψυχές ενσωματώνονται στον κόσμο της ύλης σε ένα σώμα, έναν υλικό φορέα, με τον οποίο εκδηλώνονται στον υλικό κόσμο. Οι εμψυχωμένες ιδέες ενσωματώνονται στον κόσμο της ύλης και δημιουργούνται τα υλικά αντικείμενα.

Έτσι στον υλικό κόσμο από μία εμψυχωμένη ιδέα αναπαράγεται πλήθος όντων. Εν τούτοις, επειδή η ύλη προέρχεται από την αρχική κατάσταση του χάους (που τίθεται σε τάξη με την έξωθεν ενέργεια της ψυχής) δεν μπορεί να δημιουργήσει παρά μόνο προσωρινά σταθερά όντα (όλα τα όντα της ύλης είναι φθαρτά). Σε αυτό τον υλικό κόσμο λοιπόν οι ιδέες παίρνουν μία παραδειγματική σημασία.

Ο κόσμος της ύλης τοποθετείται στην γη

Πρέπει να επιμείνουμε στο γεγονός ότι το μόνο Αληθινό Ον είναι το Αγαθόν. Από αυτό προέρχεται το Ον που στην ανώτερη σφαίρα ύπαρξης εμφανίζεται σαν Ενότητα, ενώ στις κατώτερες σφαίρες διακρίνεται και διαχωρίζεται σε υποκείμενο(ψυχή) και αντικείμενο (ιδέα). Η ψυχή (το υποκείμενο) εκκινώντας από την Πρωταρχική Ενότητα κατέρχεται τις σφαίρες ύπαρξης, διαφοροποιώντας την αντίληψη περί του εαυτού ενώ προσλαμβάνει νέες δυνάμεις (κατώτερη ψυχή, σώμα). Από την άλλη οι ιδέες, αιώνια, σταθερά, αντικειμενικά όντα, καθίστανται λογικές έννοιες, λογικά πρότυπα γεμάτα δύναμη, παραδείγματα των αισθητών όντων. Στα κείμενα του Πλάτωνα λοιπόν οι ιδέες έχουν Οντολογική, λογική τελεολογική και παραδειγματική σημασία. Η διευκρίνιση της σημασίας τους εξαρτάται από το σε ποια σφαίρα δραστηριότητας αναφέρονται.

Το Κοσμοείδωλο

Το Αγαθόν, το Πλήρες Δυνάμεως, είναι Άρρητο, Ανεξιχνίαστο, Άπειρο, Απεριόριστο, πέρα από κάθε έννοια χώρου.

Αυτό το Άπειρο δημιουργεί και κλείνει στους κόλπους του την σφαίρα του Όντος (που εκκινώντας από το Ον το Πρώτο γένος, παράγει τις ψυχές και το βασίλειο των ιδεών) και την δευτερεύουσα σφαίρα του νοητικού κόσμου, των ψυχών που έχουν μία υποκειμενική αντίληψη της πραγματικότητας (μέσω των νοητικών δυνάμεων τους, της νόησης, της διάνοησης, της

αντίληψης). Η σφαίρα του Όντος (κι ο νοητικός κόσμος) είναι ο υπερουράνιος τόπος, η σφαίρα των απλανών αστερών, που είναι φτιαγμένη από «νοητική ύλη».

Η σφαίρα του Όντος δημιουργεί και περικλείνει μέσα στους κόλπους της την σφαίρα της ψυχής του κόσμου. Η σφαίρα της ψυχής είναι ο ουράνιος τόπος, ο ουρανός που διαβαθμίζεται στις διάφορες ουράνιες σφαίρες των άστρων, των πλανητών, που είναι φτιαγμένα από «αστρική», «αιθέρια ύλη». Αυτή είναι η Αληθινή Γη των λογικών ψυχών που έχουν εμπυχωθεί, ο ουράνιος τόπος που έρχονται οι ψυχές που ανυψώνονται από την γη. (Οι Νήσοι των Μακάρων, αιθέρια νησιά μέσα στον αιθέρα, μερικές φορές, στα κείμενα του Πλάτωνα ταυτίζονται με τα άστρα, τους αιθέριους πλανήτες).

Η σφαίρα της ψυχής, η ψυχή του κόσμου περικλείνει μέσα της (και εμπυχώνει) την χαώδη ύλη που σχηματίζει την γη και τα αισθητά όντα.

Το ον που έχει την Πηγή του στο Αγαθόν κατέρχεται στις σφαίρες της ύπαρξης κι ανέρχεται, ακολουθώντας μία αντίστροφη πορεία, πάλι, ως το Αγαθόν

Αν και η αντίληψεις για την πραγματικότητα έχουν αλλάξει σήμερα (και γνωρίζουμε ότι οι απλανείς αστέρες δεν είναι φτιαγμένοι από νοητική ύλη, ούτε οι πλανήτες από αιθέρια ύλη) ο συμβολισμός στην περιγραφή του Πλάτωνα παραμένει ακέραιος και σημαντικός.

Γνωρίζουμε ότι Υπάρχει Μία Πηγή του ΕΙΝΑΙ, ότι υπάρχουν διάφορες σφαίρες ύπαρξης (κοσμικός τόπος, νοητικός κόσμος, δυναμικός κόσμος) που βρίσκονται στον ίδιο άπειρο χώρο (σε διαφορετική «συχνότητα»). Το ον που ταυτίζεται με το ΕΙΝΑΙ, υπάρχει και λειτουργεί μέσα σε αυτές τις σφαίρες ύπαρξης.

Έτσι η διδασκαλία του Πλάτωνα περιγράφει την πραγματικότητα, χρησιμοποιώντας απλώς άλλες εικόνες. Ίσως στο μέλλον κι η δική μας αντίληψη θεωρηθεί ανεπαρκής και προταθεί μία καλύτερη περιγραφή. Η ουσία όμως δεν αλλάζει

Η Κάθοδος στις σφαίρες της ύπαρξης

Το Αγαθόν είναι η Πρωταρχή του παντός, προϋπόθεση και βάση του Όντος, κάθε όντος (του Όντος στην γενική του κατάσταση και στις ατομικές εκδηλώσεις του).

Το Ον έχει λοιπόν αυτήν την Επέκεινα του Όντος Πρωταρχή που είναι στην Ρίζα της ύπαρξής του. Το Ον στην σφαίρα του Όντος στον υπερουράνιο τόπο αποτελεί καταρχήν μία Ενότητα (όπου υποκείμενο αντικείμενο, δεν έχουν ακόμα εκδηλωθεί), ενώ όταν «συγκεντρώνεται» στην αντίληψη του εαυτού γίνεται ατομική, έλλογη ψυχή μέσα στον κόσμο των ιδεών (τις οποίες εννοιοποιεί μέσω των νοητικών δυνάμεων). Σε αυτή την σφαίρα όλες οι ατομικές ψυχές έχουν την ίδια ευκαιρία να επεξεργαστούν την αυτογνωσία και την γνώση κι αν διαφοροποιούνται εξαρτάται από αυτές. Έτσι κάθε ατομική έλλογη ψυχή σε αυτή την σφαίρα δημιουργεί μία δική της, ιδιαίτερη αντίληψη για την πραγματικότητα.

Ανάλογα με την νοοτροπία που έχει αναπτύξει η έλλογη ψυχή τοποθετείται στην ανάλογη αστρική σφαίρα (με υποβαθμισμένες νοητικές δυνάμεις) όπου προσλαμβάνει και μία κατώτερη αστρική ψυχή (βουλευτικό και επιθυμητικό). Υπάρχουν οι εξής αστρικές σφαίρες με το αντίστοιχο άστρο (από πάνω προς τα κάτω, προς την γη).

- 1) Κρόνος (σφαίρα της ευρείας νοημοσύνης, της γενικευμένης αντίληψης, του όλου)
- 2) Ζεύς (σφαίρα της νοημοσύνης, που βάζει σε τάξη το νοητικό κόσμο και θέτει τους κανόνες της λογικής αντίληψης και συσχέτισης)
- 3) Άρης (σφαίρα της βούλησης)
- 4) Ερμής (σφαίρα της αντίληψης-αίσθησης)
- 5) Αφροδίτη (σφαίρα του επιθυμητικού)
- 6) Ήλιος (σφαίρα της εξωτερικευμένης νόησης που στρέφεται προς τον αισθητό κόσμο)
- 7) Σελήνη (σφαίρα της ασυνείδητης νόησης, του ενστίκτου).

Οι έλλογες ψυχές που έχουν εμπνυχωθεί με μία κατώτερη ψυχή στα άστρα έχουν μία περαιτέρω εξέλιξη, προς τα άνω όταν φωτίζονται από τον ανώτερο κόσμο και ωθούνται από την βούληση ή προς τα κάτω, τον αισθητό κόσμο, όταν παρασύρονται από το επιθυμητικό.

Τελικά οι έλλογες ψυχές που έχουν εμπνυχωθεί με μία κατώτερη ψυχή και παρασύρονται από το επιθυμητικό ενσωματώνονται (με υποβαθμισμένες τις νοητικές δυνάμεις και τις κατώτερες ψυχικές δυνάμεις) στον κόσμο της γης, σε ένα σώμα.

Ψυχή και σώμα

Το Ον, που προέρχεται από την Αρχέγονη Πηγή, το Αγαθόν είναι αιώνιο και ο αληθινός τόπος εκδήλωσής του είναι η οντολογική σφαίρα, ο υπερουράνιος τόπος (όπου εκδηλώνεται σαν Ον και σαν όντα, στην κατώτερη νοητική σφαίρα). Η κάθοδος των έλλογων ψυχών στην σφαίρα της ψυχής, (στις αστρικές σφαίρες, στα άστρα), που χαρακτηρίζεται σαν Αληθινή Γη, αιθέρια γη, αποτελεί μία «πτώση» κι ας βρίσκεται πολύ πιο ψηλά από την γη. Η πτώση όμως των έλλογων ψυχών που έχουν εμπνυχωθεί με μία κατώτερη ψυχή μέσα σε ένα υλικό σώμα (ενσωμάτωση) αποτελεί μία καταδίκη και μία πηγή βασάνων.

Για τον Πλάτωνα λοιπόν ο αληθινός άνθρωπος είναι η έλλογη ψυχή που έχει την καταγωγή της ψηλά στον υπερουράνιο τόπο. Ακόμα και προοπτική μίας ζωής στους ουράνιους τόπους της Αληθινής Γης είναι κατώτερη του ανθρώπου. Το σώμα, σαν γέννημα της ύλης είναι ξένο προς την ψυχή.

Το Ον ενσωματωμένο θα μπορούσε να περιγραφεί ως εξής.

- 1) Αγαθόν (η Πηγή του Όντος)
- 2) Το Ον με τρεις δραστηριότητες
  - 1) Ον,
  - 2) Καθόλου ον (το «αυτό τοις πάσι», το «κοινόν», το «ταυτόν»)
  - 3) Καθ' έκαστον ον
- 3) Η ανώτερη έλλογη, αθάνατη ψυχή με τρεις δραστηριότητες
  - 1) Νόηση
  - 2) Διάνοηση

- 3) Αντίληψη
- 4) Η κατώτερη φθαρτή ψυχή με δύο δραστηριότητες
  - 1) Βούληση
  - 2) Επιθυμητικόν
- 5) Σώμα

Το Ενσωματωμένο ον έχει αποθήσει βαθιά την Απόλυτη Φύση του (το Αγαθόν). Οι νοητικές του δυνάμεις, αδύναμες, απλά θυμούνται το νοητικό κόσμο κι είναι προσαρμοσμένες, (ως προς την λειτουργία τους), στις νέες συνθήκες. Η κατώτερη ψυχή με την συσσωρευμένη εμπειρία (από τις μετενσωματώσεις) επηρεάζει την ζωή στον υλικό κόσμο.

Το Ον μπορεί με την εκπαίδευση να αναπτύξει τις εσωτερικές δυνάμεις του κι έτσι να ξεφύγει από τον κύκλο της μετεμψύχωσης

Η Ανύψωση ως το Αγαθόν

Η Ανύψωση ως το Αγαθόν (την Υπερβατική Αρχή του Όντος), πέραν της νόησης, ακόμα και πέραν της αντίληψης της Ενότητας, έχει διάφορες βαθμίδες.

- 1) Αγαθόν, «η του παντός Αρχή»
- 2) Διαλεκτική, (σαν εσωτερική διερεύνηση της συμπλοκής των μεγάλων γενών)
  - 1) Ον (ούτε υποκείμενο, ούτε αντικείμενο)
  - 2) Καθολικό Είναι (υποκείμενο, αντικείμενο, ταυτίζονται)
  - 3) Ατομικό ον, που απλώνεται σε όλο τον χώρο (υποκείμενο που διακρίνεται χωρίς να διαχωρίζεται από το βασίλειο των ιδεών)
- 3) Διαλεκτική αναίρεση των νοητικών δραστηριοτήτων (σαν εσωτερική διαδικασία

υπέρβασης των νοητικών δραστηριοτήτων)

- 1) Υπέρβαση της νόησης, της αντίληψης ενός εγώ
- 2) Υπέρβαση της διάνοησης, του διασκεπτικού λογισμού
- 3) Υπέρβαση της αντίληψης, των αισθητών μορφών
- 4) Κάθαρσις της ψυχής (Κάθαρση της βούλησης και του επιθυμητικού, αποδέσμευση από τις αισθήσεις, τον αισθητό κόσμο).
- 5) Απάρνηση του υλικού κόσμου

Η Διαλεκτική

Η Διαλεκτική στα κείμενα του Πλάτωνα έχει πολλές έννοιες και χρήσεις.

- 1) Είναι η εσωτερική διερεύνηση των μεγάλων γενών που μπορεί να μας οδηγήσει από το ατομικό (τα πολλά) στο Ένα Ον.
- 2) Είναι η προσωπική διεργασία της αναίρεσης των νοητικών δραστηριοτήτων.

- 3) Είναι η λογική συνοπτική μέθοδος που μας αναγάγει από την έννοια των πολλών στην έννοια του Ενός και η διαιρετική μέθοδος που διερευνά πως από την έννοια του Ενός παράγεται η έννοια των πολλών.
- 4) Είναι ο διάλογος (απορητική διερευνητική μέθοδος) για την εξέταση ενός προβλήματος. Έτσι έχουν γραφεί οι διάλογοι του Πλάτωνα.

Το πεπρωμένο και η μετενσωμάτωση.

Η ενσωματωμένη ψυχή μπορεί να ακολουθήσει μία αντίστροφη πορεία από εκείνη της καθόδου στις κατώτερες σφαίρες κι αφού εκπαιδευτεί στην γη να ανέλθει στις πλανητικές σφαίρες κι από κει στο νοητικό κόσμο και το βασίλειο των ιδεών, ως το Πρωταρχικό Ον και το Αγαθόν.

Μία τέτοια προοπτική όμως ανήκει μόνο σε όσες ψυχές βάζουν σαν σκοπό της ζωής την γνώση και το Αγαθόν. Οι περισσότερες ψυχές, μακριά από την γνώση είναι καταδικασμένες να ενσωματώνονται ξανά και ξανά (μετεμψύχωση) αφού παραμείνουν κατά την διάρκεια του θανάτου που μεσολαβεί ανάμεσα σε δύο ενσωματώσεις στον υποσελήνιο τόπο των κολασμένων ψυχών (αφού δεν κατορθώνουν να φτάσουν στην σελήνη και τους άλλους πλανήτες, στην Αληθινή Γη).

ΣΑΜΚΥΑ ΓΙΟΓΚΑ

Πουρουσα / Πρακρίτι / Σαμσαρα / Ασάνγκα Γιόγκα / Καϊβαλγία

Πουρουσά

Πουρουσά Είναι Αιώνια Πραγματικότητα, χωρίς ιδιότητες. Καθαρή Συνείδηση, Αυτόνομη, Ελεύθερη και ταυτόχρονα Απεριόριστη Αντίληψη που συλλαμβάνει οτιδήποτε «αντικειμενικό», χωρίς να δεσμεύεται πραγματικά. Το Πουρουσά χαρακτηρίζεται στις γραφές σαν Νιργκουνατβατ (χωρίς ιδιότητες), νισιντάρμα (χωρίς «νοημοσύνη»), Ασάνγκ (χωρίς δεσμά, ελεύθερο), ντραστ («θεατής», απόλυτη συνείδηση, κατ' εξοχήν όραση).

Πρακρίτι είναι η Ενέργεια που βρίσκεται στην βάση όλων των φαινομένων, που μετασχηματίζεται σε νοημοσύνη, ενέργεια, ύλη.

Το Πουρουσά, χωρίς ιδιότητες, απεριόριστη αντίληψη, συνδέεται με την Πρακρίτι, αντιλαμβάνεται την Πρακρίτι και τους μετασχηματισμούς της. Ταυτόχρονα η Πρακρίτι υπό την επίδραση του Πουρουσά μετασχηματίζεται παράγοντας τον κόσμο των φαινομένων. Αυτή η σχέση, η αντιστοιχία ονομάζεται γιογκιάτα

Πρακρίτι

Πριν την δημιουργία, το Πουρουσά και η Πρακρίτι είναι ανεξάρτητα. Η Πρακρίτι βρίσκεται σε ακινησία καθώς οι δυνάμεις που την διέπουν (γκούνας) βρίσκονται σε τέλεια ισορροπία. Αποτελεί μια Ενέργεια χωρίς ιδιότητες, «άμορφη». Αυτή η κατάσταση ονομάζεται αβυάκτα. Στην αρχή της δημιουργίας (στο ξεκίνημά της) το Πουρουσά που «συνδέεται» με την Πρακρίτι αντιλαμβάνεται την Πρακρίτι σ' αυτή την κατάσταση ισορροπίας, σαν ενέργεια χωρίς ιδιότητες ενώ η Πρακρίτι «αντανακλά» ακριβώς το Πουρουσά. Έτσι η Ενέργεια υφίσταται τον πρώτο μετασχηματισμό της, γίνεται Μαχάτ, καθαρή νοημοσύνη. Αυτή η «κίνηση» ονομάζεται βυάκτα. Από αυτόν τον μετασχηματισμό θα προκύψουν προοδευτικά όλες οι καταστάσεις της ενέργειας, οι μορφές του γίνεσθαι, η δημιουργία.

Ήδη, από την στιγμή που η Πρακρίτι πέρασε από την αρχική κατάσταση της τέλει ισορροπίας (την κατάσταση όπου ήταν χωρίς ιδιότητες) στην κατάσταση της νοημοσύνης, οι δυνάμεις μέσα στην Πρακρίτι διαταράχτηκαν και η Ενέργεια αρχίζει να μετασχηματίζεται. Μπήκε σε μια ροή εξέλιξης, ενεργοποίησης των δυναμικών που ενυπήρχαν ήδη στην Πρακρίτι, σε μία φάση στην οποία ωθείται πλέον να αναπτύξει όλα αυτά που υπάρχουν εν δυνάμει. Αυτή η εξέλιξη της Πρακρίτι ονομάζεται παρινάμα.

Σε αυτή την φάση της εξέλιξης λοιπόν δεν υπάρχει πιά ισορροπία δυνάμεων μέσα στην Πρακρίτι. Εμφανίζονται κάποιες ροπές, δυναμισμοί, δυνάμεις, που ωθούν σε κίνηση, σε μετασχηματισμό. Ο μετασχηματισμός της Πρακρίτι γίνεται σύμφωνα με αυτές τις ροπές, δυνάμεις. Οι αρχές αυτής της εξέλιξης ονομάζονται γκούνας και είναι:

α) σάττβα, η αρχή της ισορροπίας που εκδηλώνεται (σε όποιο κοσμικό πεδίο ή επίπεδο κι αν αναφερόμαστε) σαν αγνότητα, ηρεμία (αγνή νοημοσύνη, αγνή αίσθηση, βούληση, αγνή δράση της ύλης).

β) ράτζας, η αρχή της δράσης (διατάραξη της ισορροπίας) που εκδηλώνεται σαν δυναμικότητα, δραστηριότητα (δραστηριότητα της νοημοσύνης, δραστηριότητα της αίσθησης, δραστηριότητα της ύλης).

γ) τάμας, η αρχή της στατικής αδράνειας (της αντίστασης στην δράση) που εκδηλώνεται σαν επιβράδυνση και διάλυση (νοητική ασάφεια, αισθησιακή σύγχυση).

Τα τρία γκούνας εμφανίζονται σαν ένα «φάσμα δραστηριότητας» στο οποίο διακρίνουμε τρεις επιμέρους περιοχές. Η μετάβαση από την μία περιοχή του φάσματος δραστηριότητας σε μία άλλη περιοχή γίνεται βαθμιαία και ομαλά. Όταν το σάττβα αυξάνεται υπέρ το δέον (προς τα πάνω) περνάμε σε μία «ανώτερη ποιοτικά» κατάσταση. Όταν το τάμας αυξάνεται υπέρ το δέον (προς τα κάτω) περνάμε σε μία «κατώτερη ποιοτικά» κατάσταση. Η κατάσταση, που είναι ένα πεδίο δραστηριότητας, ένας χώρος εκδήλωσης, ύπαρξης ονομάζεται Βικάρα.

Έτσι όταν μέσα στο Μαχάτ (βικάρα) που είναι ένα ομοιογενές πεδίο, κυριαρχεί το σάττβα το Μαχάτ «αντανακλά» το Πουρουσά σαν μία απροσδιόριστη κατάσταση χωρίς ιδιότητες. Όταν κυριαρχεί το σάττβα δημιουργείται η αντίληψη μίας παγκόσμιας συνείδησης. Όταν κυριαρχεί το τάμας τότε επικρατεί η αντίληψη μίας ευρύτερης συνείδησης που απλώνεται σε όλο τον χώρο.

Όταν μέσα στο Μαχάτ αυξάνεται το τάμας υπέρ το δέον (προς τα κάτω) περνάμε σε μία κατώτερη ποιοτικά κατάσταση που είναι η σφαίρα της ατομικοποίησης του Μαχάτ, του Ανταχαράνα (βικάρα), που είναι ένα πεδίο πολλαπλότητας. Ανάλογα με το ποια δύναμη (σάττβα, ράτζας, τάμας) επικρατεί εκδηλώνονται οι λειτουργίες του Μπούντι, του Αχαμκάρα, του Μάνας (οι μετασχηματισμοί της νοημοσύνης ονομάζονται βρίττις κι ανάλογα με το ποια δύναμη από τα σάττβα, ράτζας, τάμας, κυριαρχεί είναι αντίστοιχα πρακχά πραβρίττι, στίττι).

Όταν μέσα στο Ανταχαράνα βικάρα αυξάνεται το τάμας υπέρ το δέον (προς τα κάτω) περνάμε στην σφαίρα του Πράνα (της αιθέριας ενέργειας). Ανάλογα με το ποια δύναμη (σάττβα, ράτζας, τάμας) επικρατεί εκδηλώνονται οι λειτουργίες των τζνάνα ιντρίγιας, κάρμα ιντρίγιας και τανμάτρας.

Όταν μέσα στο Πράνα βικάρα αυξάνεται το τάμας υπέρ το δέον (προς τα κάτω) περνάμε στην σφαίρα του Ακάσα, του υλικού σύμπαντος. Ανάλογα με το ποια δύναμη (σάττβα, ράτζας, τάμας) επικρατεί εκδηλώνονται τα στοιχεία Ακάσα (αιθέρας, διάστημα, χώρος), μαχαμπούτας (αέρας, φωτιά, νερό, γη) και τα διάφορα υλικά σώματα.

Έτσι η Πρακρίτι μετασχηματίζεται σύμφωνα με τις ροπές της και παράγονται όλες οι καταστάσεις, οι μορφές του γίγνεσθαι. Δημιουργούνται έτσι διάφορα πεδία εκδήλωσης που ονομάζονται βικάρα. Ολόκληρη η δημιουργία είναι προϊόν μίας αρχικής ενέργειας που παράγει προοδευτικά νόηση, δύναμη, ύλη. Στα ανώτερα πεδία δραστηριότητας δεν υπάρχει διάκριση υποκειμένου, αντικειμένου. Στα κατώτερα πεδία δραστηριότητας όμως υπάρχει διάκριση υποκειμένου αντικειμένου. Αφού όμως στην πραγματικότητα όλα προέρχονται από μία ενέργεια κι είναι της ίδιας υφής, δεν πρέπει να μας παραξενεύει

το γεγονός ότι στην κοσμολογία του Σαμκύα Γιόγκα αναφέρονται υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία χωρίς να διακρίνονται (το αντικειμενικό δεν έχει την έννοια του ανεξάρτητου).

Η Εξέλιξη της Πρακρίτι (παρινάμα) ακολουθεί συγκεκριμένους νόμους που οδηγούν μέσα από μια καθορισμένη πορεία προς ένα συγκεκριμένο τέρμα. Η δημιουργία είναι φαινόμενο κυκλικό και καταλήγει μετά την παρέλευση τεράστιου χρονικού διαστήματος βέβαια ξανά στην αποκατάσταση της ισορροπίας των δυνάμεων μέσα στην Πρακρίτι και στην διάλυση όλων των μετασχηματισμών της Πρακρίτι, όλων των μορφών του γίνεσθαι. Αυτή η κατάσταση είναι γνωστή σαν Μαχαπραλάγια.

Σαμσάρα

Το Πουρουσά Είναι Αδιαφοροποίητη Πραγματικότητα, χωρίς ιδιότητες, Καθαρή Συνείδηση. Αυτή είναι η Φυσική Κατάστασή Του. Η Κατάσταση της Απόλυτης Ελευθερίας, Μόνωσης από οτιδήποτε άλλο (την Πρακρίτι). Αυτή η Κατάσταση ονομάζεται Βίντνα.

Όταν το Πουρουσά «συνδέεται» με την Πρακρίτι «παρατηρεί» την κοσμική ενέργεια και τους μετασχηματισμούς της. Ταυτόχρονα η Πρακρίτι λαβαίνει ζωή. Σαν ενέργεια χωρίς ιδιότητες (άμορφη) αντανακλά το Πουρουσά και γίνεται νοημοσύνη. Όταν το Πουρουσά συγκεντρώνεται ολοκληρωτικά στην Πρακρίτι, όταν δίνει «όλη την προσοχή» Του σε αυτήν γίνεται καθαρή προσληπτικότητα, απορροφείται στο αντικείμενο, μόνο το αντικείμενο υπάρχει. Η Πρακρίτι εξ' αιτίας ακριβώς αυτής της συνεχιζόμενης σύνδεσης με το Πουρουσά ωθείται σε μια περαιτέρω κίνηση και εξέλιξη. Η κατάσταση όπου το Πουρουσά απορροφείται στους μετασχηματισμούς της Πρακρίτι ονομάζεται αβίντνα.

Έτσι το Πουρουσά έχει την εμπειρία της Πρακρίτι, των μετασχηματισμών της. Σχηματίζει την αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης (ασμιτά), μίας ατομικής ζωής και εξέλιξης. Όσο το Πουρουσά μένει στην κατάσταση της αβίντνα κι εξακολουθεί να παρατηρεί, να απορροφείται στην Πρακρίτι και τους μετασχηματισμούς της και να «υποστηρίζει» με αυτόν τον τρόπο την Πρακρίτι και τους μετασχηματισμούς της (που εξ' αιτίας ακριβώς αυτής της συνεχιζόμενης υποστήριξης μετασχηματίζεται και παράγει νέες μορφές του γίνεσθαι, νέες καταστάσεις, υποκειμενικά και αντικειμενικά φαινόμενα) εξακολουθεί να υπάρχει αυτή η ατομική ύπαρξη μέσα στην Πρακρίτι, στα διάφορα πεδία της. Το Πουρουσά παρατηρεί και παρακολουθεί αυτή την ατομική ύπαρξη στην πορεία της μέσα στην εξέλιξη, μέσα στην δημιουργία, στα διάφορα κοσμικά πεδία, από ζωή σε ζωή, μέχρις ότου φτάσει να αντιληφθεί ότι όλα αυτά είναι μόνο μετασχηματισμοί της Πρακρίτι κάτι ξένο, οπότε παύει να απορροφείται σε όλα αυτά κι έρχεται στην Πραγματική Κατάστασή Του. Αυτή η πορεία ονομάζεται σαμσάρα (όπου μόνο η Πρακρίτι μετασχηματίζεται και περνά από ζωή σε ζωή) και η Απελευθέρωση, ή Ανεξαρτησία, ονομάζεται Καϊβαλγία. Μέσα στην «δημιουργία» τα πάντα εξελίσσονται σύμφωνα με τον νόμο του κάρμα, το νόμο της παγκόσμιας αιτιότητας. Σύμφωνα με αυτό τον νόμο η πορεία μέσα στην εξέλιξη καθορίζεται από την ίδια μας την δράση. Η τωρινή κατάσταση εξαρτάται από την προηγούμενη δράση, ενώ η τωρινή δράση προετοιμάζει την μελλοντική ύπαρξη

Αστάνγκα Γιόγκα

Το Πουρουσά Είναι Αδιαφοροποίητη Πραγματικότητα, χωρίς ιδιότητες. Όσο το Πουρουσά συγκεντρώνεται στην Πρακρίτι και δίνει όλη την προσοχή Του στους μετασχηματισμούς, απορροφείται στην ατομική ύπαρξη, στις λειτουργίες της (Μπούντι, Αχαμκάρα, Μάνας), στις ενέργειές της (Πράνα), στις καταστάσεις της (Ακάσα, υλικό σώμα), στα διάφορα κοσμικά πεδία. Η Πραγματική Κατάσταση του Πουρουσά είναι η Αδιαφοροποίητη κατάσταση της Καιβαλγία (Ανεξαρτησία, Μόνωση) κι όχι η σύνδεσή της με την Πρακρίτι, η απορρόφησή Του στους μετασχηματισμούς της. Για να φτάσει το Πουρουσά στην Πραγματική Του Κατάσταση, σε όποιο κοσμικό πεδίο κι αν βρίσκεται στην παρούσα φάση, πρέπει να πάψει να απορροφείται στους μετασχηματισμούς της Πρακρίτι.

Στο υλικό κοσμικό πεδίο η Πρακτική που οδηγεί στην Απελευθέρωση ονομάζεται Αστάνγκα Γιόγκα και περιλαμβάνει διάφορα στάδια. Τα στάδια αυτά είναι:

1) Καιβαλγία στο υλικό πεδίο, η Μόνωση, αποκοπή από την πρακρίτι στο υλικό πεδίο, από κάθε μετασχηματισμό.

2) Ασαμπράντζνατα Σαμάντι, Έλεγχος του Μαχάτ (τρεις ποικιλίες νοημοσύνης)

3) Τρεις Ποικιλίες του Σαμπράντζνατα Σαμάντι:

1) Ασμιτά Σαμάντι Έλεγχος του Μπούντι (Απάλειψη της εγωικής νοημοσύνης, των μετασχηματισμών της συνειδητότητας).

2) Ανάντα Σαμάντι, Έλεγχος του Αχαμκάρα (Εξουδετέρωση των νοητικών διεργασιών, σκέψης, κλπ.

3) Τέσσερις ποικιλίες Σαμάντι, νιρβισάρα, σαβισάρα, νιρβιτάρκα, σαβιτάρκα), Έλεγχος του Μάνας (Εξάλειψη των αντιληπτικών διαδικασιών μέσω της συγκέντρωσης σε ένα μοναδικό σημείο).

4) Έλεγχος της Αίσθησης, μέσω των Πρατγιαχάρα, και Πραναγιάμα

5) Έλεγχος του Σώματος μέσω των Ασάνα, Νιγιάμα (Συμορφώσεις) και Γιάμα (Απαρνήσεις), δηλαδή μέσω δράσεων που πρέπει να ακολουθηθούν και δράσεων που πρέπει να απορριφθούν.

Εννοείται ότι ανάλογα με την εξέλιξη της ατομικής ύπαρξης το Πουρουσά θα ξεκινήσει από την βαθμίδα που βρίσκεται την δεδομένη στιγμή. Όταν το Πουρουσά επιτύχει την Καιβαλγία (το μούκτι) είναι ένας τζίβαν μούκτι (ζωντανός απελευθερωμένος). Μπορεί να χρησιμοποιεί την Πρακρίτι, τους μετασχηματισμούς, χωρίς να δεσμεύεται πιά.

Καιβαλγία

Το Πουρουσά, μέσω της Πρακτικής του Γιόγκα, ξεπερνά το γίνεσθαι στο υλικό πεδίο (στα διάφορα επίπεδα της εκδήλωσής του, το υλικό, το αντιληπτικό, το νοητικό, το παγκόσμιο). Με την άσκηση φέρνει το τσιττά σε μία κατάσταση «αμορφίας» χωρίς μετασχηματισμούς. Κι έτσι παύει να ταυτίζεται με τους μετασχηματισμούς του τσιττά, αφού δεν υπάρχουν πιά μετασχηματισμοί. Καθώς εξαλείφονται και τα νοητικά εντυπώματα που συντηρούν την

αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης (στο υλικό πεδίο) το Πουρουσά απελευθερώνεται για πάντα από την «ατομική ύπαρξη στο υλικό πεδίο» . Το κύριο χαρακτηριστικό λοιπόν αυτής της κατάστασης του Καϊβαλγία, είναι ότι το Πουρουσά συνειδητοποιεί το Πραγματικό Ον, τον Αληθινό Εαυτό, που διακρίνεται εντελώς από το γίνεσθαι στο υλικό πεδίο, παύει να ταυτίζεται με οποιαδήποτε ύπαρξη στο υλικό πεδίο. Το Πουρουσά τώρα έχει αντίληψη της ύπαρξής του σαν Κάτι Απείρως Πλατύτερο από μία υλική ύπαρξη, από μία ύπαρξη περιορισμένη στα όρια του υλικού κόσμου. Έχει αντίληψη μίας ύπαρξης σε ένα χώρο πλατύτερο από το υλικό πεδίο. Είναι φανερό ότι σε αυτή την Κατάσταση εξακολουθεί να είναι συνδεδεμένο με την υλική ύπαρξη (μέχρις ότου εξαντληθούν οι αιτίες που το δημιούργησαν) και μπορεί πιά να χρησιμοποιεί τους κατώτερους μετασχηματισμούς χωρίς να παρασύρεται σε ένα ταυτισμό και χωρίς να δεσμεύεται...

ΣΟΥΦΙΣΜΟΣ

αλ-Χακ / Χανταράτ / Ταρίκα/ Αμάλ / Φανά φι 'λλάχ

Al-Haqq (Η Ύψιστη Πραγματικότητα)

Ο Θεός (Allah) είναι η Ύψιστη Αλήθεια, η Ύψιστη Πραγματικότητα (al Haqq), χωρίς ιδιότητες, χωρίς προσδιορισμούς. Είναι Αυθύπαρκτη Πραγματικότητα, Ακατάληπτη, πέρα από κάθε έννοια χώρου. Είναι Μία και Μοναδική Ουσία (Dhat). Είναι το Απόλυτο, Απεριόριστο, Ον (al wujud al-mutlaq).

Hadarat (Οι Βαθμίδες Αποκάλυψης του Θείου)

Όταν ο Θεός «Δραστηριοποιείται» τότε στην Θεία Ουσία (al Dhat) «εμφανίζονται» ιδιότητες, θεία ιδιώματα και κατηγορήματα (sifat). Αυτά αποτελούν απλά δραστηριότητες της Θείας Ουσίας, αποτελούν μία διαφορετική «εμφάνιση» αλλά δεν επιφέρουν στην Ουσία καμία πραγματική διαφοροποίηση. Έτσι υπάρχει ταυτότητα Θείας Ουσίας και ιδιωμάτων (al dhat ayn as-sifat). Η Θεία Ουσία «Δραστηριοποιείται» σε δύο σφαίρες δραστηριότητας. Η πρώτη χαρακτηρίζεται σαν εσωτερική, Το Ον εμφανίζεται σαν Ενότητα. Η δεύτερη χαρακτηρίζεται σαν εξωτερική. Το Ον εμφανίζεται «καλυμμένο» και πολλαπλό. Στην Πραγματικότητα υπάρχει μία και μόνο Ουσία και υπάρχει απόλυτη ενότητα της Ουσίας (wahdat). Αυτή η Μοναδική Ουσία υπάρχει και στην εσωτερική και στην εξωτερική δραστηριότητα. Η ενότητα λοιπόν της Ουσίας περιλαμβάνει και το εξωτερικό «είναι» (wahdat al-wujud). Αληθινά μόνο ο Θεός Υπάρχει, μόνο ο Θεός Είναι και υπάρχει σε κάθε «είναι», δεν υπάρχει τίποτα άλλο (laisa fi 'l-wujudi illa 'Ilah – τίποτα δεν υπάρχει στο «είναι» πλην του Θεού).

Το αποτέλεσμα της Θείας Δραστηριότητας είναι ότι το Ον εμφανίζεται διαφορετικά, η Συνείδηση του Όντος αλλάζει κι έτσι δημιουργούνται διάφορα επίπεδα συνειδητότητας, πεδία, βαθμίδες αποκάλυψης του Θείου (hadarat).

Η Θεία Συνείδηση, κατά την «Δραστηριότητά» Της, ούτε εκλείπει, ούτε διαφοροποιείται. Οι διάφορες δραστηριότητες που αναδύουν διαφορετικές συνειδήσεις του Όντος υπάρχουν παράλληλα στους κόλπους της Θείας Συνείδησης. Στην πραγματικότητα η Θεία Συνείδηση είναι πάντα παρούσα μέσα σε όλες αυτές τις καταστάσεις αλλά «αποκρύπτεται» κι εμφανίζεται μία περιορισμένη συνειδητότητα. Αυτές οι καταστάσεις χαρακτηρίζονται σαν πέπλα που κρύβουν την Θεία Ουσία (hijab – πέπλοι του Θεού, του Αληθινού Όντος, της Συνειδητότητας).

Τα Πεδία, οι βαθμίδες αποκάλυψης του Θείου είναι πέντε.

- 1) Θεός (Dhat)
- 2) Πεδίο Ενότητας (Sifat)

- 3) Πεδίο του Φωτός, του Λόγου, του Παγκόσμιου νου, του ατομικού νου και των ποικιλιών του, (Nur, 'Akl, Ruh, ruh)
- 4) Πεδίο των ουρανών, της «νοοτροπίας», του «εαυτού» και των ποικιλιών του (Khayal)
- 5) Πεδίο της ύλης, της γης, της αντίληψης του αισθητού κόσμου (Hayula)

Η Θεία Δραστηριότητα είναι τώρα φανερή και χαρακτηρίζεται σαν Θεία Ακτινοβολία (tajalli – ακτινοβολία, έκλαμψη, φανέρωση, εκδήλωση, η αποκάλυψη της Θείας Ουσίας δια ακτινοβολίας, εξωτερικώς).

Στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο Ένα Ον. Δεν υπάρχει καμία απολύτως διαφορά στο Ον είτε θεωρείται εσωτερικά (al-batin), είτε θεωρείται εξωτερικά (al-zahir). Όλες οι συνειδήσεις του Όντος που εμφανίζονται από την Θεία Δραστηριότητα κι υποστηρίζονται από Αυτήν είναι απλά Όψεις του Όντος, Εικόνες του Όντος, απλά πέπλα που αποκρύπτουν το Πραγματικό Ον. Όταν παραμεριστούν οι δευτερεύουσες εκδηλώσεις αποκαλύπτεται το Πραγματικό Ον.

Η αρχική διαφοροποίηση παραμένει μέσα στα πλαίσια της αντίληψης της Ενότητας του Όντος και γι' αυτό χαρακτηρίζεται εσωτερική. Υπάρχουν τρεις βαθμίδες συνείδησης της Ενότητας. Το ον αντιλαμβάνεται ότι είναι

- 1) al 'ama, αχλύς, σκότος.
- 2) ahad, απόλυτη ενότητα, που αποκλείει την πολλαπλότητα
- 3) wahid, η ενότητα μέσα στην πολλαπλότητα.

Όταν κατά την πρόοδο της Θείας δραστηριότητας εγκαταλείπεται η αντίληψη της Ενότητας του Όντος αναδύεται το Παγκόσμιο Φως (Nur), ο Παγκόσμιος Λόγος ('Akl), το Παγκόσμιο Πνεύμα (Ruh, ruh al-'alam), που εκδηλώνεται ταυτόχρονα σαν Ένα Παγκόσμιο και σαν ατομικό πνεύμα (ruh), σαν πολλά ατομικά πνεύματα μέσα σε μία πολλαπλότητα φαινομένων. Σε αυτό το Πεδίο υποκείμενο αντικείμενο διαχωρίζονται. Το Ruh (σαν αφηρημένο υποκείμενο που γνωρίζει) μπορεί να έχει αντίληψη της Ενότητας, της Παρουσίας του Θείου μέσα στην ύπαρξη που βιώνει ή να απομονώνεται μέσα σε μία ατομική αντίληψη, σε διάφορες ατομικές εκδηλώσεις. Υπάρχουν τρεις κύριες ατομικές εκδηλώσεις.

- 1) «Εγώ-είναι» (aniya), που εκπίπτει συνήθως σε απλό εγώ (ana) και συχνά σε διεστραμμένο εγώ.
- 2) Φωτισμένο πνεύμα (ruh-i wahy), που εκπίπτει συνήθως σε απλή διάνοηση (ruh ή 'akl, με την έννοια της διάνοιας του συνηθισμένου ανθρώπου) και συχνά σε διεστραμμένη διάνοηση.
- 3) Παγκόσμια, καθαρή αντίληψη, (jihan-i mutlaq), που συνήθως εκπίπτει σε απλή ψυχή, αντίληψη (jan) και συχνά σε διεστραμμένη αντίληψη.

Όταν το Ruh μεταλλάσσεται σε «Νοοτροπία» (Khayal) αναδύεται η παγκόσμια κατώτερη ψυχή (nafs, η καθολική ψυχή) που περικλείνει μέσα της όλες τις κατώτερες ψυχικές διαθέσεις και συμπεριφορές (nafs, με την έννοια της κατώτερης επιθυμητικής ψυχής, του «εαυτού»). Αυτό που οι άνθρωποι θεωρούν συνήθως «εαυτό» είναι ένα σύμπλεγμα από ιδέες εξαρτήσεις, συνήθειες. Ο

«εαυτός», η προσωπικότητα, είναι μία δραστηριότητα, ένας τρόπος συμπεριφοράς, συχνά μη συγκροτημένος, που εκτρέπεται στο σφάλμα και συχνά στην διαστροφή. Υπάρχουν τρεις χαρακτηριστικές κατηγορίες αυτής της δραστηριότητας.

- 1) Καθαρή, εξαγνισμένη ψυχή, απογυμνωμένη από το «ίδιον» θέλημα.
- 2) Ισορροπημένη ψυχή, που ελέγχει την δραστηριότητά της.
- 3) Εμπαθής ψυχή.

Όταν το Khayal εκτρέπεται σε «τυφλότητα» αναδύεται ο αισθητός κόσμος (Hayula), το φαινόμενο της ύλης, του σύμπαντος, που περιλαμβάνει μέσα του όλα τα αισθητά φαινόμενα και τα υλικά αντικείμενα.

Tariqa (Η Μυστική Οδός)

Ο Θεός, το Ον είναι Ένα. Το Ον (Dhat) αποτελεί την Ουσία του παντός. Όλα όσα εμφανίζονται σαν διαφορετικά είναι εξωτερικεύσεις του Όντος, λειτουργίες του Όντος, εξαρτημένα φαινόμενα. Όταν παραμεριστούν οι δευτερεύουσες εκδηλώσεις αποκαλύπτεται το Ον Ακόμα και η διάκριση του «εσωτερικού» και του «εξωτερικού» είναι απατηλή. Με αυτή την έννοια η διαπίστωση «ana 'I-Haqq» του αλ-Χαλλάτζ σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένα «εγώ», υπάρχει μόνο Θεός. Το «εγώ» έχει εξαλειφθεί, κι αυτή είναι η υπέρτατη ταπείνωση. Αντίθετα αυτοί που συγκεντρώνονται στην αντίληψη μίας ατομικής ύπαρξης, ενός «εγώ», αμαρτάνουν απέναντι στον Θεό. (Έτσι αμαρτωλός δεν ήταν ο Χαλλάτζ, αμαρτωλοί ήταν αυτοί που τον βασάνισαν και τον διαμέλισαν). Μάλιστα αυτοί που δεν σέβονται την Εικόνα του Θεού (που είναι πραγματικά) και την εξαχρειώνουν δεν είναι απλά αμαρτωλοί, είναι τελείως «τυφλοί».

Το Αληθινό Ον, (η Αδιαφοροποίητη Ενότητα), είναι η Βαθύτερη Ουσία των όντων που φαίνονται να «διαφοροποιούνται». Με αυτή την έννοια το Ον είναι Ένα (όταν αναδύεται η Αληθινή Φύση του Όντος) και πολλά μαζί μέσα στην «δημιουργία», όταν αναδεικνύεται το «προσωπικό στοιχείο», τα ιδιαίτερα ατομικά χαρακτηριστικά.

Όσο το «ον» δεν βιώνει την Αληθινή Φύση του, η συνείδησή του αλλοιώνεται, προσωποποιείται και εκδηλώνεται μέσα στα διάφορα κοσμικά πεδία. Η Συνειδητοποίηση του Αληθινού Εαυτού, του Όντος, στο βάθος του είναι μας, πέρα από όλες τις επιφανειακές εκδηλώσεις, συνιστά μια μεταμορφωτική πορεία που εξαγνίζει την συνείδηση εξαλείφοντας όλες τις προσωπικές παρεκκλίσεις μέχρι να φτάσουμε στο «Καθαρό Είναι». Αυτή η μεταμορφωτική πορεία ονομάζεται «Ταρίκα» (μυστική οδός της εσωτερικής τελείωσης, ατραπός, πορεία, τρόπος, μέθοδος, μυστική άσκηση, κανόνας πνευματικής ζωής, «μέσον» αλλά και «στόχος», όλες οι έννοιες με μυστικό περιεχόμενο, - που οδηγεί σε μια συνειδησιακή κατάσταση διαφορετική από την τρέχουσα καθημερινή εμπειρία).

Η Ταρίκα σαν «συνειδητοποίηση του Αληθινού Όντος που είμαστε» υπερβαίνει και «αποσυνδέεται» από οποιαδήποτε διαδικασία (γιατί όσο βρισκόμαστε μέσα σε κάποια διαδικασία υφίσταται το προσωπικό στοιχείο, βιώνουμε μια αλλοιωμένη συνείδηση).

Η «Συνειδητοποίηση» μπορεί να «επιτευχθεί» μέσω του διδακτικού λόγου, του ευφυολογήματος, του διαλογισμού, του στοχασμού, της προσευχής, της σιωπής, της «πράξης», κλπ. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί κάποιο από αυτά τα μέσα, διάφορα μαζί ή και όλα μαζί, ή κανένα από όλα αυτά. Μπορεί να επέλθει ξαφνικά σαν έλλαμψη άνωθεν ή μετά από περιπλάνηση στα σκοτάδια του νου ή βασανισμό σε άστοχες ενέργειες. Καθώς πρόκειται για «συνειδητοποίηση» δεν συνδέεται με κάποια εξωτερική διαδικασία, με κάποια συγκεκριμένη μέθοδο που με μηχανικό τρόπο θα επιφέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Καθώς πρόκειται για εσωτερικό βίωμα είναι «προσωπική εμπειρία» του Απείρου (που καταλύει κάθε ατομικότητα). Χρειάζεται δηλαδή ο καθένας μόνος του και για τον εαυτό του να το βιώσει και δεν μπορεί κανένας να το επιτύχει για χάρη μας.

Η Ταρίκα είναι λοιπόν εσωτερική εμπειρία και δεν ωφελεί η συμμετοχή σε κάποιο εξωτερικό οργανισμό, ή εξωτερική θρησκευτική ομάδα, σε κάποια «πίστη», τελετουργικό, τρόπο ζωής, κλπ.

Συμβαίνει στην διάρκεια της ιστορίας διάφορα άτομα που ακολουθούν την Ταρίκα (όπως την προσδιόρισαμε πιο πάνω) να «συνδέονται» μεταξύ τους και να υιοθετούν κάποιους χαλαρούς δεσμούς χωρίς να αναιρούν την προσωπική τους εμπειρία προς το Άπειρο. Δημιουργείται τότε μια «ομάδα, αδελφότητα, μοναχικό τάγμα και η έννοια της Ταρίκα επεκτείνεται για να χαρακτηρίσει την εν λόγω ομάδα.

Πάντως όπως και να έχει Ταρίκα σημαίνει «ατομική πορεία» προς την υπέρβαση του ατομικού, προς την Ενότητα του Όντος, προς το Θείο.

Amal (Το Έργο)

Το Καθαρό Είναι, Η Θεία Συνείδηση, Το Αιώνιο Πνεύμα, Απεριόριστο, Ελεύθερο, Είναι η Ουσία του Όντος, κάθε όντος. Η ατομικότητα, η ιδιαίτερη φύση, δεν είναι παρά εξωτερικές λειτουργίες, φαινόμενα, όχι πραγματικότητα. Εξ' ορισμού λοιπόν το ον, έχει θεία φύση και δεν έχει άλλο προορισμό από το να συνειδητοποιήσει την θεία φύση, ξεπερνώντας όλες τις φαινομενικές καταστάσεις που το παρασέρνουν σε μια φαντασιώδη ύπαρξη μέσα στον φαινομενικό κόσμο.

Το Έργο αυτό της συνειδητοποίησης ονομάζεται Αμάλ και συνίσταται στον έλεγχο (και το ξεπέραςμα) της φαινομενικής ύπαρξης. Συγκεκριμένα περιλαμβάνει τα πιο κάτω στάδια:

- 1) Fana-Baqa (Εξάλειψη του «εγώ» – Παραμονή εν Θεώ). Fana' fi '1-Haqq («Σβήσιμο» μέσα στο Πραγματικό). Fana' fi 'Ilah («Σβήσιμο» μέσα στον Θεό). Όλες αυτές οι εκφράσεις σημαίνουν την Πλήρη Συνειδητοποίηση της Θείας Φύσης μας.
- 2) Εξάλειψη των καταστάσεων του ενοποιημένου πνεύματος. Τρεις βαθμίδες στις οποίες συνειδητοποιείται.
  - 1) Το ακατάληπτο του όντος (al 'ama).
  - 2) Η ενότητα του όντος, πέρα από κάθε πολλαπλότητα, υποκείμενο, αντικείμενο, ταυτίζονται (ahadiya)

- 3) Η ενότητα του όντος μέσα στην πολλαπλότητα, το υποκείμενο ταυτίζεται με τον φαινόμενο κόσμο (wahidiya).
- 3) Εξάλειψη των πνευματικών δραστηριοτήτων. Τρία στάδια
- 1) Apiya (εξάλειψη κάθε «συνείδησης», «εγώ»)
  - 2) ruh-i wahy (εξάλειψη νοητικών διαδικασιών)
  - 3) jihan-i mutlaq (εξάλειψη αντίληψης).
- 4) Καθαρισμός του nafs από επιθυμίες, πάθη κλπ. Τρία στάδια
- 1) Καθαρή, εξαγνισμένη ψυχή, απογυμνωμένη από το «ίδιον» θέλημα.
  - 2) Ισορροπημένη ψυχή, που ελέγχει την δραστηριότητά της.
  - 3) Καθαρισμός από πάθη.
- 5) Απάρνηση του υλικού κόσμου.

Fana fi 'Ilah (Το Σβήσιμο Μέσα Στον Θεό)

Σύμφωνα με την «Διδασκαλία του Σουφισμού»

TANTRISMOS (ΣΑΚΤΙΣΜΟΣ)

SHIVA, SHAKTI, SAMKLESHA (Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ), SAMSARA, ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΠΕΔΙΟ, SADHANA

SHIVA

Ο Σίβα (Shiva) είναι «Ωκεανός Ενέργειας», Ένα Παγκόσμιο Πεδίο Ενέργειας, χωρίς όρια, χωρίς διαφοροποιήσεις, χωρίς ιδιώματα, χωρίς προσδιορισμούς, χωρίς «συνείδηση». Ο Σίβα «φέρνει» μέσα Του την Σάκτι (Shakti) την δύναμη του φανερώματός Του, την ικανότητα να δραστηριοποιείται, να μετασχηματίζεται, να «περιορίζεται», να παράγει όλα τα φαινόμενα. Στην Κατάσταση της Αδιαφοροποίητης Ενέργειας η Σάκτι παραμένει ανεκδήλωτη. Όταν αρχίζει η Δραστηριότητα, η Διαφοροποίηση της Ενέργειας, τότε λέμε ότι η Σάκτι εκδηλώνεται.

Ο Σίβα είναι η Ενέργεια που υπάρχει. Η Σάκτι είναι η Δραστηριότητα, ο Μετασχηματισμός της Ενέργειας: Σίβα και Σάκτι είναι για πάντα Ενωμένοι, δεν είναι κάτι διαφορετικό. Ακόμα κι όταν η Σάκτι εκδηλώνεται εξαρτάται απόλυτα από τον Σίβα.

SHAKTI

Όταν η Σάκτι εκδηλώνεται, όταν αρχίζει η Δραστηριότητα, τότε η Ενέργεια μετασχηματίζεται. Όταν ο μετασχηματισμός τείνει να παγωθεί γίνεται λειτουργία, κατάσταση, φαινόμενο. Έτσι η Σάκτι εκδηλώνεται σαν μία ορισμένη λειτουργία, σαν ορισμένο φαινόμενο.

Με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται (σαν εκδηλώσεις της Σάκτι) διάφορες κοσμικές λειτουργίες, πεδία εκδήλωσης (κόσμοι), φαινόμενα, κλπ.

Η Σάκτι λοιπόν είναι ακριβώς η ικανότητα της Δραστηριότητας, του μετασχηματισμού της Ενέργειας (η δύναμη που πραγματοποιεί τον μετασχηματισμό), ο μετασχηματισμός αυτός καθεαυτός (σαν δραστηριότητα), ο τρόπος που φαίνεται η Ενέργεια, το φαινόμενο.

Όλα αυτά, η Δραστηριότητα, οι μετασχηματισμοί, η συνείδηση της ενότητας, η σύλληψη της ιδέας, η ενδυνάμωση της ιδέας, το υλικό φαινόμενο, είναι απλά φανερώσεις της Ενέργειας, επιθέματα της Ενέργειας, απλά φαινόμενα.

SAMKLESHA (Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ)

Όταν μέσα στον Σίβα (Αδιαφοροποίητη Ενέργεια) η Σάκτι (Δραστηριότητα) εκδηλώνεται, δημιουργείται καταρχήν ένας πρώτος σταθερός μετασχηματισμός (vimarsa) που απλώνεται σε όλη την έκταση του Πεδίου. Έτσι δημιουργείται μία Κατάσταση Συνειδησιακής Ενότητας, όπου Υποκείμενο Αντικείμενο είναι το ίδιο, όλο το Πεδίο. Έτσι λέμε ότι ο Σίβα και η Σάκτι δεν διαχωρίζονται (αν και διακρίνονται), υποκείμενο και αντικείμενο υπάρχουν μέσα στην συνειδησιακή ενότητα. Το πεδίο αυτό χαρακτηρίζεται σαν το πεδίο της μη-δυναδικότητας (Advaya), της σύζευξης, της ένωσης, (samyooga), ενώ τα κατώτερα πεδία, όπως θα δούμε πιο κάτω, χαρακτηρίζονται σαν πεδία της διάζευξης (vibhaga).

Μέσα στο Πεδίο αυτό (Advaya) διακρίνονται τρεις κύριες δραστηριότητες (που υποδηλώνουν την προοδευτική εξέλιξη, προς τον διαχωρισμό των δύο αρχών και την φανέρωση της δημιουργίας):

- 1) Jnana, γνώση, πλήρης αντίληψη της ενότητας, μία κατάσταση χωρίς όρια, χωρίς προσδιορισμούς.
- 2) Iccha, βούληση, μία κατάσταση όπου υποκείμενο αντικείμενο ταυτίζονται.
- 3) Kruja, δράση, μία κατάσταση όπου υποκείμενο αντικείμενο δεν διαχωρίζονται αλλά

διακρίνονται.

Όταν μέσα στο Παγκόσμιο Πεδίο Advaya (της Συνειδησιακής Ενότητας) η Συνείδηση που απλώνεται σε όλο τον χώρο του Πεδίου «περιορίζεται» σε κάποιο σημείο του Πεδίου (δημιουργώντας έτσι ένα «συνειδησιακό κόμβο») δημιουργείται αυτόματα ένας διαχωρισμός του Υποκειμένου από το Υπόλοιπο Πεδίο, που το αντιλαμβάνεται σαν το Αντικείμενο, σαν μία παγκόσμια σκέψη που οργανώνεται σε πλήθος σκεπτομορφές, ιδέες. Η ύπαρξη, παράλληλα, πολλών τέτοιων συνειδησιακών κόμβων δημιουργεί τον κόσμο της πολλαπλότητας (πολλών εγώ μέσα στον αντικειμενικό κόσμο των σκεπτομορφών). Έτσι λέμε ότι ο Σίβα (Υποκείμενο) και η Σάκτι (Αντικείμενο) διαχωρίζονται. Αυτό είναι το Δεύτερο Πεδίο Δραστηριότητας που φέρνει το γενικό χαρακτηρισμό Manas, Νοημοσύνη, (κι όπου Υποκείμενο Αντικείμενο είναι διαχωρισμένα, ενώ παράλληλα υπάρχει πολλαπλότητα των εγώ – συνειδησιακή πολλαπλότητα).

Το Μανας (σαν «συνειδησιακός κόμβος») μέσα στο Παγκόσμιο Νοητικό Πεδίο) αποτελεί τον ατομικό υπαρξιακό πυρήνα που υφίσταται σε αυτό το πεδίο και παράλληλα υποστηρίζει την ύπαρξη μέσα στα κατώτερα πεδία.

Το Μανας (ο ατομικός υπαρξιακός πυρήνας) διακρίνεται σε τρεις επιμέρους λειτουργίες:

- 1) ahankara, συνείδηση, του εγώ μέσα σε ένα αντικειμενικό κόσμο (υποκείμενο και αντικείμενο διαχωρίζονται).
- 2) buddhi, διασκεπτική διαδικασία.
- 3) manas, αντίληψη, η έκτη αίσθηση.

Παράλληλα ο κόσμος του Μανας, σαν αντικείμενο, είναι, όπως είπαμε, ένας νοητικός κόσμος, αντιλήψεων, σχέσεων, σκεπτομορφών, κλπ.

Όταν μέσα στο Παγκόσμιο Πεδίο του Μανας, το Μανας, σαν Καθολική Νοημοσύνη «εμμένει» στην δραστηριότητα («καθυστερεί» σε αυτήν) την «φορτίζει» με ενέργεια, δίνοντάς της μία ενεργειακή, μία δυναμική, διάσταση. Αυτό συμβαίνει και σε παγκόσμιο και σε ατομικό επίπεδο κι εκδηλώνεται και στην δραστηριότητα των υποκειμένων αλλά και στην ύπαρξη των αντικειμένων. Έτσι τα Μανας, (σαν ατομικοί υπαρξιακοί πυρήνες) αποκτούν εδώ ένα ενεργειακό πεδίο γύρω τους, ένα ενεργειακό σώμα, που επειδή εμφανίζει μία σχετική σταθερότητα γίνεται αντιληπτό σαν «λεπτή ουσία», «λεπτό σώμα». Το ίδιο συμβαίνει και στα διάφορα νοητικά αντικείμενα που εφοδιάζονται εδώ με ένα ενεργειακό, δυναμικό, πεδίο. Αυτή η ενέργεια ονομάζεται Pranas (πρωταρχική ενέργεια – κοσμική ενέργεια, ζωτική δύναμη) κι αποτελεί ένα παγκόσμιο πεδίο αλλά ταυτόχρονα ατομικοποιείται γύρω από τους υπαρξιακούς πυρήνες (υποκειμενικούς και αντικειμενικούς). Αυτό είναι το Τρίτο Πεδίο Δραστηριότητας που φέρνει το γενικό χαρακτηρισμό Πράνας

Εδώ το Μανας, ο υπαρξιακός πυρήνας, εκδηλώνεται σαν νοητικός πυρήνας με ενεργειακό πεδίο γύρω του, με ενεργειακό σώμα, με κάποιες λειτουργίες που του επιτρέπουν να αισθάνεται και να αντιδρά. Οι διάφορες λειτουργίες της ύπαρξης, τόσο οι ανώτερες, όσο και οι λειτουργίες αυτού του πεδίου, αποτελούν συνειδησιακές λειτουργίες, που εντοπίζονται σαν συνειδησιακά κέντρα μέσα στο ενεργειακό σώμα

Μέσα στο Παγκόσμιο Ενεργειακό Πεδίο (Pranas), οι «μετασχηματισμοί» της ενέργειας, αλλά και η «μετάδοση» αυτών των μετασχηματισμών γίνεται με αστραπιαία ταχύτητα. Όταν όμως η δραστηριότητα «περιορίζεται» μέσα σε κάποια σταθερά πρότυπα φαίνεται σαν να «αποκρυσταλώνεται». Οι μετασχηματισμοί της ενέργειας, αλλά και η μετάδοσή τους επιβραδύνεται κι έτσι η ενέργεια σταθεροποιείται σε κάποιο σημείο του πεδίου. Αυτός ο περιορισμός σε κάποιο σημείο του χώρου έχει σαν αποτέλεσμα την υπερλειτουργία της ενέργειας σε αυτό το σημείο. Έτσι η ενέργεια αποκτά παρουσία, εμφανίζεται σαν κάποια ουσία. Με αυτόν τον τρόπο από το Παγκόσμιο Ενεργειακό Πεδίο, με την «επιβράδυνση», προκύπτει ένα Δευτερογενές Παγκόσμιο Ενεργειακό Πεδίο που έχει μία διπλή όψη, είναι ενέργεια και ύλη. Αυτό είναι το Τέταρτο Πεδίο Δραστηριότητας που φέρνει το γενικό χαρακτηρισμό Akasha

(πρωτογενής ουσία – κοσμική ουσία, αιθέρας που εμφανίζεται άλλοτε σαν ενέργεια, άλλοτε σαν ύλη).

Μέσα στο παγκόσμιο ενεργειακό πεδίο (ακάσα) δημιουργείται το πλήθος των ενεργειακών φαινομένων που εμφανίζονται (ψευδώς) σαν υλικά αντικείμενα. Εδώ το Μάνας, ο υπαρξιακός πυρήνας με το ενεργειακό πεδίο εκδηλώνεται μέσα σε ένα (μέσα από ένα) υλικό φορέα. (Επειδή ο υλικός φορέας δεν είναι κάτι απλό αλλά μία «σύνθεση» η ύπαρξη, γενιέται, ενσαρκώνεται, μέσα στο υλικό σώμα. Η διαδικασία γίνεται ασυνείδητα).

(Η σύγχρονη φυσική επιστήμη περιγράφει την πραγματικότητα σαν ένα αδιάσπαστο κοσμικό πλέγμα στα πλαίσια του οποίου εκδηλώνονται ενεργειακά συμβάντα. Τα ενεργειακά συμβάντα περιγράφονται σαν δραστηριότητες, δυναμικές εξελικτικές διαδικασίες σε ένα σημείο, που σχετίζονται και αλληλεπιδρούν με το υπόλοιπο πλέγμα. Αυτή η δραστηριότητα είναι η ουσία της ύπαρξης των συμβάντων. Από την άποψη του χρόνου εκδηλώνεται σαν εξελικτική διαδικασία, από την άποψη του χώρου εκδηλώνεται σαν παρουσία, σαν αλληλεπίδραση με το υπόλοιπο πεδίο. Αυτή ακριβώς η δραστηριότητα, η παρουσία, εκφράζεται σαν μάζα ($m=E/c^2$). Η ύλη λοιπόν, η υλική ουσία, δεν είναι παρά μία μορφή ενέργειας, μία δραστηριότητα, η υλική ουσία είναι μία ψευδαίσθηση. Πως συμβαίνει όμως αυτό; Ο περιορισμός της ενέργειας σε ένα σημείο (δηλαδή η συμπύκνωση του πεδίου σε ένα σημείο, ο ενεργειακός κόμβος, έχει σαν συνέπεια να αναπτύσσονται τεράστιες δυνάμεις σε αυτό το σημείο που εκδηλώνονται σαν επιτόπια κίνηση με ιλιγγιώδη ταχύτητα κι αυτό έχει σαν συνέπεια η ενέργεια που δονείται να εμφανίζεται σαν κάτι στέρεο, σαν υλική ουσία – όπως ένας ακτινωτός τροχός που περιστρέφεται ταχύτατα εμφανίζεται σαν συμπαγής δίσκος. Αυτά τα απλά ενεργειακά συμβάντα που βασίζονται σε απλούς κανόνες παράγουν όλα τα στοιχεία – του περιοδικού πίνακα -, όλες τις ατομικές και μοριακές ενώσεις, όλα τα υλικά αντικείμενα, από ένα κομάτι ύλης μέχρι τους γαλαξίες. Στην πραγματικότητα η ενέργεια μέσα στο παγκόσμιο πεδίο δημιουργεί πολύ λίγες συμπυκνώσεις που καταλαμβάνουν πάρα πολύ χώρο. Έτσι η κοσμική πραγματικότητα είναι περισσότερο «άδεια» παρά «γεμάτη». Εν τούτοις η ψευδαίσθηση της στερεότητας της ενέργειας εμφανίζει το σύμπαν «γεμάτο». Σε τελευταία ανάλυση η κοσμική πραγματικότητα είναι πολύ απλή στην σύλληψή της, βασίζεται σε πολύ απλούς κανόνες κι ενώ στην πραγματικότητα υπάρχει απλά ένα παγκόσμιο ενεργειακό πεδίο με ενεργειακά συμβάντα μακροσκοπικά η ανθρώπινη αντίληψη ξεχωρίζει «αντικείμενα» μέσα στον «χώρο», γαλαξίες και σύμπαν).

Όλα αυτά τα Πεδία που περιγράψαμε (Advaya, manas, prana akasha) υπάρχουν και λειτουργούν ταυτόχρονα στον ίδιο παγκόσμιο «χώρο», αλλά σε διαφορετική διάσταση. Η ατομική ύπαρξη μπορεί να λειτουργεί σε ένα ή περισσότερα πεδία ταυτόχρονα (η βάση της ύπαρξης, που αποροφά την συνείδηση και την δραστηριότητα είναι φυσιολογικά το κατώτερο πεδίο κάθε φορά).

SAMSARA

Στην πραγματικότητα μόνο ο Σίβα (Απειρη Ενέργεια) υπάρχει. Η Ενέργεια μετασχηματίζεται παράγοντας όλα τα φαινόμενα. Ο μετασχηματισμός της Ενέργειας (Σάκτι) μοιράζεται μία συνεχής διαδικασία αποκρυσταλλώνεται σε ορισμένα «λειτουργικά πρότυπα» σύμφωνα με τα οποία λειτουργεί, παράγοντας έτσι λειτουργίες, πεδία, φαινόμενα (τα παγκόσμια πεδία της σύζευξης και της διάζευξης). Όσο ο μετασχηματισμός (που εκδηλώνεται σε λειτουργικά πρότυπα, λειτουργίες, κλπ) «συγκρατείται», υφίσταται ο μετασχηματισμός και λειτουργεί. Όταν πάψει αυτή η «υποστήριξη» ο μετασχηματισμός διαλύεται κι επιστρέφουμε στην αδιαφοροποίητη κατάσταση. Υπάρχει λοιπόν μία δημιουργική δραστηριότητα (που συγκρατεί τον μετασχηματισμό, τις λειτουργίες) και μία αντίστροφη δραστηριότητα που διαλύει επαναφέροντας την αδιαφοροποίητη κατάσταση. Αυτό ισχύει για όλη την κατώτερη δημιουργία, όλα τα σύμπαντα.

Η οντότητα (κάθε ον, τα όντα) είναι Άπειρη Ενέργεια που μετασχηματίζεται και βιώνει τον μετασχηματισμό που αποκρυσταλλώνεται σε διακεκριμένα λειτουργικά πρότυπα, σαν λειτουργία σε διακεκριμένα κοσμικά πεδία, της παγκόσμιας ενότητας, του μάνας, του πράνα, του ακάσα. Όταν η οντότητα βρίσκεται στην Αδιαφοροποίητη Κατάσταση είναι η Άπειρη Ενέργεια, όχι κάτι διαφορετικό. Όταν η οντότητα βιώνει τον μετασχηματισμό, την εμπειρία στα διάφορα κοσμικά πεδία, έχει την αντίληψη μίας ξεχωριστής οντότητας μέσα σε αυτά τα κοσμικά πεδία. Όσο η οντότητα συγκρατεί αυτούς τους ιδιαίτερους μετασχηματισμούς, τις ιδιαίτερες λειτουργίες της μέσα στα κοσμικά πεδία, υφίσταται σε αυτά τα πεδία, έχει εμπειρία της ζωής που συνεχίζεται σύμφωνα με τον νόμο της αιτίας και του αποτελέσματος (karma) μέσα στα διάφορα κοσμικά πεδία. Όταν η οντότητα παύει να συγκρατεί αυτούς τους μετασχηματισμούς (τις ιδιαίτερες λειτουργίες της μέσα στα κοσμικά πεδία) «απελευθερώνεται» κι όταν εξαντληθούν οι αιτίες ο μετασχηματισμός διαλύεται διά παντός. Η οντότητα λοιπόν φέρνει μέσα της την δημιουργική δραστηριότητα και την αντίστροφη δραστηριότητα που οδηγεί στην Αδιαφοροποίητη Κατάσταση. Είναι μία φυσική ικανότητα που της επιτρέπει όχι μόνο να χρησιμοποιεί τις διάφορες λειτουργίες (να ανυψώνεται σε υψηλότερες λειτουργίες, ή να βυθίζεται σε κατώτερες λειτουργίες) αλλά και να ελέγξει αυτές τις λειτουργίες πλήρως.

Όταν η οντότητα (Αδιαφοροποίητη Ενέργεια) «εκδηλώνεται» στο πεδίο της παγκόσμιας ενότητας έχει την αντίληψη μίας παγκόσμιας ύπαρξης...

Όταν η οντότητα (Αδιαφοροποίητη Ενέργεια, παγκόσμια ύπαρξη) «εκδηλώνεται» στο πεδίο του μάνας εκδηλώνεται μέσα από μία ιδιαίτερη λειτουργία, το μάνας που αποτελεί τον ατομικό υπαρξιακό πυρήνα της οντότητας μέσα στην δημιουργία, το νοητικό σώμα με το οποίο εκδηλώνεται μέσα σε αυτό το πεδίο.

Όταν η οντότητα (Αδιαφοροποίητη Ενέργεια, παγκόσμια ύπαρξη, μάνας) «εκδηλώνεται» στο πεδίο του πράνα, εκδηλώνεται μέσα από ένα πρανικό σώμα (ένα πεδίο ενέργειας, ένα ενεργειακό σώμα που έχει αυγοειδές σχήμα, όπως περίπου το φυσικό σώμα). Οι ανώτερες λειτουργίες της οντότητας εντοπίζονται σε διάφορα λειτουργικά κέντρα μέσα στο πρανικό σώμα που ονομάζονται cakras ή padmas:

Η Αδιαφοροποίητη Ενέργεια ξεπερνά τα όρια του φορέα.

Η αντίληψη της παγκόσμιας ύπαρξης εντοπίζεται μέσα στο sahasrara padma.

Οι λειτουργίες του μάνας εντοπίζονται στα sahasrara padma (αχαμκάρα), ajna cakra (μπούντι), vishuddha cakra(μάνας).

Οι πρανικές λειτουργίες εντοπίζονται στα vishuddha cakra, anahata cakra, manipura cakra.

Ορισμένα κομβικά κέντρα επιτελούν ταυτόχρονα δύο λειτουργίες, μία ανώτερη και μία κατώτερη, λειτουργώντας έτσι σαν σύνδεσμοι μίας ανώτερης λειτουργίας, κατάστασης, με την κατώτερή της. Τέτοια κέντρα είναι το σαχασράρα πάντμα, το βισούντα σάκρα και το μανιπούρα σάκρα. (Πιο κάτω θα περιγραφούν όλα αυτά με λεπτομέρειες).

Όταν η οντότητα (Αδιαφοροποίητη Ενέργεια, παγκόσμια ύπαρξη, μάνας, πράνα) «εκδηλώνεται» στο πεδίο του ακάσα (στο υλικό πεδίο) χρησιμοποιεί ένα υλικό φορέα, το υλικό σώμα. Οι ανώτερες λειτουργίες της οντότητας εντοπίζονται στα διάφορα λειτουργικά κέντρα του πρανικού σώματος (που αποκτά στο υλικό πεδίο δύο επιπλέον σάκρα, svadhishthana, muladhara, στα οποία εντοπίζονται υλικές λειτουργίες). Υπάρχουν αντιστοιχίες ανάμεσα στο πρανικό σώμα, στην λειτουργία του, στις λειτουργίες του και το νευρικό σύστημα του υλικού σώματος (ποτέ όμως δεν ταυτίζονται). Όταν μιλάμε για λειτουργίες, σάκρα, κλπ. αναφερόμαστε στο πρανικό σώμα που έχει αντιστοιχίες στο υλικό σώμα, δεν αναφερόμαστε σε σωματικά, υλικά κέντρα.

ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Η οντότητα στο υλικό πεδίο:

1) Σίβα, Αδιαφοροποίητη Ενέργεια.

- 2) Αντβάγια, Αντίληψη της παγκόσμιας ύπαρξης που εντοπίζεται στο σαχασράρα πάντμα που αντιστοιχεί στο ανώτερο μέρος του εγκεφάλου.
- 3) Μάνας, νοητικές λειτουργίες,
  - 1) αχαμκάρα-σαχασράρα πάντμα- ανώτερο μέρος του εγκεφάλου,
  - 2) μπούντι – άτζνα σάκρα – πρόσθιο μέρος του εγκεφάλου.
  - 3) μάνας – βισούντι σάκρα – βάση του εγκεφάλου
- 3) Πράνα, δυναμικές λειτουργίες.
  - 1) τζνάνα ιντρίγιας – βισούντι σάκρα – βάση του εγκεφάλου.
  - 2) πράνα, δυναμισμός, συναίσθηση – αναχάτα σάκρα – καρδιά.
  - 3) κάρμα ιντρίγιας – μανιπούρα σάκρα – περιφερικό νευρικό σύστημα, στο ύψος του αφαλού.
- 4) Ακάσα, υλικές λειτουργίες
  - 1) ακάσα, ενέργεια, εγκλιματισμός στο υλικό περιβάλλον – μανιπούρα σάκρα – περιφερικό νευρικό σύστημα, στο ύψος του αφαλού.
  - 2) τανμάτρας, ενεργειακή ανταλλαγή, συναλλαγή με το περιβάλλον – σβαντισθάνα σάκρα – περιφερικό νευρικό σύστημα περιοχή γεννητικών οργάνων.
  - 3) μαχαμπούτας, υλικό σώμα, υλική εμπειρία – μουλαντάρα σάκρα – περιφερικό νευρικό σύστημα, βάση σπονδυλικής στήλης.

Όταν η οντότητα λειτουργεί σε κάποια πεδίο, επίπεδο, λειτουργεί στο αντίστοιχο πεδίο, επίπεδο, αλλά και μέσα στο πρανικό σώμα και μέσα στο υλικό νευρικό σύστημα, αντίστοιχα.

Η δραστηριότητα της Ενέργειας (Σάκτι) είναι συνεχής και μόνο τυπολογικά διακρίνουμε ιδιαίτερες λειτουργίες, που εντοπίζονται σε διακεκριμένα λειτουργικά κέντρα (μέσα στο πρανικό σώμα και το υλικό νευρικό σύστημα). Έτσι όταν περιγράφεται η όλη δραστηριότητα, περιγράφεται σαν διαδικασία μέσα στο πρανικό σώμα, μέσα σε ένα λειτουργικό άξονα που ονομάζεται sushumna, (που έχει αντιστοιχία στο νευρικό σύστημα), κατά μήκος του οποίου εντοπίζονται τα διάφορα λειτουργικά κέντρα. Η δραστηριότητα της Ενέργειας, η λειτουργία, οι λειτουργίες, ονομάζεται εδώ kundalini. Η δραστηριότητα, η κουνταλί, λοιπόν, μπορεί να λειτουργεί στα διάφορα λειτουργικά κέντρα. Στον συνηθισμένο άνθρωπο που είναι απορροφημένος στην υλική δραστηριότητα είναι σε αδράνεια στην βάση του σουσούμνα. Όταν αρχίζει η πνευματική ανάπτυξη η κουνταλί μεταφέρεται κατά μήκος του λειτουργικού άξονα, μέσα από τα διάφορα λειτουργικά κέντρα, ως το σαχασράρα πάντμα όπου γίνεται δυνατή η εμπειρία της ενοποιημένης ύπαρξης (Advaya).

SADHANA

Η Απελευθέρωση συνίσταται στον πλήρη έλεγχο, στην υπέρβαση των κατώτερων λειτουργιών, στην εμπειρία της ενοποιημένης ύπαρξης (Advaya) και τελικά στην επίτευξη της Διαφοροποίησης Κατάστασης (Shiva).

Η Πρακτική ονομάζεται Sadhana. Η Απελευθέρωση επιτυγχάνεται με το να αποσυρθούμε διαδοχικά από τις κατώτερες λειτουργίες, στα κατώτερα κέντρα και να ανυψωθούμε ως την ανώτερη λειτουργία, της ενοποιημένης ύπαρξης, στο σαχασράρα πάντμα. Αυτή η κατάσταση που μας οδηγεί στην παγκόσμια ύπαρξη, πρέπει να μονιμοποιηθεί, για να γίνει δυνατή η τελική επίτευξη της Διαφοροποίησης Κατάστασης, που μας οδηγεί έξω από την υλική ύπαρξη (Siddhi, τελειότητα, λύτρωση στον υλικό κόσμο). Όταν συμβεί αυτό τότε όταν ξαναβυθιζόμαστε μέσα στον μετασχηματισμό, στην δραστηριότητα, στις διάφορες λειτουργίες, μέσα στα κατώτερα κέντρα, το κάνουμε με πλήρη έλεγχο.

ΤΑΟΪΣΜΟΣ

Προοίμιο / Τσ'ανγκ Τάο / Τάο / Η ύπαρξη / Γου-Γουέι /

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

«Το Τάο γιά το οποίο μπορούμε να μιλήσουμε (να το ονομάσουμε Τάο) δεν είναι το «Αμετάβλητο Τάο» (Τσ'ανγκ Τάο).

Το όνομα που μπορούμε να του δώσουμε δεν είναι «Αμετάβλητο Όνομα» (τσ'ανγκ μίνγκ).

Αόρατο (Γου) είναι το όνομα που δίνω στο Γεννήτορα του Γιάνγκ και του Γιν.

Ορατό (Γιέου) είναι το όνομα που δίνω στη Μητέρα των δέκα χιλιάδων όντων.

Αληθινά, στο Γου («μη είναι», «μη έχειν προσδιορισμούς», αόρατο) θα θαυμάσουμε το μυστήριο.

Στο Γιέου («είναι», «έχειν προσδιορισμούς», ορατό) θα δούμε τα εξωτερικά φαινόμενα.

Αυτά τα δύο (Γου και Γιέου) πηγάζουν από το ίδιο (Τάο), αλλά οι τρόποι τους είναι διαφορετικοί.

Τούτο το «ίδιο» (Τάο) το ονομάζω το Σκοτεινό (Σιουάν).

Το πιο σκοτεινό αυτού του σκότους είναι η «Πύλη όλων των Μυστηρίων» (Τσ'ανγκ Τάο).

(Τάο Τε Κίνγκ, κεφάλαιο 1).

ΤΣ' ΑΝΓΚ ΤΑΟ

Το ΤΑΟ είναι η Μόνη Πραγματικότητα:

«Το Τάο γιά το οποίο μπορούμε να μιλήσουμε (να το ονομάσουμε Τάο) δεν είναι το ΑΙΩΝΙΑ ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΤΑΟ (ΤΣ'ΑΝΓΚ ΤΑΟ)», (Τάο Τε Κινγκ, κεφάλαιο 1).

ΤΑΟ

Το Τάο γιά το οποίο μπορούμε να μιλήσουμε περιγράφεται στο κεφάλαιο 25.

«Υπήρχε ένα απροσδιόριστο πλήρες,

Υπήρχε, πριν ο Ουρανός και η γη εμφανισθούν.

Σιωπηλό, χωρίς καμία προσδιοριζόμενη ουσία,

Χωρίς να στηρίζεται σε τίποτα, Αναλοίωτο,

Διεισδύει (και γίνεται αισθητό) παντού, διαποτίζει τα πάντα, παραμένοντας Ανεξάντλητο.

Είναι η πηγή όλων των πραγμάτων.

Δεν γνωρίζω το αληθινό ονομά του.

Τάο είναι ένα όνομα που δίνω σ' Αυτό.

Προσπαθώντας να το προσδιορίσω θα έπρεπε να το πω Μέγα (Τα, Άπειρο, Απροσμέτρητο).

Όμως «τα» σημαίνει επίσης να εξελίσσεται σύμφωνα με την φύση του

Και να εξελίσσεται σημαίνει να απλώνεται ως το άπειρο

Και να απλώνεται ως το άπειρο σημαίνει να επιστρέφει πίσω στην πηγή του.

Έτσι, καθώς το Τάο έχει «αυτή την ιδιότητα να εξελίσσεται»

Και καθώς και ο Ουρανός έχει αυτή την ιδιότητα

Και καθώς και η γη την έχει

Έτσι κι ο κυρίαρχος άνθρωπος έχει επίσης την δυνατότητα αυτή.

Έτσι μέσα στην «πραγματικότητα» υπάρχουν τέσσερις διαδικασίες εξέλιξης

Κι η μία αναφέρεται στον «άνθρωπο».

Οι «τρόποι» των ανθρώπων προσαρμόζονται σε εκείνους της γης

Οι «τρόποι» της γης σε εκείνους του Ουρανού

Οι «τρόποι» του Ουρανού σε εκείνους του Τάο

Και οι «τρόποι» του Τάο σε εκείνους «Αυτού που είναι έτσι από τον Εαυτό του» (Τσ'ανγκ Τάο).

(ΤΤΚ, 25).

Μέσα στα κείμενα του Λάο Τσε γίνεται λοιπόν σαφής διάκριση ανάμεσα στο Τσ'ανγκ Τάο και το Τάο (για το οποίο μπορούμε να μιλήσουμε), δηλαδή την Πραγματικότητα που μπορεί να γίνει αντιληπτή.

Το Τσ'ανγκ Τάο είναι Τε. Ταυτίζεται με το Τε (Αυθόρμητη Ενέργεια), εμπεριέχει το Τε, εκδηλώνεται μέσω του Τε. Όταν το Τε ηρεμεί τότε το Τσ'ανγκ Τάο είναι το Τσ'ανγκ Τάο. Όταν το Τε δραστηριοποιείται τότε αποκαλύπτεται το Τάο. Το Τάο με αυτή την έννοια σημαίνει «Δραστηριότητα», «Διαδικασία», Εξελικτική Πορεία, Οδό, Τρόπο (και με αυτή την έννοια δεν ξεχωρίζει από το Τε). Από το Τάο αναδύονται όλα και στο Τάο επιστρέφουν (ΤΤΚ, 25).

Πως γίνεται αυτό; Μέσα στο Τάο αναδύονται δύο δυνάμεις, δραστηριότητες το Γιάνγκ (παριστάνεται με μία συνεχή γραμμή) και το γιν (παριστάνεται με μία διακεκομμένη γραμμή) που αλληλοσυμπληρώνονται και υπάρχουν ταυτόχρονα και οι δύο μαζί. Το Γιάνγκ σημαίνει την πνευματική ενέργεια, την νοημοσύνη, την νοητικότητα που συλλαμβάνει αφηρημένα πραγματικότητες, σχέσεις, κλπ. Το γιν σημαίνει το ουσιαστικό στοιχείο, την ουσία. Η ουσία μπορεί να έχει «πνευματική υφή» ή πίο χονδροειδή (αυτό που εμφανίζεται σαν «ύλη»). Αυτό εξαρτάται από το επίπεδο της δραστηριότητας (όπως θα εξηγηθεί πίο κάτω).

Το Γιάνγκ και το γιν υπάρχουν ταυτόχρονα, πάντα, αλλά η δράση τους είναι συμπληρωματική. Όταν αυξάνεται το Γιάνγκ μειώνεται το γιν κι αντίστροφα. Έτσι προκύπτει ένα φάσμα δραστηριότητας που ξεκινά από το Καθαρό Γιάνγκ και καθώς αυξάνεται προοδευτικά το γιν καταλήγει στο καθαρό γιν. Σε αυτό το φάσμα δραστηριότητας υπάρχουν άπειρες διαβαθμίσεις αλλά χονδρικά διακρίνονται διάφορα πεδία δραστηριότητας που διαφέρουν μεταξύ τους. Η μετάβαση από το ένα πεδίο δραστηριότητας στο άλλο είναι βαθμιαία αλλά για καθαρά πρακτικούς λόγους προσδιορίζουμε τρεις κύριες φάσεις που παριστάνονται με τρεις γραμμές, (όπως στα τρίγραμμα Κ'ιέν και Κ'ουέν) ή με τον συνδυασμό τριών τριγραμμάτων.

Έτσι από το Τσ'ανγκ Τάο γεννιέται το Ένα (Τάο). Από το Ένα γεννιούνται οι δύο δυνάμεις Γιάνγκ και γιν. Από τις δύο δυνάμεις γεννιούνται οι τρεις ευδιάκριτες φάσεις της δραστηριότητας που παράγουν όλα τα πεδία δραστηριότητας κι όλα τα φαινόμενα. Σύμφωνα με τον Λάο Τσε:

«Το Τάο (το Τσ'ανγκ Τάο) γέννησε το Ένα,

Το Ένα γέννησε την δυαδικότητα,

Έπειτα τα δύο γέννησαν την τριάδα,

Και τα τρία γέννησαν όλα όσα υπάρχουν.

Αυτά τα δέκα χιλιάδες δημιουργήματα έχουν το γιν στην πλάτη τους

Κι αγκαλιάζουν το Γιάνγκ

Και σε αυτό τον συνδυασμό των δυνάμεων βασίζεται η ισορροπία τους...»

(ΤΤΚ, 42).

Στην αρχή Επικρατεί το Γιάνγκ και το γιν είναι εν δυνάμει. Αυτή η κατάσταση είναι τελείως αφηρημένη και δεν υπάρχουν ευδιάκριτοι προσδιορισμοί γι' αυτό και ονομάζεται Αόρατο (Γου, «μη είναι», «μη έχειν προσδιορισμούς»). Παρ' όλα αυτά διακρίνονται τρεις φάσεις, καταστάσεις, που παριστάνονται με τρεις συνεχείς γραμμές, την μία πάνω στην άλλη (το τρίγραμμα Κ'ιέν). Αυτό σημαίνει την πλήρη Επικράτηση του Γιάνγκ (γι' αυτό και ονομάζεται Καθαρό Γιάνγκ, ή απλώς Γιάνγκ, ή Ουρανός), αλλά και τις τρεις φάσεις, την μετάβαση από το Καθαρό Γιάνγκ στην ενδυνάμωση και εμφάνιση του γιν.

Σε αυτές τις τρεις καθαρά πνευματικές καταστάσεις το Ταό εμφανίζεται να είναι:

- 1) Ι, Αδιάκριτο, μη διακρινόμενο, «χωρίς ιδιώματα», «άδειο».
- 2) Σι, Άηχο, Σιωπηλό, «χωρίς παρουσία».
- 3) Γουέι, Άυλο, Λεπτεπίλεπτο, μη αντιληπτό, «ανύπαρκτο».

Σύμφωνα με τον Λάο Τσε:

«Κοιτώ με τα μάτια αλλά δεν το βλέπω: αυτό το ονομάζω λοιπόν το Αδιάκριτο (Ι).
Αφουγκράζομαι με τα αυτιά αλλά δεν το ακούω: και τότε το ονομάζω το Σιωπηλό (Σι).
Ψηλαφώ με τα χέρια αλλά δεν το νοιώθω: κι έτσι το ονομάζω λοιπόν το Λεπτεπίλεπτο (Γουέι).
Κι οι τρεις αυτές εμπειρίες αποκαλύπτουν το ανεξερεύνητο,
Έτσι λοιπόν δεν αντιλαμβάνομαι παρά μία Αδιαφοροποίητη Ενότητα.
Ανατέλλοντας δεν ακτινοβολεί, δύνοντας δεν σκοτεινιάζει.
Ατελεύτητο, αλυσίδα, δεν προσδιορίζεται
Γιατί είναι μέσα στον χώρο όπου δεν υπάρχουν διακρίσεις.
Περιγράφεται σαν σχήμα ασχημάτιστο,
Σαν εικόνα χωρίς όψη
Γι' αυτό το ονομάζουν Ασύλληπτο.
Το ατενίζεις, μα δεν έχει πρόσωπο.
Το ακολουθείς, μα δεν έχει νότα.
Κι όμως αν αφοσιωθείς στο αρχαίο Τάο
Θα εξουσιάσεις ακόμα και σήμερα.
Το να γνωρίζεις την αρχή
Σημαίνει «να έχεις βρει την ουσία του Τάο».

Όταν δραστηριοποιείται το γιν τότε υπάρχουν ευδιάκριτες διαφοροποιήσεις και προσδιορίζονται διάφορα πεδία δραστηριότητας. Όλες αυτές οι καταστάσεις χαρακτηρίζονται σαν το Ορατό (Γιέου, «είναι», «έχειν προσδιορισμούς»). Ενώ στο ανώτερο πεδίο δραστηριότητας (Αόρατο) η ύπαρξη συντίθεται από Γιάνγκ, ενώ το γιν είναι εν δυνάμει και γίνεται αντιληπτή σαν μία Αδιαφοροποίητη Ενότητα, στα κατώτερα πεδία δραστηριότητας (Ορατό) η ύπαρξη συντίθεται από Γιάνγκ και γιν και φαίνεται να διασπάται σε Υποκείμενο, συνείδηση του εγώ, (χσιγκ, της φύσης Γιάνγκ, πνευματική ενέργεια) και αντικείμενο (μιγκ, της φύσης γιν, ζωτική ουσία). Στο ανώτερο πεδίο του Ορατού το χσιγκ είναι καθαρή νοημοσύνη και το μιγκ είναι νοητικής υφής. Στο μεσαίο πεδίο του Ορατού το χσιγκ είναι υποβαθμισμένο και το μιγκ είναι ενεργειακής υφής. Στο κατώτερο πεδίο του Ορατού το χσιγκ είναι ακόμα πίο πολύ υποβαθμισμένο και το μιγκ είναι υλικής υφής. Έτσι στο Ορατό η ύπαρξη φαίνεται διασπασμένη (το υποκείμενο αντιλαμβάνεται τον εαυτό του μέσα σε ένα αντικειμενικό κόσμο) και πολλαπλή (υπάρχουν πολλά υποκείμενα και αντικείμενα).

Μέσα στο Ορατό αναδύονται λοιπόν τρία κύρια πεδία δραστηριότητας, που περιλαμβάνουν τρεις φάσεις το κάθε ένα.

- 1) Όταν κυριαρχεί το Γιάνγκ αλλά δραστηριοποιείται το γιν.
- 2) Όταν κυριαρχεί το γιν αλλά δραστηριοποιείται το Γιάνγκ.
- 3) Όταν Επικρατεί πλήρως το γιν και το Γιάνγκ υπάρχει εν δυνάμει.

Αναλυτικά:

- 1) Το πεδίο δραστηριότητας στο οποίο κυριαρχεί το Γιάνγκ αλλά δραστηριοποιείται το γιν ονομάζεται Χουέν. Χουέν σημαίνει την γενική κατάσταση της πνευματικής, φωτεινής, ανώτερης ψυχής αλλά και την ατομική πνευματική ψυχή (της φύσης Γιάνγκ). Η ατομική πνευματική ψυχή συντίθεται από πνευματική ενέργεια (χσιγκ, της φύσης Γιάνγκ), που συγκεκριμενοποιείται σε νοητικότητα (χσιν) και ζωτική ουσία (μιγκ, της φύσης γιν), νοητικής υφής. Υπάρχουν τρεις κύριες δραστηριότητες σε αυτό το πεδίο που παριστάνονται με τα τρία τρίγραμμα Γουέι, Λι, Σουέν, τα οποία αποτελούνται από δύο συνεχείς γραμμές και μία διακεκομμένη (επάνω, μέση, κάτω, αντίστοιχα). Τα τρία τριγράμματα δείχνουν (από τα πάνω προς τα κάτω) την προοδευτική ενίσχυση του γιν

- που καθίσταται σιγά σιγά η βάση της ύπαρξης. Αυτές οι τρεις δραστηριότητες αντιστοιχούν στις νοητικές δραστηριότητες, λειτουργίες, που στην δυτική φιλοσοφία ονομάζονται νόηση, διάνοηση, αντίληψη.
- 2) Όταν το γιν ενισχύεται περαιτέρω περνάμε σε ένα πεδίο δραστηριότητας ποιοτικά διάφορο από το προηγούμενο, στο πεδίο όπου κυριαρχεί το γιν αλλά δραστηριοποιείται το Γιάνγκ το οποίο ονομάζεται π'ο. Π'ο σημαίνει την γενική κατάσταση της «σωματικής», σκοτεινής, κατώτερης ψυχής αλλά και την ατομική «σωματική» ψυχή (της φύσης γιν). Η ατομική «σωματική» ψυχή συντίθεται από υποβαθμισμένες νοητικές δραστηριότητες και ζωτική ουσία (μιγκ) ενεργειακής υφής, που είναι χονδροειδής και γι' αυτό εμφανίζεται σαν μορφή κι ονομάζεται «σωματική». Υπάρχουν τρεις κύριες δραστηριότητες που παριστάνονται με τα τρία τρίγραμμα Τσεν, Κ'αν, Κεν τα οποία αποτελούνται από δύο διακεκομμένες γραμμές και μία συνεχή (κάτω, μέση, πάνω, αντίστοιχα). Τα τρία τρίγραμμα δείχνουν (από πάνω προς τα κάτω) την περαιτέρω ενίσχυση του γιν που κάποια στιγμή επικρατεί πλήρως. Αυτές οι τρεις δραστηριότητες αντιστοιχούν στις ζωικές ενέργειες, δραστηριότητες, συναίσθηση, βούληση, αίσθηση, της δυτικής φιλοσοφίας.
  - 3) Όταν το γιν ενισχύεται περαιτέρω περνάμε σε ένα πεδίο δραστηριότητας ποιοτικά διάφορο από το προηγούμενο, στο πεδίο όπου Επικρατεί πλήρως το γιν και το Γιάνγκ υπάρχει εν δυνάμει. Αυτό το πεδίο παριστάνεται με το τρίγραμμα Κ'ουέν που αποτελείται από τρεις διακεκομμένες γραμμές. Οι τρεις διακεκομμένες γραμμές σημαίνουν την πλήρη Επικράτηση του γιν (γι' αυτό ονομάζεται καθαρό γιν, γη), που εμφανίζεται σαν ουσία «υλικής υφής». Οι τρεις γραμμές δείχνουν ακόμα ότι υπάρχουν τρεις καταστάσεις της υλικής ουσίας. Η αφηρημένη ενέργεια, η ενέργεια που έχει μετασχηματιστεί σε ύλη και το σύνολο των υλικών αντικειμένων.

Η ΥΠΑΡΞΗ

Το Τσ'ανγκ Τάο είναι η Μόνη Πραγματικότητα Από το Τσ'ανγκ Τάο αναδύεται το Τάο. Από το Τάο προέρχεται το Αόρατο (Γου) όπου επικρατεί Αδιαφοροποίητη Ενότητα και το Ορατό (Γιέου) με τα διάφορα πεδία δραστηριότητας όπου εκδηλώνεται συνειδησιακή πολλαπλότητα.

Έτσι «αυτό» που εμφανίζεται σαν «ον», «ύπαρξη», είναι το Τάο που εκδηλώνεται στα διάφορα πεδία ύπαρξης. Στο Αόρατο Πεδίο υπάρχει αντίληψη της Ενότητας της ύπαρξης. Στα Ορατά Πεδία το ον έχει επίσης ατομική συνείδηση κι εκδηλώνεται μέσα από ένα σώμα νοητικής υφής, ενεργειακής υφής, υλικής υφής (ανάλογα με το πεδίο στο οποίο εκδηλώνεται). Στο πεδίου του καθαρού γιν το ον εκδηλώνεται μέσα από ένα φορέα υλικής υφής (το σώμα).

Έτσι το ον στο υλικό πεδίο είναι:

- 1) Τάο.
- 2) Γου, Τρεις καταστάσεις συνειδησιακής ενότητας, (Ι, Σι, Γουέι).
- 3) Γιέου, (χουέν), τρεις νοητικές δραστηριότητες.
- 4) Γιέου, (π'ο), τρεις ζωικές δραστηριότητες.
- 5) Γιέου, σώμα.

ΓΟΥ-ΓΟΥΕΙ

Το Τσ'ανγκ Τάο είναι η Μόνη Πραγματικότητα. Από το Τσ'ανγκ Τάο, όταν δραστηριοποιείται (Τε) αναδύεται το Τάο, κι από το Τάο αναδύονται όλα, αναπτύσσονται κι επιστρέφουν πάλι στην αρχέγονη κατάσταση. Η επιστροφή είναι ο Δρόμος, η φυσική κατάληξη της εξέλιξης. Όταν η Δραστηριότητα (Τε) αφεθεί ελεύθερη θα ολοκληρώσει τον κύκλο της και θα επιστρέψει πίσω στο Τάο (στο Τσ'ανγκ Τάο). Δεν πρέπει λοιπόν να παρεμβαίνουμε στην πορεία των πραγμάτων. Η Δράση αυτή χαρακτηρίζεται σαν Γου-Γουέι (Μη Δράση) γιατί

συμβαίνει αυθόρμητα (τσου ραν), χωρίς κανένα «άρπαγμα» στην δραστηριότητα ή στο φαινόμενο. Όλα όσα εμφανίζονται αναδύονται από το Τάο και ξαναβυθίζονται σ' Αυτό, δεν είναι κάτι διαφορετικό.

«Ανυψώσου ως την έσχατη κενότητα

Κρατήσου σταθερά στην κατάσταση της ηρεμίας

Και θα κυριαρχήσεις σε όλα τα φαινόμενα.

Τα έχω παρατηρήσει καθώς επιστρέφουν πίσω.

Δες, όλα τα πράγματα που αναδύονται από το τίποτα

Επιστρέφουν πίσω στην πηγή από την οποία προήλθαν.

Αυτή η επιστροφή στην πηγή ονομάζεται Ηρεμία,

Η Ηρεμία ονομάζεται προσαρμογή στην «φύση».

Ό,τι προσαρμόζεται στην «φύση» του γίνεται ένα με το Τάο.

Όταν γνωρίζεις το Τάο είσαι φωτισμένος.

Το να μην το γνωρίζεις σημαίνει να πηγαίνεις τυφλά προς την καταστροφή.

Αυτός που γνωρίζει το Τάο έχει κατανόηση.

Αυτός που έχει κατανόηση φτάνει σε μία αμερόληπτη παγκοσμιότητα.

Να είσαι έτσι σημαίνει να είσαι μεγαλοπρεπής,

Να είσαι μεγαλοπρεπής σημαίνει να έχεις την φύση του Γιάνγκ,

Να έχεις την φύση του Γιάνγκ σημαίνει να γίνεσαι ένα με το Τάο.

Το Τάο είναι αιώνιο και αυτός που γνωρίζει το Τάο καλά

Μολονότι το σώμα του πεθαίνει αυτός δεν καταστρέφεται».

(TTK, 16).

Το Τάο Υπάρχει μόνο, τίποτα άλλο. Το Τάο Είναι η πραγματική φύση όλων των όντων. Όλα τα φαινόμενα αναδύονται από το Τάο, μέσω του Τε κι επιστρέφουν πάλι σε Αυτό. Αυτό συμβαίνει σε παγκόσμιο και σε ατομικό επίπεδο.

Όταν το Τε εκδηλώνεται απρόσκοπτα, όταν υπάρχει Γου-Γουέι (Μη-Δράση) ακολουθούν όλα την φυσική τους πορεία και φτάνουν στην φυσική τους κατάληξη, στο Τάο. Όταν όμως το Τε από Γου-Γουέι (Μη-Δράση) παρεκτρέπεται σε Γουέι (Δράση), όταν υπάρχει άρπαγμα στην δραστηριότητα, στην κατάσταση, στο φαινόμενο τότε υπάρχει σύγχυση και η διαδικασία περιπλέκεται.

ΟΙ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΤΟΥ ΓΟΥ-ΓΟΥΕΙ

Το Γου-Γουέι σαν δράση (ή μάλλον σαν μη-δράση) δεν είναι παθητική παρακολούθηση των φαινομένων αλλά πειθαρχημένη συμπεριφορά που έχει σαν σκοπό την ανύψωση της συνειδητότητας από τις κατώτερες λειτουργίες της ύπαρξης ως τις ανώτερες, ως το Τάο. Αυτό γίνεται με την ηρέμηση των λειτουργιών, ξεκινώντας από τις κατώτερες και εξωτερικές και προχωρώντας προοδευτικά στις ανώτερες και εσωτερικές.

Η Πρακτική συνίσταται στο να μην προσκολλούμαστε πουθενά. Οι βαθμίδες τυπολογικά είναι:

- 1) Τσ'ανγκ Τάο.
- 2) Γου, Τάι-Ι, τρεις καταστάσεις (γου χσιν)
- 3) Γιέου, τρεις βαθμίδες ηρέμησης του χσιν.

- 4) Γιέου, τρεις βαθμίδες ηρέμησης του τσι.
- 5) Γιέου, ηρέμηση του σώματος.

Ο ΛάοΤσε περιγράφει αυτή την πορεία στο κεφάλαιο 56:
 « Εκείνοι που γνωρίζουν δεν μιλούν γι' αυτό,
 Αυτοί που φλυαρούν δεν γνωρίζουν τίποτα.
 Μπλοκάρησε την ροή των αισθήσεων,
 Κλείσε όλες τις πύλες εισόδου και εξόδου της βούλησης,
 Άφησε όλη την αναταραχή του κόσμου να αμβλυνθεί και να σβήσει.
 Όλες οι εμπλοκές, όλες οι περιπλοκές έχουν διαλυθεί
 Το παραπλανητικό φως της διανόησης έχει χαμηλώσει,
 Η διασπασμένη νόηση, η σκόνη της σκέψης, έχει κατακαθήσει.
 Αυτό ονομάζεται το μυστηριώδες επίπεδο (η μυστηριακή ενότητα).
 Αυτός που πέτυχε την μυστηριακή ενότητα δεν έχει ούτε προσκολλήσεις, ούτε φόβους, (δηλαδή γίνεται Γουέι, «ανύπαρκτο»),
 Δεν προσβάλλεται από τίποτα, δεν κολακεύεται για τίποτα, (δηλαδή γίνεται Σι, «χωρίς παρουσία»),
 Δεν έχει κέρδη ή απώλειες, (δηλαδή γίνεται Ι, «χωρίς ιδιώματα», «άδειο»),
 Και για αυτόν ακριβώς τον λόγο γίνεται το υπέρτατο ον (δηλαδή το Τάο)
 (ΤΤΚ, 56).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

Ων / Η Μυστική Θεολογία / Η Ένωση Με Τον Θεό / Η καθαρά Προσευχή / Το Βασίλειο Του Θεού

Ων

Ο Θεός Αυτοχαρακτηρίζεται μέσα στις Γραφές σαν ο ΩΝ (στην κυριολεξία «Αυτός που Είναι Παρών, Εδώ, Τώρα», - μια έννοια βαθύτερη από το απλό κι αφηρημένο «ο Υπάρχων»).

Ο Θεός Είναι Παρών, Εδώ, Τώρα... Μπορούμε (όταν το «θελήσουμε») να Βιώσουμε την Παρουσία Του, να Τον Προσεγγίσουμε, να Ενωθούμε Μαζί Του, Άμεσα, χωρίς διαδικασίες... Μπορούμε να Ανυψωθούμε στο Αιώνιο, πέρα από όλους τους περιορισμούς του «εγώ», του χώρου και του χρόνου, να Απλωθούμε στο Άπειρο, να Περάσουμε στο Υπερβατικό, στο Βασίλειο του Θεού, στο Βασίλειο των Ουρανών... Εδώ, Τώρα...

Αυτοί που Έχουν Ενωθεί με τον Θεό, που Έχουν Εισέλθει στην Βασιλεία των Ουρανών Ανήκουν στην Ιερή Κοινότητα των Ανθρώπων του Θεού... Η Ιερή Κοινότητα δεν ταυτίζεται με τις κοσμικές εκκλησίες...

Απαρχές της χριστιανικής σκέψης

Αυτός ο βιωματικός τρόπος προσέγγισης (που ακολούθησε η Ανατολική Ορθόδοξη Χριστιανική Παράδοση) είναι ο μόνος ορθός τρόπος να προσεγγίσουμε τον Θεό. Ο Θεός δεν αποδεικνύεται με διαφορετικό τρόπο. Η όποια Διδασκαλία μόνο μέσα από αυτή την προσέγγιση αποκτά περιεχόμενο. Η διδασκαλία έχει σκοπό να μας οδηγήσει στο Βίωμα της Θεότητας κι όχι να μας εξηγήσει θεωρητικά την πραγματικότητα.

Οι άνθρωποι που διαμόρφωσαν την Χριστιανική Παράδοση είχαν ελληνική παιδεία αλλά ακολούθησαν έναν τελείως αντίθετο δρόμο από την ελληνική σκέψη για την ερμηνεία της πραγματικότητας. Αυτή η διαφοροποίηση και η διαφορά μπορεί να είναι ασαφής στον Κλήμη και τον Ωριγένη αλλά αποσαφηνίζεται στον Αθανάσιο και καθιερώνεται στους τρεις Καππαδόκες, (στον Βασίλειο, τον Γρηγόριο και τον Γρηγόριο Νύσσης). Ο Χρυσόστομος, ο Μάξιμος, ο Διονύσιος, ο Δαμασκηνός ο Συμεών κι ο Παλαμάς τράβηξαν διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στον «πλατωνισμό» και την χριστιανική σκέψη.

Η πλατωνική παράδοση, ο νεοπλατωνισμός, η ερμητική παράδοση (Ερμητικές Πραγματείες, Ποιμάνδρης, κλπ) ταυτίζουν το ΕΙΝΑΙ με το ον, θεωρούν την πτώση από το ΕΙΝΑΙ σε άλλες καταστάσεις σαν υποβαθμισμένες δραστηριότητες του ΕΙΝΑΙ, σαν κακό και κηρύσσουν την επάνοδο στην αρχέγονη ενότητα ΕΙΝΑΙ και όντος. Η χριστιανική παράδοση αντίθετα διαχωρίζει εξ αρχής τον Άκτιστο Θεό, το Αληθινό Ον, το ΕΙΝΑΙ και το κτιστό ον. Ο Άκτιστος Θεός μέσω της Άκτιστης Ενέργειάς Του (Βούληση, Δύναμη, κλπ.) αναδύει εκ του μη όντος ολόκληρη την δημιουργία και τις υπάρξεις.. Η

Θεία Ενέργεια ουσιώνει ολόκληρη την δημιουργία και τις υπάρξεις. Η δημιουργία διαιρείται σε «αιώνες». Ο όρος «αιώνες» είναι κατά τον Δαμασκηνό «πολύσημος». Μπορεί να σημαίνει σφαίρες δραστηριότητας, σφαίρες ύπαρξης, κόσμοι, νοητοί χώροι εντός των οποίων υπάρχουν και λειτουργούν τα όντα – αλλά και «διάρκεια». Υπάρχει λοιπόν ο πνευματικός ή κοσμικός αιώνας, ο νοητικός αιώνας, ο ψυχικός αιώνας, ο υλικός αιώνας. Η κτίση είναι μία κι όλα αυτά υπάρχουν στον ίδιο χώρο – απλά έχουν διαφορετική υφή. Ο άνθρωπος πριν την «πτώση» αντιλαμβανόταν όλα αυτά ταυτόχρονα. Μετά τα πράγματα άλλαξαν. Ο άνθρωπος έχασε τις ανώτερες δυνάμεις του κι οι σφαίρες φαίνονται διαχωρισμένες. Η ύπαρξη (ο άνθρωπος) λοιπόν δημιουργήθηκε με «ικανότητες» να λειτουργεί σε όλες τις σφαίρες της δημιουργίας. Ανάλογα με το ποια «ικανότητα» υπερσχύει το ον λειτουργεί στην αντίστοιχη σφαίρα ύπαρξης.

1) Έτσι στην αρχή της δημιουργίας ο άνθρωπος λειτουργούσε στην ανώτερη σφαίρα, με το πνεύμα, τον νου, τον λόγο, που είναι κατ' εικόνα του Θεού Λόγου, ενώ οι κατώτερες νοητικές λειτουργίες, η βούληση, το επιθυμητικό και το σώμα ήταν συντονισμένα σε «αυτή» την κατάσταση. Σε αυτή την κατάσταση ο άνθρωπος είχε πλήρη εποπτεία των αόρατων κόσμων (θεωρούσε τον Θεό τα νοερά πνεύματα, τα δυναμούχα πνεύματα και τα υλικά αντικείμενα). Αυτός είναι ο παράδεισος των γραφών, το βασίλειο του Θεού, η «Άνω Ιερουσαλήμ».

2) Όταν ο άνθρωπος «έπεσε» λειτούργησε στην κατώτερη νοητική σφαίρα, ενώ οι ανώτερες ικανότητες «υποβαθμίστηκαν» και οι κατώτερες ψυχικές δυνάμεις και το σώμα συντονίστηκαν με την νέα νοοτροπία. Σε αυτή την κατάσταση ο άνθρωπος δεν είχε πια εποπτεία του πνευματικού κόσμου αλλά μόνο μικρή μετοχή σε αυτόν κι έτσι ο πνευματικός κόσμος έγινε αόρατος.

3) Η περαιτέρω απομάκρυνση του ανθρώπου από τον Θεό σημαίνει ότι «έπεσε» στον κατώτερο ψυχικό κόσμο.

4) Τελικά ο άνθρωπος «έπεσε» στον υλικό κόσμο. Λειτουργεί στην υλική σφαίρα, ενώ οι ανώτερες ικανότητες «ξεχνιούνται», οι νοητικές λειτουργίες υπηρετούν υλικούς, ταπεινούς, στόχους και ο άνθρωπος ζει μία περιορισμένη αισθητηριακή ζωή. Σε αυτή την κατάσταση ο άνθρωπος δεν είχε πια εποπτεία των ανώτερων κόσμων, που έγιναν αόρατοι. (Οι αόρατοι κόσμοι ονομάζονται συχνά «ουρανοί»).

Για τον άνθρωπο μετά την «πτώση» οι ανώτεροι κόσμοι είναι αόρατοι κι ονομάζονται μέσα στις γραφές «ουρανοί» (ο πνευματικός ουρανός ο νοητικός ουρανός και ο κατώτερος ψυχικός ουρανός είναι οι τρεις ουρανοί στους οποίους αναφέρεται ο Παύλος στη Β' Κορ 12,2)

Από την άποψη της «ανθρώπινης ιστορίας», του «συμβάντος», στην οποία ο «αιών» αποκτά την έννοια της διάρκειας, η λειτουργία του ανθρώπου στην ανώτερη σφαίρα πριν «πέσει» είναι «ο παρελθών αιών». Η λειτουργία του ανθρώπου στην νοητική και υλική σφαίρα σήμερα είναι «ο παρών αιών». Η «επάνοδος» του ανθρώπου με νέους όρους στην ανώτερη σφαίρα είναι «ο μέλλον αιών».

Μία δεύτερη σημαντική διαφορά ανάμεσα στην ελληνική σκέψη και την χριστιανική παράδοση είναι ότι ενώ στην ελληνική σκέψη υπάρχει κάθοδος του όντος από το ΕΙΝΑΙ στις κατώτερες σφαίρες (άρα προ-ύπαρξη της ψυχής και ένωση με το σώμα, στον υλικό κόσμο), στην χριστιανική παράδοση ο άνθρωπος δημιουργείται εκ του μη όντος σαν πνευματικο-υλική ύπαρξη (αδιαχώριστη) – δεν υπάρχει προ-ύπαρξη της ψυχής και καμία κάθοδος στις σφαίρες της ύπαρξης. Η κτιστή δημιουργία είναι μία δεν είναι

διαχωρισμένες σφαίρες ύπαρξης. Απλά έχει διάφορες σφαίρες δραστηριότητες. Διακρίνεται ο πνευματικός κόσμος, (το βασίλειο του Θεού, η βασιλεία των ουρανών, ο κοσμικός χώρος των εξαγιασθέντων), ο νοερός κόσμος (των πνευμάτων, των αγγέλων, κλπ) ο κατώτερος ψυχικός κόσμος κι ο αισθητός κόσμος. Ο άνθρωπος είναι ένα δημιούργημα που έχει ένα πνεύμα, ένα λογικό πυρήνα, νου (και δρα στην πνευματική σφαίρα), μία ψυχή (ή πιο σωστά μία ψυχονοητική λειτουργία, - ανώτερη ψυχή ή λογιστικό, με την οποία έρχεται σε επαφή με τον κόσμο των μορφών) και μαζί μία κατώτερη ψυχή ή θυμικό και επιθυμητικό, κι ένα υλικό σώμα. Ο άνθρωπος λειτουργεί σε όλες τις σφαίρες δραστηριότητας. Ανάλογα όμως με το ποιό λειτουργία υπερισχύει βιώνει την ύπαρξη μέσα από την αντίστοιχη σφαίρα ύπαρξης. Ενώ λοιπόν στην ελληνική σκέψη υπάρχει μία πραγματική κάθοδος του όντος στις σφαίρες ύπαρξης, στην χριστιανική σκέψη η «πτώση» είναι μόνο «λειτουργική». Απλά η «πτώση» σημαίνει ότι ο άνθρωπος χάνει την δύναμη της εποπτείας στις ανώτερες σφαίρες, που αποκρύπτονται έτσι και γίνονται αόρατοι. (Στον μέλλοντα όμως αιώνα που θα αποκατασταθεί η κτίση οι άνθρωποι του Θεού θα έχουν πάλι εποπτεία των αοράτων κόσμων, ενώ όλη η κατώτερη δημιουργία θα προσαρμοστεί στην νέα κατάσταση -η βασιλεία του Θεού, η βασιλεία των ουρανών, η βασιλεία του Χριστού).

Μία τρίτη σημαντική διαφορά είναι ότι στην ελληνική σκέψη το ον έχει «είναι», ουσία, στην χριστιανική σκέψη όμως δεν είναι έτσι. Στην χριστιανική σκέψη η ύπαρξη, οι υπάρξεις, δεν έχουν δική τους ουσία αλλά υπάρχουν και συγκρατούνται στην ύπαρξη από την Θεία Ενέργεια, εξ' αιτίας της μετοχής τους στην Θεία Ενέργεια. Η ύπαρξη δεν έχει «είναι» αλλά μόνο ύπαρξη. Η ύπαρξη είναι ένας συνειδησιακός δυναμισμός (ένας λογικός πυρήνας, πνεύμα, νους), μία δραστηριότητα, ένα φαινόμενο, με σωματική υπόσταση και εξαρτάται απόλυτα από την Θεία Ενέργεια. Ο άνθρωπος μπορεί να στραφεί προς την Πηγή της ύπαρξης, να ενωθεί μαζί Της, να μετέχει της Θείας Ενέργειας, να θεωθεί και να έχει έτσι ουσία, είναι, την Θεία Ενέργεια, κατά χάριν (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παύει να είναι κτιστή ύπαρξη), ή μπορεί να απομακρυνθεί από το ΕΙΝΑΙ, να αλλοτριωθεί, μένοντας χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο (ένα κέλυφος ύπαρξης, μία σκιά, μία δραστηριότητα χωρίς προσανατολισμό).

Μία τέταρτη τέλος διαφορά είναι ότι ενώ στην ελληνική σκέψη η ολοκλήρωση του όντος σημαίνει ταυτισμό με το ΕΙΝΑΙ, στον χριστιανισμό η ολοκλήρωση σημαίνει ένωση με τον Θεό που πραγματοποιείται χωρίς να ξεπερνιέται η ετερότητα μεταξύ του Άκτιστου Θεού και της κτιστής ύπαρξης. Μιλάμε όχι για μία μετοχή στην Θεία Ουσία αλλά για μία μετοχή στην Θεία Ενέργεια, για μία θέωση κατά χάριν.

Θα πρέπει να σημειώσουμε πάντως ότι η ελληνική σκέψη (βλέπε τα κεφάλαια Πλατωνισμός, Νεοπλατωνισμός, Ερμητισμός) παρουσιάζει μία καλά συγκροτημένη θεώρηση της πραγματικότητας. Οι χριστιανοί πατέρες, θεολόγοι, αν και προέρχονται από την ελληνική παιδεία, προσπαθούν να διαχωριστούν από την ελληνική θεώρηση. Σε αυτή την προσπάθεια καταφεύγουν συχνά σε «εξτρεμιστικές» (για την «λογική») απόψεις. Τελικά η όλη θεώρησή τους παρουσιάζει «αδυναμίες» και υπάρχουν επιμέρους απόψεις που δεν «στηρίζονται» επαρκώς. (Αυτό όμως δεν αφορά τον ιστορικό που οφείλει απλώς να καταγράψει τις «απόψεις» των διαφόρων θρησκευτών)

Η Μυστική Θεολογία

Η ΑΡΧΗ, από την Οποία πηγάζουν τα πάντα, Είναι Ακατάληπτη στην Ουσία Της, Απροσδιόριστη, Άπειρη, πέραν του χώρου και του χρόνου... Είναι ο ΛΟΓΟΣ που Είναι πάντα «προς τον Θεόν» και που «εγένετο σαρξ»... Είναι το ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ που «μένει» μέσα στους ανθρώπους του Θεού «εις τον αιώνα»...

Στο κείμενο της Γενέσεως η δημιουργία του ανθρώπου γίνεται κατ' εικόνα Θεού: «ποιήσωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημητέραν, ως ημητέραν ομοίωσιν». Στην εβραϊκή οι όροι εικόνα και ομοίωσις είναι ταυτόσημοι. Θα έπρεπε λοιπόν στην μετάφραση των Ο' να προτιμηθεί ο στατικός όρος «ομοίωμα» κι όχι όρος «ομοίωσις που υποδηλώνει κίνηση. Πάντως όπως κι αν έχει το «Κατ' Εικόνα Θεού» υποδηλώνει την «Σχέση» του Θεού και του ανθρώπου, την «Διαφορά» των Ουσιών Τους και την «Δυνατότητα» του ανθρώπου να προσεγγίσει τον Θεό... Η «σχέση» Θεού και ανθρώπου είναι σχέση Δημιουργού και δημιουργήματος εκ του μη όντος. Η «διαφορά» υποδηλώνεται από το γεγονός ότι ενώ ο Θεός ΕΙΝΑΙ ο άνθρωπος είναι «εικόνα» του ΕΙΝΑΙ, δεν έχει «είναι», είναι απλά μία ύπαρξη που συγκρατείται από την Θεία Ενέργεια. Τέλος η «δυνατότητα» του ανθρώπου να προσεγγίσει τον Θεό αποκαλύπτεται από το γεγονός ότι είναι εικόνα του Θεού, ένας συνειδησιακός δυναμισμός που εξαρτάται από μία Πηγή και ή θα πρέπει να στραφεί προς τον Θεό, την Πηγή της ύπαρξης ή να απομακρυνθεί με τίμημα να μείνει χωρίς «περιεχόμενο». Υποδηλώνεται λοιπόν εδώ μία «Δυναμική» του ανθρώπου προς την Ολοκλήρωσή του, την «Τελείωσή» του, την «Θέωσή» του...

Η Σύνθεση της ανθρώπινης ύπαρξης.

Θεός, Άκτιστη Θεία Ενέργεια, που ουσιώνει την ύπαρξη

- 1) Πνεύμα, ή νους, εσωτερική λειτουργία με τρεις δραστηριότητες
- 2) Νοητική δραστηριότητα σε σχέση με τον εξωτερικό κόσμο, με τρία είδη λογισμού
- 3) Κατώτερη ψυχική λειτουργία, βούληση, επιθυμητικό.
- 4) Υλικό σώμα

Υπάρχουν διάφορες απόψεις για την σύνθεση της ύπαρξης, χρησιμοποιούνται διάφοροι όροι όπως πνεύμα, ψυχή, νους, σώμα και συχνά η ασάφεια στον ορισμό των διαφόρων όρων προκαλεί σύγχυση.

Κάποιοι μιλούν για πνεύμα, ψυχή, σώμα και τα ορίζουν ως εξής

- 1) Το πνεύμα, διακρινόμενο από την ψυχή σημαίνει τις ανώτερες πνευματικές δυνάμεις του ανθρώπου στις οποίες το Πνεύμα του Θεού ασκεί τις Ενέργειές Του και με τις οποίες ο άνθρωπος έρχεται σε σχέση με τον Θεό.
- 2) Ψυχή σημαίνει τις νοητικές δυνάμεις του ανθρώπου μαζί με την βούληση και το επιθυμητικό.
- 3) Σώμα, το υλικό σώμα

Οι νηπτικοί πατέρες χρησιμοποιούν τους όρους ψυχή και σώμα και τα ορίζουν ως εξής

- 1) Ψυχή στην οποία διακρίνουμε
  - 1) Νους καθαρός που είναι ικανός να θεωρήσει τον Θεό.
  - 2) Δραστηριότητα του νου σε σχέση με τον εξωτερικό κόσμο, με τρεις ποικιλίες λογισμού (αγγελικός λογισμός, απλούς λογισμός, σύνθετος ή εμπαθής λογισμός)
  - 3) Κατώτερη ψυχή (βούληση, επιθυμητικών)
- 2) Σώμα

Ο άνθρωπος στο παρελθόν απέτυχε σε μία πρώτη προσέγγιση του Θεού κι αυτή είναι η αιτία της Ενσάρκωσης του Λόγου...

Ο Ων, η Άπειρη Αρχή, Διά του Λόγου, Εν Πνεύματι, Αποκαλύφθηκε στον άνθρωπο... Είναι η Οδός, η Αλήθεια, η Ζωή... Η Γνώσις του Μόνου Αληθινού Θεού, Διά του Λόγου, Εν Πνεύματι, Είναι η Αιώνια Ζωή... Ο Αόρατος Θεός, Διά του Λόγου, Εν Πνεύματι, εγκαθιδρύει έτσι μια Νέα Σχέση με την ανθρώπινη ύπαρξη...

Ο Ων και η ύπαρξη (η Ψυχή) Είναι σε ζωοποιό (για την ύπαρξη) Επικοινωνία... Μέσα από αυτή την Επικοινωνία η ύπαρξη μπορεί να εξαγιασθεί, να τελειωθεί, να θεωθεί (όχι κατ' ουσίαν αλλά κατά Χάριν)...

Η Θέωση Είναι η Ένωση με τον Άπειρο Θεό, Διά του Λόγου, Εν Πνεύματι. Αυτή η Κατάσταση Είναι η Βασιλεία του Θεού (Είναι μια Κατάσταση Αγάπης όπου το Άκτιστο και το κτιστό «συναντώνται» πέρα από τον χώρο και τον χρόνο). Αυτή η Κατάσταση Είναι Υπερβατική, είναι έξω από τον χώρο και τον χρόνο, «συμβαίνει» αλλά δεν τοποθετείται μέσα στον χρόνο. Η ύπαρξη – πάντοτε Εντός της Θείας Χάρης – μπορεί να «μπει» σ' αυτή την Κατάσταση Άμεσα, Εσωτερικά, όχι όμως μέσω της νόησης ή άλλης δραστηριότητας...

Ο Θεός και οι άνθρωποι που έχουν Ενωθεί Μαζί Του συνιστούν την Ιερή Κοινότητα...

Η Ένωση Με Τον Θεό

Η Ένωση με τον Θεό είναι δυνατή μέσα από την Σχέση που Εγκαθιδρύει ο Θεός, Διά του Λόγου, Εν Πνεύματι, μέσα στην Ιερή Κοινότητα και μέσα από τον Εξαγιασμό της ύπαρξης...

Η Ένωση με τον Θεό είναι για την ύπαρξη η Έσχατη Πραγματικότητα. Ο Θεός η Παρουσία του Θεού, η Ζωοποιός Δραστηριότητά Του, Είναι Μία Υπερβατική Κατάσταση. Δεν ανήκει στο χώρο και στον χρόνο. Δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή ούτε από την νόηση, ούτε από την αισθητηριακή δραστηριότητα...

Η Ένωση με τον Θεό έρχεται αιφνίδια, διά μιάς, χωρίς διαδικασία. Δεν υπάρχει δρόμος να οδηγήσει Εδώ, τρόπος, προσπάθεια, τίποτα...

Η Ένωση με τον Θεό Έρχεται «Εντός του νου», σαν Εμπειρία του Απείρου, πέρα από όλα τα όρια, σαν Εμπειρία της Ελευθερίας, πέρα από όλους τους περιορισμούς, σαν Εμπειρία της Μακαριότητας, πέρα από την ζωή... Δεν υπάρχει σαν εξωτερικό φαινόμενο...

Η Ένωση με τον Θεό έρχεται όταν ο νους «ανοίγεται» προς τον Θεό, ενώ απελευθερώνεται από τους λογισμούς (κι όχι μόνο τους εμπαιθείς λογισμούς αλλά και τους αγγελικούς λογισμούς και την ίδια την λειτουργία του λογισμού). Επιτυγχάνεται έτσι ο «καθαρός νους» που μπορεί να Ενωθεί με τον Θεό...

Η Καθαρά Προσευχή δεν είναι διαδικασία. Η Καθαρά Προσευχή επιτυγχάνεται όταν σταματήσει κάθε διαδικασία μέσα στο νου. Σ' αυτή την κατάσταση της Καθαράς Προσευχής ο νους είναι άμορφος και μετέχει του Απείρου, της Αιωνιότητας, της Μακαριότητας, του Θείου...

Η Κατάσταση της Ένωσης με τον Θεό, η Ένωση του Απείρου με το πεπερασμένο είναι εκτός χώρου και χρόνου, δεν συμβαίνει σε ορισμένο τόπο ή εντός του «περιορισμένου νου»...

Σ' αυτή την Ένωση η κτιστή ύπαρξη μετέχει με την Χάρη του Θεού, στα Μυστήρια της Ύπαρξής Του, Βυθίζεται στο Άπειρο, στο Αιώνιο, στο Μακάριο, στην Βασιλεία του Θείου, Θεώνεται (όχι κατ' ουσίαν αλλά κατά χάριν)...

Η Καθαρά Προσευχή

Η ύπαρξη μπορεί να προσεγγίσει τον Θεό «εσωτερικά» κι όχι με την νόηση ή άλλη δραστηριότητα. Ο νους πρέπει να απορρίψει κάθε αντιληπτική διαδικασία, να αδειάσει από κάθε αντίληψη, να γίνει άμορφος. Τότε μόνο γίνεται αντιληπτό το «Άπειρο Βάθος του Είναι» στο Οποίο η κτιστή ύπαρξη Αναφέρεται, από το Οποίο δημιουργήθηκε, του Οποίου είναι Εικόνα και με το Οποίο μπορεί να Ενωθεί, να Θεωθεί μέσα στην Χάρη Του (όχι κατ' ουσίαν αλλά κατά Χάριν), να συμμετάσχει στην Θεία Ζωή, στα Μυστήρια του Θεού, στην Αιωνιότητα, στην Βασιλεία των Ουρανών...

Με αυτή την έννοια η Ένωση με τον Θεό, η Αντίληψη του Θεού (του «Απείρου Βάθους του Είναι»), η Γνώση του Θεού, η Όραση του Θεού, η Συμμετοχή στον Θεό, είναι βιωματική εμπειρία που δεν «επιτυγχάνεται» με νοητικές ενέργειες, ούτε προσδιορίζεται με λογικούς προσδιορισμούς...

Η Ένωση με τον Θεό είναι μία Κατάσταση Υπερβατική, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο. Δεν είναι μια διαδικασία. Αντίθετα, είναι η εξάντληση κάθε διαδικασίας (που ρίχνει τον νου στον εξωτερικό κόσμο). Όσο ο νους βρίσκεται σε κάποια διαδικασία δεν είναι Πέραν, δεν έχει Ενωθεί με το Θεό...

Εννοείται ότι όσο ο νους βρίσκεται εντός της διαδικασίας, όσο λειτουργεί στο επίπεδο των λογισμών, όσο είναι προσκολλημένος στον εξωτερικό κόσμο υπάρχει η ανάγκη να ξεπεραστεί αυτή η κατάσταση. Με αυτή την έννοια εννοείται η Πνευματική Άσκηση και έτσι παίρνει περιεχόμενο η Καθαρά Προσευχή σαν Άσκηση, σαν Διαδικασία, σαν ξεπέραςμα των λειτουργιών της αισθήσεων, των λογισμών, κλπ., μέχρι να φτάσουμε στον καθάρο νου, που είναι σε θέση να Αντιληφθεί τον Θεό. Με αυτή την έννοια υπάρχουν Βαθμίδες στον Δρόμο Προς την Τελείωση και με αυτή την έννοια η Θέωση είναι αποτέλεσμα και κατάληξη της Πνευματικής Άσκησης, της Καθαρής Προσευχής...

(Γίνεται έτσι φανερό ότι η Καθαρά Προσευχή νοείται διαφορετικά, ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο λειτουργούμε)...

Διακρίνουμε έτσι διάφορες βαθμίδες Τελείωσης:

- 1) Θέωση
- 2) Καθαρός νους, εσωτερική πνευματική κατάσταση (Τρεις βαθμίδες).
  - 1) Ανείδεος (ή μονοειδής) νους, χωρίς εσωτερική, μορφοποιητική, ενέργεια, που αντανακλά το Θείο Άπειρο.
  - 2) Ασχημάτιστος, ήρεμος, χωρίς δραστηριότητες, νους, μία παγκόσμια συνείδηση
  - 3) Άμορφος, σε σχέση με τον εξωτερικό κόσμο των μορφών, νους. Μία ευρύτερη του Ατομικού εγώ συνείδηση, που απλώνεται σε όλο τον «χώρο»
- 3) Εξάντληση της λειτουργίας του λογισμού, (Τρεις βαθμίδες)
  - 1) Εξάλειψη των αγγελικών λογισμών (νόηση)
  - 2) Εξάλειψη των ψιλών λογισμών (διάνοηση).
  - 3) Εξάλειψη των σύνθετων, εμπαιθών, λογισμών (αντίληψη)

- 4) Έλεγχος των αισθήσεων
- 5) Απάρνηση του εξωτερικού κόσμου.

Η Καθαρά Προσευχή είτε στην Βαθύτερη Έννοιά της, είτε σαν Διαδικασία, δεν έχει Στόχο απλά να μας φέρει σε Επαφή με το Άπειρο αλλά αποσκοπεί στο να δημιουργήσει μια Μόνιμη Πνευματική Κατάσταση κατά την οποία θα βρισκόμαστε σε Αδιάλειπτη Ένωση με τον Θεό (χωρίς να αποκοπούμε από τον εξωτερικό κόσμο – που βλέπουμε τώρα με άλλα μάτια)...

Το Βασίλειο Του Θεού

Σύμφωνα με την Χριστιανική Κοσμοθεωρία Ο Θεός Είναι Παρών. Ζούμε μέσα στην Παρουσία Του. Μέσα από την Ζωντανή Επικοινωνία Μαζί Του, μπορούμε να Εξαγιασθούμε και να Ομοιωθούμε με τον Θεό. Η Κατάσταση της Ένωσης με τον Θεό είναι η Ουσία της Αιωνιότητας, η Περιοχή της Απόλυτης Κυριαρχίας του Θεού, το Βασίλειο του Θεού, το Βασίλειο των Ουρανών. Η Προσέγγιση του Θεού και η Ένωση με τον Θεό, η Είσοδος στην Περιοχή της Απόλυτης Κυριαρχίας του Θεού, στο Βασίλειο των Ουρανών, είναι μία Κατάσταση Υπερβατική, άμεση άχρονη. Η Είσοδος σ' αυτή την Κατάσταση έρχεται μετά από μια εσωτερική διαδικασία προσέγγισης του Θεού κι όταν ο νους αφήνεται στον Θεό τελειωτικά για να γλιστρήσει στο Άπειρο. Έρχεται σαν ένα άμεσο, ξαφνικό πέρας σε μια άλλη πνευματική περιοχή όταν ο νους εγκαταλείπει την νοητική του λειτουργία και γλιστρά στο Άπειρο. Είναι μια Κατάσταση που είναι πέρα από τον χρόνο γι' αυτό και συμβαίνει χωρίς καμιά ιστορική προϋπόθεση, μπορεί να συμβεί οποτεδήποτε, μπορεί να συμβεί τώρα, εδώ, είναι παντελώς έξω από την ιστορία...

Η Προσέγγιση και η Ένωση με τον Θεό, η Είσοδος στην Πνευματική Περιοχή του Θεού είναι μια Υπερβατική Κατάσταση αλλά και Ένας Τόπος Ζωής, της Αληθινής Ζωής, πέρα από τον χώρο και τον χρόνο, πέρα από την ιστορία.

Ο Θεός, οι Ενωμένοι με τον Θεό Άνθρωποι, οι Συμμετέχοντες στην Θεία Ζωή, είναι η Ιερή Κοινότητα... Η Βασιλεία των Ουρανών Είναι Τόπος Ιερός και Απαραβίαστος, δεν μπορεί να εισέλθει κανένας, αν δεν είναι άξιος... Η Είσοδος στην Βασιλεία των Ουρανών δεν είναι αποτέλεσμα εξωτερικής δραστηριότητας ή εξωτερικών τελετουργικών πράξεων. Κατά συνέπεια στην Ιερή Κοινότητα εισέρχονται μόνο όσοι Ενώνονται Πραγματικά με τον Θεό κι όχι όλοι οι «κατ' όνομα χριστιανοί». Είναι φανερό λοιπόν ότι η Ιερή Κοινότητα δεν ταυτίζεται με τις κοσμικές εκκλησίες...

Η Ένωση με τον Θεό, η Είσοδος στον Ιερό Τόπο, στα άγια των Αγίων, το Πέρασμα στην Αιωνιότητα, είναι η Ουσία της χριστιανικής ζωής...

(Η Βίωση της Βασιλείας των Ουρανών, η δυνατότητα να την πραγματοποιήσει κάποιος εδώ, τώρα, άμεσα... η ύπαρξη μίας Άλλης Κατάστασης, πέρα από την ιστορική ζωή που ζούμε... υπερβαίνει την ιστορία, την καταργεί. Από εδώ πηγάζει η αντίληψη ότι ζούμε τους έσχατους χρόνους. Οι άνθρωποι μπορούν να διαλέξουν αν θα εισέλθουν στην Βασιλεία των Ουρανών ή αν θα πορευθούν στην απώλεια... Η Βασιλεία των Ουρανών δεν είναι απλά μία κατάσταση που υπερβαίνει την ιστορία, αλλά καθώς υπάρχει η δυνατότητα να κυριαρχήσει σαν κατάσταση μπορεί να καταργήσει ολοκληρωτικά την ιστορία. Αυτή είναι η έννοια της συντέλειας του κόσμου...)